

GELECEĞE **KÜRESEL** BAKIŞ KIRSAL KALKINMADA YEREL STRATEJİLER KİTABI

MİMAR SİNAN
GÜZEL SANATLAR
ÜNİVERSİTESİ | Mimarlık Fakültesi

T.C.
KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI
NORTH ANATOLIAN DEVELOPMENT AGENCY

GELECEĞE **KÜRESEL** BAKIŞ KIRSAL KALKINMADA YEREL STRATEJİLER KİTABI

MİMAR SİNAN
GÜZEL SANATLAR
ÜNİVERSİTESİ | Mimarlık Fakültesi

T.C.
KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI
NORTH ANATOLIAN DEVELOPMENT AGENCY

Bu belge, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından bastırılmıştır.

Belge No : 2014-RP-5/90

Revizyon No : 00

Revizyon Tarihi : -

ISBN :

1.Basım, Eylül 2014

Editör(ler) : Yrd. Doç. Dr. Seher Demet YÜCEL

Şahin KAZANCI

Tasarım : Yrd. Doç. Dr. Seher Demet YÜCEL

Yayına Destek Verenler : Derya GÜNGÖREN

Gülbahar TAŞPINAR

Basıldığı Yer :

Matbaa Sertifika No :

Basım Tarihi :Ekim, 2014

Bu belgenin her türlü yayın hakkı Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'na aittir.

Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'nın izni olmadan, eğitim ve tanıtım amaçlı da olsa hiçbir şekilde belgenin tümü veya bir kısmı yayınlanamaz ve çoğaltılamaz.

T.C. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

Telefon : +90 366 212 58 52

Faks : +90 366 212 58 55

İnternet Adresi : www.kuzka.gov.tr

E-posta : bilgi@kuzka.gov.tr

Adres : Cebir Mah. Saray Sk.

No: 1 37200 Kastamonu

Geleceğe Küresel Bakış

Kırsal Kalkınmada Yerel Stratejiler Kitabı

Koordinatörler : Prof. Dr. Güzin KONUK

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Mimarlık Fakültesi Dekanı

Şahin KAZANCI

Küre Kaymakamı

Av. Hilmi ERGÜR

Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

Genel Sekreter Vekili

Hazırlayanlar : Prof. Dr. Zeynep AYGEN

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Doç. Dr. Hürriyet ÖĞDÜL

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Mustafa GÜL

Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

Emine Merve TOPÇUOĞLU

Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

Derya GÜNGÖREN

Küre Kaymakamlığı

Gülbahar TAŞPINAR

Küre Kaymakamlığı

Yrd. Doç. Dr. A. Erdem ERBAŞ

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Seher Demet YÜCEL

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Ar. Gör. Ahmetcan ALPAN

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Küre Merkez

SUNUŞ

Ekonomi yönetiminde karşılaşılan en önemli zorluklardan birisi, ülkemiz içindeki bölgesel gelişmişlik farklarının yüksek olmasıdır. Bu farkların yüksek olması, merkezden yönlendirilen politikaların etkisizleşmesine ve kamu kaynaklarının israfına sebep olmaktadır. Geliştirilen yeni vizyonla geçmişte tavandan tabana doğru uygulanan teşvik ve devlet müdahaleleriyle desteklenen bölgesel kalkınma anlayışı, yerini tabandan tavana doğru yükselen, yerelleşmenin önemsendiği bir bölgesel kalkınma anlayışına bırakmıştır. Ancak sorumluluğu yerele devretmek tek başına yeterli değildir. Yerelde kalkınmaya ilişkin inisiyatif alabilmeyi mümkün kılan yönetim mekanizmalarının ve sosyal sermayenin geliştirilmesi büyük önem kazanmaktadır.

Geleceğe Küresel Bakış Çalıştayının ise bu noktada önemi daha da artıyor. Çalıştay talebinin bizzat yerelden gelmesi, tüm paydaşların gönüllü olarak katılması ve özellikle Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi ve Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'nın çalışmaya kurumsal destek sağlamaları aslında tüm dünyada örnek oluşturabilecek bir inisiyatifin yavaş yavaş yeşerdiğinin bir göstergesi. İlçe düzeyinde geliştirilen bu yönetim mekanizmalarının asli unsurlarından bir tanesinin de Kaymakamlıklar olduğunun altın önemle çizmek gerekir.

Ülkenin her bir köşesinde faaliyet gösteren ve bulundukları ilçelerin başta kaymakamlar olmak üzere en kalifiye personellerini barındıran Kaymakamlıklar bu süreçte şüphesiz en önemli aktörlerden birisi haline gelmektedir. İlgili tüm tarafların bir araya geldiği ve örnek alınacak bir işbirliği kültürü ile çalıştayın çok önemli çıktılarının olacağı ve bölgede yer alan diğer ilçelerde de benzerlerinin uygulanacağı kanaatindeyim.

Erdoğan BEKTAŞ
Kastamonu Valisi, 2013

Küre Merkez ve Akşemseddin Camii

ÖNSÖZ

Ülkemizde yerel yönetim ve planlama alanlarında uzun süredir gündemde olan tartışma konularından biri yerelleşmedir. Yerelleşmenin en önemli üç boyutu; yerel ekonomilerin güçlendirilmesi, karar verme süreçlerinin yerelleşmesi ve yerel kültürel-doğal değerlerin korunmasıdır. Bunların her biri gelişmenin dengeli, adil ve doğaya saygılı şekilde gerçekleşmesi için birbirlerini destekleyen unsurlardır.

Ancak yerelleşmenin bu şekilde çok boyutlu olarak hayata geçirilmesinde iyi uygulama örnekleri fazla değildir. Çünkü başarılı bir süreç için birçok koşulun aynı anda varolması gerekir. Kastamonu'nun Küre ilçesinde yaşanan tecrübe bu anlamda çok değerlidir. Küre'de başarılı bir yerelleşme için gerekli olan koşulların bir kısmı zaten bulunmakta iken, diğer kısmı ise bu süreç içinde ortaya çıkıp güçlenmiştir. Yerel değerlere duyulan saygı, yerel girişimin varlığı, kurumların yenilikçi yapısı, ortak bir amaçta birleşme, gönüllü emek, devamlılık, maddi yapabilirliğin arttırılması, kendine güven ve geleceğe dair umut Küre tecrübesinin bir özetidir.

“Geleceğe Küresel Bakış, Kırsal Kalkınmada Yerel Stratejiler” kitabı bu tecrübenin aktarılmasını amaçlamaktadır. Küre'de 2013 Haziran ayında kurum temsilcileri, akademisyenler, öğrenciler, ev kadınları, yerel esnaf, yatırımcılar, muhtarlar, sivil toplum kuruluşu temsilcileri gibi Küre'nin geleceği ile ilgili aktörlerin katılımıyla bir Çalıştay gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar iki gün boyunca birlikte düşünmüş, ortak proje fikirleri geliştirmiş ve sorumluluk üstlenmiştir. Katılım düzeyi ve katılımın kalitesi, uygulanabilir projelerin ortaya çıkmış olması ve yüksek motivasyon açısından “Geleceğe Küresel Bakış, Kırsal Kalkınmada Yerel Stratejiler Çalıştay”ın örneğinin az olduğunu düşünmekteyiz.

Çalıştay sonrasında da çalışmalar devam etmiştir. 2013 yaz aylarında Kaymakamlık tarafından düzenlenen yaz okulunda Küreli (Küreversiteli) gençlerle birlikte, Çalıştay'da ortaya çıkan fikirler ve muhtemel proje konuları üzerinde çalışılarak eklemeler yapılmıştır. Çalıştay sonra-

sında Kaymakamlık, KUZKA ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi öğretim üyeleri her ay düzenli toplantılar yaparak kilit projeleri geliştirmişlerdir. Çalıştayın en önemli başarısı, sürecin farklı çalışmaları doğuran kurumsal bir iş birliğine dönüşmesi olmuştur.

Kitap sadece 2013 Haziran ayında yapılan bir çalıştayın kitabı olarak değil, Küre tecrübesinin nasıl ortaya çıktığını, nasıl geliştiğini ve halen nasıl gelişmekte olduğunu aktaran bir belge niteliğindedir. Bu anlamda kitabın hazırlanmasında yaşanan belki de en gurur verici zorluk, kitabın hangi noktada bitirilmesi gerektiği konusu olmuştur. Çalıştaydan sonra devam eden ve ayrıntıları kitapta yer alan projelerin her biri hayata geçirilme aşamasındadır.

Bu süreç, birçok kişi ve kurumun özverili çalışması sonucu geliştirilmiştir. İlk olarak, bu işbirliğinin başlamasına zemin hazırlayan, Küre Kaymakamlığı ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'ni biraraya getiren Aydan TEKİN ATAÇ'ın çabaları çok önemlidir. Sayın Ataç'ın ilgili kurumları bir araya getirme, tanıştırma çabası sürecin başlamasında etkili olmuştur. Küre Kaymakamlığı'nın süreci sahiplenmesi sayesinde, yeniliğe ve işbirliğine açık yerel kurumların ne kadar güçlü ve sürükleyici oldukları görülmüştür. Kaymakamlık, genç ve istekli bir ekip ile çalışarak yaratıcı bir çalışma sergilemiştir. Kalkınma Ajansları yerel potansiyeli harekete geçirmek açısından bu sürecin ayrılmaz bir parçasıdır. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı (KUZKA) ise Küre için bir gelecek belirlemede bölgesel bakış açısı, yapılabirlik konusunda katkıları ile biçimlendirici olmuştur. Bunlara ek olarak, Kastamonu Üniversitesi, Küre Belediyesi, Ersizlerdere ve Ersizlere Köy Muhtarlıkları, Ersizlerdere Eğitim ve Ekoturizm Derneği, Eti Bakır İşletmeleri ve en önemlisi yerel halkın katkı ve ilgisi bu süreci biçimlendirmede etkili olmuştur.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (MSGSÜ) Mimarlık Fakültesi öğretim üyeleri ve öğrencileri tüm emek, bilgi ve tecrübelerini Küre'nin daha iyi bir geleceği olması için ortaya koymuşlar, gönüllü bir çalışma ile süreci stratejik ortak olarak değerlendirilebilecek olan Küre Kaymakamlığı ve KUZKA ile birlikte geliştirmişlerdir. Zaman içinde Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nin Güzel Sanatlar Fakültesi de çalışmalara dâhil olmuştur. Ocak 2014'te Kastamonu

Valiliği, KUZKA ve MSGSÜ arasında bir işbirliği protokolü imzalanarak çalışmaların devamlılığı için önemli bir adım atılmıştır. Kastamonu Valiliği'ne ve MSGSÜ Rektörlüğü'ne ve KUZKA Genel Sekreterliği'ne Küre çalışmasına verdikleri destek için teşekkür ederiz. Küre Belediyesi, Küre'de yaşam kalitesinin arttırılması ve istihdam konularında kentin geleceğinin oluşturulmasında en önemli kurumlardan biri olarak işbirliğinin bir parçasıdır. Yerel girişimcilik anlamında Ersizlerdere Eğitim ve Ekoturizm Derneği'nin bölgede doğal potansiyeli değerlendirmek üzere yerel bir ekoturizm hareketi başlatmış olması çok önemlidir. Ekoturizm, doğal değerlerin korunması ve aynı zamanda yerel istihdamın sağlanması açısından Küre'nin geleceğinde önemli bir faaliyet olacaktır. Kırsal yerleşmelerde bu faaliyetlerin halkın yararına doğru şekilde yönlendirilmesinde muhtarlıklar çok önemlidir. Ersizlerdere ve Ersizler muhtarları çalışmanın her aşamasında katkı ve desteklerini koymuşlardır.

"Geleceğe Küresel Bakış, Kırsal Kalkınmada Yerel Stratejiler Çalıştayı"nın Küre'nin geleceği için önemli bir nirengi noktası olduğunu düşünüyoruz. Burada ortaya koyulan fikirlerin hepsi ortak bir Küre geleceği hayalini tamamlamaktadır. Çalıştayın

tüm katılımcılarına, değerli fikirlerini paylaştıkları için teşekkür ediyoruz. Küre ve Ersizlerdere/Ersizler halkına çalıştayda olduğu kadar çalışmaların her aşamasında fikirleri ve destekleri için teşekkürlerimizi sunarız.

Bu kitabın yayına hazırlanmasında editörlük görevini üstlenen, kitabın tasarımını yapan ve içeriğini düzenleyen Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Seher Demet YÜCEL'e, içerik oluşturma, düzenleme ve görseller konusunda yayın desteği veren Küre Kaymakamlığı Proje Koordinasyon Birimi'nden Gülbahar TAŞPINAR ve Derya GÜNGÖREN'e, odak grupların proje metinlerini geliştiren "Küreverситeli" gençlere teşekkür ederiz.

"Geleceğe Küresel Bakış, Kırsal Kalkınmada Yerel Stratejiler" kitabının, Küre'ye benzer sorunlar yaşayan yerleşmeler için rehber niteliğinde bir kaynak olacağına inanıyoruz. Ümidimiz Küre tecrübesinin diğer yerleşmeler için yararlı olması ve benzer örneklerin yaygınlaştırılmasıdır.

Çalıştay Düzenleme Kurulu

Ersizlerdere , A.Erdem ERBAŞ, 2013

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	6
ÖNSÖZ	8
ÇALIŞTAY ÖNCESİ FAALİYETLER	12
ÇALIŞTAY FAALİYETLERİ	16
I. Çalıştay Amacı, Kapsamı ve Alt Grupların Oluşturulması	16
II. Çalıştay Teknik İnceleme	20
III. Vizyon, Strateji Eylem ve Proje Oluşumu	22
IV. Çalıştay Açılış Konuşmaları	24
Küre Kaymakamı: <i>Şahin KAZANCI</i>	24
Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri V. : <i>Av. Hilmi ERGÜR</i>	26
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanı: <i>Prof. Dr. Güzin KONUK</i>	28
Kastamonu Valisi: <i>Erdoğan BEKTAŞ</i>	30
V. Çalıştay Sunumları	32
Küre Kaymakamlığı Sunumu: <i>Şahin KAZANCI</i>	32
Küre Belediyesi Sunumu Öneri ve Talepleri: <i>Kamil AYDINLI</i>	44
Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı Küre İlçesi Analizi Değerlendirmesi: <i>Uzman Emine Merve KESER TOPÇUOĞLU</i>	46
VI. Tematik Açıklamalar	48
Doç. Dr. Hürriyet ÖĞDÜL: <i>Ekoturizm Doğa Korumada ve Kırsal Kalkınmada Bir Araç Olabilir mi?</i>	48
Prof. Dr. Güzin KONUK: <i>Geleceğe “Küre”sel Bakış Kırsal Kalkınmada Yerel Stratejiler</i>	54
VII. Çalıştay Çalışma Grupları	60
Doğal Tarım ve Eko– Turizm	60
Kırsal Peyzaj ve Eko– Turizm	68
Küre’de Yaşam Kalitesi ve Sanayi Mirası	80
Kültürel Miras, Tarihi Yapı ve Turizm	96
Kırsal Kalkınmada Yerel Girişimcilik	106

ÇALIŞTAY DEĞERLENDİRMESİ VE SONUÇ	114
I. Öncelikli Proje Konuları	114
II. Öncelikli Konulara İlişkin Örnek Proje Künyesi	116
1.Doğal Ürünlerin Satış ve Pazarlama Ağının Kurulması	118
2.Köy Tasarım Rehberlerinin Oluşturulması	122
3.Akşemseddin Arastası- Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi Ve Cephe İyileştirmesi	124
4.İstiklal Yolu’nun Öneminin Vurgulanmasına İlişkin Çalışmalar	128
5.Küre Maden Mirasının Değerlendirilmesi	130
6.Yerel Girişimcilerin Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Eğitim	132
ÇALIŞTAY SONRASI FAALİYETLER	134
I. Yürütülen Faaliyetler	134
II. Devam Eden Faaliyetler	144
III. Çalıştay Sonrası Devam Eden Projelere Yönelik Tematik Açıklamalar	146
Prof. Dr. Zeynep AYGEN: <i>Küre: Uluslararası Önem Taşıyan Bir Endüstriyel Kültür Mirası</i>	146
Doç. Dr. Hürriyet ÖĞDÜL: <i>Köyler İçin Bir Gelişme Kılavuzu, Köy Tasarım Rehberi</i>	150

önsöz

çalıştay
öncesi faaliyetler

çalıştay faaliyetleri

çalıştay değerlendirme ve sonuç

çalıştay sonrası faaliyetler

ÇALIŞTAY ÖNCESİ FAALİYETLER

Küre İlçesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda gelişmesi ve kalkınmasına yönelik faaliyetlerin artırılması, kaynakların yerinde, etkin kullanılmasının sağlanması ve yerel potansiyelin harekete geçirilmesi suretiyle bölgesel gelişmeyi hızlandırmak amacıyla, 28.12.2012 tarihinde, Küre Kaymakamlığı tarafından AR-GE ve Proje Koordinasyon Birimi kurulmuştur.

Başkanlığını Küre Kaymakamının yaptığı Ar-Ge ve Proje Koordinasyon Birimi, Kamu Kurum ve Kuruluşları'nda görevli personel, Sivil Toplum Kuruluşları ve esnaf temsilcilerinden oluşan Proje Koordinasyon Kurulu İlçe Koordinatörlüğü ve Ar-Ge Proje Çalışma gruplarından oluşmaktadır.

Ar-Ge ve Proje Çalışma Grubu ilçenin ekonomi, tarım ve turizm alanlarında gelişmesini sağlamak, girişim ve yatırımları arttırmak amacıyla Kamu Kurum ve Kuruluşları, yerel yönetimler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında iş birliği sağlayarak uygulanabilecek projeler hazırlamak ve çeşitli sosyal, kültürel, sportif etkinlikler düzenlemek vb. faaliyetlerde bulunmaktadır. Proje çalışma grubu, bu amaçlar doğrultusunda proje yazma, yürütme ve takip etme kapasitesini artırmak için "Proje Döngüsü Eğitimi" almıştır. Ar-Ge ve Proje Çalışma Grubunun kurulmasından itibaren ilk altı aylık süre içerisinde hazırlayıp yürüttüğü faaliyetlerden bazıları şunlardır:

- Küre İlçe halkının, sigaranın insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini öğrenmesi, bilinçlenmesi ve sigaranın zararlarından korunması amacıyla 7 Ocak 2013 tarihinde "*Sigarayı Bırak Hayata Başla*" sloganıyla "*Sigaraya Karşı Küresel Mücadele Projesi*" başlatılmıştır. Bu kapsamda anket, mektup çalışmaları, konferans gibi etkinlikler düzenlenmiş ve toplumda öne çıkan kişiler projeye dahil edilmiş, yerel ve ulusal basın yayın organları yoluyla kampanyanın gençler ve yetişkinler üzerinde sigaraya karşı sosyal algısında değişim oluşturulmuştur.

- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfımızdan yararlanan vatandaşlarımızın, aldıkları yardımların onların eko-

nomide aktif, üretken duruma geçerek, sürdürülebilir bir gelire ulaşmaları, kırsal alanlarda yöre şartlarına uygun faaliyetlerde bulunmalarını sağlamak amacıyla bireysel ve toplumsal gelişime yönelik eğitim ve üretim faaliyetlerine katılma şartını getiren bir sosyal politika modeli olan "*Faaliyete Sosyal Destek Projesi*" başlatılmıştır.

- Küre Kaymakamlığınca başvurusu yapılan "*Avrupa Birliği Gençlik Programı*" aracılığıyla ilçemizdeki dezavantajlı gençlerimiz için yeni fırsatlar oluşturulması istenmiştir. Bu kapsamda hazırlanan proje ile 6 ülkeden 36 gence liderlik, inovasyon, girişimcilik konularında Küre İlçesi'nde "*Girişimci Ruhunu Keşfet Çağı Yakala Projesi*" ile eğitim ve aktiviteler içeren bir haftalık program Ulusal Ajans fonu ile organize edilmiştir.

- Küre İlçesi'nden de geçen İstiklal Yolu üzerindeki köy ve ilçe merkezlerinde bulunan 550 yıllık Akşemseddin Cami ile İsmail Bey Hamamını da içeren meydan, cadde ve sokaklarında "*İstiklal Yolu- Akşemseddin Arastası*" cephe çehre ve çevre iyileştirilme projesi yapmak üzere çalışmalar başlatılmıştır. Küre Kaymakamlığı, Küre Belediyesi ve Sivil Toplum Kuruluşları iş birliği ile Küre'nin sahip olduğu tarihi, mimari ve sosyal dokunun korunarak geliştirilmesi amaçlanmıştır.

- Küre Kaymakamlığı ve Ersizlerdere Eko-turizm Derneği ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'na (UNDP) sunmak üzere Küre, Ersizler ve Ersizlerdere köylerinin sahip olduğu tarihi, kültürel ve doğal mirası öne çıkaran bir proje hazırlanmıştır. Eko-turizm odaklı bölgesel kalkınma planı ve çalışmaları kapsamında İstiklal Yolunun önemine vurgu yapan "*İstiklalden İstikbale Turizm Projesi*" ülke genelinde başvuru yapan 250 proje arasından finale kalan 10 projeden biri olmuştur.

Ersizlerdere ve Küre'nin sahip olduğu doğal, ekolojik, kültürel, tarihi değerlerini koruyarak eko-turizm faaliyetlerini doğaya zarar vermeden, sağlıklı yaşam koşulları ile gerçekleştirmek amacıyla 18 Ocak 2010 tarihinde Ersizlerdere Yardımlaşma Dayanışma Ekonomik Kalkınma Eğitim ve Eko-Turizm Derneği kurulmuştur.

Dernek Başkanı Mustafa Çağır Ersizlerdere'yi tanıtma faaliyetleri sırasında aslen Kastamonulu olan Aydan Tekin Ataç ile tanışma fırsatı yakalamıştır. Kastamonu'nun sahip olduğu önemli doğal ve kültürel değerleri ile gelişip kalkınacağına inanan, aynı zamanda çevre ve doğayla ilgili uluslararası organizasyonlarda yöneticilik yapmış olan Aydan Tekin Ataç, Ersizlerdere'nin sahip olduğu önemli doğa ve turizm potansiyellerinden dolayı derneğin eko-turizm gelişmesine yönelik faaliyetlerine destek olmaya başlamıştır. Bu çalışmaların daha planlı, etkin, sürdürülebilir olarak bölgenin kalkınmasına katkı sağlayabilmesi için Küre Kaymakamlığı ile bir araya gelinmiş ve birlikte hareket etme süreci başlamıştır. Kastamonu Valiliği ile de görüşülerek gerekli bilgilendirmeler yapılmış ve destekler alınmıştır. Bu gelişmelerin devamı Aydan Tekin Ataç'ın yaptığı girişimlerle, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanlığı'na bölgenin önemi vurgulanmıştır. Ersizler ve Ersizlerdere köylerinin doğal ve kültürel değerlerinin nasıl korunarak geliştirileceği ile ilgili yapılan toplantı ve görüşmelerin neticesinde, ilk etapta alanın "Kırsal Alan Planlaması ve Köy Yenileme" dersi kapsamında bir dönem boyunca konu edilerek, MSGSÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğretim üyeleri ve öğrencileriyle birlikte 12-15 Nisan 2013 tarihleri arasında bölgede saha çalışması yapılması karar verilmiştir.

Belirtilen tarihlerde MSGSU öğretim üyeleri ve öğrencileri dört gün süre içinde Ersizlerdere ve Ersizler köyünde, arazi kullanım çalışmaları, yerel halk ile anket ve mülakat çalışmaları yapmışlardır. Alanın ekonomik, ekolojik ve toplumsal özelliklerinin ayrıntılı olarak araştırıldığı bu çalışmada elde edilen veriler analiz edilerek, özellikle bölgenin doğal özelliklerinden kaynaklanan potansiyelin nasıl ortaya çıkarılacağı üzerine projeler geliştirilmeye çalışılmıştır. Farklı kapsam ve mekansal ölçeklerde hazırlanan projeler ve yerel halktan elde edilen bilgiler Kaymakamlık ile paylaşılmıştır. Özellikle yerel halkın bölgenin doğal özelliklerine ilişkin farkındalığı ve bölge için doğa temelli oluşturulacak projelere olan ilgisinin fazla olması, Küre'nin bölgesel kalkınma planının oluşturulması ve bölge üzerinde daha geniş katılımlı bir çalışmanın yapılması gerekliliği fikrinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Küre Kaymakamlığı ve MSGSU

MSGSÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Saha Çalışması

Mimarlık Fakültesinin ortaklaşa düzenlemeyi planladığı bu çalışmaların hedefi, özellikle bölgenin potansiyellerini ortaya çıkararak yerel kalkınmanın desteklenmesi olmuştur.

Öte yandan Ar-Ge ve Proje Koordinasyon Birimi tarafından bölgenin kalkınmasına yönelik faaliyetlerde bulunan fon kaynaklı kuruluşlarla da irtibatını güçlendirmek için çalışmalarda bulunmuştur. Bu çalışmalar kapsamında; Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı (KUZA), Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) vb. kuruluşlarla ilçede tanıtım ve eğitim toplantıları yapılmıştır. KUZA'nın sorumluluk alanına giren TR82 Düzey 2. Bölgesi; Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerinin bulunduğu 41 ilçeyi içine alan ve her bir ilçenin potansiyeline ilişkin sosyal, ekonomik, kültürel ve mekansal olarak incelendiği ilçe analizleri hazırlanmış ve bölge kalkınma planında ilçe analizlerine yer verilmiştir. KUZA'nın bölge planlaması için yaptığı ilçe analizi sonucunda Küre'nin maden ve orman zenginliğinin oluşturduğu kaynak değeri turizm faaliyetlerine yönelik potansiyel ortaya konulmuştur.

KUZA'nın ilçe analiz çalışmalarına denk gelen süreçte; 2013 Nisan ayında Küre Kaymakamlığı, Milli Parklar Şube Müdürlüğü, İl Özel İdare, Karayolları Bölge Müdürlüğü, İl Kültür Turizm Müdürlüğü, MSGSÜ gibi kurumlardan yetkili kişiler Ersizlerdere Eko-Turizm Derneği Başkanı ve Kasta-

monu Üniversitesi Turizm ve Orman Fakültesi öğretim görevlileri biraraya gelmiş ve Küre'nin kaynak değerlerini belirlemek, stratejik plan oluşturmak, faaliyetlere yönelik

yapılacakları tespit etmek için Küre Ecevit Han'da bir toplantı yapılmıştır. Toplantı sonrasında KUZKA ve Kastamonu Valiliğiyle görüşmelerde bulunulmuştur. Bu gelişmeler ve

Küre Ecevit Han toplantısı, 15 Nisan 2013

Kastamonu Vali Yardımcısı Atilla KANTAY ile görüşme, 15 Nisan 2013

Küre Ecevit Han toplantısı, 15 Nisan 2013

Küre Kaymakamlığı girişimleri sonucunda KUZKA'nın ilçe analizi ile MSGSÜ bölgeye yönelik yaptığı çalışmalar neticesinde bölge kalkınmasına yönelik ortaklaşa bir çalışma yapılması düşüncesi ortaya çıkmıştır. Bu düşünceler sonucunda 2013 Mayıs ayında KUZKA, MSGSÜ ve Küre Kaymakamlığı'nın katılımlarıyla İstanbul'da yapılan toplantıda çalıştay konularının belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılmış, ileriye yönelik stratejik plan ve projelere ihtiyaç duyulduğu ortak düşüncesi çerçevesinde birleşilmiştir. Bu kapsamda, il ve ilçedeki kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve halkın katılımlarıyla **"Geleceğe Küresel Bakış- Kırsal Kalkınmada Yerel Stratejiler Çalıştayı"** nın yapılması planlanmıştır.

Ersizler Köyü, A. Erdem ERBAŞ, 2013

ÇALIŞTAY FAALİYETLERİ

1. Çalıştayın Amacı, Kapsamı ve Alt Grupların Oluşumu

2014-2023 yıllarını arasını kapsayacak Kastamonu, Sinop ve Çankırı illerinden oluşan TR82 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı'nın hazırlanması süreci, Küre İlçesi'ne yönelik öngörülerin değerlendirilmesi açısından önemli bir fırsatı sunmaktadır. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı (KUZA) tarafından ilgili kurum ve kuruluşların görüş ve önerileri de dikkate alınarak hazırlanmakta olan Bölge Planı, önümüzdeki dönemde bölgenin sahip olduğu mekansal özellikleri, sosyal ve ekonomik kapasitesi, kırılganlıkları, alınması gereken önlemleri içeren stratejik bir dokümandır. Bu çerçevede TR82 Düzey 2 Bölgesi kentleri için yapılan analiz çalışmaları plan kararlarını yönlendirici belgeler olarak ortaya çıkmaktadır. Küre İlçesi'ne yönelik olarak hazırlanan "Küre İlçe Analizi" rapora katkı oluşturmak amacıyla Küre İlçesi kapsamında paydaşların görüşlerinin alınması önemli bir konu olarak görülmektedir.

Bu kapsamda Kastamonu Küre İlçesi'nde kırsal kalkınmada yerel stratejilerin geliştirilmesi için, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı (KUZA) - Küre Kaymakamlığı ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanlığı'nın işbirliği ile bir çalıştay düzenlenmiştir.

"Geleceğe "Küre"sel Bakış Kırsal Kalkınmada Yerel Stratejiler" başlıklı bu çalıştayın amacı;

- Küre İlçesi bütününde gelişmeye ilişkin işlevlerin belirlenebilmesi için bölgesel içerikten gelen verilerle, kırsal kalkınmaya yönelik genel planlama ve projelerle ilgili tespitlerin yapılması, sorunların belirlenmesi, gelişme senaryolarının üretilmesi, stratejik yaklaşımlar ve kilit projelerin üretilmesi,
- Örnek çalışma olarak Küre Merkez ile Ersizlerdere Köyü'nde "Kırsal Turizm" in gelişmesi,
- Katılımcılara, kırsal turizm, eko-turizm ağırlıklı kırsal gelişmeler dahil olmak üzere farklı bakış açılarını göstermek ve farkındalık yaratmak ,
- Paydaşlara kentin geçmişten geleceği uzanan süreç çizgi-

GELECEĞE KÜRESEL BAKIŞ KIRSAL KALKINMADA YEREL STRATEJİLER ÇALIŞTAYI

11- 13 Haziran 2013 - Küre / KASTAMONU

Yer: Halk Eğitim Merkezi Küre / KASTAMONU

T.C.KÜRE KAYMAKAMLIĞI

*Geleceğe Küresel Bakış Kırsal Kalkınmada Yerel Stratejiler
Çalıştay Afişi, 2013*

sinde düşünme ve tartışma fırsatı vermek olarak belirlenmiştir.

Küre İlçe merkezinde, tüm paydaşların kolaylıkla erişebileceği bir konumda olan Halk Eğitim Merkezi, bu çalıştayın yapılacağı yer olarak ilan edilmiştir. Davet edilen kurum ve kuruluşlar yanı sıra tüm Küre halkının katılımına açık olan bu çalıştayda katılımcılar belirlenen başlıklarda gruplara ayrılmışlar ve grup çalışmalarını tamamlamışlardır. Grup çalışmaları öncesinde, açılış konuşmaları ve Küre'ye dair

sunumları takiben MSGSU Mimarlık Fakültesi öğretim üyeleri tarafından konuyla ilgili tematik açıklamalarda bulunulmuş ve Çalıştaydan beklenenler özetlenmiştir.

Çalıştay için çalışma temaları, gerek alan çalışmalarına gerekse kentin gündeminde olan konulara göre çalıştay öncesinde düzenleme kurulu tarafından belirlenmiştir. Bununla birlikte katılımcılara çalışma temaları ve çalışma içeriği konusunda önerileri de sorulmuş, çalıştay raporlarının buna göre şekillenmesi sağlanmıştır.

Çalıştay çalışma grupları şu şekilde düzenlenmiştir;

1. Doğal Tarım ve Eko-Turizm
2. Kırsal Peyzaj ve Eko-Turizm

3. Küre'de Yaşam Kalitesi ve Sanayi Mirası
4. Kültürel Miras, Tarihi Yapı ve Turizm
5. Kırsal Kalkınmada Yerel Girişimcilik

Oluşturulan çalıştay çalışma gruplarından özellikle paydaş olarak belirlenen katılımcıların Küre'ye Bakışı, Küre'den beklentileri üzerine görüş ve öneri getirmeleri istenmiştir. Özellikle mevcutta Küre için yapılan çalışmalar, kentsel ve kırsal gelişme sorunları, öngörülen plan ve projeler gibi ilçe gündemindeki temel tartışma konularına ilişkin katılımcılardan farklı yönleri ile değerlendirme yapmaları beklenmiştir. Katılımcıların her birine grup çalışmaları içinde söz verilerek, konu edilen başlık için düşüncelerini anlat-

11 Haziran 2013	12 Haziran 2013	13 Haziran 2013
	09:30-10:00 Açılış Konuşmaları Küre Kaymakamlığı Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı MSGSU Mimarlık Fakültesi Kastamonu Valiliği	09:00-10:30 MSGSU Şehir Bölge Planlama Bölümü Öğrenci Sunumları 10:30-11:00 Vizyonun Kararlaştırılması
	10:00-11:00 Çalıştay Sunumları Kaymakamlık Sunumu : Şahin Kazancı Belediye Sunumu: Kamil Aydın	Çalıştay 2 Küre'de Yerel Kalkınma- Vizyon ve Stratejiler
Teknik İnceleme Gezisi (Küre Merkez, Ersizlerdere Köyü ve Yakın çevre)	11:00-12:00 Tematik Açıklamalar Doç. Dr. Hürriyet Öğdül Prof. Dr. Güzin Konuk	
	Öğle Arası	Öğle Arası
	Çalıştay 1 Kurumların Küreye Bakışı Küre'de Yerel Kalkınma -Temel Tartışma Konularının Saptanması	Çalıştay 3 Küre'de Yerel Kalkınma- Yeni Yaklaşımlar, Öneriler, Projeler
	Değerlendirme Temel soru ve alt konuların oluşturulması	Sonuç ve Kapanış

Geleceğe Küresel Bakış Kırsal Kalkınmada Yerel Stratejiler Çalıştay Programı , 11-13 Haziran 2013

maları, varsa önerilerini de sunmaları hedeflenmiştir.

Küre için bir gelecek senaryosu oluşturulması, buna göre de misyon, beklenti ve önerilerin tespit edilmesinin öneme dikkat çekilmiştir. Bu kapsamda misyon ve vizyon belirlemedeki adımlar katılımcılara teorik olarak aktarılmış, gruplar halinde de yapılan çalışmalarda misyon ve vizyona ilişkin değerlendirmeler elde edilmeye çalışılmıştır.

Bu çerçevede misyon tanımı *"Bir kurumun/Topluluğun ne yaptığını, nasıl yaptığını ve kimin için yaptığını açıkça ifade eden, varlık sebebini açıklayan temel bir bildirim"* olarak yapılmıştır.

İyi bir Misyon ifadesi için aşağıda belirtilen başlıklara vurgu yapılmıştır;

- Kurumun/Topluluğun varlık sebebini ortaya koyar,
- Kurumun/Topluluğun ortaya koymaya çalıştığı temel ihtiyaçları ve sorunları ifade eder,
- Kurumun/Topluluğun paydaşlarını ve yararlanıcılarını tanımlar,
- Paydaşların ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik ürün, hizmet ve kaynakları ifade eder,

- İhtiyaçlara uygun performans ölçütleri geliştirilmesine öncülük eder.

Vizyon için *"Ulaşılmak istenen geleceğin iddialı ve gerçekçi bir ifadesi"* tanımı yapılmış, iyi bir vizyon elde edebilmek için temel yaklaşımın aşağıdaki şekilde olması gerektiği açıklanmıştır;

- İdeal olmalıdır.
- Kısa, net ve anlaşılır olmalıdır.
- Özgün olmalıdır.
- Kişiyi aidiyet duygusu telkin etmelidir.
- Heyecan verici olmalıdır.

Buna göre, vizyonun en baştan belirlenemeyeceği, çalıştayda ele alınan konuların değerlendirilmesi sonucunda elde edilen kilit projelerin belirlenmesi sonucunda ortak bir Küre Vizyonu'na doğru gidilmesinin mümkün olduğu düşüncesi öne çıkmıştır.

Dolayısıyla katılımcılara aşağıda öngörüldüğü biçimde kilit projeleri oluşturmaları gerektiği ifade edilmiştir.

Tabloda; bölgenin gündemindeki temel sorunların belirlenmesi, bu sorunların çözümüne yönelik öngörülecek projelerin oluşturulması, projelerdeki sorumlu ve yardımcı ku-

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler (Proje adı ve tanımı)	Sorumlu Kurum(lar)	Yardımcı Kurum(lar)	Proje Kaynakları	Etaplama (kısa dönem 6 ay 1 yıl, orta dönem 1-3 yıl, uzun dönem 3-5 yıl)
Sorun 1	Proje 1. Adı, Proje tanımı				
Sorun 2					

Geleceğe Küresel Bakış Kırsal Kalkınmada Yerel Stratejiler Çalıştay Kilit Proje Künyesi

rumların ifade edilmesi, projenin finansmanına yönelik kaynak arayışlarının nasıl olabileceği son olarak proje için öngörülen zaman diliminin yaklaşık olarak etaplandırılması istenmiştir. Bununla birlikte alt gruplarda tartışılan konu ve başlıklar çalıştayda belirlenmiştir. Projeler ile açıklama ve tanımlamalar, bir iyi niyet yaklaşımı olarak kabul edilmiştir. Bu haliyle bir yönlendirme belgesi olarak kabul edilmeleri gerekir. Ayrıca süre kısıtlamasına bağlı olarak proje listesinde adı olan ancak detaylandırılmayan projelere kilit proje listesinde yer verilmemiştir.

Küre Merkez

II. Çalıştay Teknik İnceleme

Geleceğe Küresel Bakış Çalıştayının hazırlık aşamalarında oluşturulan çalışma gruplarının, tartışma konuları üzerinde daha etkin ve verimli olarak çalışabilmeleri için Küre Merkez, Ersizlerdere ve yakın çevresini kapsayan alanlarda 11 Haziran 2013 tarihinde bir günlük teknik inceleme gezisi yapılmıştır.

Teknik geziye, Küre ilçesi ve Kastamonu İli kurum/kuruluşlarının yanı sıra Sinop, Bartın, Çankırı illerindeki kurum/kuruluşlar ve yerel halk katılmıştır. Tüm katılımcılar ile birlikte üzerinde çalışılacak alanlar, Küre Kaymakamı Şahin Kazancı, Küre Belediye Başkanı Kamil Aydın ve Ersizlerdere Eko-Turizm Derneği Başkanı Mustafa Çağır rehberliğinde incelenmiştir. Teknik gezi kapsamında ilk olarak, İlçe merkezinde bulunan ve bölgenin manevi odak noktalarından biri olan 1456 yılında inşa edilen Akşemseddin Camii ve yine yapımı aynı döneme ait olan

Akşemseddin Camii

günümüzde de varlığını koruyan İsmail Bey Hamamı ziyaret edilmiştir. Daha sonra tipik Osmanlı şehri mimarisinin taş ve ahşap yapı örneklerini içeren ancak günümüzde büyük oranda iyileştirme çalışmalarına ihtiyaç duyan "Akşemseddin Arastası" gezilmiştir. Cephe ve çehre iyileştirme planlanan Küre Çarşısı, Hükümet Konağı ve civarı gezilerek, "Akşemseddin Arastası Projesi" kapsamında ya-

İsmail Bey Hamamı

pılması planlanan meydan ve cephe iyileştirme düzenlemeleri hakkında bilgi verilmiştir.

Etibakır A.Ş. Genel Müdürü Ahmet Tezcan rehberliğinde, açık maden galerileri, bakır madeni atık barajı, maden sonrası ağaçlandırılacak ve ağaçlandırılmış alan ve en son olarak maden taşımada kullanılmak üzere kurulmuş ancak günümüzde kullanılmayan teleferiğin başlangıç noktası gezilmiştir. Maden sahası teknik inceleme sırasında madencilik faaliyetleri ve ağaçlandırma çalışmaları hakkında bilgiler verilmiştir. İlçe tarihinin ve madencilik faaliyetlerinin ne kadar eskilere dayandığının önemli bir göstergesi olarak Cenevizlerden kalan bakır madeni cüruf sahası ve İstanbul'un fethinde de kullanılan Bakır madenlerinin çıkarıldığı

Eti Bakır Maden İşletmesi, 11 Haziran 2013

saha gezilerek, bir endüstri mirası olarak maden sahasının turizme kazandırılması konusunda fikirlerin oluşmasına katkıda bulunulmuştur.

1919 yılından 1922 yılına kadar süren İstiklal Savaşının tek lojistik kaynağı olan İnebolu-Ankara hattını oluşturan, cepheye silah ve cephane taşınmasında kullanılan “İstiklal Yolu” üzerindeki en eski ve önemli tescilli yapı olan tarihi “İkiçay Köprüsü” gezilmiştir. Bu köprüye 500 metre mesafede yer alan, Balkan Savaşlarına, Birinci Dünya Savaşına ve Kurtuluş Savaşına katılan tüm erkeklerin şehit olmalarından dolayı adlarına “Ersizler ve Ersizlerdere” verilen köyler ziyaret edilmiştir. Ersizlerdere Köyünde bulunan İstiklal Savaşından kalma tarihi “Balabanoğlu Ahmet Çavuş Değirmeni” gezilmiş. Tarihi kadar doğal güzelliklere de ev sahipliği yapan bu köylerin gösterişli manzarasıyla 2,5 km uzunluğunda ve içinde göletler, şelaleler bulunan “Ersilerdere Kanyonu”nun başlangıç noktasına gidilmiştir.

Ersizlerdere ve Ersizler köyü arasında, İnebolu yolu üzerinde bulunan, bölgeye hakim eşsiz 270 derecelik doğa manzarasıyla Kapanagzı mevkiinde durularak, alanın turizm için değerlendirilmesi, bu mevkiide mesire alanı çalışmalarının gerçekleştirilmesi düşüncesi üzerinde durulmuştur. Buna ek olarak Ersizler Köyü İlkokulunun bahçesinden Kanyon ve bölge manzarası seyredilerek, bu bölgenin de turizm faaliyetleri kapsamında değerlendirilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Köylerin tarihi ve doğal güzelliklerinden sonra yöresel lezzetler tadılarak, el sanatları örnekleri görülmüş-

tür. Küre Kaymakamlığının yöresel el sanatlarını tanıtmak ve markalaşmak amacıyla oluşturduğu “Küre’sel El Sanatları” markası kapsamında üretim yapan yerlerden biri olan Ersizlerdere Küre Kilim Atölyesi gezilerek, yörenin önemli bir değeri olan Küre Kilimi tanıtılmıştır. Daha sonra Kürelilerin ata sporu olarak kabul ettiği geçmişi yüzyıllara dayanan kızak yarışlarının yapıldığı Belören Köyü ziyaret edilerek, Ata sporunu yaşatmak adına düzenlenen yöresel kızak yarışları hakkında bilgi alınmıştır. Son olarak Paflagonyalılar tarafından M.Ö. 1.100-700 yılları arasında yapılan “Doğanlar Kalesi” ile “Ersizlerdere Kanyonu”nu da içine alan eşsiz doğa manzarasına sahip İkizciler Köyündeki Abud Yaylası gezilerek, bölgenin turizm potansiyelinin ortaya çıkarılarak değerlendirilmesi ve bir cazibe merkezi haline getirilmesi yönündeki projeler üzerinde durulmuştur. Yapılan tüm incelemeler Abud Yaylasında yapılan kısa bir değerlendirme toplantısı ve hatıra fotoğraflarının çekilmesi ile Teknik Gezi sona ermiştir.

İkiçay Köprüsü

Teknik Gezi, Abud Yaylası, 11 Haziran 2013

III. Vizyon, Strateji Eylem ve Proje Oluşumu

Vizyon, ulaşılmak istenen geleceğin iddialı ve gerçekçi bir ifadesidir. Belirsiz gelecek için tasarlanan vizyon ifadesi;

- *İdeal olmalıdır.*
- *Kısa, net ve anlaşılır olmalıdır.*
- *Özgün olmalıdır.*
- *Kişiyi aidiyet duygusu telkin etmelidir.*
- *Heyecan verici olmalıdır.*

Amaç; vizyonu gerçekleştirme yolunda ulaşılmak istenen farklı sonuçların kavramsal bir ifadesidir. Stratejik hedefler ise amaçların gerçekleştirilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlar olarak tanımlanabilir. 5 – 10 yıl süre zarfında tasarlanan stratejik hedefler SMART olmalıdır:

Specific	- <i>Belirgin</i>
Measurable	- <i>Ölçülebilir</i>
Achievable	- <i>Ulaşılabilir</i>
Realistic	- <i>Gerçekçi</i>
Time-bound	- <i>Zaman içerikli</i>

Performans göstergeleri stratejik hedefler için belirlenir ve bu hedeflerin ölçümü için kullanılır.

Stratejiler ise belirli bir amaca ve hedefe yönelen, başlı başına bir bütünlük oluşturan yönetilebilir ve maliyetlendirilebilir üretim veya hizmetler olarak tanımlanabilir. Kısaca stratejik hedeflere ulaşmadaki eylemler ve projeler bütünü olarak da isimlendirilebilir. Proje ise, bir probleme çözüm bulma ya da beliren bir fırsatı değerlendirmeye yönelik, bir ekibin, başlangıcı ve bitişi belirli bir süre ve sınırlı bir finansman dâhilinde, birtakım kaynaklar kullanarak, olası riskleri yönetmek şartıyla, tanımlanmış bir kapsama uygun amaç ve hedefler doğrultusunda özgün bir planı başlatma, yürütme, kontrol etme ve sonuca bağlama sürecidir.

Projelerin süreleri kısa, orta ve uzun vadeli şeklinde sınıflandırılabilir:

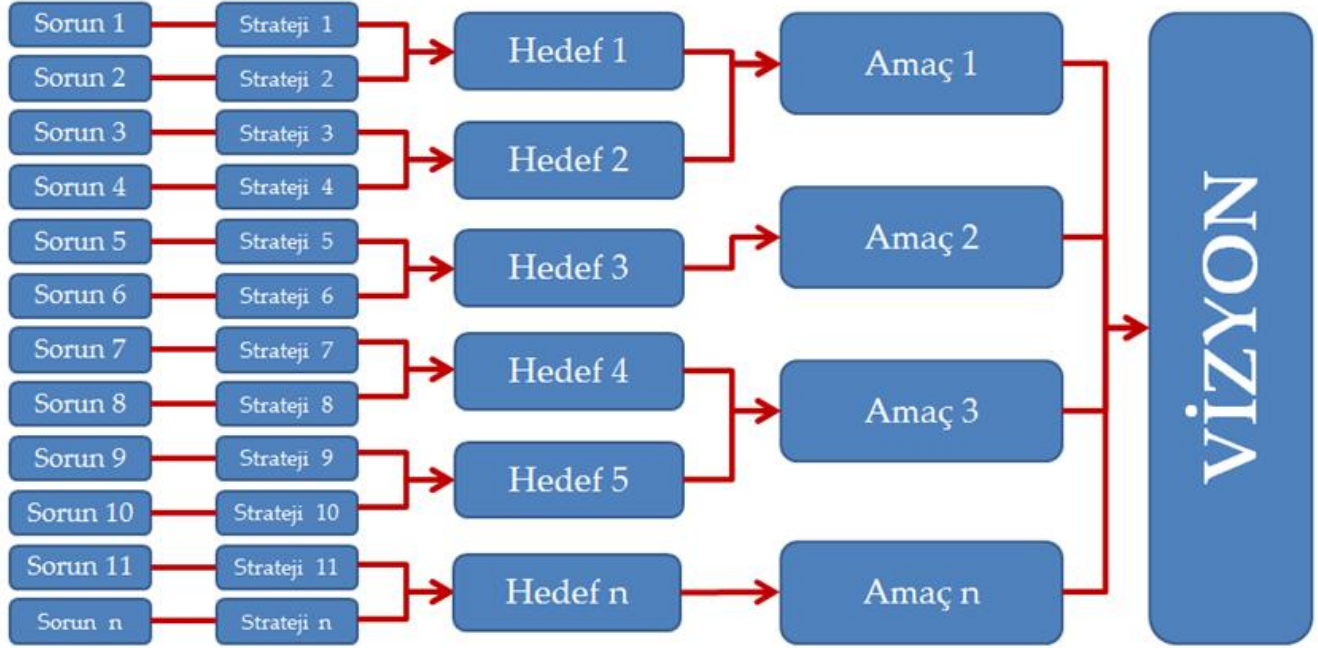
Çalıştay kapsamında;

6 aydan 1 yıla kadar olanlar KISA vadeli

1 Yıldan 3 yıla kadar olanlar ORTA vadeli

3 yıldan 5 yıla kadar olan UZUN vadeli projeler olarak isimlendirilebilir.

En üst ölçekteki vizyondan en alt ölçekteki projeye kadar hedeflenen her şey bir sorunun çözümüne yöneliktir. Bu noktadan hareketle aşağıdaki şema bu hiyerarşiyi özetlemektedir.

Sorun, Strateji, Hedef, Amaç, Vizyon Şeması

IV. Çalıştay Açılış Konuşmaları

Küre Kaymakamı: Şahin KAZANCI

Sayın Valim, katılımlarıyla bize kuvvet veren protokolümüzün kıymetli konukları, kendilerinden istifade edebilme heyecanı duyduğumuz tüm değerli katılımcılar, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı ve Küre Kaymakamlığı olarak Küre İlçesi özelinde bir modelle Kırsal Kalkınmada Yerel Stratejiler belirlemek üzere düzenlediğimiz “Geleceğe Küresel Bakış” çalıştayına hepiniz hoş geldiniz.

Küre Kaymakamlığı olarak bu çalıştayı düzenlemekteki amaçlarımızı, beklentilerimizi ve sorunlara ilişkin siz değerli katılımcılardan taleplerimizi şu şekilde belirtmek istiyorum;

- Bölgedeki aktör kuruluşların Küre için yapacakları plan-proje-uygulama programlarına rehberlik etmek,

- İlçenin ve yörenin sahip olduğu turizm alanlarının hayata geçirilmesi için kurumlar arası koordinasyon ve eşgüdüm sağlamak,

- İlgili kurum ve kişileri Küre İlçesi üzerinde düşünmeye, proje üretmeye yönelterek daha sağlıklı bir şekilde Küre'nin geleceği için eylem planları oluşturmak,

- Küre İlçe merkezinin, Ersizler ve Ersizlerdere Köylerinin durum analizlerini yapmak ve kaynak değerlerini belirleyerek diğer ilçe ve köyler için model stratejik planlama örneği ortaya koymak,

- Kırsal ve bölgesel kalkınmayı amaçlayan hibe ve fonlara yönelik proje konularını belirlemek için bölge ihtiyaçlarını tespit etmek ve bunlara ilişkin alt yapı çalışmalarını güçlendirerek kurumların idari desteğini sağlamak,

- Küre'nin AB, TKDK, KUZKA, Ulusal Ajans gibi projelere fon sağlayan kurumlardan destek almasını ve desteklerin sürekliliğini sağlamak,

Şahin Kazancı, Küre Kaymakamı, Açılış konuşması , 12 Haziran 2013

- Küre İlçesinin doğal kültürel mirasını korumak, en güzel şekilde tanıtmak ve Küre halkını bilinçlendirerek turizm sektöründe bir yer edinmesini sağlamak için yapılması gerekenleri tespit etmek,

- Yerel halkın üretim ve girişimcilik alanlarında cesaretlendirilip yol gösterilerek turizm ve diğer alanlardaki hizmetler konusunda eğitim ve etkinlik için motivasyon sağlanmasına öncülük etmek,

- Yerel halka rehberlik edecek kurumlara bir yol haritası çıkarmak,

- Tarım, turizm, maden, köy ve kent mimarisinde öne çıkan karakterlerden özgün standartlar oluşturmak,

- Çevre, doğa, tarihi mimari ve endüstriyel mirası koruyarak geliştirmek,

- Kürenin sahip olduğu değerler (doğa, yeraltı, yerüstü, tarih, sosyal ve kültürel) hakkında Kurumların ve yerel halkın farkındalığının oluşturmak,

-Yukarıdaki amaçlar ile sonuç almaya yönelik somut/ yol haritası/plan /projeler ortaya koymak.

Nihayet tüm ilgili aktörlerle ortak akıl ürünü olarak bir “fikir ve fiil formu” oluşturarak, Küre’nin geleceği/kaderi adına güçlü bir “irade beyanı”nda bulunmak istiyoruz. Şüphesiz ki her planlanan programın doğru şekilde hayat bulamama, uygulanamama ihtimali vardır. Ancak doğru sonuçlar elde

edilmiş her uygulama için; iyi bir plana ihtiyaç duyulduğu kesindir.

Geleceğe Küre’sel Bakış Çalıştayı’nın Küre’nin ve bölgenin ihtiyaç duyduğu kalınma yönlü hareketine yeni ufuklar açmaya ve ivme kazandırmaya vesile olması dileklerimizle katılırlarınızdan dolayı herkese teşekkür eder, saygılar sunarım.

Küre Merkez

Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı Genel Sekteri:
Hilmi ERGÜR

*Av. Hilmi ERGÜR, KUZKA Genel Sekreter V.
Açılış konuşması , 12 Haziran 2013*

Sayın Valim, Protokolümüzün değerli üyeleri, kıymetli misafirler,
Son dönemlerde sıklıkla gündeme gelen yerinden yönetim anlayışının ilk tezahürlerinden birisi de kuşkusuz Kalkınma Ajanslarıdır. Yaklaşık 2.5 yıldır çalışmalarını sürdüren Ajansımız, kurumsallaşma çalışmalarını büyük ölçüde ilerletmiş ve artık bölgesel kalkınmaya daha fazla enerji harcayacak bir noktaya gelmiştir.
Kurumsallaşma döneminde Sayın Valilerimizin önderliğinde büyük başarılarla imza atmış olan Ajansımız, deneyim ve tecrübe kazanan yüksek kalitedeki personeli ile ilerleyen yıllarda daha da büyük işlere imzasını atacaktır.
Bugün buraya toplanmamızın nedeni de Küre’de hangi büyük işlere imza atacağımızı ve bu büyük işlerin hangi kavramsal çerçeve ve kalkınma felsefesi dâhilinde gerçekleştireceğini belirlemek.

Aslında salonda bulunan tüm katılımcıların Küre’ye katkısı kuşkusuz çok büyük. Ancak büyük işlerin sadece Ajansımız, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve Kaymakamlığımızca gerçekleştirilmesi mümkün değildir. İlgili tüm aktörlerin elini taşın altına koyması gerekmektedir.

Bunun ilk aşaması da kuşkusuz iyi bir yol haritası çıkarmaktır. Bundan dolayı sizin fikirleriniz büyük önem taşımaktadır. Biliyorsunuz Ajansımız hali hazırda 2014-2023 TR82 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı çalışmalarını yürütüyor. Çalışmalarımız her geçen gün olgunlaşmakta.

Bu çalıştayın çıktılarını da Bölge Planımızda içermek istiyoruz ki beraber ürettiğimiz fikirlerin ve politikaların resmi bir karşılığı da olsun. Ancak altını önemle çizmek istediğim bir başka husus var.

Ajans olarak Bölge Planını durağan, gelişmeye tek yönlü bakan ve sürdürülebilir gelişmenin önünde aşılması gereken bir başka bürokratik engel olarak ne Küre’imize ne de Bölgemize kazandırma gayreti içinde değiliz. Tam tersine, Bölge Planımızı, kalkınmayı kolaylaştırıcı bir araç olarak görüyoruz. Bu yüzden Bölge Planımız onaylansa dahi planlama sürecimiz günün şartlarına uyum sağlayarak devam edecek. Yani Bölge Planı bir raf planı olmaktan çok geleceğin her gününde yaşayan bir belge olacak. Sözlerimi burada tamamlayarak başarılı ve verimli bir çalıştay olmasını temenni ediyorum.

Hepinize saygılarımı ve sevgilerimi sunuyorum.

Küre Köy Evleri, Mustafa DEMİRBAŞ

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Mimarlık Fakültesi Dekanı: Prof. Dr. Güzin KONUK

Sayın Kastamonu Valisi, Sayın Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri, Sayın Küre Kaymakamı, değerli Konuklar ve sevgili öğrenciler;

Bugün çok önemli bir ortak çalışmanın açılışı için birlikteyiz. “Geleceğe KÜRE’SEL Bakış Kırsal Kalkınmada Yerel Stratejiler” konulu çalıştayı başlatıyoruz.

Bildiğiniz gibi yaklaşık altı aydır Üniversitemiz Mimarlık Fakültesi ile Küre Kaymakamlığı arasında bir ortak platform oluşturulmuştur.

Bu platformun amacı; Üniversitemizin bilgi birikimi ile Küre ve çevresinin geleceğe taşınması , yerel stratejiler geliştirmesi ve çağdaş kalkınma sürecinde işbirliği yapılması olarak özetlenebilir.

Bildiğiniz gibi Üniversiteler bilgi üreten, yeni kavramlar geliştiren ve bu birikimleri projeler ile mekanla buluşturan kurumlardır.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi olarak Küre’nin geleceğini yönlendiren süreçte bir paydaş olarak rol almak, ortak proje ile çalışmalarda işbirliği yapmayı hedefliyoruz.

Bu çalıştay ortamı vizyonun belirlenmesi için önemli bir katılım ortamını oluşturacaktır.

Ayrıca öğrencilerimiz kırsal alanda köy tasarım rehberi ve kırsal alan planlaması dersleri için tespitler yapacaklardır. Bizde ekip olarak süreci zenginleştiren sunuşlar yapacaktır.

Tekrar hepinize hoş geldiniz diyorum ve bu çalıştayın çok başarılı geçeceğine inanıyorum.

*MSGSU Mimarlık Fakültesi Dekanı, Prof. Dr. Güzin Konuk
 Açılış Konuşması, 12 Haziran 2013*

Ersizler Köyü, A. Erdem ERBAŞ, 2013

Kastamonu Valisi: Erdoğan BEKTAŞ

Değerli konuklar, çalışma arkadaşlarım ve hocalarımız, hoş geldiniz.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nden çok değerli hocalarımız da buradalar. Farklı illerden gelen katılımcılarımız da var. Onlara da hoş geldiniz diyor ve bu çalıştayı düzenleyenlere ve tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Açılış konuşmasında az evvel kaymakam bey bu çalışmanın amacını sıralarken bir çok şey sıraladı, Küre için bir çok şeye dair "...istiyoruz" dedi. Bunlardan bir kaçına ulaşmaya vesile olması halinde bile bu çalıştay Küre için çok önemli ve kıymetli bir iş.

Bölge kalkınma ajansımız ve kaymakamlığımızın böyle bir çalışma düzenlerken İstanbul'dan bir üniversitenin gelip Küre'de bir işbirliği içinde bir takım çalışmalar yapmasını Kastamonu için değerli bir katkı, bölge dışından akademisyenlerin bölgemize bir bakış sunmalarını ve bir işbirliği yapmış olmalarını önemli bir girişim olarak görüyorum. Ayrıca dışarıdan gelenler kadar yerelden Kürelilerin çalışmaya yüksek katılımı bulunması da sevindirici tabii ki. İşbirliği kültürünün gelişmesine katkı sağlayacak bu tür çalışmaların daha da geliştirilmesi ve diğer konuları da içermesi bakımından iyi bir fırsat olarak değerlendirmek lazım.

Bildiğiniz gibi Kastamonu zor coğrafi şartlara sahip ve bu durum ilin gelişmesine yönelik politikaların uygulanmasında büyük zorluklar yaratmaktadır. Dolayısıyla, ilin diğer bölgelere göre geri kalmasına neden olmuş; il nüfusu da büyük kayıplar vermiştir. 1930'larda Kastamonu'nun nüfusu yaklaşık 330.000 iken şimdi ise yaklaşık 360.000 dir. Kastamonu geçen seksen yılda nüfusunun iki katını dışarıya -İstanbul'a- göç vermiş. Çankırı ve Sinop'un da dahil olduğu bu bölge Türkiye'deki diğer bölgelerin tümünden daha düşük bir nüfusa sahip ve aynı zamanda nüfusu 1 milyonun altında Türkiye'de tek düzey 2 bölgesidir. Bu durumu değiştirecek politikalar merkezi düzeyde olması gerektiği kadar yerel düzeyde de olmalıdır. Yerel düzeydeki kararların da bu gibi katılımcı yöntemler ile belirlenmesi gerekmektedir. Çalıştay bu anlamda doğru bir adım görüyorum.

*Kastamonu Valisi, Erdoğan Bektaş Açılış Konuşması,
12 Haziran 2013*

Tabii ki buradaki çaba yalnızca Küre'nin ve Kastamonu'nun gelişimi için değil; aynı zamanda gelişmenin Batıya yoğunlaştığı ülke düzeyinde makro bölgesel dengesizliklerin giderilmesi için de önem taşımaktadır. Bir toplantıda Amerikalı bir Hocanın konuşması dinledim ve Türkiye'nin batıya doğru yatık olduğu yönünde bir benzetme kullandı bölgesel dengesizlikleri betimlemek için. Bu dengesizliğin bir an önce giderilmesi yönünde önerilerde bulundu. Ben de karşılıklı konuşmamızda kendisine bu gelişmenin dengelenmesinin maliyetini biliyor musunuz diye sordum ve o da bana bu dengesizliğin giderilmesinin maliyetini biliyor musunuz diye yanıt verdi. İşte bu bölgesel dengesizliklerin gelecek açısından nereden bakarsanız bakın maliyeti büyük. Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal gelişimin sadece İstanbul gibi bir şehir üzerinden olması sürdürülebilir değil, Kastamonu gibi geçmiş ve geleneği güçlü bir şehrin bu anlamda gelişmesi için desteklenmesi önemli, İstanbul'da yaşayan bu önemli sayıdaki Kastamonuluların sosyal ve ekonomik gücünün tekrar Kastamonu'ya aktarabilmelerinin yollarını oluşturmamız. Ülkemizin her yeri güzel ve değerlendirilmesi gereken potansiyele sahip. Ancak işte nedenle yatırım kaynaklarının bölgeye getirilebilmesi için yapılması gereken çok şey var. Kastamonu ve Küre, doğa turizmi için önemli bir potan-

siyel ancak sektör oluşturmada eksiği de çok. Çevrenin korunması ile yatırım kararları arasındaki denge iyi sağlanması gerekiyor. İstihdam olanaklarının geliştirilmesi ve bölgedeki iş imkanlarının artırılması için yatırım faaliyetlerin desteklenmesine önem vermekteyiz. Bu bakımdan Küre'nin bakır madeninin varlığı Küre için bölge için önemli. Bu ve bunun gibi bölgeye sosyal ve ekonomik katkı sağlayacak her türlü faaliyet bu çalıştay gibi önem kazanıyor. Yereldeki idareler başında olan Küre Kaymakamlığının ilçenin gelişmesi adına proje, uygulama ve rehberlik adına önemli bir rolü var. Bu role önemli katkılarından dolayı üniversitemiz ajansımıza

da teşekkür ediyorum.

Çalıştayın Küre, Kastamonu ve Türkiye için faydalı olmasını temenni ediyor herkese katılımlarından dolayı tekrar teşekkür ediyorum.

Kastamonu Valiliği

V. Çalıştay Sunumları

Küre Kaymakamlık Sunumu: Şahin KAZANCI*

115 YIL ÖNCESİNDEN KÜRE'YE BAKIŞ :

Sicil-i Ahvâl İdaresi tarafından tutulan resmi tercüme-i ahvâl kayıtlarına göre H.1270'te (1853-1854) Yozgat'ta dünyaya gelen, Müntehebât-ı Şehnâme-i Firdevsi, Temaşa-yı Celâl-ı Hüda, Mensûr Mektuplar, Zemzeme-i Zafer, Vâveylâ-yı Peder gibi önemli eserlere imza atmış olan ünlü devlet adamı Yusuf Ziya Yozgadi "Kastamonu Küre İnebolu Temaşası" adlı eserinde;

Kastamonu ile ilgili bilgileri aktardıktan sonra müellif Küre bahsine geçer ve yolculuğundan başlayarak Küre'yi anlatır;

"Küre'ye nisan ayında girip oradan türlü çiçekler derelim. Bu güzel yerde süslü, güzellik saçan bir yerdir. Bulunduğu mevki, binalarından yücedir. Binaları da mevkiinden güzeldir. Bu mevki, ormanlık, hoş bir yerdir ve manzarası gönül açar. Eğimli bir arazidedir. Her taraf ormanlarla kaplıdır. Yüksek bir manzarası vardır ve eteklerinde bahçeler bağlar bulunur. Tarlaları suya kanmıştır. Bu hal ile buraya cennet dense yaraşır. Hele baharda burayı ziyaret edenlerin gönlüne bir hayret gelir. Çiçekler güzelliklerini arz ediyorken buna insan nasıl hayran olmaz. Ne kışı ne yazı şiddetli olmaz"(Tavşancioğlu,2011).

Bundan sonraki tasvirlerini, metnin şiirselliğine de aff-ı nazar etmek için kendi ifadeleriyle vermekte fayda var;

*"Dinse şâyeste olur sünbülzâr
Dinse bâyste olur fülfulzâr*

*Dinse ger kân-ı mücevher ahrâ
Dinse ger cây-i müzehher ahrâ*

*Dinse ger meşher-i 'âlem şâyân
Dinse ger mezher-i 'âlem şâyân*

*Dinse ger bâg-ı bahâr şâyeste
Dinse ger tag-ı bahâr şâyeste*

*Buna gülzâr-ı hayât dinse olur
Buna envâr-ı hayât dinse olur*

*Zümrüdistân da dinirse lâyık
Gevheristân da dinirse lâyık"*

Bu tasvire devamın, şunları söyler;

"Nisan yağmuruyla sanki cavher yağmış, yağmurun rahmeti anber gibi inmiştir. Güzel kokular ve gönül çeken nurlar yağmaktadır. Buraya ötelerden âlem güneşi doğmaktadır. Parlak bir güneş burada parlamakta, inciler her yanı aydınlatmaktadır. Temizliğin nuru dolaşmakta, yardımcı olan nur fışkırmaktadır...

Küre'nin tabîî güzelliklerini bu gibi beyitlerle anlattıktan sonra çok ilgi çekici bir bilgi verir. Buna göre, İmam Bakır'ın burada bir makamı vardır. Bir dağın başında bulunan bu makamı ziyaret edenler bulunmaktadır.

Küre'nin nüfus ve bina yapısı ile ilgili olarak şu bilgileri verir:

Burada 500 hâne vardır ve evleri birer köşk gibidir. Dükkân sayısı 200'den fazladır. Sokakları gayet muntazamdır. Her biri mamur ve aydınlık olan cami vardır, sakinlerinin hepsi de Müslümandır.

Bir zamanlar burada bir bakır madeni vardı. O maden sayesinde mamurlaştı. Ama uzun zamandır bu maden işlenmemektedir. Şimdi yavaş yavaş eski halini almaya başlamıştır.

Burada güzel sular vardır. Bunlar sanki bir cevher ülkesinden akar gibi parlaktır. Bu sular cennetten geliyor gibidir. Böyle lâtif bir su, böyle şerefli bir yer bulunmaz.

Burası şimdilik bir nahiyedir ama ileride ilçe olacağına şüphe yoktur. Mülki ve askeri dairesi, belediye binası, misafirhanesi, mektep ve medresesi vardır.

* Küre Kaymakamı

Bunların hepsi de Sultan Hamit döneminde yapılmıştır. Yapılmalarına vesile olan da yine Abdurrahman Paşadır.

Cenâb-ı Hâk Sultan Hamit'in saltanatını daim etsin. Abdurrahman Paşayı da ona hizmetçi kılsın" (Tavşancioğlu,2011)

Eski Küre

Küre İlçesi'nin Genel Bilgileri

İlçe Ankara'ya 300, İstanbul'a ise 550 kilometre uzaklıkta; Kastamonu İl merkezine 61, İnebolu İlçesine de 30 km uzaklıktadır. TÜİK'in 2012 yılı verilerine göre, ilçe 34 Köy, 4 mahalle ve 1 belediyeden ibaret olup, ilçe merkezinin nüfusu 3.210; köylerin nüfusu 3.656 olmak üzere toplam nüfus 6.866 dır.

Küre İlçesi kuzeyinde İnebolu; batısında Azdavay, Doğan-yurt; güneyinde Ağlı, Seydiler, Devrekani; doğusunda Boz-kurt ilçeleri ile komşudur. Küre'nin kaynak değerlerini oluşturan yer üstü ve yer altı zenginliği "Küre Dağları, Ormanları ve Bakır Madenleri" başta olmak üzere, 550 yıllık Akşemseddin Cami ve İsmail Bey Hamamı, İkiçay Köprüsü, Ecevit Hanı, İstiklal Yolu, Ersizlerdere Kanyonu, Doğanlar Kalesi ve Köstekçiler Mağarası, ilçede bulunan tarihi ve doğal güzellikler arasında yer almaktadır.

İlçe halkı geçimini ormancılık, hayvancılık büyük çoğunlukla da ilçede bulunan bakır maden ocaklarında çalışarak sağlamaktadır. Küre'de milattan önceki zamanlara kadar uzanan ve belirli dönemlerde çıkarılan bakır madeninin varlığı, bölgenin yerleşim yeri olmasında etkili olmuştur. Bölgenin önemli bir geçim kaynağı olarak görülen madencilik faaliyetlerinin yoğunluğunun, zaman zaman azalması ya da durması, gelişen teknoloji ile birlikte insan gücüne duyulan ihtiyacın azalması, özelleştirme ile değişen ücret politikaları gibi nedenler Küre'nin ekonomik hayatının ve nüfusunun şekillenmesinde önemli ölçüde rol almıştır. Ayrıca orman arazisinin çok olması ve geçmişte çıkan büyük yangınlar sonucu yaşanan göçler nedeniyle yerleşim alanlarının daralması ilçenin gelişim sürecini büyük oranda etkilemiştir.

Küre İlçesinin Tarihi

Küre'nin tarihi ilk çağın derinliklerine kadar uzanmaktadır. Çeşitli devirlere ait buluntular Küre'de Gotlar, Etiler, Dorlar, Paflagonyalılar Kimmerler, Lidyalılar, İranlılar, Kapadokyalılar, Romalılar, Bizanslılar, Danismendililer, Çobanlılar, Pervaneliler, Candaroğulları gibi çeşitli kavimlerin ilçede medeniyet kurduklarını göstermektedir.

İlçedeki Karadonu Köyü hudutları içerisinde bulunan Doğanlar Kalesi'nin Paflagonyalılar tarafından M.Ö. 1100-700 yılları arasında yapıldığı sanılmaktadır. Paflagonyalılar Friglerin bir kolu olup bu bölgeye kendi adlarını vermiştir. O zamandan beri Kastamonu ve yöresine Paflagonya denilmektedir.

Çeşitli bulgu ve kaynaklara göre, geçmişi milattan önceki yıllara uzanan bakır madenciliği faaliyetlerinin, eski Yunan Medeniyetleri, Roma, Bizans, Cenevizliler, Osmanlılar gibi farklı devletler ve dönemlerinden bu yana yapıldığı bilinmektedir.

Küre tarihindeki en hareketli dönemine 1292 tarihinde bölgenin Candaroğulları beyliğinin egemenliğine geçmesi ile başlamıştır. Bu hareket ve canlılık Fatih dönemi sonuna kadar devam etmiştir. Beylikler döneminde ilçe pek çok eserle süslenmiştir. O devirlerde bölgenin hakimiyeti beyliklerde olmasına rağmen üretilen bakır Osmanlıya aitti. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'un fethinde kullandığı toparın bakırı Küre'den gitmiştir. Bugün İstanbul'un değişik yerlerinde sergilenen toparın üzerinde Küre-i Nühas adı okunmaktadır. Küre-i Nühas (Küre=ocak Nühas=bakır) Osmanlıca Bakır ocağı anlamına gelmektedir. İlçe bugünkü ismini buradan almaktadır. Tapu Kadastro kayıtlarında yapılan araştırmada bir dönem ilçenin isminin Küre-i Mamure olarak da geçtiği görülmektedir.

Bugün hala ayakta kalan 1455 yılında yaptırıldığı sanılan "(Molla) Hoca Akşemseddin Camii" , "İsmail Bey Hamamı", "Müderri Hamamı" ile yanmış ve yıkılmış birçok tarihi eserlerden, mezarlıklardan, birkaç milyon tonu bulan bakır atığı maden curuflarından, o devirlerde halkın uğraştığı sanatlardan ve yapılan kazılarda bulunan künk su borularından erişilen uygarlık düzeyi anlaşılmaktadır.

1800'lü yılların başlarında Kastamonu'ya bağlı bir Kadılık olan Küre, 1840 Tanzimat Fermanı'ndan sonra kurulan nüfus teşkilatı kayıtlarına göre 16 mahalleden oluşmaktadır. Zamanla Küre'de teknolojinin geri kalması, aşırı yağışlar nedeniyle maden ocaklarının çökmesi gibi etkenler yüzünden maden üretimi durma noktasına gelmiştir. Bununla beraber 1800'lü yılların sonlarıyla 1900'lü yılların başlarında 20-30 yıl arayla ilçede büyük yangınların çıkmasıyla da

Eski Küre

ilçenin büyük bir kısmı yanmış, zorunlu göçlerle ilçe nüfusu büyük oranda azalmış ve birçok tarihi eseri yok olmuştur.

Ulusal kurtuluş savaşının kazanılmasından sonra ulu önder Atatürk Kastamonu'yu ziyaret ederek "Şapka İnkılabı"nı gerçekleştirmiş ve 25 Ağustos 1925 günü Küre'yi de ziyaret etmiştir. Bu ziyaret esnasında kendisinden halen nahiye olan Küre'nin ilçe olması talebinde bulunan Kürelilere konuyu inceleyeceği sözünü vermiş ve akabinde 26/6/1926 tarihli kanun ile Küre ilçe olmuştur.

Yangınlar ve 1800'lerin sonunda madenin kapatılması ile kan kaybeden ve bir köy görünümüne bürünen Küre, Cumhuriyet'in ilanı ve akabinde ilçe olması ile birlikte yeniden toparlanmaya başlamıştır. İlçenin sahip olduğu zenginliklerin işletilmesi ile ilgili çalışmalar başlatılmış ve ilçenin %65 ini kaplayan ormanların ekonomiye katkılarını artırmak için

1/10/1943 yılında orman işletme müdürlüğü kurulmuş, 1939 yılında başlayan maden arama işleri de 1945 yılında tamamlanmış ve 1955 yılından itibaren maden işletmeye açılmıştır. 2004 yılına kadar devlet eliyle işletilen madenlerimiz yapılan özelleştirme sonucunda günümüzde özel sektör tarafından işletilmektedir.

Son yıllarda yapılan maden rezervleri belirleme çalışmalarının sonucunda önümüzdeki 25-30 yıl için işlenmeyi bekleyen ülke ekonomisine katkı sağlayacak önemli maden cevherinin bulunmuş olması, Küre'nin geçmişinde olduğu gibi geleceğine ilişkin tarihinin ve sosyoekonomik hayatının yönünü belirlemede de önemli rol oynayacaktır.

Kurtuluş Savaşı- İstiklal Yolu- İki Çay Köprüsü

Kurtuluş savaşında Kastamonu ve çevresinin çok büyük emekleri ve şerefli bir yeri vardır. Aynı ilin evlatları olan Küreliler de bu savaşa aynı inanç ve fedakarlıklar ile Küre Müdafaayı Hukuk Cemiyetini kurarak , İnebolu'dan cephane taşınmasından, cephede savaşmaya kadar mücadele etmişlerdir. Çarşıda kurulan kazanlarla İnebolu'dan cephane taşıyan insanlara yemek dağıtımı yapılmış dinlenmeleri için her türlü imkan Küreliler tarafından sağlanmıştır.

Kürelilerin Birinci Dünya Savaşı, Çanakkale ve Kurtuluş Savaşları yıllarında verdikleri şehit ve kayıp er sayılarının toplamı yaklaşık 1000'i bulmuştur. Savaşlar sırasında cepheye gidip dönemeyen şehit ve kayıp erler nedeniyle, bazı köyleri Ersizler ve Öksüzler isimlerini almıştır.

Kurtuluş Savaşı'nda İstanbul'da işgal güçlerinin denetimindeki depolardan kaçırılan silah ve cephaneler teknelerle İnebolu Limanı'na getirilmiş, buradan da İstiklal Yolu'ndan kağınlarla Ankara'ya götürülmüştür. İstiklal Yolu, İnebolu sahilinden başlayıp Kastamonu ve Çankırı üzerinden Ankara'ya uzanan, Kurtuluş Savaşı boyunca İnebolu'ya deniz yoluyla gelen cephanenin kağınlarla cepheye ulaştırılmasında kullanılmış olan Atatürk'ün "Gözüm Sakarya'da Dumlupınar'da, kulağım İnebolu'da" sözleriyle işaret ettiği 340 km'lik Kurtuluş Savaşı için çok mühim bir lojistik yoldur.

İstiklal Yolu'nda, Küre'ye 6 kilometre uzaklıktaki Alacık-Ersizlerdere mevkinde bulunan, 1899'da yapılmış 50 metre uzunluğundaki İkiçay Köprüsü'nün Kurtuluş Savaşı yıllarında cepheye silah ve cephane taşınmasın önemli geçiş yolu olduğu ve cephane yüklü kağınların bu köprüyü kullandığı bilinmektedir. İkiçay Köprüsü, Kurtuluş Savaşı'na Türk kadınının adını tarihe altın harflerle yazdıran Şehit Şerife Bacı'nın, Halime Çavuş'un, kağınsıyla İnebolu'dan Ankara'ya mermi taşırken kullandığı köprüdür.

İstiklal Yolunun İnebolu- Kastamonu arası, Kastamonu il sınırları içerisindeki 95 km'lik bölümü Kastamonu Valiliği tarafından işaretlenerek yürüyüş yolu olarak düzenlenmiştir. 2006 yılından bu yana her yıl Kastamonu Valiliği il

Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından istiklal ruhunu gelecek nesillere aktarma hedefi ile Küre'yi de kapsayan Kastamonu'dan İnebolu'ya uzanan İstiklal Yolu ve Atatürk Yürüyüşü" düzenlenmektedir.

Küre İlçesinin Coğrafi Yapısı, İklimi ve Küre Dağları

Küre, Türkiye'nin Batı Karadeniz bölgesinde Kastamonu sınırları içerisinde İsfendiyar Dağları üzerinde İç Anadolu'yu Karadeniz kıyı şeridine bağlayan Kastamonu-İnebolu yolu güzergahındadır.

Kürede yaz aylarında serin ve tipik bir yayla havası hüküm sürer. Buna karşılık kışlar ise yine çok soğuk olmaz ancak uzun ve yağışlı geçer. İlçede zaman zaman 2 metrenin üzerinde kar yağışı görülür. Karadeniz ikliminin etkisi ve ilçe rakımının yüksek olması nedeni ile Küre iklimi ani değişiklikler gösterir.

İlçe mülki arazisi dağlık ve sarp bir yapıya sahiptir. Deniz seviyesinden 960 metre yüksekliktedir. İlçenin en önemli akarsuyu Zemberekler Çayı ve Uzunöz Derelerinin birleşerek meydana getirdikleri Küre İkiçay Deresi'dir.

İlçenin yer üstü zenginliklerinden biri olan 500 metre yüksekliğindeki Karacehennem Vadisi iki parçadan oluşmaktadır. Birincisi Yaralıgöz Dağı eteklerinde bulunan Ersizlerdere mevkiindeki 2 kilometre uzunluğunda Ersizlerdere Kanyonu, ikincisi ise 3 kilometre uzunluğundaki Karacehennem Boğazıdır. Binlerce yıllık tarihe sahip "Karacehennem Boğazı"

İstiklal Yolu

suyun kayaları aşındırmasıyla oluşmuştur. Turizme ve doğa sporu yapmaya uygun olan bu yeşil, tepelik ve dağlarla kaplı doğa harikası bölge içinde tesis bulunmamaktadır. İlçe merkezine 9 km uzaklıktaki Belören Köyü eteklerindeki Ulukaya tepesi ve bozulmamış doğası kış turizmine en uygun yerlerden biridir. Kış aylarında yoğun kar yağışı alan Belören Köyünde şubat ayı içerisinde kar şenlikleri kapsamında yöresel kızak yarışları düzenlenmektedir. Ziyaretçiler için bir kafeterya ve iki tane kır evi yapılmıştır.

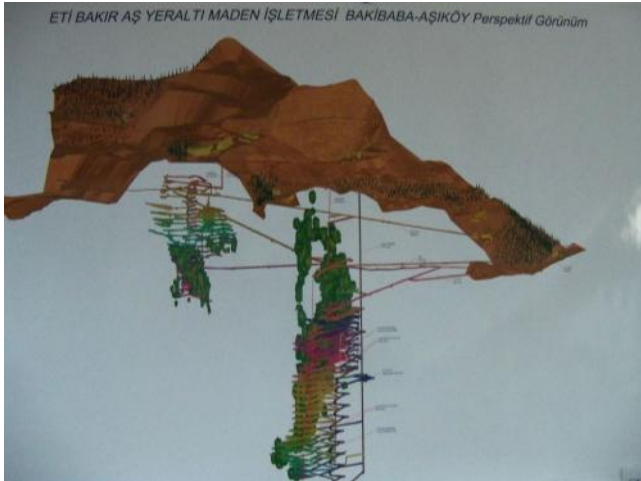
İlçe arazisinin %65 'i ormanlarla kaplıdır ve genelde köknar, kayın, meşe, çam, gürgen, karaağaç, kızılğaç, kavak ormanları bulunmaktadır. Ormanlarda döngel, fındık, kızıl-cık, yabani üvez, sütleğen gibi ağaçlar ile orman gülü, böğürtlen, kuşburnu, sarmaşık, eğreliotu gibi odunsu ve otsu bitkiler yanında çeşitli mantar türleri bulunmaktadır. Ayrıca tarımla uğraşan yerlerde elma, armut, kiraz, vişne ve ceviz gibi meyveler de yetişmektedir. Küre Dağları genel olarak, Kuzey Anadolu Dağları'nın Bartın ile Sinop arasında kalan epeyce uzun olan ve sahile bakan batı bölümüne denir. Küre Dağları'nın özellikle batı kesimi, Batı Karadeniz'in en geniş ve nemli ormanlarına sahiptir. Bölgenin karstik (kireçtaşı) arazi yapısı yoğun yağış ve su aşındırması sebebiyle oluşan dev kanyonlar (mahallî adıyla kısıklar) ve mağaralar bu gür ormanlarla birleşince ortaya özel ekosistemler çıkmıştır. Bunlar orman ekosistemi, akarsu ekosistemi ve kanyon ekosistemi biçimde özetlenir. Türkiye'nin en önemli ormanları olarak kabul edilen Karadeniz ormanları yükseltiye bağlı olarak 5 ayrı kuşak (zon) meydana getirir. Küre ormanlarının, kıyıdaki Alçak ile 600-1000 m arasındaki ılıman-Soğuk orman kuşaklarında bulunduğu kabul edilir. Küre Dağlarında, yükselmeye bağlı olarak sisli günlerin sayısının arttığı bilinmektedir. Kış mevsiminde ulaşımı engelleyecek düzeyde olan sis, bir yandan da nemli ormanların yetişmesini sağlayarak, Küre bölgesini bozulmamış orman örtüsüne sahip hale getirmektedir.

Küre Dağları'nın bir bölümünde, gür orman örtüsü ve bu alan içerisindeki zengin flora ve faunanın bulunması nedeniyle milli park alanı ilan edilerek koruma altına alınmıştır. Milli Park Küre'nin batısından başlayarak Kastamonu ve Bartın topraklarının bir kısmını kapsamaktadır.

Küre'de Bakır Madeni

Küre ve yakın çevresinde bulunan madenlerden M.Ö 2000-3000 yılları arasında bakır üretimi yapıldığı muhtemel görülmektedir. Anadolu'da MÖ 3000-2000 yıllarında Tunç Çağına girilmesi ve tarihi çağlar içerisinde Anadolu'da bakır madeninin elde edildiği yerlerden biri olan Küre'nin çevresinde Tunç Çağı'nın izleri bulunması, maden tarihine ışık tutmaktadır. Aynı zamanda Küre madenlerinin M.Ö IX.yüzyılda Paflagonyalılar döneminde işletildiğine dair tarihi kalıntılar bulunmaktadır. Paflagonyalılardan sonra Romalılar ve Cenevizlilerin Küre madenlerini kullandığı bilinmektedir. Anadolu'da Türk hakimiyetinin başladığı Selçuklu Dönemi'nde de Küre'den bakır çıkarılarak ihraç edilmiştir. Küre, bakır madeninin varlığı Anadolu'da türk varlığının artmasında stratejik rol oynamakla birlikte Osmanlılar ile Candaroğulları arasındaki mücadelenin temel nedeni olmuştur. Fatih Sultan Mehmet döneminde tamamen Osmanlıya geçen Küre madenleri, yerli sanayi ve ihraçat bakımından önemli bir yer tutmuştur. İstanbul'un fethi için dökülen toplar üzerinde, dökümde kullanılan bakırın, Küre cevherinden elde edildiğini işaret eden «Küre-i nühas» yazısı vardır. 1840'lı yıllarda meydana gelen aşırı yağışlar nedeniyle maden ocaklarının çökmesi ve bir çok işçinin hayatını kaybetmesi üzerine maden ocakları kapatılmıştır. 1895-1914 yılları arasında yabancı şirketler tarafından maden sahaları üzerinde çalışmalar yapılmış, 1914 yılında Balya-Kara Aydın isimli Fransız şirketi Zemberekler deresi seviyesinden bir galeri açarak maden ocaklarını tekrar işletmeye başlamıştır. 1924 yılında Cumhuriyet yönetimi tarafından şirketin çalışmalarının durdurulması ve 1935 yılında MTA'nın (Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü) kurulmasıyla, 1939 yılında ilçede jeolojik çalışmalar yapılmıştır. 1959 yılında "Etibank Bakırlı Prit" işletmesi kurulmuş ve bakır yataklarında açık işletme olarak faaliyete geçmiştir. 1972 de kurulan Karadeniz Bakır İşletmesi ise bakır yataklarında yer altı işletmesi olarak çalışmıştır. 1991 de Karadeniz Bakır İşletmesi kapatılmış ve çalışan işçisiyle beraber Etibank'a devredilmiştir. 1998 yılında zarar ettiği gerekçeyle özelleştirme kapsamında bulunan madenlerin işletilmesi Eti Holding A.Ş'ye bağlı Etibakır A.Ş Genel Müdürlüğü tarafından üstlenilmiştir.

Uzun yıllar kamu kuruluşu olarak bakır konsantre ve sülfürik asit ham maddesi olan pirit konsantresini üreten Eti Bakır A.Ş 15 Nisan 2004 tarihinde K.B.İ ye ait Samsun Bakır İzabe Tesisleri ile birlikte Cengiz Grup şirketlerinden CE-KA A.Ş ye satılarak özelleştirilmiştir. Halen özel sektör kuruluşu olarak ve aynı isimle faaliyetine devam eden Eti Bakır A.Ş ülkemizin cevherden metal bakır üreten tek kuruluşudur. Bakır konsantre üretiminde ise ülkemizin ikinci büyük kuruluşudur. Kürede Maden işletmesi ve Konsantratör tesisleri bulunan Eti Bakır A.Ş Küredeki tesislerinde taşeronlarıyla birlikte 700 kişiye istihdam sağlamaktadır.Küre’den üretilen bakır ve pirit konsantreler kamyonlar ile İnebolu limanına, Murgul’da üretilen konsantreler ise boru hattı ile Hopa Limanına sevk edilerek gemilerle işlenecekleri fabrikalara gönderilmektedir. Küre’den konsantrelerin sevki için 1989 yılında yenilenerek faaliyete geçirilen havai hat kamudaki ihtiyaç fazlası istihdam ve yüksek işçilik ücretleri nedeniyle ekonomik olmamış ve 1992 yılında tesislerin o zamanki sahibi Eti Holding tarafından faaliyeti durdurulmuştur. Uzun yıllardır gayri faal kalmış havai hattın milyonlarca dolarlık ciddi bir bakım gerektirmesi nedeniyle ekonomik görülmemiş olup, geleceği konusunda arayışlar devam etmektedir. Küre Eti Bakır A.Ş işletmesinin toplam maden sahası alanı 123.41 hektar, 2013 yılında çıkarılan bakır madeni miktarı 18.000 ton civarındadır.

Küre Yeraltı Maden İşletmesi Perspektif Görünümü

2013 yılı Küre Kamu Kurum Bilgileri

Milli Eğitim Müdürlüğü (İlk ve Ortaöğretim-Halk Eğitim Merkezi) :2013 Yılı itibariyle Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesindeki okullar ve öğrenci sayılarıyla ilgili sayısal bilgiler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir ;Tüm okullarımızda toplam 69 öğretmen bulunmakta olup, İdarecilerle birlikte toplam 106 personel hizmet vermektedir.📌

Okul İsimleri	Öğrenci Sayıları
Küre Merkez Mehmet Akif Ersoy İlkokulu	264
*Çaybükü Köyü İlkokulu	
*Çaybükü Yayla Köyü İlkokulu	
*Ersizlerdere Köyü İlkokulu	90
*Topçu Kayadibi Köyü İlkokulu	
*Kesepınar Köyü İlkokulu	
Küre Merkez Cumhuriyet Ortaokulu	237
Küre Yatılı Bölge Ortaokulu	186
Küre Çok Programlı Lise	206

Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne; 2012-2013 Eğitim Öğretim yılında 2155 kursiyere 111 adet kurs düzenlenmiştir. “Küre’sel El Sanatları”nda markalaşmaya giden Halk Eğitim Merkezin de açık olan kurslar;

- Kilim Dokuma Kursu
- Bakır İşleme Kursu
- Ahşap, Hediyeelik Eşya Kursu
- Taş Baskı Kursu

- Trikotaj Kursu
- El ve Makine Nakışları Kursu
- Mis Sabun Kursu

Kastamonu Üniversitesi Küre Meslek Yüksek Okulu; 2013-2014 Öğretim döneminde açılan Küre Meslek Yüksek Okulu "Lojistik Bölümü"nde 41 öğrenciyle eğitim-öğretime başlamıştır. Küre Meslek Yüksek Okulu 4'ü akademik ve 12'si idari olmak üzere toplamda 18 personel hizmet vermektedir.

İlçe Müftülüğü: 2013 yılı itibari ile ilçe merkezinde Akşemseddin Cami, Fatih (Yeni) Cami ve Aşağı Mescid Cami olmak üzere ibadete açık 3 cami bulunmaktadır. İlçe köylerinde ise toplam 76 camii mevcut olup, bunlardan 56'sı açıktır. İlçede 1 müftü ve 1 vaiz görev yapmaktadır. Müftülük bünyesinde 56 din görevlisi, 5 idari personel bulunmaktadır.

İlçe Entegre Devlet Hastanesi: 2013 verilerine göre ilçede 2 Toplum Sağlığı Merkezi doktoru, 2 aile Hekimi, 1 diş hekimi sağlık hizmeti vermektedir. Entegre Devlet Hastanesi'nde 1 hastane müdürü, 1 pratisyen hekim, 1 tıbbi sekreter, 3 hemşire, 4 ebe, 2 aile sağlığı elemanı, 8 ATT (Acil Tıp Teknisyeni), 1 laboratuvar teknikeri, 1 röntgen teknisyeni, 1 çevre sağlığı teknisyeni, 2 VHKİ (Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni), 3 şoför, 3 hizmetli, 4 güvenlik, 2 temizlik görevlisi olmak üzere 43 personel bulunmaktadır.

Jandarma Komutanlığı - Emniyet Müdürlüğü : 2013 yılı Jandarma Komutanlığı'nda 22; Emniyet Müdürlüğü'nde 13 personel bulunmaktadır. 2013 Yılı itibariyle emniyet ve jandarma bölgesindeki olaylarla ilgili sayısal bilgiler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir ;

Bölgedeki Olaylar	Jandarma Bölgesi Olay Sayıları	Emniyet Bölgesi Olay Sayıları
Asayiş Olayları	15	39
Kaçakçılık-Organize	0	3
Trafik	8	1
Faili Mechul Olay	2	1
Yivsiz Av Tüfeği Ruhsatı Verilen Kişi	12	11
TOPLAM (Olay Sayıları)	37	55

İlçe Gıda ,Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü: İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü 2013 yılında, 1 Müdür, 4 ziraat mühendisi, 3 veteriner hekim ve gerekli diğer personeller olmak üzere toplam 10 adet personel ile hizmet vermektedir. Kurum tarafından köylerde meyve ağaçları ilaçlama, budama eğitimleri ve arıcılık başta olmak üzere hayvancılık ve tarımsal gelişmeler üzerine gece eğitimleri düzenlemektedir. İlçede; tarım ve hayvancılıkla ilgili bilgiler şu şekildedir;

Tarım Arazisi	4.000	hektar
ÇKS Kayıtlı Tarım Arazisi	528,7	hektar
Büyükbaş Hayvan	4.289	adet
Küçükbaş Hayvan	902	adet
Çiftçi Kayıt Sistemi	158	kişi
Arıcı Sayısı	8	kişi
Arı Kovanı	1.187	adet

İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından, Aile (Gıda, Yakacak, Barınma), Sağlık (Tedavi Destekleri, Şartlı Sağlık Yardımı) ve Eğitim yardımları (Eğitim Materyali Yardımı ve Şartlı Eğitim Yardımı) yapılmaktadır. Ayrıca Kırsal Alanda Sosyal Destek Projeleri, Gelir Getirici projeler, Sosyal Hizmet Projeleri, Geçici İstihdam Projeleri ve Toplumsal Kalkınma Projeleri yapılmakta ve desteklenmektedir. İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı 1 Müdür, 2 Sosyal Yardım ve İnceleme Görevlisi, 2 Büro Görevlisi ve 1 yardımcı hizmetli olmak üzere 6 personel ile hizmet vermektedir. 2013 yılı içinde ; verilen yardımlar şu şekildedir;

396 kişi	238.335,00 TL	Nakdi Yardım (diğer aile-gıda yardımları)
36 kişiye	14.394,10 TL	TKİ Kömür Yardımı (aynı yakacak)
29 kişiye	10.190,00 TL	Şartlı Sağlık-Eğitim Yardımlar
44 kişiye	121.500,00 TL	Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Yardım
157 kişiye	493.651,421 TL	Engelli Aylığı
248 kişiye	345.158,08 TL	Yaşlı Aylığı
9 kişiye	18.649,95 TL	Engelli Yakını Aylığı

Vakıf öz kaynaklarından yapılan yardımlar toplamı:

494 kişiye 274.785,00TL

Merkezi olarak yapılan yardımlar toplamı:

498 kişiye 1.003.649,45-TL ödenmiştir.

İlçe Mal müdürlüğü: Mal müdürlüğünde 1 Müdür,1 Gelir Uzmanı, 1 Veznedar, 1 Muhasebe Memuru, 1 VHKİ ve 1 hizmetli olmak üzere 6 adet personel ile hizmet vermektedir.

2013 yılı Mal müdürlüğü hizmet alanında;

-Gerçek Usulde Gelir Vergisi Mükellef Sayısı:	93
- Basit Usulde Vergilendirilen Mükellef Sayısı:	49
- Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı:	6
- Gayrimenkul Sermaye İradı:	78

olmak üzere toplam 226 Vergi Mükellefi bulunmaktadır.

İlçemizde 273.721.055,66 m2 Hazine adına iratlı taşınmaz bulunmaktadır.

- 2013 yılı Vergi Tahakkuk Miktarı: 8.804.598,061

- 2013 yılı Vergi Tahsil Miktarı: 7.863.626,02

İlçe Özel İdare Müdürlüğü- Köylere Hizmet Götürme Birliği: İlçe Özel İdare Müdürlüğü, İl Özel İdaresine ait 5 katlı hizmet binasında 2 personel ile hizmet vermektedir. İlçe Özel İdaresine ait 2 katlı, 10 personel olan ve iş makinelerinin bulunduğu bir bakımevi şantiyesi mevcuttur. Özel idareye ait olan şantiyenin içerisinde Köylere Hizmet Götürme Birliği'ne ait 1 ustabaşı ve 1 işçinin çalıştığı marangoz atölyesi bulunmaktadır. Mevcut İçme Suyu Depo Şebeke Sayısı ise 127'dir. 2013 verilerine göre ilçe de bulunan toplam 410 km'lik köy yol ağının, 106 km'si ham yol, 291 km'si stabilize yol, 3 km'si de asfalt yoldur.

Köylere Hizmet Götürme Birliği ve Köydes 2012 yılı Çalışmaları :

- İlçemize KÖYDES Projesi kapsamında 2012 yılı içerisinde Köy Yolları için toplam 281.660,00 TL ödenek tahsis edilmiş olup, 212 Km. greyderli bakım, 3 adet menfez ve 1 adet istinat duvarı, 12 adet grup yoluna da malzemeli bakım – onarım işi yapılmıştır.

- Köy yolları için toplam 292.011,64 TL harcama yapılmıştır.

- İçme Suları için İlçemize 126.700,00 TL ödenek gönderilmiş, 5 adet içme suyu projesi için toplam 111.577,58 TL harcama yapılmış ve projeler tamamlanmıştır.

- 2012 yılında toplam gelen ve harcanan ödenek tutarı 420.529,42 TL.

2013 Yılı Köydes Projesi Kapsamında Yapılacak İşler

Asfalt yapımı :	17,5 Km
Malzemeli bakım:	55,8 Km
Greyderli bakım:	200 Km
İçme suyu yapım işi:	2 Adet
Köy yolu alt yapısı (Büz):	300

1 Adet Konkasör Eleme Tesisi kurulmuş olup, köy altyapılarında kullanılmak üzere malzeme üretimine başlanılmıştır.

Nüfus Müdürlüğü: İlçe Nüfus Müdürlüğü Hükümet Konağında 1 müdür ve 4 personel ile hizmet vermektedir. Nüfus Müdürlüğü hizmet alanında 34 köy ve 4 mahalle olmak üzere toplam 38 idari birim mevcuttur. 2013 yılında; 88 doğum, 39 ölüm, 36 evlenme, 571 adres beyanı işlemi yapılmıştır.

İlçe Orman İşletme Müdürlüğü: İlçe Orman İşletme Müdürlüğü'nde toplam 67 personel mevcut olup, 3 adet hizmet binası, 20 adet lojman ve 2 adet de toplu koruma ve üretim depo binası mevcuttur.

- 2013 yılında 1.050 ha. orman alanında seyreltme çalışması,

- 2013 yılında 8.000 (m³dm³) tomruk, 100 (m³dm³) Maden Direk, 50 (m³dm³) Sanayi Odunu, 4.000 (m³dm³) Kağıtlık Odun, 30.000 (m³dm³) Lif-Yonga Odunu ve 50 (m³dm³) Yakacak odun üretimi olmak üzere toplam 42.200 (m³dm³) orman emvali üretimi yapılmıştır.

Diğer Kurum ve İş Yerleri:

Ptt Şubesi:1, Banka Şubesi (Ziraat Bankası): 1, Banka ATM Cihazı: 2 (Ziraat Bankası, AkBank), Fırın:3, Bakkal:10, Kahvehane:9, Cafe:1, Lokanta:3, Manav:2, Kasap:2, Pastane:2, İçkili Lokanta:2, Tekel Bayii:2, İmalat Yapan Mobilyacı:1, Satış Yapan Mobilyacı:2, PVC Bayii:2, Oto Yıkama :2, Akaryakıt İstasyonu:1, Oto Tamir Atölyesi:6, Kuyumcu:1, Arzuhalcı:2, Eczane:2, Veteriner:1, Nalburiye:3, Kırtasiye:2, Tuhafiye:5, Berber:3, :2, Elektrikçi:2, Ayakkabıcı:3

İlçenin bazı sorunlarına sonuç, öneri ve talepler

İlçenin önemli sorunları, coğrafi ve iklim şartları nedeniyle tarıma elverişli arazilerin çok az olmasıdır. Köylerimizde ekseriyetle hayvancılık ve orman kesimi yapılmakta, bu durum da genç nüfusun il merkezine veya büyük şehirlere göç etmesine yol açmaktadır. Köylerde genelde 40 yaşın altındaki neslin büyük bir kısmı İstanbul veya Ankara gibi büyük şehirlerde çalışmakta, bir kısmı da köyde kalarak ailesinin geçimini temin etmektedir. Özellikle son on yılda köylerimizin nüfusu belirgin oranda azalmıştır.

Küre'de toplam 34 köy bulunmaktadır. Köylere bağlı mahallelerle birlikte toplam 106 ünite mevcuttur. Köyler çok dağınık bir yerleşim yapısına sahiptir ve ortalama her bir üniteye üç veya dört hane bulunmaktadır 20 ve 20 den daha fazla haneye sahip yerleşim birimi azdır. Köylerin böyle dağınık olması çeşitli altyapı hizmetlerinin köylere götürülmesinde önemli güçlükler oluşturmaktadır.

İlçenin en önemli istihdam alanı "Eti Bakır İşletmesi"'dir. Ancak her maden gibi ilçedeki bakır madeni rezervleri de gün gelecek tükenecektir ki bu sürenin 15-20 yıl civarında

olduğu tahmin edilmektedir. Bu sebeple ilçede alternatif yatırımlara ihtiyaç vardır. Bu doğrultuda ilçe merkezinde 64 adet tarihi eser olarak tescil edilmiş bina bulunmaktadır. Bu binaların restorasyonu yapılarak turizme kazandırılması ilçe için yeni bir iş istihdamı olacağı ayrıca bölgenin bitki örtüsünden dolayı ilçede mobilya ve ağaç işlemeciliğinin bölgenin potansiyellerini artıracak değerlendirilmektedir.

İlçedeki düzensiz yapılaşma ilçe merkezinde önemli bir eksiklik olarak göze çarpmakta olup, ahşap ve tarihi yapılaşmanın özendirilmesi ve mevcut yapıların ahşap giydirme ve kentsel dönüşüm projeleriyle tarihi bir yapıya kavuşturulması düşünülmektedir.

İlçenin Tarihi Kentler Birliğine de üye olması önemli bir avantaj olmakla birlikte doğal güzellikleri ve tarihi yapıları itibariyle turizme elverişli bir kapasitesi olmasına rağmen henüz bu konuda hakettiği yere ve değere sahip olamamıştır. Turizm ve eko-turizm projeleri yapıp maddi destek sağlandığında turizm alanında önemli bir ivme kazandıracağı değerlendirilmektedir.

Kaynaklar:

1. *Tavşancioğlu, A. , 2011, Yusuf Ziya Yozgadi ve Kastamonu Küre İnebolu Temaşaşı Kün Yayıncılık, Yozgat*
2. *Küre Kaymakamlığı Komisyon, 1973, Cumhuriyetimizin Ellinci Yılında Küre, Pars Matbaası, Ankara*
3. *Ölmez, i, 2007 , Küre: Tarihi, doğal yapısı, Sosyal Dokusu, Ekonomisi, Küre Belediyesi Kültür yayını ,Özeller matması , Kastamonu*
4. *İbret, B.Ü. 2007, Küre: Bakır Diyarının Coğrafyası, Aktif Yayınevi,İstanbul*
5. *Küre kaymakamlığı Birifing Notları 2013*
6. *Www.kure.gov.tr/ilcemiz*
7. *Www.wikipedia.com/kuredaglari*

Küre Hükümet Konağı

Küre Belediyesi Sunumu, Öneri ve Talepleri:

Kamil AYDINLI*

Küre ile ilgili en büyük projemiz, en büyük düşüncemizden biri olan Cumhuriyet Meydanı Projesidir. Bu projenin yapılacağı alanın sit alanı olması nedeniyle bürokratik işlerini çözmek zaman almıştır. 4 yıllık uğraşlarımız sonucunda nihayet Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 06 Haziran 2013 tarihli toplantısında projemiz onaylanarak kabul görmüştür. Şimdiki uğraşlarımız ise projenin gerçekleştirilmesi için kaynak bulma çabalarıdır. İlçemize yaraşır bir meydan ve çevresinin yaratılabilmesi için elimizden geleni yaparak, devletimizin ve özel kurumların desteğini almak tüm amacımız olacaktır.

İlçeyle ilgili diğer bir proje de TOKİ tarafından konut yapımını sağlamaktır. İlçenin arazisinin engebeli olması ve bir kısmının sit alanı içinde olması nedeniyle konut yapımı sınırlı kalmış bu nedenle ilçede görev alan kamu çalışanlarımız konut bulamaması nedeniyle Kastamonu ve çevre ilçelerde ikamet etmekte ilçeye sabah-akşam geliş gidiş yapmaktadırlar. Bu hem çalışanlar için sıkıntılı bir durum, hem de ilçe ekonomisi içinde bir zarardır. Bu nedenle Belediye Meclisince Toplu Konut İdaresi Başkanlığına iki adet arsa devredilmiş, Toplu Konut İdaresi Başkanlığına ilçede 105 adet kaloriferli dairenin projesi onaylanmıştır.

Belediye Başkanlığı tarafından 2013 yılında “Düğün Salonu” nun yeniden inşa edilmesi çalışmalarına başlanmış, 3 katlı binanın 1.katı düğün salonu, 2.katı ilçemizde en büyük eksiklik olarak görülen otel-misafirhane, 3.katı ise sosyal yaşam merkezi olarak düşünülerek şu an %70 bitirilme aşamasındadır.

Hepimizin bildiği gibi küresel ısınma nedeniyle mevsimler değişmiş, insanlar deniz turizmi dışında başka alternatifler aramaya başlamışlardır. Belören Köyünün de bu alternatifler arasında yer alması için, ziyaretçileri ağırlayabilecek 40 yatak kapasiteli hale getirilerek insanların hizmetine sunulması gerekir. Ancak bütün bu işler ekonomik kay-

naklara dayanmaktadır. Bu anlamda devletin bizlere destek olması gerekmektedir. Biz belediye olarak Belören’in tanınması için, bilinmesi için kızak yarışlarını düzenlenmekteyiz. Ancak 2 yıldır kar yağışlarının yeteri kadar ve zamanında yağmaması nedeniyle yapılamamıştır.

İlçenin ekonomisi tamamen madencilik, ona hizmet eden küçük esnaf ve diğer kamu kuruluşlarından oluşmaktadır. İlçenin yerleşim alanı olarak gelişmesine orman alanlarının genişliği engel olmaktadır. Orman sahaları olması nedeniyle yeni yerleşim alanları açmak, kamuya yararlı, halkımızın menfaati için, ilçenin adına önem arz eden kapalı spor salonu, futbol sahası ve geçmiş yıllarda genel idarece hastane yapılmak üzere yer istenmesine rağmen belediyenin bu alanları açabilecek uygun yeri olmaması ve diğer sahalarında Orman İşletme Müdürlüğüne ait olması nedeniyle yukarıda bahsettiğimiz yatırımlar ve buna benzer birçok yatırım yapılamamıştır. İlçe sınırlarının genişletilmesi, orman arazileri içinde uygun olan alanlarda bu tür yoğunluk olan yerler için bölgesel müsaadeler verilmesi bizim gibi yerleşim alanını kısıtlı yerel yönetimler için önem arz etmektedir.

Devlet eliyle hem orman köylüsü hem ilçe halkının faydalanabilmesi adına yabani meyvesi olan ağaçların dikilmesinin yapılması, hem yaban hayatı için hem de halk için faydalı olacağı kanaatindeyim. Organik ve doğal gıdaların günümüzde ne kadar değer kazandığını, insanların alternatif tıbbaya yöneldiğini düşünürsek ilçenin orman ve köylerinin bu anlamda birer maden olduğunu, bu alanda değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Hepimiz kabul ederiz ki ilçe için maden büyük şanstır. Fakat ne hikmetse madenin Küre halkını tembelliğe ittiğini düşünüyorum. Çünkü bizler nasılsa madende çalışırız, çalışıyoruz diye başka alanlara yönelmeyi hiç düşünmedik. Var olan birçok sanat ve zanaatı terk ettik. Bunca orman içinde ormancılık ve ahşap üzerine ihtisaslaşmadık. Bakırı sadece maden olarak düşündük bakırı işlemeyi, bakırdan harikalar yaratmayı düşünemedik. İnsanlarımızı bu alanlara yöneltmek faydalı olacaktır .

Bir yerleşim alanı için öğrencinin sosyal ve ekonomik anlamda büyük katkısının olacağı kanaatiyle Belediyemizce Kasta-

*Küre Belediye Başkanı

monu Üniversitesine okul binası tahsis edilmiş, Rektörlükçe ilçemize Meslek Yüksekokulu açılması uygun görülmüş, YÖK tarafında 6 bölüm açılması onaylanmış, 2013-2014 eğitim yılında Lojistik Bölümü ile eğitim öğretime başlanmıştır.

Küre Merkez, Nurullah SEZER, 2011

KUZKA, Küre İlçesi Analizi Değerlendirmesi**Uzman Merve KESER TOPÇUOĞLU***

Küre sahip olduğu bakır madeni ile milattan önce 500'lü yıllardan günümüze kadar, dağlık ve engebeli arazisine rağmen önemli yerleşim yeri olma özelliğini korumuştur. İstanbul'un fethinden ve Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasına değin Küre tarihi çağlarda önemli rollerini korumuştur. Küre, Türkiye'nin batı Karadeniz bölgesinde Kastamonu sınırları içerisinde ve İsfendiya (Küre) dağları üzerinde İç Anadolu'yu Karadeniz kıyı şeridine bağlayan yol güzergâhında olup, Kastamonu'ya uzaklığı 60 km'dir. Kastamonu'nun en büyük sorunlarından biri olan dışarıya göç vermeden Küre'de etkilenmiş ve 1980'lerde 20.000 üzerinde olan nüfusu 2011 Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine göre 6.881'e kadar düşmüştür. 2013 verilerine göre Küre'nin toplam nüfusu 6.792'dir. İlçe de tek istihdam alanının bakır madeni olması ve eğitim derecesi kalitesinin yüksek olmaması özellikle gençlerin göç etmesinin artmasına neden olmuştur. Küre İlçe Analizi'nin somut çıktıları ışığında, ilçenin ileri gelen kamu, özel ve sivil toplum kuruluşu temsilcileriyle yapılan "Küre İlçe Analizi İstişare Toplantısı"nda ilçedeki önemli problemler ve çözüm önerileri tartışılmıştır. Buna göre Küre'de öne çıkan problemler ve çözüm önerileri, Küre İlçe Analizi'nin çıktılarına paralel biçimde şu şekildedir.

Turizmin geliştirilmesi: Küre, dağ ve engebeli bir araziye sahip olmasına rağmen, ormanlarla ve diğer doğal güzelliklerle çevrili bir alana sahiptir. Doğasının alt yapı hazırlıkları tamamlandıktan sonra eko-turizm için açılması Küre için katma değer getirecek alanlardan biridir. Eko turizme ek olarak Küre Dağları içinde trekking yollarının ve bisiklet parkurlarının yapılması da artı değerlerden biridir. Küre'nin İstiklal Yolu üzerinde olması ise diğer bir turizm alanıdır. Her yıl yapılan İstiklal Yolu Yürüyüş etkinliklerinde yüzlerce insan İnebolu'dan Kastamonu'ya gitmek için Küre'den de geçmektedir. Küre'de bu güzergah üzerine yapılacak pansiyon, mesire yerleri, dinlenme tesisleri gibi turizm alt yapısı yatırımları önem arz etmektedir.

Küre'nin yerleşim ve bakır maden ocaklarının kullanılması tarihi milattan öncesine kadar dayanmaktadır. Maden üzerine bu kadar geçmiş, tarihi kalıntıları ve bakır sanat buluntuları bulunan bir ilçede Maden müzesi oluşturmak ve eski maden ocaklarını turizme kazandırmak Küre'nin maden varlığıyla anlam bulacağı alanlardan diğeridir.

Orman ürünlerine dayalı imalatı teşvik edilmesi; Küre, yoğun olarak orman varlığının bulunduğu bir arazide konumlanmıştır. Köylerinin hepsi orman köyleridir. Bu köylerde yaşayan insanlar yılın belli zamanlarında ormancılık yaparak geçimlerine katkı sağlamaktadır. Fakat ormancılık sadece kesilen ağaçları tomruk haline getirilerek düşük fiyattan satılmasıyla yapılmaktadır. Oysa Küre'de yapılacak kereste imalathanesiyle katma değeri daha yüksek ürünler elde edilebilir. Ayrıca eskiden var olan ağaç ürünlerini işleme yani ahşap el sanatçılığı tekrardan canlandırılabilir.

Konut yapılması: İlçe merkezinde birçok tescilli yapı bulunurken, yeni yapılar ve binalar görülmemektedir. İlçe çevresinin maden alanı, hazine ve orman arazisi olması da ilçenin dağılarak genişlemesine engel teşkil etmektedir. İlçede yeni yapılara izin verilmesi ve toplu konut projelerinin hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Sosyal Hizmetler: Küre'de Kastamonu Üniversitesi'ne bağlı Küre Meslek Yüksek Okulu bulunmaktadır. İlk defa 2013-2014 eğitim öğretim yılında eğitime başlayan okulun tüm alt yapısı hazır beklemektedir. Dışarıdan gelecek öğrenciler ve yoğun orta öğretim ve ilk öğretim öğrencilerinin bulunduğu ilçede spor salonu, sosyal tesis gibi sosyal hizmetler eksikliği vardır.

* Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

Küre Merkez, Ahmetcan ALPAN, 2014

VI. Tematik Açıklamalar

EKOTURİZM DOĞA KORUMA VE KIRSAL KALKINMADA BİR ARAÇ OLABİLİR Mİ?

Doç. Dr. Hürriyet ÖĞDÜL*

Ekoturizm, 1990'lı yıllardan bu yana giderek yaygınlaşan bir turizm biçimidir. Uluslararası Ekoturizm Topluluğu'nun (TIES) tanımına göre ekoturizm, "çevreye ve sosyal ortama saygılı, yerel halk için gelir fırsatları yaratacak ve doğanın korunmasına destek olacak şekilde yapılan seyahatlerdir". Kitle turizminin doğal alanları ve yerel değerleri yok etme riskine karşı bir alternatif olarak sunulan ekoturizm (ya da sürdürülebilir turizm) tüm dünyada giderek daha çok ziyaretçinin ilgisini çekmektedir. Bir yandan da tarımsal kesimde artan gelir kayıplarının telafi edilmesi amacıyla bir çok ülkede ekonomik politikaların bir parçası olarak desteklenmektedir.

Eko-turizmin özü, doğanın korunması yanında yerleşmedeki gelir düzeyinin ve yaşam kalitesinin artırılmasıdır. Ziyaretçiler doğal çevrenin korunmasına, tarımsal faaliyetlerin sürdürülmesine ve gelir artışına destek olan, karşılığında da yerel doğal, kültürel, mekânsal değerleri yakından görme ve yaşama imkânı bulan kişiler olarak görülmektedir. Eko-turizmin diğer turizm türlerinden farkı, doğaya ve yerel halkın daha iyi yaşamasına öncelik vermesidir.

Kitle Turizmi ve Ekoturizm

Ülke ekonomilerinde turizm vazgeçilmez bir sektör olarak kabul edilmektedir. Ancak günümüzde kitle turizminin çevre üzerinde yaptığı olumsuz etkiler açıkça görülmektedir. Turizmin zaman içinde doğal alanlar ve yerel sosyal yaşam için nasıl bir tehdit haline geldiği konusunda Richard Butler'ın "turizm alanlarının yaşam döngüsü" grafiği açıklayıcı olacaktır. (Butler, 1980). Butler, turizm gelişmesini 6 aşama olarak tarif etmiştir (Şekil 1a,b).

* MSGSU Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi

1. aşama; keşfedilme aşamasıdır. İlk gelenler, yerel kültürle etkileşim içinde olmak ve uyum sağlamak isterler. Yerleşme, çoğunlukla eğitilmiş küçük bir grup tarafından henüz bozulmamış bir yer olarak keşfedilir. Bu aşamada yerleşik halk misafirperver bir yaklaşım içindedir.

2. aşama; dahil olma aşamasıdır. Turizm, hayatın bir parçası haline gelir, küçük aile işyerleri hizmet vermeye başlar. Turistlerle ilişkiler hala uyumlu ve yakındır.

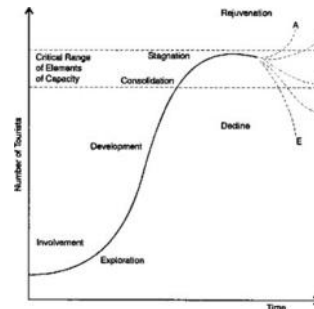
3. aşama; gelişme aşamasında turist sayısı artar, yerleşimin ismi turizmle anılmaya başlamıştır. Turizm yatırımcıları alanla ilgilenmektedir. Dışarıdan işgücü göçü başlamıştır. Turistlerle yakın, samimi ilişkiler azalmaktadır.

4. aşama; pekişme aşamasıdır. Alan giderek bir turizm merkezi haline gelir, ekonomi neredeyse tamamen turizme dayalıdır. İnsan yoğunluğu taşıma kapasitesini zorlamaktadır. Çevresel kirlilik belirtileri ortaya çıkar. Turistlerle ilişkiler artık müşteri ilişkisi şeklindedir. İlk gelen kaşifler yeni yerler bulmak üzere ayrılmıştır.

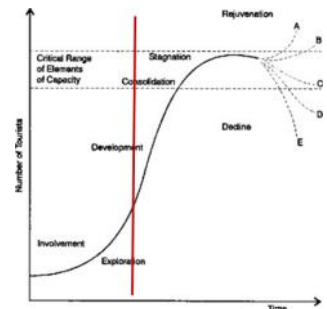
5. aşama; durgunluk aşamasına gelinmiş, alan turizme aşırı doymuştur. Düşen karlar nedeniyle yatırımcılar çekilir, talep artık daha fazla artmaz. Çevresel kirlilik artık görünür hale gelir. Bu aşama bir işarettir, bundan sonra atılacak adım önemlidir.

6. aşama; gerileme ya da canlandırma aşamasıdır. Bir önceki aşamada yenilik veya alternatifler bulunmadığı zaman yerleşme gerileme sürecine girer.

Turist profili ve hizmet kalitesi düşer. Çok sayıda turist ol-

Şekil 1a. Turizm Alanlarının Yaşam Döngüsü (Butler, 1980).

Şekil 1b. Turizm gelişmesinin kontrol edilmesi gereken aşama

masına rağmen gelir azalır. Çevre kalitesi de bozulduğu için bir süre sonra turist sayısında da ciddi düşüşler yaşanır. Ya da alan yeniliklerle canlandırılabilir. Turist profili, hizmet kalitesi ve turizm türünü değiştirmek yoluyla yenilikler yapılabilir. Ancak doğa geri dönülemeyecek şekilde bozulmuşsa artık turizme dayalı bir ekonomi oluşturmak zordur. Bazı durumlarda alana getirilen koruma statüleri ile (doğal sit alanı, milli park v.b.) turizm gelişmesinin taşıma kapasitesini aşması önlenabilir (Şekil 2). Ekoturizm bu tür alanlarda korumayı destekleyen bir aktivite olarak desteklenmektedir. Koruma statüsü olmayan alanlar için de gelişmenin taşıma kapasitesini zorlamasının önüne geçmek üzere ekoturizm bir strateji olarak benimsenmektedir. Ancak günümüzde bazı örnekler ekoturizmin tıpkı kitle turizmi gibi kırsal yaşam üzerinde olumsuz etkileri olduğunu göstermektedir. Ekoturizmin olumlu yanları, taşıdığı riskler ve nelerden kaçınılması gerektiği konusunda bilinçli davranmak gerekmektedir.

Ekoturizm; Fırsatlar ve Riskler

Ekoturizm doğada gerçekleşen bir çok aktivite türünü barındırır. Kuş gözlemciliği, doğa yürüyüşü (trekking), yayla turizmi, mağara turizmi, av turizmi, sualtı dalış turizmi, hava sporları turizmi, sportif olta balıkçılığı, akarsu turizmi, atlı doğa yürüyüşü turizmi, bisiklet turizmi, botanik turizmi, yaban hayatı (fauna) gözlemciliği, foto safari, tarım ve çiftçilik (argoturizm), kamp karavan turizmi gibi doğal özelliklerin imkan verdiği aktiviteler ekoturizm içinde değerlendirilebilir. Ancak bir aktivitenin doğada yapılıyor olması onun ekoturizm kapsamında olduğu anlamına gelmez. Benzer şekilde “doğa turizmi”, “kültür turizmi”, “kırsal turizm” gibi türler de doğal alanlarda gerçekleşmekle beraber hepsi ekoturizm kapsamında düşünülmemelidir. Ekoturizmin ayırdedici özelliği nerede yapıldığı ve aktivite türünden çok, nasıl yapıldığı, organizasyonuna yerel halkın katılıp katılmadığı, yerel kültürle nasıl bir ilişkisi olduğu, yerleşmeye ekonomik ya da sosyal olumlu bir etkisinin olup olmadığıdır. Ekoturizmin tanımı gereği pek çok olumlu etkisi olması beklenir;

- Doğal alanların korunmasına dayalı bir ekonominin oluş-

ması

- Yerel ekonomide tarımsal gelire alternatif bir gelir kaynağının yaratılması
- Yeni pazarlama imkanlarının ortaya çıkmasıyla tarımsal üretimin canlanması
- Özellikle kadınların üretim ve hizmet alanlarında rollerinin artması
- Gençlere uygun istihdam alanlarının ortaya çıkması
- Evlerin onarılması, hijyen şartlarının iyileştirilmesi
- Köyün daha cazip hale getirilmesi için yerel mimari özelliklerin korunması ve öne çıkarılması
- Köy halkının farklı kültürlerle karşılaşması, ziyaretçilerin de köy yaşamını öğrenmesi

Ancak her turizm türü gibi ekoturizm de bazı riskler taşır;

- Ziyaretçilerin alanda fazla bulunmasından ve aktivitelerden kaynaklanan çevresel bozulma

Nepal’de Turizmin Etkileri

Nepal 1950 yılından bu yana özellikle dağ turizmi ve trekking bakımından cazip bir ülkedir. Ancak, güzergahlar boyunca gelişen turizm tesisleri çevre için tehlike oluşturmaktadır. Otel ve pansiyon sahiplerinin yakacak için ormanları yok etmesi, erozyon tehlikesi ve biyoçeşitliliğin azalması birincil sorunlardır.

Kamp alanlarını terk edenlerin arkalarında bıraktığı çöp ve özellikle plastik su şişesi yığınları yok edilemez duruma gelmiştir

-Ekonominin tamamen mevsimlik turizme bağlı hale gelmesi ve tarımın ikinci plana düşmesi

-Ziyaretçilerin niteliği gereği yörede fazla para harcamaması, seyahatlerden daha çok havayolu şirketlerinin ve tur operatörlerinin kazanması

-Turizm gelirinin köyde dengeli paylaşılmaması, birkaç birey ve ailenin fayda sağlaması

-Artan mal ve hizmet fiyatlarının bedelini ise tüm halkın yüklenmesi

-Dışarıdan gelen yatırımcıların öne çıkması, kazanılan değer köyde kalmaması

-Tüketim ekonomisinin köylere girmesi

-Daha önce alınıp satılmayan tarım arazilerinde emlak pazarı oluşması

-Artan konaklama ve yeme içme faaliyetleriyle birlikte yeni yapılaşmanın ve lüks yatırım taleplerinin artması

-Yerel kültürün, sunulabilir bir turist nesnesi haline gelerek yozlaşması (Egan, T., 2001; Wall, G., 1994; Pleumarom, A., 1996; Wall, G., 1994; Bramwell, B. ve Lane, B., 2005; Erdoğan, N., Yağcı Ö., 2000; Aliasghari Khabbazi, P., Yazgan, M. E., 2012; TODEG-Türkiye Ormanlılar Derneği-Foresters' Association of Turkey Ecotourism Group, 2010).

Ekoturizme yatkın olan belli bir ziyaretçi türü olduğu kabul edilir. Macera-deneyim amaçlı seyahat eden, farklı deneyimler arayan, kitle ile birlikte hareket etmek istemeyen, yerel kültürü merak eden, doğada yaşamayı seven, kültürel miras arayan kişiler ekoturistler olarak tanımlanır. Günümüzde doğal alanlarda seyahat edenlerin tümünün bu nitelikleri taşıdıklarını söylemek zordur. Turizm şirketlerinin pazar payı içinde giderek artan ekoturizm paketlerinin de yerel kültürü bir cazibe unsuru olarak kullandığı, hatta giderek daha lüks hizmetlere yöneldiği görülmektedir. Bu nedenle ekoturizm alanlarında doğal ve kültürel ortamın korunmasını ziyaretçilerin hassasiyetine ya da turizm şirketlerinin öngörülerine bırakmak doğru değildir.

Ekoturizmin doğal çevreyi korurken yerel yaşama olumlu katkısı olması amaçlarını gerçekleştirmek için öncelikle uzun vadeli bir strateji oluşturmak gerekir.

Ekoturizm Stratejisi Oluşturulmasında Temel İlkeler

Bir ekoturizm stratejisinin turizm planından farklı olması gerekir. Bir çok turizm planı, turizm sektörünün gelişme ihtiyaçları tarafından biçimlendirilir. Ziyaretçi ve geceleme sayılarını arttırmak, turizmde istihdam olanakları yaratmak üzere hazırlanır. Bir çeşit pazarlama ya da sermaye yatırım planı gibidir. Doğal alanların yarattığı turizm potansiyelini, koruma kısıtlamalarına mümkün olduğu kadar takılmadan kullanmaya eğilimlidir. Topluluğa, kültüre, yerel girişime turizme katkı sağladığı ölçüde yer verir. Bazıları ise tamamen bir arazi kullanım planı gibidir. Bir ekoturizm stratejisinin amacı, öncelikle yerel kırsal yaşamın devam etme koşullarını oluşturmak, bunun için turizm aktivitelerini bir fırsat olarak kullanmak olmalıdır.

Günümüzde kırsal yaşam tarım politikaları, çevre kirliliği, ve kentleşme baskıları altında tehdit altındadır. Kırsal alanlarda nüfus ve istihdam kaybı yaşanmakta, kültürel olarak kimlik kaybederken, fiziksel koşullar da kötüleşmektedir. Su, toprak ve havanın yaşamsal önemi, kırsal yaşamın insanlığın geçmişi olduğu kadar geleceği de olduğu düşünüldüğünde, kırsal yaşamın devam etmesi için gerekli politika ve stratejilerin herşeyden önce gelmesi gerektiği açıktır. Bir ekoturizm stratejisinin birkaç temel ilke çerçevesinde geliştirilmesi gerekir;

Birlikte Karar Verme

Her tür plan ve strateji katılım gerektirse de bir ekoturizm stratejisi oluşturmak için birinci ilke bu stratejinin etkilenen taraflarca oluşturulmasıdır. Ekoturizm herhangi ekonomik faaliyetten daha fazla yerel katılım gerektirir. İnsanlar yakın bir ilişki içinde olacakları ziyaretçinin kendi yaşamlarını yok etmeyeceğinden, maliyetleri arttırmayacağından, istenmeyen değer sistemlerini empoze etmeyeceğinden emin olmalıdır. Her aşamada sorunlar paylaşılmalı, daha iyi olması için yapılması gerekenler tartışılmalıdır. Doğal çevre ile ilgili kurulumlar, sivil toplum kuruluşları her aşamada faaliyetlerin

olası etkileri hakkında bilgi vermelidir. Gelişme talepleri ile koruma gereklilikleri arasındaki çelişkilerin açıkça tartışılacağı bir ortam yaratılmalıdır. Aksi halde konuşulmayan talepler farklı yollardan ifade bularak açıklık ve güven ortamını zedeleyecektir.

Bölgesel Yaklaşım ve “Komşuluk”

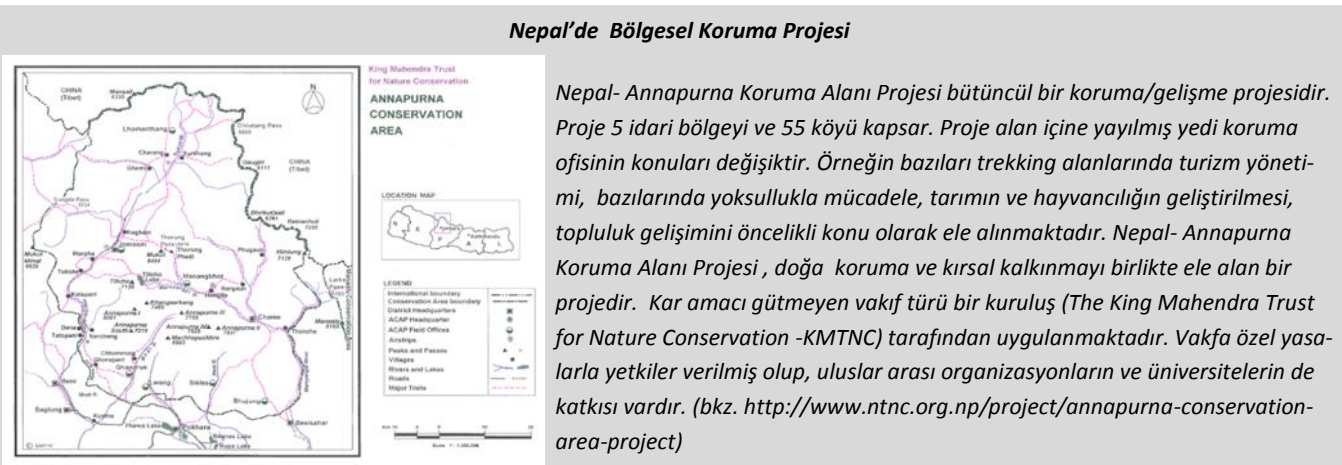
Her türlü stratejinin başarılı olması için, operasyon alanı küçük bile olsa daha geniş bir alanda ele alınması gerekir. Korumayı hedef alan stratejiler de bölgesel olmak durumundadır. Ziyaretçi taşıma kapasitesini ve gelişmenin türü ve ölçeğini bölgenin her kısmı ayrı ayrı için belirlemek, örneğin bir alan için yoğun kullanım, başka bir alan için az yoğun kullanım belirleyerek genel büyüme limitlerini korumak doğru olur (Lane, B., 2005). “Komşuluk” burada bir anahtar kelimedir. Komşuluğun sınırlarının alan dışına doğru genişletilmesi yararlı olacaktır. Sadece eylemin yürütüldüğü yer değil, etki alanı da ‘komşuluk’ sınırlarına girer. Sürece mülk sahiplerinin yanısıra alanı kullananlar, çalışanlar, yerel kurumlar (belediyeler, kurumsal bölge temsilcileri) ve aktivitelerden etkilenecek grupların temsilcileri dahil olmalıdır. Büyük alanda stratejiyi destekleyecek ya da kısıtlayacak koşulların ortaya konmuş olması gerekir. Bölgesel bir destek olmaksızın strateji başarısız olacaktır.

Yerel Bilginin Önemi

Hiçbir strateji uzmanı bir köyde değer verilen şeyleri, toplumsal dengeleri, yaşamın ritmini, alışkanlıkları, becerileri, doğal çevrenin gizli kalmış potansiyellerini alanda yaşayanlar kadar iyi bilemez. Bu tür bilgilerin anketler ve görüşmelerle ortaya konması zordur. Yerel bilgi olmadan hazırlanmış bir strateji genel geçer eylemler listesinden öteye gidemeyecektir. Uygulamada sorunlar ortaya çıktığında ise bu ayrıntılar uzmanlar tarafından birer engel ve kısıtlama olarak görülecek, stratejinin içinde olumlu katkılar yapması için fırsatlar kaçmış olacaktır. Yerel bilginin strateji oluşturma sürecinin her aşamasında yer alması, bunun için de alanda yaşayanların sürecin her aşamasında etkin olarak bulunması gerekir.

Çok Sektörlülük; Tarımın Önemi

Turizm bir yerleşmenin kendine has potansiyellerini kullanarak gelişmektedir. Ancak turizmin devamlılığı dışarıdan bir çok etkene bağlıdır. Bölgede yapılacak büyük ölçekli bir projenin olumsuz etkileri olabileceği gibi, başka yerlerin keşfedilmesi de alanın cazibesini azaltabilir. Yerleşimin ekonomisini sadece turizme bağlaması tehlikeler taşır. Ekonominin çeşitlenmiş olması daha güvenli bir ekonomik ortam sağlayacaktır. Sadece turizme dayalı bir ekonominin

zayıflığından korunmak için yerel ekonominin canlı tutulması gereklidir. Turizmin tarım, hayvancılık, yerel endüstriler ve işyerleri ile karşılıklı yarar ilişkisi içinde bulunması iyi olur. Turizm yerel yiyecekler, yerel zanaat ve endüstri ürünleri için kısa vadede pazar garantisi sağlayabilir. Uzun vadede ise en sürekli olan değer, toprak ve doğadır. Çiftçiliğin desteklenmesi, tarımın unutulmaması, topraklarının köylünün elinde değerlendirilmesi, uzun vadede tarımsal üretimin devam etmesi için önlemler alınması ve alanın kendine yeterliliğini koruması sağlanmalıdır.

Yerel Girişimin Desteklenmesi

Turizmin getireceği faydalar genellikle dış yatırımcılar tarafından daha önce keşfedilir. Yerel halk potansiyeli görüp adapte olmadan önce ilk karı elde edenler dış yatırımcılar olur. Yöre halkına ise bu yatırımlarda ücretli işgücü olarak yer almaktan başka imkan kalmaz. Oysa ekoturizmin amaçlarının gerçekleşmesi için sadece bir parça ek gelirin ötesinde yerel girişim gücünün de artırılması gerekir. Yerel girişimciler ve çalışanlar için eğitim programları oluşturulmalı, yerel halkın sürecin gerisinde kalması önlenmelidir.

Devamlılık

Bir strateji oluşturmak bir kerelik bir iş olarak düşünülmemelidir. Karar ortamı/platformu uzun vadeli bir kuruluş gibi gelişmeli, değişimlere ayak uydurmalı, hatalarını ve kısıtlamalarını kabul etmelidir. Bu ortam/platform, yerel halk, girişimciler, idari kurumlar, koruma uzmanları arasında bir ortaklığın başlangıcıdır.

Platform, yerel bir takip, tavsiye ve yardım grubu gibi çalışabilir. Ölçülebilir amaçların, değerlendirme sürecinin olması, hedeflerin düzenli güncellenmesi gerekir. Stratejiler uzun vadeli (5-10 yıl) olmalıdır. Etkin olması için önceliklerin listelenmesi, en az üç yıl süreli yıllık programlar yapılması iyi olur. Büyük ve uzun vadede gerçekleştirilecek projeler ile değil küçük uygulanabilir projeler yoluyla insanların basit ihtiyaçlarının karşılanması ile başlanması daha doğru olur. (Lane, B., 2005)

Süreci kesintiye uğratan en büyük sorunlar geçmişten gelen çözülmemiş mülkiyet sorunlarının ortaya çıkması ve büyük ölçekli sektörel projelerin her şeyi sil baştan hale getirme tehlikesidir. Bu sorunlar karşısında da stratejilerin güncellenmesi için ortak bir gündem oluşturulmalıdır.

Ekolojik Yerleşmeler ve Ekoturizm

Ekolojik bir yerleşme üç özellikle tanımlanır; ekonomik açıdan kendine yeterli, toplumsal açıdan uyumlu ve ekolojik açıdan dengeli olması. Ülkemizde geleneksel özelliklerini devam ettiren bir çok köyün, "ekolojik" nitelik taşıdığı söylenebilir. Köylerimizin çoğunda doğal yöntemlerle kendine yeterli tarımsal üretim yapılmakta, küçük çaplı hayvancılıkla desteklenmektedir. Üretim fazlası olmadığı için ticari tarımın girmediği bir çok köy vardır. Bu tür köylerde tüketim ekonomisi de yaygın değildir. Doğayla ilgili bilgi ve beceriler kaybolmamıştır. Toplumsal açıdan bakıldığında köy yaşamında zaman içinde oluşmuş bir uyum vardır. Bu tür yerleşmelerde ekoturizmin çok dikkatli ele alınması gerekir. Kendiliğinden oluşan doğal yaşam bugün çok kıymetli bir değerdir. Eğer alan bir koruma statüsüne sahip değilse gelişme eğilimleri doğayı, toprağı kolaylıkla metaya çevirebilir.

Küre'ye bağlı Ersizlerdere ve Ersizler köyleri birçok özelliği ile ekolojik yerleşime bir örnektir. Köylerin önemi etkileyici doğal yapı yanında yerel bir ekoturizm hareketinin başlamış olması ve halkın da olumlu yaklaşımıdır. Birçok yerde ekoturizm yukarıdan gelen çabalarla ya da bölgeyi farkedenden yatırımcılar tarafından başlatılır. Yerel girişimin olması ekoturizm için doğal niteliğinden gelen potansiyelini daha güçlü hale getirmektedir. Bölgede ekoturizm amaçlı bir strateji geliştirilirken bu tür ekolojik nitelik gösteren yerleşmelerin hassasiyetle ele alınması ve toplumsal desteğin güçlü tutulmasına dikkat edilmesi gerekir.

Sonuç; Bir Doğa Koruma ve Kırsal Kalkınma Aracı Olarak Ekoturizm

Ekoturizm dikkatli ele alındığında doğa koruma ile gelişme arasında zor kurulan bir dengeyi sağlayabilir. Doğa korumada insan faaliyetlerinin engel değil, bir yardımcı olarak görölmesini sağlayabilir. Kırsal kalkınmanın ekonomik ve sosyal boyutunu daha da genişleterek doğa koruma ile bağlantısını güçlendirebilir. Kırsal ekonominin güçlü olarak devam edebilmesinde yerel topluluğun kültürünü ve karakterini korumanın ne kadar önemli olduğunu ortaya koyabilir. Turizme çok fazla bağlı olmayan, dengeli ve çeşitlenmiş bir kırsal ekonominin uzun vadede kırsal kalkınmanın hedeflerine de uygun olduğunu gösterebilir. En önemlisi de ekoturizmin dikkatli uygulanması ile, her grubun kendini eşit şekilde ifade edebildiği, gelişmeden pay alabildiği, kültür ve kimliğini koruyabildiği ve doğanın içinde yaşamaya devam ettiği bir kırsal kalkınma hayaline biraz daha yaklaşmak mümkün olabilir.

Kaynakça

Aliasghari Khabbazi, P., Yazgan, M. E., "Kırsal Peyzaj ve Ekoturizm", *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi/ International Journal of Social and Economic Sciences*, 2 (2): 5-9, 2012

Bramwell, B. and Lane, B., 2005, "Interpretation and Sustainable Tourism; The Potential and The Pitfalls" *RIAT Revista Interamericana de Ambiente y Turismo (Interamerican Journal of Environment and Tourism)*, Volume 1, no 1

Butler, R. W., 1980, "The Concept of a Tourist Area Cycle of Evolution: Implications for Management of Resources", *The Canadian Geographer*, Volume 24, Issue 1, pages 5-12 (Makalenin çevirisi için; BİLGİN, P. (çev.), 1986, "Bir Turizm Alanının Gelişme Süreci", *Planlama Dergisi*, 1986/2)

Egan, T., 2001, "Uneasy Being Green: Tourism Runs Wild", *The New York Times*, May 20

Erdoğan, N., Yağcı, Ö., 2000, "Sürdürülebilirlik Bağlamında Ekoturizmin Sosyal, Ekonomik ve Çevresel Etkiler Bakımın-

dan Değerlendirilmesi", *B.Ü. Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu*, s.405-418.

Lane, B., 2005, "Sustainable Rural Tourism Strategies : A Tool for Development and Conservation" *RIAT Revista Interamericana de Ambiente y Turismo (Interamerican Journal of Environment and Tourism)*, Volume 1, no 1

Pleumaron, A., 1996, "Ecotourism: A New 'Green Revolution' in the Third World", Koehler, G. et.al. (eds). *Questioning Development içinde*, Marburg: Metropolis Publishers, p. 427-451

The International Ecotourism Society (TIES), (<http://www.ecotourism.org>)

TODEG (Türkiye Ormancılar Derneği/Foresters' Association of Turkey Ecotourism Group), 2010, *Ecotourism in Forest Ecosystems Workshop & TODEG in its Tenth Year*

Wall, G., 1994, "Ecotourism: Old Wine in New Bottles?", *Trends* 3 (2), 4-9

GELECEĞE “KÜRE”SEL BAKIŞ KIRSAL KALKINMADA YEREL STRATEJİLER

Prof.Dr. Güzin KONUK *

21. yüzyıl küreselleşen dünya düzeninde yeni gelişmelerin, farklı yaklaşımların ele alındığı bir sürece işaret etmektedir. Bu süreç bir yönde küresel diğer yönde de yerel ilişkilerin birlikte hareket ettiği bir ortamı bize sunmaktadır.

Küresel düzende yarışan ve öne çıkan kentler sonsuz büyüme dinamikleri içinde doğal çevreyi ve ekolojik düzeni hep gözardı etmişlerdir. Ancak iklimsel değişime yansıyan bu çevresel sorunlar, artık kentlerin “kent / kır” dengesi ile yaşam döngülerini kurabileceklerini bize anımsatmıştır. Kentlerin küresel / yerel ilişki düzeninde kent / kır dengesini araması, kurgulaması ve çözümlemesi kaçınılmaz olacaktır. Gelişmede de büyüme yerine kalkınmanın önemi yadsınamaz olmuştur.

Kırsal Kalkınmada Planlama Ve Katılım

Kırsalın öne çıktığı bu süreç bize yeni yaklaşımların da önemini hatırlatmaktadır. Stratejik plan ve kentsel projelerin kentleri yönlendirdiği planlama ortamı artık kırsala da farklı bakmaktadır.

Bu bağlamda yenilikçi yaklaşımların, kırsalın geleceğini kentle bütünleştirerek bakan bir “vizyon” ile gerçekleştirileceğini söylemek gerekir. “vizyon” geleceği sorgulamada aktörlerin birlikte oluşturdukları bir bilgilendirme platformu demektir. Bu platformda ortak bulgular güçlü, zayıf yönler ile fırsat, tehdit bakışları netleşecek ve vizyon ile stratejileri birlikte ortaya çıkacaktır. Süreç sürdürülebilir bir gelişme sürecidir. Bu süreçte üç katman; ekoloji, ekonomi ve toplum birlikte hareket etmelidir. Sürdürülebilir bir gelecek için ekolojik duyarlılık kadar, sorumlu, farklı, çeşitli toplumsal yapı ile tüm yaşamı yönlendirecek ekonomik olgular birlikte ele alınmalıdır. İşte dönüşüm stratejileri bu üçlü katmanlar içinde toplumsal yapıyı güçlendirir-

* MSGSÜ Mimarlık Fakültesi Dekanı

meye yönelik mekânsal çözümler olacaktır.

Kırsal kalkınmada en önemli bir diğer bileşende geçirgenlik ve akışkanlığı sağlayan ulaşım ve iletişim bağlantılarıdır. Yerleşmeler gelişmiş ve modernize olmuş bir altyapıya gereksinim taşımaktadırlar. Kırsalın da ulaşım ve iletişim bağlantıları gelişme stratejileri adına çok önemlidir.

Mekânsal süreci yönlendiren bir diğer bileşende yapılanmaya ilişkin kapasite olacaktır. Yapılanma düzeni ve yerleşme dokusu ile bina tasarımı birlikte alt ölçekte yaşam mekanını ileri taşıyacaktır.

Kırsal kalkınmada toplumsal planlama, farklı aktörlerin birlikte hareket edeceği bir katılım ortamını yaratmaktan sorumludur. Bu kapsamda yeni gelişmelerden söz etmek ve sürecin kontrolü aşamalarını birlikte koordine etmek gerekir. Bu kapsamda;

- 1- Ortak bir vizyon oluşturmak
- 2- Workshop, çalıştay veya arama konferansları ile ortak proje konularını saptamak gerekir,
- 3- Sürecin izlenmesi ve değerlendirilmesi de bu kapsamda çok önem kazanmaktadır.

Sizlerle gerek süreci açacak ve gerekse de gelişmeleri yönlendirici deneyimleri aktaracak örnekleri sunmak istiyorum.

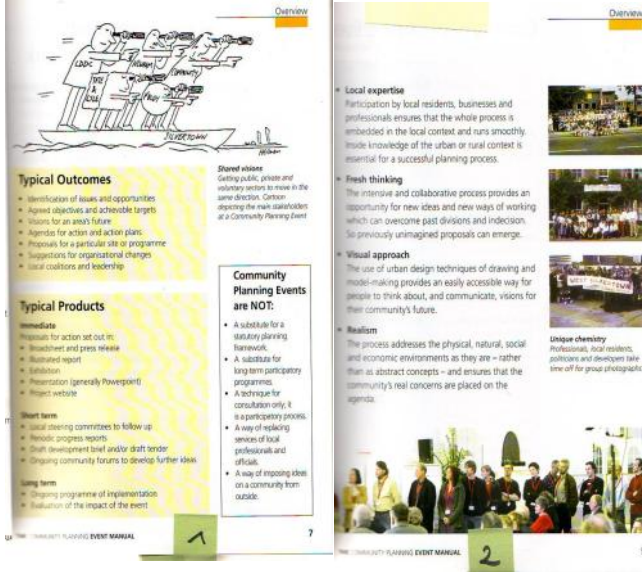
- 1- Toplumsal planlama süreci,
- 2- Kentsel / kırsal yenileşme Rönesans bildirgesi,
- 3- Örnek projeler

Üzerinden gelişmeleri aktaracağım.

1- Toplumsal planlama

Toplumda planlamada temiz hedef ortak bir planlama anlayışı ile kentsel tasarım hareketlerini, projeleri içinde yer aldığımız çevreyi geliştirmek ve iyileştirmek için kullanmak demektir. Tüm planlama ve çevresel yönetim ortamında, Dünya’da yerel katılıma odaklı bir talan artışıyla karşı karşıyadır. Toplumsal planlamada ana özellikler; hazırlama, yoğun çalışma, katılım, danışma toplantıları, genişletilmiş bir misyon, çok disiplinli bir ekip çalışması olarak tanımlanır.

Aynı kapsamda bu süreç uzman görüşleri, iletişim, esneklik ile yeni düşünce ortamı ve görsel yaklaşımların gerçekleşmesini içerir. Şekil (1-2)'de görüldüğü gibi tüm ekiplerin bir tür geleceğe ortak bakışını çağrıştırmaktadır.

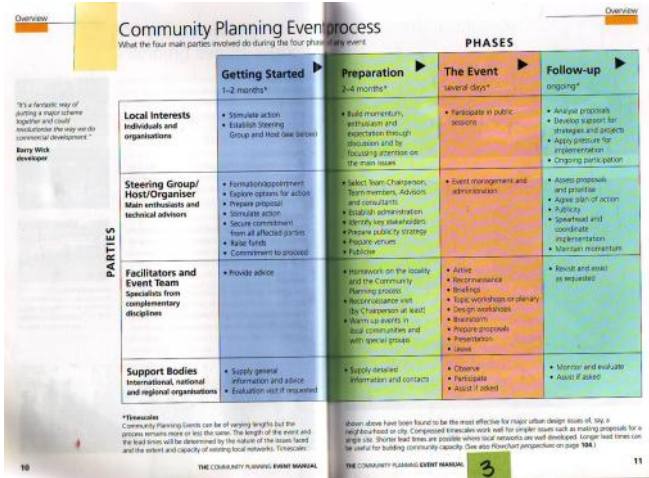

Şekil 1,2

Toplumsal katılımcı planlama yatayda ve düşeyde süreci kontrol etmektedir. Şekil (3) bunlar yerel beklentiler ve ilgili grupları, yönlendirici gruplar, davetli ve organizatörler, yönlendirici ve destek grupları olarak sistematize edilebilir.

2- Kentsel Rönesans

2000'li yıllarda Avrupa kentsel iyileştirme sürecinde bir tür yeni uyanış süreci başladı. Kentsel Rönesans olarak tanımlanan bu süreç vizyon oluşturmada ve ileriye bakışta çok önemli bir araçtır. Rönesans bildirgesi de toplumsal değişimi yönlendiren taahhütleri, geleceğe ilişkin sözleri sıralamaktadır. Şekil (4) bunlar süreç, yapılanmış çevre, vadi, imaj ve pazarlama, rekreasyon, tarım ve kırsal ekonomi, ulaşım ve iletişim, konut, işlevsel çeşitlilik, sürdürülebilirlik ile değişim ve katılımı yönlendirmektedir. İngiltere'de "CALDER" vadisi için hazırlanan vizyon ve bildirmede Şekil

Şekil 3

(5) bizi süreç içindeki bileşenlere götürmektedir. Bu anlamda yerleşmenin benzer nitelikte bir vadi yerleşmesi olması da bütünleştirici bir bakış olmaktadır. . Bu örnek Şekil (6) sürecin on iki aylık olduğu ve eyleme geçişte detayları ortaya koymaktadır. Vadi stratejisi ise yine benzer şekilde dokuya ilişkin, kırsal ekonomi, turizm ve restorasyona ilişkin, yeni iş olanakları, konut sorunu ve sosyal yapıyı temel almaktadır. Vadi stratejisi Şekil (7) katılım sürecini bir merdiven gibi aktarmaktadır. Şekil

Kentsel ve Kırsal Rönesans Bildirgesi

1. Süreç	7. Ulaşım/İletişim
2. Yapılanmış Çevre	8. Konut Yerleşimi
3. Vadi	9. İşlevsel Çeşitlilik
4. İmaj / Kimlik	10. Sürdürülebilirlik
5. Rekreasyon	11. Değişim
6. Tarım/Kırsal Ekonomi	12. Katılım

Şekil 4

The Renaissance Charter

The Community's
Commitment to Change

1. Process

We, the people of the Upper Calder Valley, civic leaders and representatives of businesses, voluntary and community sectors, are jointly committed to the new Renaissance Vision for the Upper Calder Valley. We will establish a connected, creative and sustainable Valley by redefining the role of its Market Towns through a people-based process of physical, symbolic and virtual change that builds upon the talents of the people and the quality of the built and natural environment.

2. Built Environment

We will work together to value, protect and enhance our unique cultural and physical heritage. We will give top priority to the quality of the built environment, to conservation of historic buildings, setting quality and sustainability thresholds for new build and refurbishment.

3. Valley Setting

We will conserve and enhance the Valley's environmental assets. We will ensure that the wooded landscape is extended and managed, and that the river and canal corridor is accessible but protected from inappropriate development. We will encourage and support a wide range of sustainable rural activity, including bio-diversity and the development of traditional skills.

We will improve valley links by enhancing the footpath and bridleway network, recognising and protecting the variety of wildlife and scenery in the area.

4. Image and Marketing

We will take pride in all aspects of the Valley and be constantly striving for improvement. We will develop a Valley identity that is capable of flexibility. We will make it a place where visitors will be welcomed but which will not be over-exploited for tourists. Natural and heritage riches will be promoted and communicated effectively to the wider world. We will dare to be different.

5. Business and Recreation

We will support the development of a thriving business base as well as a wide range of good quality leisure and arts facilities. We will celebrate individuality and encourage a wide range of activities for those of all ages and abilities, especially young people, who we want to stay to be a part of the Valley's future. We will encourage initiative and enterprise in the rural economy, including manufacturing, service delivery, cultural activity and countryside management. We will support local talent and promote the development and consumption of local produce and products.

6. Farming and the Rural Economy

We are proud that our farmers have woven together our natural and industrial landscapes through their skills, efforts and innovation over centuries. We recognise their present economic plight and social isolation and commit ourselves to help them to fully participate in the rebuilding of our local food, cultural and tourism economies.

7. Communication

We will encourage social wellbeing and community cohesion by developing and delivering an efficient communications network that will connect people of the Valley to each other and to the many facilities, services and products that exist already, and which will be extended further.

8. Housing

We will work to maintain the unique diversity of population mix within the Valley and encourage the promotion of town centre living, live-work accommodation and the potential for sustainable and low-impact housing.

9. Getting About

We will pursue all the means at our disposal to reduce traffic levels in the Valley and to develop integrated transport arrangements that make

travel a pleasure. Walking, cycling, horse-riding, and water-borne travel will be promoted as a utility as well as a leisure activity.

10. Sustainability

We will use sustainable principles (economic, social and environmental) as a basis for all future developments, respecting the best of the old but incorporating the best of modern technology and creativity for the benefit of future generations.

11. Change

We agree to work together to achieve the Renaissance Vision, in partnership, not in conflict or competition. We will be tolerant, inclusive and respect diversity. We will address the root causes of intolerance and alienation. We will be open minded to all ideas and educate each other about decisions made.

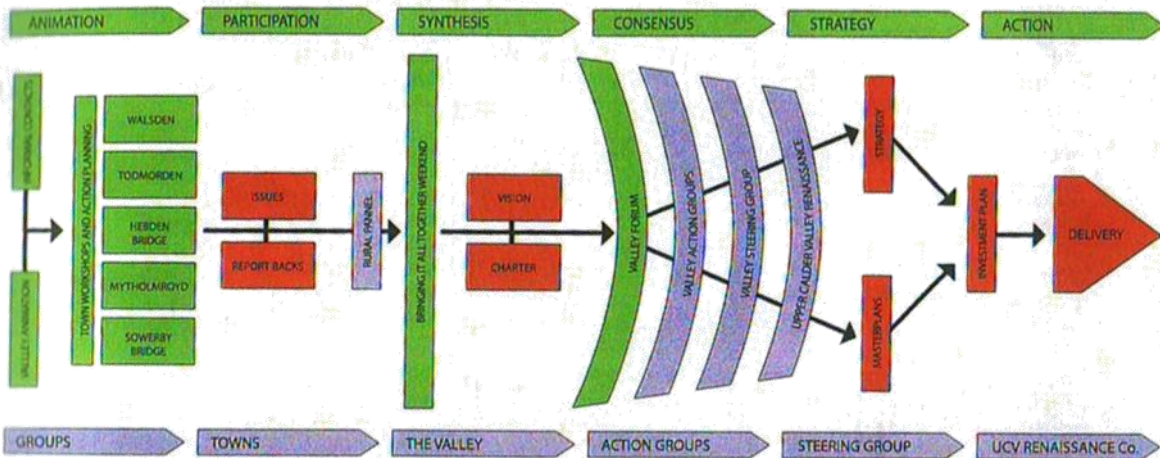
12. Community Involvement

Above all, we will involve all sections of the community irrespective of class, gender, race, religious belief, disability, age or sexuality in the process. We will continue to listen to the people of the Valley, as we work towards the delivery of the Renaissance in the years to come.

Şekil 5

(8) ise insan ve peyzajı, yatay ilişkileri, beş küçük köy yerleşmesini şematize etmektedir. Şekil (9) da dört önemli alanda geleneksel peyzaj, yerel toplumsal ağ, yenilikçi değerler, pazarlama eylemi aşmalarını açmakta sürdürülebilir gelecek için iş yaratma ve içselleştirmeyi yönlendir-

mektedir. Yine Şekil (10) turizm, kültür ve miras üzerine Şekil (11) iş, pazarlama ve bilişim stratejilerini açmaktadır. Kırsal yerleşimde beş köy yerleşmesi, kamusal mekan iyileştirmek ve çevre iyileştirme Şekil (12) projeleri göstermekte-

Şekil 6

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, T.C. Küre Kaymakamlığı, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

Todmorden

Creating a 21st Century Marketplace

Introduction

Todmorden is a market town at the western end of the Upper Calder Valley. The town sits at the confluence of the River Calder and Walsden Water, which runs under the Town Hall.

Background

From a crossing point on the river, Todmorden developed into an important textile manufacturing town. Its former prosperity is reflected by a number of beautiful nineteenth century civic and religious buildings, many built by the Fielden manufacturing family.

With the decline of the textile industry during the mid-twentieth century, the population of Todmorden decreased from 30,000 to approximately 15,000 people.

Todmorden has a large rural catchment area, stretching to the east towards Walsden and along the Valley towards Portsmouth and Cornholme which all rely heavily on the wide range of facilities and services in the town. Whilst local shops are struggling, there is a successful indoor and outdoor market. Some manufacturing industry still exists today, although more recently the town has attracted a young but growing economy centred on small, creative media based businesses.

Housing in the countryside around Todmorden is popular, generating high property values, whilst demand and value for housing within the town centre is reduced due to the poorer quality environment and the risk of flooding. Actions to address these issues are detailed in the housing section of this document.

UpperCalderValleyRenewance Todmorden

Other Town Project

Neighbourhood Regeneration
Todmorden should have a whole town Neighbourhood Renewal Assessment or Neighbourhood Management Pathfinder Programme to improve the deteriorating conditions in some of the town centre neighbourhoods where poor housing and social conditions have combined with environmental degradation to threaten social cohesion and affect quality of life. This issue is explored in more detail in the housing section of this document.

Bramoshe Square: The creation of a vibrant new heart for Todmorden; the splendour of the Town Hall revealed, spaces defined by quality buildings with active frontages, unified by the 'golden carpet' they stand on. High quality public realm enabling a wide range of activities to take place.

Key Issues

1. The market and Town Hall are surrounded by large areas of surface car parking and poor modern buildings that contribute little to the quality and activity in the town centre.
2. The town centre has many areas of poor quality urban realm, vacant or underused sites and buildings. This contributes to the centre feeling empty and lifeless.
3. The town turns its back on two of its greatest assets, the canal and the river. Due to its industrial past, mills line the water's edge. Many of these are now underused, vacant or have been redeveloped with industrial sheds.

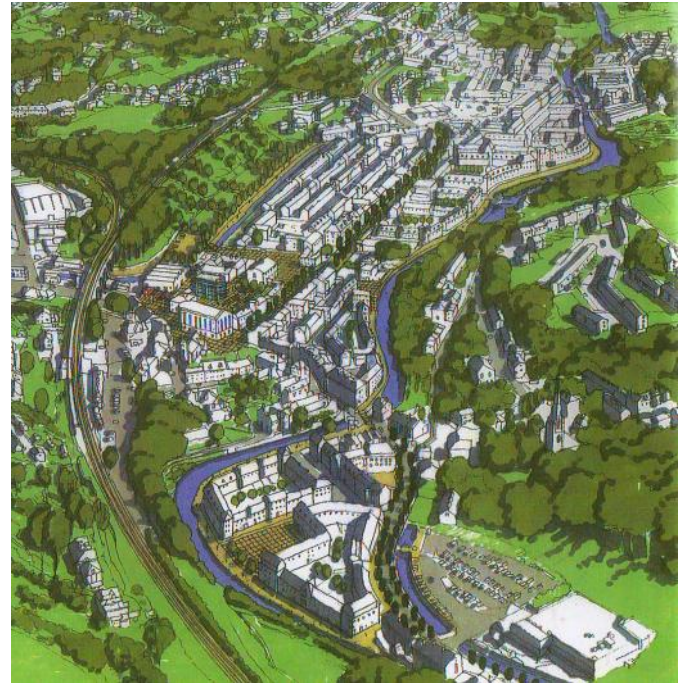
The 21st Century Marketplace activated by social, cultural, economic and intellectual exchange

Şekil 13

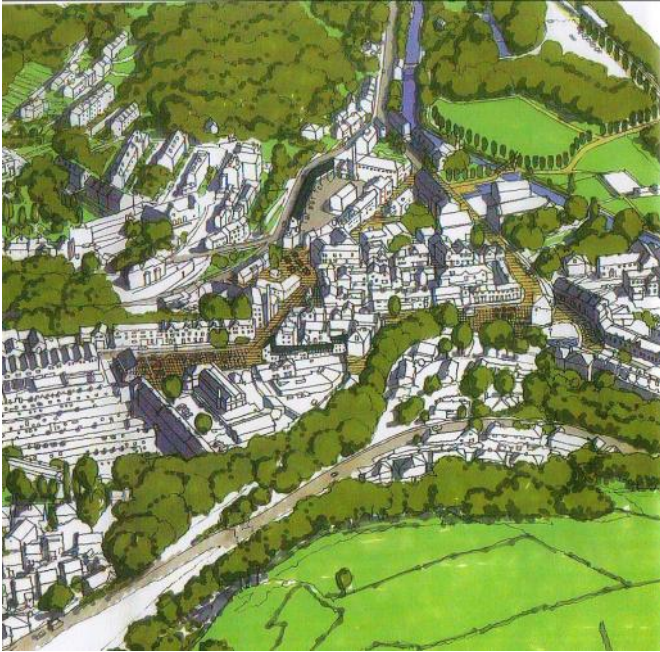
Köy koruma, yenileme, dönüşüm projeleri de merkez, terminaller, ev ve sokakları, donatılar ile çok işlevcilik adına canlandırıcı örnekleri Şekil (14-15-16) iletmektedir. Ayrıca Şekil (17) de ilginç bir biçimde uçan bir shtuttle, teleferik olarak vadiyi bütünleştirici bir öge olarak kullanmaktadır.

Sonuç olarak ekolojik duyarlılık, sürdürülebilir gelişme, köy yenileme ve tasarım rehberi ile doğal çevreye ilişkin korumacı peyzaj yaklaşım ve projelerin hazırlanması tüm süreçte bizleri konuya hızla yaklaştıran bir sonuç olacaktır.

Saygılarımla.

Şekil 15

Şekil 16

Şekil 17

VII. Çalıştay Çalışma Grupları

Doğal Tarım ve Eko-Turizm Odak Grubu

Moderatör: **Doç.Dr. Hürriyet ÖĞDÜL** (MSGSÜ)

Raportörler: **Elif YURTOĞLU, Ezgi AKDOĞAN** (MSGSÜ)

Katılımcılar:

Candan BAL, Ziraat Müh, İl Kültür ve Turizm Bakanlığı

Cengiz KAYA, Muhtar, Karadonu Köyü

Ercan ŞEN, Orman Bölge Müdürlüğü

Gaye GÜLER, Öğrenci, Osmangazi Üniversitesi

Gözde ŞAHİN, Öğretim Görevlisi, Kastamonu Üniversitesi
Taşköprü Meslek Yüksek Okulu

Halit BEKİRBEŞEROĞLU, Tarım Teknikeri, İl Gıda, Tarım ve
Hayvancılık Müdürlüğü

Hasibe Esra ÜNAL, Öğrenci, Dumlupınar Üniversitesi

İsmail MENTEŞ, Küre Dağları Ekoturizm Derneği

James GIDDELO, İşletme Müdürü, Uğurlu Konakları

Doç. Dr. Kerim GÜNEY, Kastamonu Üniversitesi Orman
Fakültesi

Mehmet SİVİŞ, Muhtar, İkizciler Köyü

Mustafa CANBAZ, Muhtar, Ersizlerdere Köyü

Naim COŞKUN, Muhtar, Camili Köyü

Ramazan ÖNCEL, Şef, Küre Orman İşletme Müdürlüğü

Sami DİBEK, Veteriner, İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık
Müdürlüğü

Sinan ÇELEBİRAN, İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

Suat BAZLAMACCI, Müdür V, İlçe Gıda, Tarım ve Hayvan-
cılık Müdürlüğü

Şerife ÖZTÜRK, Uzman, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

Tefik DELİKKAYA, İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

Ümit ÇOLAKOĞLU, Turizmci, Oba Tesisleri Pınarbaşı

Ümit UÇAR, Ziraat Mühendisi, İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık
Müdürlüğü

Yunus Emre TERZİ, Ziraat Mühendisi, İlçe Gıda, Tarım ve
Hayvancılık Müdürlüğü

Zeynep IŞIK, Öğrenci, Anadolu Üniversitesi

*Doğal Tarım ve Eko-Turizm Odak Grup Çalışması,
12 Haziran 2013*

İlk oturumda grubun isminin değiştirilmesini önerildi ve kabul edildi. Bölgede hâkim tarım üretiminin doğal tarım özellikleri göstermesi nedeniyle grup ismindeki “**Organik Tarım**” ifadesinin “**Doğal Tarım**” olarak değiştirilmesine karar verildi.

Temel Tartışma Konuları:

- Eko turizm ve tarım ilişkisinin kurulması
- Bitkisel üretimin yaygınlaştırılması
- Meyve fidancılığı ve seracılık
- Biyoçeşitlilik araştırmalarının yapılması
- Odun ürünlerinden verimli şekilde yararlanılması
- Odun dışı orman ürünlerinin değerlendirilmesi
- Doğal ürünlerin pazarlanması
- Hayvancılığın devam ettirilmesi
- Arıcılığın desteklenmesi
- Örgütlenme ve eğitim konusunda desteklerin artırılması

Eko turizm ve tarım ilişkisinin kurulması: Bölgede eko turizm konusunda girişimler bulunmaktadır. Merkezi ve yerel idarelerin de turizmi destekleyici politikaları ve maddi destekleri vardır. İPA programları içerisinde kırsal turizmi ifade eden maddelerin yer alması da önemli bir fırsattır. Ancak eko turizmle ilgili bütüncül bir mevzuat henüz oluşmamış-

tır. Tarımsal faaliyetlerde eko turizmi destekleyecek düzeyde değildir. Eko turizm hakkında yöre halkının bilgisi azdır.

Eko turizm konusunda yöre halkına iyi örnekler gösterilmesi halinde bir adım atılmış olacaktır. Yöre halkının tarımsal faaliyetlerinin turizmle birleştirilerek tarıma olan ilginin arttırılması mümkün olabilir, bu şekilde halkın topraktan kopmaması sağlanacaktır. Yöre ürününün yörenin tesislerinde satılmasının sağlanması (Bkz. Öncelikli Proje Konuları, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s: 124), gastronomiye dayalı turizmin geliştirilmesi önemlidir. Pazarlama ve reklam açısından önemli olan ve ürünün kalıcılığını sağlayan eko etiketleme ve coğrafi işaret gibi sistemlere dahil olunmalıdır. Köy evlerinin onarılması ve ziyaretçilerin ailelerle birlikte bu evlerde konaklaması için organizasyonlar yapılmalı, eko turizmde kadınların iş gücüne katılımı konusuna özel bir önem verilmelidir.

Bitkisel üretimin yaygınlaştırılması: Bölgedeki tarım faaliyetleri “doğal tarım” özelliği göstermektedir. Her aile kendine yetecek kadar da olsa bitkisel üretim yapmaktadır. Bitkisel üretimin yaygınlaşmasını kısıtlayan engeller; arazi yapısının engebeli olması, arazilerin miras yoluyla küçülmesi, kalifiye iş gücünün ve genç nüfusun bulunmaması, iklim koşullarının sert olması, ayı domuz gibi yabani hayvanların bahçelere zarar vermesi, organik tarıma geçiş için gerekli sertifikasyon sürecinin yöre halkı için zor ve pahalı olması ayrıca lider çiftçilerin bulunmamasıdır.

Bu sorunları aşmak için iklim koşullarına dayalı tarımsal ürünlerin araştırılması, doğal ürünlerin öne çıkarılması, etiketlenmesi ve pazarının genişletilmesi gerekmektedir (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Proje Konuları, Doğal Ürünlerin Satış ve Pazarlama Ağının Kurulması, s:118). İklim koşullarına uygun ve piyasa değeri yüksek ürünlere ağırlık verilmelidir. Bitkisel üretim eko turizmi destekleyen en önemli faaliyet olarak varlığını devam ettirmektedir. Liderlik vasfına sahip çiftçi yetiştirmek için gerekli eğitimlerin verilmesi sağlanmalıdır (Bkz. Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Uygulama ve Eğitim Seraları, s:140).

Yerel Mantar Türü, Mustafa DEMİRBAŞ

Yerel Flora, Mustafa DEMİRBAŞ

Meyve fidancılığı ve seracılık: Köylerde, halkın kendi sebze-meyve ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik az miktarda da olsa üretim yapılmaktadır. Bu üretimin belli bir kısmı seralardan elde edilmektedir. Ayrıca yörede elma, kiraz, ceviz, kestane gibi yetiştirilmesi mümkün olan tarım ürünlerine de rastlanılmaktadır. Bu ürünlerin üretimlerini artırmak ve meyve fidanları ile ağaçsız tarım arazilerini fidanlık alanlar haline getirmek amacıyla fidan yetiştiriciliği, meyve bahçeciliği ve seracılık yapılabilir.

İl tarım müdürlüğü, il özel idaresi orman bölge müdürlüğü ve TKDK'nin destekleri ve kaynaklarıyla Küre Kaymakamlığı

ilçe tarım müdürlüğü, SYDV, Köylere Hizmet Götürme Birliği gibi kurumların sorumluluğu ve-veya destekleri ile seracılık ve meyve fidancılığına yönelik projeler hazırlanmalıdır. Bu amaçla Küre merkezi ve / veya uygun köylerde, köylülere bilinçlendirme faaliyetleri düzenlenmeli ve bu alanda gereken eğitimler verilerek “Eğitim ve Uygulama Seraları- Meyve Bahçeleri” oluşturulmalıdır (Bkz. Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Uygulama ve Eğitim Seraları, s:140).

Biyoçeşitlilik araştırmalarının yapılması: Bölgenin büyük bir kısmı orman alanıdır ve biyoçeşitlilik açısından çok zengindir. Kastamonu Üniversitesi’nce biyolojik çeşitlilik çalışmaları yapılmaktadır, ancak bölgedeki biyoçeşitlilik ile ilgili çalışmalar henüz yeterli değildir.

Bu konudaki çalışmaların artırılması için, Kastamonu Orman Bölge Müdürlüğü, Küre Orman İşletme Müdürlüğü, Kastamonu Tarım İl Müdürlüğü, Küre İlçe Tarım Müdürlüğü, Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi, STK’ların desteğiyle halkın bilinçlendirilmesi, faaliyet ve programların düzenlenmesi gerekmektedir.

Odun ürünlerinden verimli şekilde yararlanılması: Mevcut durumda orman ürünleri içinde en yaygın kullanılan tür odundur. Ancak kesilen ağaçların kütüklerinin arazide kalması, tahsis edilen odun ürünlerinin işlenmeden pazarlanması nedeniyle bu ürünler katma değer oluşturacak şekilde verimli kullanılmamaktadır.

Kütüklerin köylüye verilerek yararlanılmasının sağlanması, kereste işleme tesisi kurularak (Bkz. Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Küresel Sanatlar Ahşap Atölyesi, s:138) katma değer yaratılması, odun ürünlerinin işlenmesi (şimşir gibi) konusunda eğitimlerin verilmesi gerekmektedir.

Odun dışı orman ürünlerinin değerlendirilmesi: Bölgenin büyük bir kısmı orman alanlarından oluşmaktadır. Orman altı ürünlerin bilinçsiz şekilde toplanması sonucu türlerin

yok olma tehlikesi söz konusudur. Ayrıca ürünlerin pazarlanmasında sorunlar yaşanmaktadır. Mantar, yabani böğürtlen, yabani çilek, ebegümeci, ısırgan, ısıpıt, ahlat gibi odun-dışı (orman altı) ürünlerden yararlanarak köylünün gelirinin artırılması ve eko-turizme katkı sağlanması mümkün olabilir. Orman ürünlerinde sürdürülebilirliğin sağlanması için bilinçli toplama eğitimleri verilmeli halkı teşvik amaçlı şenlikler, panayırılar düzenlenmelidir.

Odun dışı orman ürünlerinin toplanmasına (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Proje Konuları, Dağal Ürünlerin Satış ve Pazarlama Ağının Kurulması, s:118) yönelik eğitim programları oluşturulması için bir proje yapılmalıdır. Bu proje Kastamonu Orman Bölge Müdürlüğü, Küre Orman İşletme Müdürlüğü, Küre İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü sorumluluğunda, Küre Kaymakamlığı, Köy Muhtarlıkları, Küre İlçe Tarım Müdürlüğü, Kastamonu Üniversitesi, Orman

Odun Dışı Orman Ürünleri, Kızılıçık ve Böğürtlen

Orman ürünleri, Tomruk

Fakültesi desteğiyle, yardımcı kurumların kendi öz kaynakları ve KUZKA fon kaynaklığıyla gerçekleştirilmelidir.

Doğal ürünlerin pazarlanması: Orman ürünlerinin halk tarafından yeterince bilinmemesi, ticari amaçlı değerlendirilmemesi ve köylerdeki nüfusun azlığı sebebiyle pazarlamada zorluklar yaşanmaktadır. Ayrıca büyük şehirlerde yaşayan insanların yörede üretilen, yetişen doğal ürünlere talebi olmasına rağmen bu ürünlere ulaşma da sıkıntılar vardır.

Bu amaçla doğal ürünlerin pazarlanma imkanlarının arttı-

Hayvancılık

rilmasına yönelik bir proje yapılarak Küre Dağlarında yetişen odun dışı orman ürünlerini ve köylülerimiz tarafından üretilen doğal ürünlerin daha iyi üretilmesi (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Proje Konuları, Doğal Ürünlerin Satış ve Pazarlama Ağıının Kurulması, s:118), pazarlanması ve şehirlerde yaşayan insanlara daha kolay ve doğrudan ulaştırılması için çeşitli sosyal faaliyetlerle zenginleştirilecek "Küre Dağı Doğal Ürünler Panayırı" düzenlenmelidir.

Bu proje Küre Kaymakamlığı, Küre Belediyesi, Kastamonu Ticaret ve Sanayi Odası, Orman Bölge Müdürlüğü, Küre Orman İşletme Müdürlüğü, yerel girişimciler sorumluluğun-

Ersizlerdere Köyü Arıcılık Faaliyetleri

da KUZKA, KOSGEB desteğiyle sorumlu ve yardımcı kurumların kendi öz kaynakları ve KUZKA, KOSGEB'in finans destekleri ile gerçekleştirilmelidir.

Hayvancılığın devam ettirilmesi: Hayvancılık ailelerin günlük ihtiyacını karşılayacak kadar yapılmaktadır. Arazi yapısının engebeli ve ormanlık olması nedeniyle hayvan otlatacak alanlar yetersizdir. Kışın saman ve yemin dışarıdan alınması gerektiğinden hayvancılıktan fazla kar etmek mümkün değildir.

Bu sorunun çözümü iklim koşullarına dayalı hayvancılığın araştırılması buna uygun yerli küçük ve büyükbaş hayvan cinslerinin yeniden üretilmesiyle mümkün olabilir. Hayvancılık konusunda organik üretim desteklenebilir. Ayrıca yörede büyükbaş/ küçükbaş hayvancılığının yanında köy tavukçuluğu da teşvik edilmelidir. Hayvancılık faaliyetleri ile elde edilen doğal ürünler turizm açısından da değer taşımaktadır. Bu nedenle hayvancılık eko turizmin bir parçası olarak değerlendirilmelidir.

Arıcılığın desteklenmesi : Bölgede geniş orman alanlarının bulunması ve bitki çeşitliliğinin fazla olması nedeniyle kaliteli ve çeşitli bal üretimi potansiyeli mevcuttur. Arıcılıktan

elde edilen gelirin az olması, girişim eksikliği, balın pazarlanmasının iyi yapılamaması, üretim miktarının tahmin edilememesi gibi sorunlar vardır. Bal üreticilerinin kooperatif kurarak; eğitim, standartlaşma, pazarlama konularında ortak hareket etmesi, bal üretiminin sınıflandırmasının ve etiketlenmesinin yapılması, sertifikasyon sağlanması, coğrafi işaret alınması ve kadınlara yönelik eğitimler verilmesi gerekmektedir (Bkz. *Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, TKDK Destekleri Arıcılık Başvurusu, s:141*).

Kastamonu Ticaret ve Sanayi Odası, Küre Kaymakamlığı, Küre Belediyesi, Yerel girişimciler, Küre İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, İŞKUR sorumluluğunda; Küre Dağları Ekolojik Derneği, Kastamonu Orman Bölge Müdürlüğü, Kastamonu Tarım İl Müdürlüğü, Kastamonu Üniversitesi MYO, Muh-

Yerel Üretim, Mustafa DEMİRBAŞ

tarlar, Bal Üreticileri Birliği desteğiyle; KOSGEB, ORKÖY, TKDK, KUZKA dan sağlanacak fon kaynakları kullanarak yapılacak proje(ler) ile Küre balının tescillenmesi, pazarlanması ve coğrafi işaret alınması sağlanmalıdır. Ayrıca bölgenin coğrafi şartlarına uygun nitelikli standart Küre arısının yetiştirilebileceği ve patentinin alınabileceği ön görülmüştür.

Bal üretiminde verimlilik ve kalitenin devam ettirilmesinde yaşanan sorunların önüne geçilmesi için Küre İlçe Milli

Eğitim Müdürlüğü, İŞKUR sorumluluğunda Kastamonu Tarım İl Müdürlüğü, Kastamonu Üniversitesi MYO, Muhtarlar, Bal Üreticileri Birliği desteğiyle arıcılıkla ilgili eğitim programları oluşturulmalıdır.

Örgütlenme ve eğitim konusunda desteklerin artırılması:

Bölgede mevcut kooperatifler ve dernekler vardır. Bölgenin gelişmesi için mevcut kooperatif ve derneklerin aktif bir şekilde çalışmalarına destek sağlayacak ve yerelde örgütsel davranışın gelişmesinde rol oynayacak, eğitim ve örnek uygulama projeleri yürütecek sivil bir çatı örgütünün kurulmasına ihtiyaç vardır. Farklı kurumlar tarafından farklı üretim alanlarında (odun, odun dışı ürünler, arıcılık) verilen eğitimlerin (Bkz. *Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Uygulama ve Eğitim Seraları, s:140*) artırılması gerekmektedir. Ancak Eğitimler sonrasında girişimcilik konusunun eksik kaldığı ve insanların risk almaktan çekindikleri görülmektedir.

Yöre halkı girişimcilik (Bkz. Öncelikli Proje Konuları, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s: 124 ve Bkz. Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, İstiklal Kadını İstikbalini Dokuyor, s:141), sertifikası konusunda bilgilendirilmelidir. KOSGEB girişimcilik sertifikasyonu ve hibelerden yararlanmaya yönelik eğitim verilmelidir. Riskin ve gelirin paylaşılması ve insanların birlikte hareket etme becerilerinin geliştirilmesi için kooperatifçiliğin desteklenmesi gerekmektedir. Kooperatiflerin ortak hareket etmesi, kurumların bu konudaki desteklerinde eş güdümün sağlanması ve muhtarın rolünün artırılması gerekmektedir. Muhtarlar ve yörenin ileri gelenleriyle kooperatifler, dernekler gibi çatı örgütler oluşturulmalıdır (Bkz. Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Küresel Kalkınma Derneği, s:134)

Muhtemel Proje Başlıkları

- KOSGEB girişimcilik sertifikasyonu ve hibelerden yararlanmaya yönelik eğitim verilmesi

- Yerel liderlerin muhtarların önderliğinde kooperatif oluşturulması
- Yerel turizm acentası kurulması
- İklim koşullarına dayalı tarımsal ürün ve hayvan cinslerinin araştırılması
- Sera / meyve bahçeleri eğitimi ve uygulamaları
- Orman ürünleri ile ilgili el işçiliğinin desteklenmesi
- Odun dışı orman ürünlerinin toplanmasına yönelik eğitim programları oluşturulması
- Odun dışı orman ürünlerinin pazarlanma imkanlarının artırılması
- Arıcılık ile ilgili eğitim programları oluşturulması
- Küre balının tescillenmesi pazarlanması, coğrafi işaretin sağlanması
- Biyogaz tesislerinin kurulması

Kırsal Yaşam

Doğal Tarım ve Eko-Turizm Odak Grubu Kilit Projeler

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
Odun dışı Orman ürünlerinin yanlış toplanması nedeniyle türlerin yok olma tehlikesi altında olması	Odun Dışı Orman Ürünlerinin Toplanmasına Yönelik Eğitim Programları Oluşturulması	-Kastamonu Orman Bölge Müdürlüğü -Küre Orman İşletme Müdürlüğü -Küre İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	-Küre Kaymakamlığı - Köy Muhtarlıkları -Küre İlçe Tarım Müdürlüğü -Kastamonu Üniversitesi, Orman Fakültesi	-Sorumlu ve yardımcı kurumların kendi öz kaynakları -KUZKA	Uzun dönem
Odun dışı orman ürünlerinin pazarlanma zorlukları	Odun Dışı Orman Ürünlerinin Pazarlanma İmkanlarının Arttırılması	-Küre Kaymakamlığı -Küre Belediyesi -Kastamonu Orman Bölge Müdürlüğü -Küre Orman İşletme Müdürlüğü -Yerel girişimciler	-Kastamonu Ticaret ve Sanayi Odası -KUZKA -KOSGEB	-Sorumlu ve yardımcı kurumların kendi öz kaynakları -KUZKA -KOSGEB	Uzun dönem

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
Balın yeteri kadar tanınmaması ve pazarlamasının yapılamaması	Küre Balının Tescillenmesi Pazarlanması, Coğrafi İşaretin Sağlanması	-Kastamonu Ticaret ve Sanayi Odası -Küre Kaymakamlığı -Küre Belediyesi -Yerel girişimciler -Küre İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Halk Eğitim Merkezi -İŞKUR	-Küre Dağları Ekolojik Derneği -Kastamonu Orman Bölge Md -Kastamonu Tarım İl Müdürlüğü -Kastamonu Üniversitesi MYO -Muhtarlar -Bal Üreticiler Birliği	-KOSGEB -ORKÖY -TKDK -KUZKA	Kısa dönem
Bal üretiminde verimlilik ve kalitenin devam ettirilmesinde yaşanan sorunlar	Arıcılık İle İlgili Eğitim Programları Oluşturulması	-Küre İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü -İŞKUR	-Kastamonu Tarım İl Müdürlüğü -Kastamonu Üniversitesi MYO -Muhtarlar -Bal Üreticileri Birliği	-Sorumlu ve yardımcı kurumların kendi öz kaynakları	Uzun dönem

Kırsal Peyzaj ve Eko-Turizm Odak Grubu

Moderatör: Yrd. Doç. Dr. Seher Demet YÜCEL (MSGSÜ)

Raportörler: Gülay ÇAPAR, Elif DOĞAN, Tuba KOCA Ezgi AKDOĞAN (MSGSÜ)

Katılımcılar:

Profesör Dr. Ahmet KAÇAR, Kastamonu Üniversitesi
Aydan TEKİN ATAÇ, Endüstri Ürünleri Tasarımcısı
Duygu KARAGÖZ, Öğrenci, Selçuk Üniversitesi
Gülbahar TAŞPINAR, Proje Koordinatörü, Küre Kaymaklığı

İrfan KAYA, Muhtar, Ersizler Köyü

Semih ALYAPRAK, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Semra ATÇEKEN, Küre Dağları Milli Parklar Müdürlüğü

Serpil TEKEBAŞ, Mühendis, Küre Dağları Milli Parklar Müdürlüğü

Yrd. Doç. Dr. Sevgi ÖZTÜRK, Kastamonu Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu

Sinan AVANOĞLU, İl Özel İdaresi İmar Ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü

Şerafettin ÇETİN, Tüm İşçi Emekli Dul Yetimleri Derneği Başkanı

Şükran UÇAR, Öğrenci, Erzurum Atatürk Üniversitesi

İsmail GÜVEN, Müdür, Küre Özel İdare

Mehmet KIRIK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Mevlit ÇAKIR, Karayolları 15.Bölge Müdürlüğü

Necati COŞKUN, Harita Mühendisi, Kadastro Müdürlüğü

Özhan URKUT, Mimar, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Sabri BAYRAM, Uzman, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

Taşkın BÜTÜN, Öğrenci, Hacettepe Üniversitesi

Yılmaz Erdal HEBİPOĞLU, Ruhsat Denetim Müdür V, İl Özel İdaresi Müdürlüğü

Temel Tartışma Konuları

- İnebolu-Kastamonu Karayolu-Ersizlerdere Viyadüğü-Köprü Yapımı
- 1/100.00 ölçekli Çevre Düzeni Planında belirtilen Özel Proje bölgesindeki maden arama ve işletme faaliyetleri

Kırsal Peyzaj ve Eko- Turizm Odak Grup Çalışması,
12 Haziran 2013

- 1/100.000 ÇDP'de sınırları belirlenen Kastamonu- Küre-İnebolu teleferik hattı özel planlama alanının detaylandırılmamış olması
- Atıl durumdaki teleferik hattının işler duruma getirilmesi
- Maden faaliyetleri bitirilmiş alanların ekolojik restorasyonu
- Küre'nin ekolojik ve jeolojik mirasının Jeopark olarak değerlendirilmesi
- Doğal özellikler bakımından mevcut potansiyelin belirlenmemiş olması
- Var olan doğal değerlerin yeterince kullanılmaması
- Manzara Seyir Teraslarının oluşturulması
- Var olan kültürel değerlerin yeterince değerlendirilmemesi
- Kastamonu köylerinde bulunan su değirmenlerinin restorasyonu
- Köylerdeki altyapı sorunları
- Kırsal alandaki köy dokusuna uygun olmayan yerleşimlerin/binaların bulunması
- Turizme yönelik altyapının bulunmaması

- Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansının Japon Kalkınma ajansına sunmuş olduğu Ersizlerdere Eko-turizm projesi
- Ersizlerdere Köyü HES Projesi
- Ersizlerdere Kanyonu koruma statüsüne sahip olup olmaması
- İstihdam olarak Etibakır dışında köylerde çalışma alanı bulunmaması
- Nitelikli eleman eksikliği
- Köylerde tarım faaliyetlerinin yapılamaması

Ersizlerdere Kanyonu

- Köylerdeki tarımsal ve orman ürünlerin markalaşmaması
- Orman içinde yaban meyve ağaçlarının korunması
- Kanyon içersinde olta balıkçılığının desteklenmesi

İnebolu-Kastamonu Karayolu-Ersizlerdere Viyadüğü-Köprü Yapımı: İnebolu- Kastamonu (D-765) karayolunun güzergah çalışmalarının tamamlanması kapsamında karayolunun Küre Ersizlerdere mevki'nden arazi morfolojisi nedeniyle köprü veya viyadükle geçilmesi söz konusudur. Ersizlerdere Kanyonunun silüetini etkileyecek yol yapımı projelendirme sürecinin başlaması için ihale dosyasının hazırlanması aşamasında bulunmaktadır.

İnebolu-Kastamonu Karayolu (D-765) Projesinin Ersizlerdere mevki güzergah değişikliğinin sağlanması (Bkz. Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Ersizlerdere Mevki Güzergahı, s:141) için, Küre Kaymakamlığı, Küre Belediyesi, Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluğunda, STK'lar, üniversite desteğiyle çalışmalar yapılması gerekmektedir.

1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni planında belirtilen Özel Proje bölgesindeki maden arama ve işletme faaliyetleri:

1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında Özel Proje alanı olarak belirlenen bölgede maden arama ruhsatına sahip işletmelerin varlığı kırsal karakterdeki köy yerleşimlerinin peyzajı için olumsuz nitelik taşımaktadır.

Bu sorunun çözümüne yönelik olarak Küre Kaymakamlığı, Maden İşleri Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü sorumluluğunda ve İl Özel İdaresi desteğiyle Kırsal peyzajı etkileyen maden ruhsat sahalarının tespiti yapılarak muhtemel madencilik faaliyetlerinin bölge üzerindeki çevre etkisinin değerlendirilmesi yapılmalıdır.

1/100.000 ÇDP'de sınırları belirlenen Kastamonu- Küre-İnebolu teleferik hattı özel planlama alanının detaylandırılmamış olması: 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında özel proje alanı olarak belirtilen bölgenin, planda yeterince detaylandırılmamış olması ve bu alana dair özel olarak üretilecek projenin henüz geliştirilmemiş olması alanın

mevcut potansiyelini ortaya çıkaracak girişimleri engellemektedir.

Kastamonu-Küre-İnebolu teleferik hattı (Ersizler köyü de dahil edilerek) özel planlama alanının hazırlanması ve onaylanması için, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı sorumluluğunda, Kastamonu Valiliği, Küre ve İnebolu Kaymakamlığı desteğiyle, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı mali kaynağıyla proje çalışmaları yapılmalıdır.

Atıl durumdaki teleferik hattının işler duruma getirilmesi: Alan içinde mevcut durumda bulunan ancak işler durumda olmayan teleferik hattının, yaban yaşamı izleme, manzara seyri gibi faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için kullanılabileceği düşünülmüştür. Böylelikle turizmciler bölgeyi daha iyi izleme imkanı bulacak ve Küre'nin hem turizm alanında gelişmesi hem de tanınırlığının artırılmasını sağlamış olacaktır.

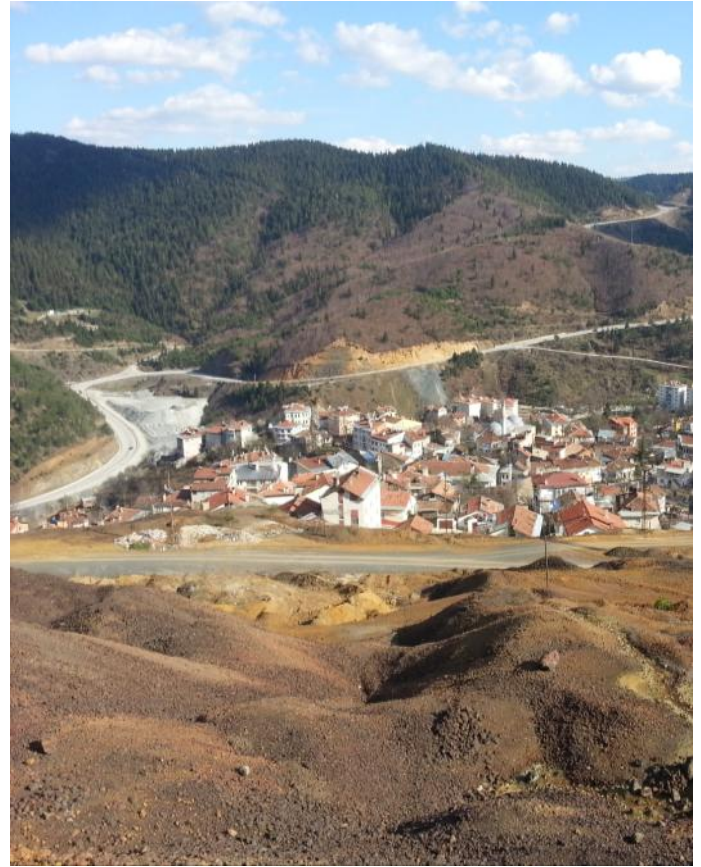
Atıl durumdaki teleferik hattının işler duruma getirilmesi için yeniden fizibilite çalışması yapılmalıdır.

Maden faaliyetleri bitirilmiş alanların ekolojik restorasyonu: Küre'nin sahip olduğu maden kaynak değeri-

nin ekonomik olarak işletilmesi sonucunda ömrünü tamamlayan maden alanlarının tekrar doğaya kazandırılması için kapsamlı bir ekolojik restorasyon çalışmalarının yapılması gerekliliği söz konusudur. Ömrünü tamamlayan maden alanlarının sadece ağaçlandırma çalışmaları yapıp bırakılması yerine, ekosistemin tekrar işler haline getirilmesi için gerekli bir dizi faaliyetlerin yapılması, Eti Bakır AŞ tarafından devredilecek olan ve Orman Bölge Müdürlüğü'nün sorumluluğuna geçen bu alanların uygun özellik taşıyanlarının Küre halkının rekreatif ihtiyaçlarının karşılanması için mesire alanı/park alanı haline dönüştürülmesi ön görülmektedir.

Ağaçlandırılmış Alan

Tarihi Bakır Curufları

Küre Ev i Çiçek Peyzajı

Küre'nin ekolojik ve jeolojik mirasının Jeopark olarak değerlendirilmesi:

Küre'nin yer altı ve yer üstündeki ekolojik çeşitliliği, biyolojik zenginliği ve jeolojik mirası (Bkz. *Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Proje Konuları, Küre Maden Mirasının Değerlendirilmesi, s:130*) ülkemizin kaynak değerleri açısından önemli bir yere sahiptir. Ancak bölgenin sahip olduğu bu önemli zenginliğin ekonomik, bilimsel, turizm alanlarında değerlendirilmesi gerekmektedir. Bunun için dünyada ve Türkiye' de jeolojik alanlarla ilgili yapılan örnek çalışmaların incelenmesine ihtiyaç vardır.

Bu çalışmalar neticesinde bölgede tespit edilen jeosit alanlarına yönelik rekreasyon çalışmalarını da içeren bir proje ile jeopark oluşturulmalıdır. Panparks sertifikasına sahip olan Küre Dağları Milli Parkının yanı başında oluşturulacak ve bölgenin jeolojik mirasını korumasının yanı sıra bölgeye statü kazandıracak olan bu Jeopark turizm açısından yeni bir cazibe merkezi olacaktır.

Böylece adını Küre Dağlarına vermiş olmasına rağmen uzun yıllar süren madencilik faaliyetleri nedeniyle Milli Parkın

sınırları dışında kalmış olan bölgeye, yeni kazandırılmış jeolojik miras-jeopark statüsüyle bölgenin ekoturizm faaliyetlerindeki etkinliği artırılarak bölgeye önemli katkı sunulacağı düşünülmektedir.

Bu konuyla ilgili yapılacak çalışmalarda Orman Bölge Müdürlüğü, Milli Parklar, İl Kültür Turizm Müdürlüğü, Eti Bakır AŞ sorumluluğunda T. C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İlçe Özel İdare Müdürlüğü, Kastamonu Valiliği Küre Kaymakamlığı, Küre Belediyesi Kastamonu Üniversitesi başta olmak üzere bölge üniversiteleri desteğiyle gerçekleştirilmelidir. verilmesi sağlanmalıdır.

Doğal özellikler bakımından mevcut potansiyelin belirlenmemiş olması:

Küre köylerinin sahip oldukları zengin doğal özellikleri bakımından mevcut potansiyeli bilimsel olarak oluşturulmamıştır. Bu bakımdan alanın ekosistem çeşitliliği ve flora/ fauna zenginliğinin saptanması gerekmektedir. Alanın sahip olduğu potansiyelleri ortaya koyan verilerin oluşturulması ve bilimsel çalışmaların desteklenmesi için başta Kastamonu Üniversitesi olmak üzere ilgili üniversiteler sorumluluğunda, Küre Kaymakamlığı Sivil Toplum Kuruluşları desteğiyle ve ilgili kurumların öz kaynaklarıyla çalışma yapılmalıdır.

Var olan doğal değerlerin yeterince kullanılmaması: Alanın sahip olduğu doğal değerler yöre halkının ekonomik refahı için yeterince kullanılmamaktadır. Sahip olunan değerlerin ekoturizm odaklı faaliyetler ile projelendirilebilmesi ön görülmektedir.

Küre merkezde ve Ersizlerdere'de ziyaretçi merkezleri, yürüyüş parkurları (değirmen parkuru, Abut yaylası parkuru, kanyon parkuru (Bkz. *Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütü-*

len Faaliyetler, Ersizlerdere Kanyonu Yürüyüş Yolunun Düzenlenmesi, s:140), macera parkuru, engelli parkuru, foto-safari parkuru) ve manzara seyir teraslarının oluşturulması (270 derece kanyon balkonu, doruk kayası), mevcut teleferik hattının canlandırılması, yaban hayatı gözetleme kulelerinin yapılması, kanyoning faaliyetlerinin düzenlenmesi (kanyon jumping, kanyon tırmanışı), vahşi yaşam müzesi, hayvanat bahçesi oluşturulması (Küre Merkezli, parkur destekli), sportif olta balıkçılığının desteklenmesi,

Manzara Seyir Terası

mağaracılık faaliyetleri; İl Kültür Turizm Müdürlüğü, Orman ve Su Bölge Müdürlüğü, Kastamonu İl Özel İdaresi sorumluluğunda Küre Kaymakamlığı desteğiyle, sorumlu ve yardımcı kurumların aracılığıyla bulunan fonlardan kaynak sağlayarak yapılması hedeflenmektedir.

Manzara Seyir Teraslarının oluşturulması: Alan içinde özellikle yüksek nitelikli manzara alanlarına sahip seyir terasları ile 360° teras noktaları oluşturularak güneşin doğuşunun ve batışının seyredildiği, son bahar aylarında karışık mesçere gruplarına sahip orman alanlarının görsel zenginliğinin ortaya konulduğu alanların turizmcilere fark ettirilmesi amaçlanmaktadır.

Var olan kültürel değerlerin yeterince değerlendirilmemesi: Alanın mevcut kültürel değerlerinin korunarak yaşatıl-

ması gerekliliği bulunduğundan kültürel, tarihi, geleneksel dokunun korunarak yaşatılması için projeler geliştirilmelidir. *Bölge içinde yer alan Doğanlar Kalesi'nde gerekli çalışmalar yapılarak turizme kazandırılması, Ecevit Çorbası Küre Mantısı vs yöresel yemeklerin kitaplaştırılması, Kilim (Bkz. Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, İstiklal Kadını İstikbalini Dokuyor, s:141), Ahşap İşçiliği Bakırın İşlenmesi, gibi yöresel el sanatların (Bkz. Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Küresel El Sanatları, s:136) ekolojik turizm kapsamında geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Bu kapsamda oluşturulacak projeler, İl Kültür Turizm Müdürlüğü sorumluluğunda, Halk Eğitim Merkezi, Küre Belediyesi desteğiyle ve İl Kültür Turizm Müdürlüğü kaynaklarıyla gerçekleştirilmelidir.*

Kastamonu köylerinde bulunan Su değirmenlerinin restorasyonu: Köylerde bulunan su değirmenleri işler hale getirilerek alan için yapılması planlanan eko-turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi hedeflenmektedir. Oluşturulacak rotalar ile belli güzergahlarda bulunan ve işler hale getirilen bu su değirmenleri ziyaret edilecektir. Böylelikle de geçmişte sıklıkla kullanılan bu mimari yapıların fark edilmesi ve bu değerlerin yeniden halka kazandırılması sağlanacaktır.

Köylerdeki altyapı sorunları: Köylerdeki yol, içme suyu ve kanalizasyon gibi alt yapı problemlerinden bir kısmı çözülsün de mevcut imkan ve kaynaklarla yapılan çalışmalar özellikle yola ilişkin ihtiyaçları karşılamada çok gerisindedir. Nüfusunun çok az olmasına rağmen yerleşim yeri sayısının çok ve dağınık olması, iklimin ve arazi yapısının yapılan çalışmaları olumsuz etkilemesi mevcut kaynaklarla kaliteli, standart hizmet sunmayı zorlaştırmaktadır. Bu nedenle köylerdeki yaşam koşullarındaki sıkıntılar nüfusun giderek azalmasına sebep olmaktadır. Nüfus dikkate alınarak bölgenin alt yapısını iyileştirmeye yönelik (Bkz. Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, KÖYDES 2014, s:141) yapılacak yatırımlara ilişkin ödenekler derde deva olmamaktadır.

Bölgenin alt yapı sorunlarının çözümünde nüfus sayısından ziyade coğrafi ihtiyaçlar dikkate alınarak kaynak oluşturulmalı, ödenek ve yatırımlar yapılmalıdır. Ayrıca altyapı sorunlarına yönelik çalışan İl Özel İdaresi, Belediye Köylere Hizmet

Götürme Birliği gibi kurumların nitelikli personel, makine ve ekipman yönünden bölgenin ihtiyacı nispetinde sayı ve kapasitelerinin artırılması gerekmektedir.

Kırsal alandaki köy dokusuna uygun olmayan yerleşimlerin/binaların bulunması: Köy yerleşmelerinin karakteristik dokusu ve yapı özelliklerine karşın, geleneksel yapılaşmanın zaman içinde unutulmuş kimliksiz kırsal peyzajın tüm özelliklerini bozan betonarme yapıların bölge içinde bulunması köy dokusuna uygun olmamaktadır.

Küre Kaymakamlığı, Kültür Turizm Müdürlüğü sorumluluğunda, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Kastamonu Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları ve yöre halkı desteğiyle, sorumlu ve yardımcı kurumların aracılığıyla bulunan fonların kaynaklığında köyün görsel karakterini; kırsal çevresini, peyzaj özelliklerini ve yerleşmeyi bir bütün olarak ele alan; köydeki bina ve mekanların tasarımını, peyzaj ve ulaşım sistemlerini içeren katılım yoluyla hazırlanan köy tasarım oluşturulmalıdır (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Konular, Köy Tasarım Rehberi Oluşturulması, s:122) . Bunun özel planlama alanı plan notları içinde değerlendirilmesi, eko-turizm alt yapısının oluşturulması (ev pansiyonculuğu, rehberlik eğitimleri, yeme-içme üniteleri vb.) gerekmektedir.

Turizme yönelik altyapının bulunmaması: Alanın sahip olduğu doğal güzelliklere ve ekolojik turizm potansiyeline karşın, alan içinde konaklama tesislerinin (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Konular, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s:124), turistlerin kullanımına yönelik nitelikli yeme-içme mekanlarının (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Konular, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s:124) bulunmaması alanın mevcut potansiyelinin ekonomik değere kazandırmasında engel teşkil etmektedir.

Bu sorunun çözümünde karşılaşılan sorunlar, yerel halkın turizme bakış açısı, bürokratik işlemler, ekonomik yetersizlik olarak görülmektedir. Sorunları aşmak için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Bu kapsamda Yerel halka turizm adına eğitimler, seminerler verilmeli, örnek yer inceleme gezileri düzenlenmeli, başarılı turizm projeleri onlara anlatılabilir

bu alanda teşvik edilmelidir (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Konular, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s:124), . Diğer bir sorun olarak görülen turizmle ilgili örnek tesis yapımında engel teşkil eden ruhsatlar, izinler gibi bürokratik işlemlerin kolaylaştırılması ve hibe projeleri oluşturularak turizm alt yapı sorunlarının çözümü için çalışmalar başlatılmalıdır.

Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansının Japon Kalkınma Ajansına sunmuş olduğu Ersizlerdere Eko-turizm projesi: Japonya Kalkınma Ajansına Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından Ersizlerdere köyü örnek alanlı ekolojik turizm projesi önerilmiş bulunmaktadır. Japonya Kalkınma ajansının projeyi kabul etmesi durumunda, Kuzey kalkınma ajansından bir yetkili ekolojik turizm konusunda eğitim görecektir ve bu konuda Ersizlerdere’de yapılacak turizm faaliyetleri için altlık teşkil edecek çalışmalarda bulunulacaktır.

Ersizlerdere Köyü HES Projesi: Ersizlerdere’de yapılması planlanan ancak alanın heyelanlı yapısından ve mülkiyet problemlerinden dolayı gerçekleştirilmeyen HES projesi bulunmaktadır.

Ersizlerdere gibi eko turizm yönünden potansiyel taşıyan alanlarda yapılacak bu tür projelerin ekolojik sisteme çevreye doğaya ve turizme olan etkileri dikkate alınmalıdır.

Ersizlerdere Kanyonu koruma statüsüne sahip olup olmaması: Ersizlerdere Kanyonu sahip olduğu doğal güzellikler bakımından özel bir yere sahip olmasına karşın yasal bir koruma statüsüne sahip değildir.

Bu alana Milli Parklar tarafından yasal koruma statüsü (tabiat parkı, doğal sit) kazandırmanın alan koruma-kullanma dengesi içinde nasıl bir olanak sunacağı üzerinde durulmalıdır. Var olan dokuyu bozmadan ancak Ersizlerdere Kanyonu ve bulunduğu bölgenin turizme kazandırılmasına olanak sağlayacak şekilde idari/fiziki düzenlemeler yapılmalıdır. Ersizlerdere kanyonunun rotası belirlenmelidir. Bu rotanın başlangıç noktasına güzergah belirleme tesisi kurulmalı ve kanyonun haritası çıkarılarak önemli noktaları gösterilmelidir. Güzergah üzerine belirleyici unsurları içeren yer tabelaları yerleştirilmelidir.

İstihdam olarak bakır madeni işletmesi dışında köylerde çalışma alanı bulunmaması: Alanın birçok doğal özelliklere sahip olmasına karşın, istihdam olanaklarının yeterli olmamasından dolayı yoğun bir göç vermektedir. Küre ve köylerinde genel istihdam potansiyeli bakır işletmesi ve bunun dışında da orman çalışmaları yer almaktadır. İstihdamın geliştirilmesi (Bkz. *Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Küresel Sanatlar Ahşap Atölyesi, s:137*) için alternatif çalışma alanlarının (Bkz. *Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, İstiklal Kadını İstikbalini Dokuyor, s:141*) oluşturulmasına ihtiyaç vardır. Bu alternatif istihdam alanlarının oluşturulmasında turizm ve tarımsal faaliyetlere önem ve destek verilmelidir.

Nitelikli eleman eksikliği: Bölgenin ekolojik tabanlı turizm ile kalkınması için bu alanda çalışacak nitelikli eleman bulunmamaktadır, genç nüfusa istihdam yaratılması konusunda yapılacak gerekli çalışmalar (Bkz. *Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Küresel Sanatlar Ahşap Atölyesi, s:137*) ile eksikliğin giderilmesi gerekmektedir. *Küre’de nitelikli eleman eksikliğinin giderilmesi adına, Halk Eğitim Müdürlüğü, Küre Belediyesi, Küre Kaymakamlığı sorumluluğunda Sivil Toplum Kuruluşları, ilgili üniversiteler desteğiyle, sorumlu ve yardımcı kurumların aracılığıyla bulunan fonların kaynaklığında oluşturulmuş, genç nüfusa istihdam oluşturan ve eğitici/gelişme sağlayıcı çalışma ve projeler gerçekleştirilmelidir.*

Köylerde tarım faaliyetlerinin yapılamaması: Bölgenin tüm doğal potansiyeline karşın köylerde tarım faaliyetleri sadece köylülerin kendi ihtiyaçlarını sağlayacak şekilde gerçekleşmektedir. Tamamı orman köylerinden oluşan Küre’de tarım faaliyetlerinin yürütülmesi için yeterli alanın bulunmamasından dolayı gelir getirici şekilde tarımsal üretim gerçekleşmemektedir. Kendi ihtiyaçlarını karşılamak için yapacakları tarımsal faaliyetlerde de yaban hayvanlarının tarlalara verdikleri zararlar öne sürülmektedir. Ayrıca arazi yetersizliğinin yanı sıra üretim ve pazarlama sorunları (Bkz. *Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası ve Cumhuriyet Meydanı*

Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s:124) gibi zorlukların olması tarımsal faaliyetlerin ticari amaçlı yapılmasını engellemektedir. Bununla birlikte meyvecilik/bahçecilik ürünlerini yetiştirmek için yeterli alan ve potansiyel olmasına rağmen nitelikli ürün elde ederek (Bkz. *Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Doğal Ürünlerin Satış ve Pazarlama Ağıının Kurulması, s:118*) gelir getiren çalışmalar çok az yapılmaktadır.

Köylerdeki tarım faaliyetlerinin arttırılması ve nitelikli ürün elde edilebilmesi için bazı çalışmalar yapılmalıdır. Öncelikle köy halkı tarımsal alandaki teknolojik gelişmelerden haberdar edilmelidir. İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü sorumluluğunda Küre Belediyesi, Kaymakamlık, Köylere Hizmet Götürme Birliği ve Halk Eğitim Merkezi desteği ile gerekli eğitim seminerleri düzenlenip teknolojik gelişmelerden yararlanılarak üretimi ve pazarlamayı engelleyen sorunlar ortadan kaldırılabilir.

Orman ve tarımsal ürünlerin markalaşmaması: Küre Dağları endemik bitkileri, florası, faunası gibi zengin biyoçeşitlilik özelliklerinden dolayı uluslararası koruma altına alınmış ormanlarıyla önemli bir ekosisteme sahiptir. Ayrıca zengin ekosisteminin yanı sıra bölgede önemli miktarda üretilen orman ürünleri ve yüksek nitelikli bakır madeninin bulunması coğrafi ve ekonomik anlamda yüksek bir bilinirlik sağlamaktadır. Ancak Küre Dağlarının tüm bu özelliklerinden dolayı sahip olduğu bilinirlikten ve oluştur-

Kırsal Peyzaj

duğu marka değerinden adını bu coğrafyaya vermiş olan Küre İlçesi yeterince yararlanamamaktadır.

Küre'de tarımsal ürünlerin ve orman yan ürünlerinin daha kolay pazarlanabilmesi için yöre halkı, üreticiler ve kurumların (Tarım Md, Orman Md, Ticaret Meslek Odaları, Tarım Koop., Belediye, Kaymakamlık vs.) bir araya gelmeli bölgenin sahip olduğu bilinirlikten kaynaklanan marka değerinin kullanılarak üretilen ürünlerin markalaşması (Bkz.  alıştay Değerlendirme ve Sonuç,  ncelikli Projeler, Doğal  r nlerin Satış ve Pazarlama Ağının Kurulması, s:118) sağlanmalıdır. Bu amaçla köylerde yetişen/üretilen doğal ürünlerin erişilebilirliğin kolaylaştırmak, ömrünü uzatmak, tanıtım ve yaygınlaştırmak için paketleme/ambalajlama atölyesi kurularak içe başlanmalı ve çeşitli tanıtım unsurları kullanılarak pazarlanmalıdır. Böylelikle Küre 'de yetişen doğal ürünler bölge ekonomisine kazandırılmalıdır.

Orman içinde yaban meyve ağaçlarının korunması: Orman içinde bulunan ancak ormancılık faaliyetleri bakımından değer taşımayan yaban meyve ağaçlarının kesilmesi, özellikle bu ağaçlardan faydalanan yaban hayvanlarının besin olanaklarının azalmasına neden olmaktadır. Orman içinde beslenme olanakları bulamayan yaban hayvanlarının köylere inerek, köylüler tarafından üretilen tarımsal ürünlere ve arı kovanlarına saldırmaları alan için büyük bir tehlike oluşturmaktadır. Orman içindeki bu tür yabani meyve ağaçlarının korunması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Yaban hayvanlarının köylerde yetişen ürünlere zarar vermemelerini önlemek, orman içinde beslenmelerini sağlamak amacıyla yöre halkı ve Orman Bölge Müdürlüğünce mevcut meyve ağaçları korunmalı ve yenileri dikilmelidir.

Kanyon içersin de olta balıkçılığının desteklenmesi: Kanyon içinden geçen derenin olta balıkçılığını karşılayacak kadar balık rezervine sahip olmamasına karşın, dere içine belli dönemlerde balık bırakma yöntemi ile ekolojik turizmi  eşitlendirilebileceği düşünülmektedir.

Muhtemel Proje Başlıkları:

- İnebolu-Kastamonu Karayolu (D-765)-Ersizlerdere mevki  güzergah değişikliği ile ilgili  alışmalar

- Kırsal peyzajı etkileyen maden ruhsat sahalarının tespiti
- Alanın sahip olduğu potansiyelleri ortaya koyan veri tabanının oluşturulması ve bilimsel çalışmaların desteklenmesi

- Kastamonu- Küre İnebolu teleferik hattı (Ersizler köyü de dahil edilerek)  zel planlama alanının hazırlanması ve onaylanması

- 1/100.000 ölçekli  evre Düzeni Planında belirtilen  zel Planlama Alanının alt ölçek planlarının hazırlanması için Küre ve İnebolu Kaymakamlık ve Belediyelerinin, Kastamonu Valiliği kanalıyla  evre ve şehircilik Bakanlığına talepte bulunması

- Köy tasarımı rehberlerinin oluşturulması ve bunun özel planlama alanı plan notları içinde değerlendirilmesi

- Eko turizm alt yapısının oluşturulması (ev pansiyonculuğu, rehberlik eğitimleri, yeme-içme üniteleri vb)

- Küre merkezde ve Ersizlerdere' de ziyaretçi merkezlerinin oluşturulması

- Yürüyüş parkurlarının oluşturulması (Değirmen Parkuru, Abut yaylası parkuru, kanyon parkuru, macera parkuru, Engelli Parkuru, Foto-safari parkuru)

- Manzara Seyir Terasları (270 derece Kanyon Balkon, Doruk Kayası

- Mevcut teleferik hattının canlandırılması

- Yaban hayatı gözetleme kuleleri yapımı

- Kanyoning faaliyetleri (Kanyon Jumping, Kanyon tırmanışı)

- Vahşi Yaşam Müzesi (Küre Merkezli, pakur destekli)

- Sportif olta balıkçılığı desteklemesi

- Mağaracılık faaliyetleri

- Doğanlar Kalesinin turizme kazandırılması

- Yöresel Yemeklerin kitaplaştırılması

- Yöresel el sanatlarının geliştirilmesi (Bakırın işlenmesi, kilim, ahşap işçiliği)

- Genç ve eğitimli nüfusa istihdam yaratma

Kırsal Peyzaj ve Eko-Turizm Odak Grubu Kilit Projeler

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
İnebolu-Kastamonu Karayolu (D-765)-Ersizlerdere Viyadüğü-Köprü yapımı	İnebolu-Kastamonu Karayolu(D-765)-Ersizlerdere mevkii güzergah değişikliği ile ilgili çalışmalar -Güzergâh tespiti, Karayolları Genel Müd. Güzergah belirlerken ilgili kurumlardan görüş alınıp alınmadığının tespiti-Kaymakamlık ve ilgili kurumların güzergahın değişikliği ile ilgili ikili ve informal ilişkiler çerçevesinde görüşmelerin başlaması -İkili ilişkilerin olumsuz geçmesi durumunda resmi yazışmaların başlatılması -İdari davanın açılması -Resmi çözüm bulunamadığında Dernekle ve STK inisiyatifinin bilgilendirilerek harekete geçirilmesi	-Küre Kaymakamlığı -Küre Belediyesi -Karayolları Genel Müdürlüğü	-STK'lar -Üniversite	-	Kısa dönem
1/100.00 ölçekli Çevre Düzeni Planında belirtilen Özel Proje bölgesindeki maden arama ve işletme faaliyetleri	Kırsal peyzajı etkileyen maden ruhsat sahalarının tespiti - Kaymakamlık tarafından kırsal peyzajı etkileyen maden sahalarıyla ilgili olarak (Ersizlerdere Kanyonu mevkii) ÇED raporu öncesi ilgili kurumlardan görüş alınması - Kırsal peyzajı etkileyen maden sahalarının işletme faaliyetleri için ÇED raporlarına ek olarak ekolojik değerlendirme raporunun istenmesi	-Küre Kaymakamlığı -Maden İşleri Genel Müdürlüğü -Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	-İl Özel İdaresi	-	Kısa dönem

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
Doğal özellikler bakımından mevcut potansiyelin belirlenmemiş olmaması	Alanın sahip olduğu potansiyelleri ortaya koyan veri tabanının oluşturulması ve bilimsel çalışmaların desteklenmesi	İlgili Üniversiteler	Sivil Toplum Kuruluşları	Küre Kaymakamlığı	Kısa Dönem
1/100.000 ÇDP’de sınırları belirlenen Kastamonu-Küre-İnebolu teleferik hattı özel planlama alanının detaylandırılmış olması	-Kastamonu– Küre İnebolu teleferik hattı (Ersizler köyü de dahil edilecek) özel planlama alanının hazırlanması ve onaylanması - Küre ve İnebolu Kaymakamlık ve Belediyelerinin Valilik kanalıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığına talepte bulunması	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	-Kastamonu Valiliği -Küre ve İnebolu Kaymakamlığı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Orta Dönem
Kırsal alandaki köy dokusuna uygun olmayan yerleşimlerin/binaların bulunması	-Köy tasarım rehberlerinin oluşturulması ve bunun Özel planlama alanı plan notları içinde değerlendirilmesi -Ekoturizm alt yapısının oluşturulması (ev pansiyonculuğu, rehberlik eğitimleri, yeme-içme üniteleri vb)	-Küre Kaymakamlığı -Kültür Turizm Müdürlüğü -İl ve İlçe Özel İdareleri -Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	-Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi -Kastamonu Üniversitesi -Sivil Toplum Kuruluşları - Yöre Halkı -KUZKA	Sorumlu ve yardımcı kurumların aracılığıyla ilgili fonların bulunması	Orta Dönem

Kırsal Peyzaj ve Eko-Turizm Odak Grubu Kilit Projeler

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
Var olan doğal değerlerin yeterince kullanılmaması	- Küre merkezde ve Ersizlerdere’ de ziyaretçi merkezlerinin oluşturulması -Yürüyüş parkurlarının oluşturulması (Değirmen Parkuru, Abud yaylası parkuru, kanyon parkuru, macera parkuru, Engelli Parkuru Foto-safari parkuru) -Manzara Seyir Terasları (270 derece Kanyon Balkon, Doruk Kayası) -Mevcut teleferik hattının canlandırılması -Yaban hayatı gözetleme kuleleri yapımı - Kanyoning faaliyetleri (Kanyon Jumping, Kanyon tırmanışı) -Vahşi Yaşam Müzesi (Küre Merkezli, pakur destekli) - Sportif olta balıkçılığı desteklemesi -Mağaracılık faaliyetleri	-Kültür Turizm İl Müdürlüğü -Orman ve Su Bölge Müdürlüğü -Kastamonu İl Özel İdaresi	Küre Kaymakamlığı	Sorumlu ve yardımcı kurumların aracılığıyla ilgili fonların bulunması	Uzun Dönem

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
Var olan Kültürel değerlerin yeterince değerlendirilmemesi	-Doğanlar Kalesinin turizme kazandırılması -Yöresel yemeklerin kitaplaştırılması - Yöresel el Sanatlarının Geliştirilmesi (Bakırın işlenmesi, Kilim, Ahşap İşçiliği)	İl Kültür Müdürlüğü	-Halk Eğitim Merkezi, -Küre Belediyesi	İl Kültür Turizm Müdürlüğü	Uzun Dönem
Nitelikli eleman eksikliği	Genç ve eğitimli nüfusa istihdam yaratma	- Halk Eğitim Müdürlüğü -Küre Belediyesi, -Küre Kaymakamlığı	-Sivil Toplum Kuruluşları -İlgili Üniversiteler	Sorumlu ve yardımcı kurumların aracılığıyla ilgili fonların bulunması	Orta Dönem

Küre'de Yaşam Kalitesi ve Sanayi Mirası

Moderatör: **Yrd.Doç.Dr. A. Erdem ERBAŞ** (MSGSÜ)

Raportörler: **Sevde Nur GÜNGÖRDÜ** (MSGSÜ)

Katılımcılar:

Yrd.Doç Hakan ARSLAN, Çankırı Karatekin Üniversitesi
Yunus AYDIN, Vaiz, İlçe Müftülüğü
Nihal CENGİZ, Dokuma Kilim Öğreticisi
Erdem ÇAKIL, Kastamonu Üniversitesi Küre Meslek Yüksek Okulu
Ali ÇEBİ, İlçe Müftüsü
Gizem Nur EMİK, Öğrenci, Bülent Ecevit Üniversitesi
Zeynep ERSÖZ, Öğrenci, Afyon Kocatepe Üniversitesi
Derya KARAGÖZ, Öğrenci, Gazi Üniversitesi
Nursel KAYABALI, Emekli, Türk Hava Yolları
Aykut ONAT, Uzman, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı
Yrd. Doç. Ahmet ÖĞRETEN, Müdür, Kastamonu Üniversitesi Küre Meslek Yüksek Okulu
Burak ÖZDEMİR, Kastamonu Üniversitesi Küre Meslek Yüksek Okulu
Hakan Hüseyin TALAY, Kastamonu Üniversitesi Küre Meslek Yüksek Okulu
Ahmet TEZCAN, Genel Müdür, Etibakır A.Ş
Yavuz TULUM, Başhekim, İlçe Devlet Hastanesi
Mehmet TURSUN, Müdür, İlçe Milli Eğitim
Mehmet YAVUZ, Amir, İlçe Emniyet Müdürlüğü
Suat YÜCEL, Mimar, ÇEKÜL Vakfı

Temel Tartışma Konuları

- Nitelikli konut arzının bulunmaması
- İlçe merkezinde kentsel kimliği yansıtan kentsel kamusal bir meydanın bulunmaması
- Toplumun ortak sosyal faaliyetlerine yönelik açık ve kapalı alanların eksikliği
- Küre'de Spor Alanlarının Eksikliği
- Küre'de Rekreasyon, Mesire ve Piknik Alanlarının Yokluğu

Küre'de Yaşam Kalitesi ve Sanayi Mirası Odak Grup Çalışması, 12 Haziran 2013

- Sağlık hizmetlerindeki personel ve fiziki imkanların eksikliği
- İlçe'nin Emniyet durumu
- Bölge üniversiteleri, ulusal ve uluslararası üniversiteler ile yeterli akademik işbirliği programlarının geliştirilememesi
- Küre'de açılacak olan Kastamonu Üniversitesine bağlı MYO'na yönelik halkın bakış açısını geliştirmek
- Mevcut lise eğitiminde farklı programların geliştirilmesi
- Halk eğitim merkezinde yeni programların geliştirilememesi
- Madencilik Mirası'na ilişkin bir müzenin yokluğu
- Yerelde üretilen el emeği ürünlerinin değerlendirilememesi
- Küre'yi temsil eden bir objenin yokluğu
- Çevre köylerin Küre Merkezle olan ulaşım zorluğu

Nitelikli konut arzının bulunmaması: Küre'de kamu kurumlarında veya özel sektörde çalışan birçok kişi yeterli ve uygun konut bulunmaması nedeniyle Kastamonu ve yakın çevrede yaşamaktadır. Bu çalışanlara yönelik Küre'de yaşam kalitesi yüksek, nitelikli konut bulunmamasının yanı sıra Küre'nin yerleşim alanlarının ormanla iç içe olması yeni

konut yapılacak yeterli alanın olmaması konut arzının oluşmasının önünde engeldir.

Konut sorununu aşmaya yönelik yapılacak çalışmalarda öncelikle mevcut konutların nitelikli hale getirmek için kalorifer sistemi kurulmalı, ısı yalıtımı vs çalışmaların yanı sıra TOKİ tarafından yapılacak konutlar tamamlanmalı, kamu kurumu mensuplarına lojman temini için gerekli girişimlerde bulunulmalı ve onların Küre’de istihdam etmeleri sağlanmalıdır. Orta vadede ise ilçe içindeki konut yapımına uygun yerler tespit edilmeli ve bu amaçla kullanılmalıdır. Ayrıca orman kadastro çalışması yapılarak Küre’nin içinde yer alan büyük yangınlar ve göçler nedeniyle terk edilmiş, ihmaller sonucunda kayıtlara geçmediğinden zamanla ormanlaşan eski yerleşim yerlerinin yeniden bu amaç doğrultusunda kullanıma açılması sağlanmalıdır. Gerekli kadastro çalışması Orman Genel Müdürlüğü tarafından yapılmalıdır. Ayrıca var olan konut projesi Küre Belediyesi , TOKİ ve özel sektörün desteğiyle, “Küre’de barınma ihtiyacını karşılamaya dönük nitelikli konut projesinin gerçekleştirilmesiyle ilgili çalışmalar sürdürülmelidir”.

İlçe merkezinde kentsel kimliği yansıtan kentsel kamusal bir meydanın bulunmaması: Küre ilçe merkezindeki mevcut meydan ve bu meydana açılan ara sokaklarda meydan düzenlemesi ve sokak, cephe sağıklaştırmasına ilişkin düzenleme ile çevresel kalitenin artırılması gerekmektedir. Küre’ye geleneksel bir doku kazandıracak ve Küre’nin çehresini büyük ölçüde değiştirecek bir proje çalışmasına ihtiyaç vardır.

Bu düşünceden hareketle ilk olarak İsmail Bey Hamamı ve 500 yıllık bir geçmişe sahip olan Akşemseddin Camisini de içine alan Kastamonu, Küre Akşemseddin Arastası, Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe iyileştirme Projesi (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe iyileştirme Projesi, s:124) , Küre Kaymakamlığı ile Küre Belediyesi sorumluluğunda, Valilik, İl Özel İdaresi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Müze Müdürlüğü, Tarihi Kentler Birliği ve ÇEKÜL Vakfının destekleriyle hayata geçirilmesi ve bu proje için hibe veren kurumlar araştırılarak, kapsamlı çalışmalar yapılmalıdır. Bu geniş kapsamlı projemizin

Akşemseddin Arastası Cephe, Çehre ve Çevre İyileştirme Projesi Afifi, 2013

tamamlayıcısı olarak Akşemseddin Camii Düzenleme Projesi ile İlçe Müftülüğü Kültür Merkezi ve Hizmet Kompleksi Projesi çalışmalarına da İlçe Müftülüğü, Türkiye Diyanet Vakfı ve Vakıflar Bölge Müdürlüğü desteğiyle devam edilmektedir.

Toplunun ortak sosyal faaliyetlerine yönelik açık ve kapalı alanların eksikliği: Küre ilçe merkezinde toplumun ihtiyaçlarını karşılayan bir kültür merkezi Bkz. Çalıştay De-

ğerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe iyileştirme Projesi, s:124) ve çok amaçlı salon bulunmamaktadır. Mevcutta inşaatı devam eden düğün salonu, misafirhane, sosyal merkez yapısının tamamlanarak, çay bahçesinin düzenlenmesi ön görülmektedir. Bu doğrultuda Küre Belediyesi tarafından Küre'de "Çok Amaçlı bir Sosyal Merkez Yapılması Projesi" başlatılmıştır.

Bunun yanı sıra haftalık pazar alanının düzenlenmesi ve üzerinin kapatılması ile de ilçedeki ortak sosyal faaliyetlere yönelik açık ve kapalı alan eksikliği Küre Belediyesi ve pazarcı esnafın işbirliğiyle giderilmiş olacaktır.

Küre'de Spor Alanlarının Eksikliği: Küre'de 2013-2014 eğitim yılında faaliyete başlayacak MYO birlikte toplam 6 tane eğitim kurumu bulunmasına rağmen hiç birinde kış ve soğuk hava şartlarında öğrencilerin spor yapabileceği salon ya da nitelikli bir alan bulunmamaktadır.

Spor Alanlarının Geliştirilmesi için İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü'nün sorumluluğunda Küre Kaymakamlığı'nın takibi; Küre Belediyesi'nin desteğiyle gerekli çalışmalara başlanmış ve 1 yıl içerisinde tamamlanması öngörülmektedir.

Küre'de Rekreasyon, Mesire ve Piknik Alanlarının Yokluğu:

Küre'nin sahip olduğu bir çok doğal güzelliği, farklı etkinliklere ve dinlenmeye imkan tanıyan yerler olmasına rağmen gerek Küre'de yaşayan halka gerekse dışarıdan gelenlere yönelik düzenlenmiş bir kent ormanı, rekreasyon veya mesire alanı oluşturulmamıştır.

Bu ihtiyacı karşılamaya yönelik Küre Belediyesi ve Küre Kaymakamlığı Köylere Hizmet Götürme Birliği'nin yapacağı çalışmalarla; Orman Bölge Müdürlüğü, Milli Parklar Bölge Müdürlüğü, İl Özel İdaresi ve Karayolları Bölge Müdürlüğü desteğiyle sosyal faaliyetlerin gelişimine yönelik Küre merkez ve çevresinde bir kent ormanı, rekreasyon veya piknik alanı oluşturulması gerekmektedir.

Sırrı Kes Parkı, 2014

Sağlık hizmetlerindeki personel ve fiziki imkanların eksikliği : Küre'de İlçe merkezine ve çevre yerleşmelere hizmet sunmak amacıyla 112 Acil, Toplum Sağlığı ve Aile Sağlığı merkezlerinin yer aldığı Entegre Devlet Hastanesi bulunmaktadır. Ancak mevcut binanın eski ve kullanışsız olması teknik açıdan binada tadilata imkan vermemesi sağlık hizmetleri sunmada bir takım fiziki engellere neden olmaktadır. Ayrıca ilçede büyük ölçüde sağlık personeli sirkülasyonu olmakta ve ihtiyaç duyulan pozisyonlar boş kalmaktadır. Bu durum Devlet Hastanesi'nde hem idari hem de tedavi hizmetlerini yürütmede bazı sorunlara yol açmaktadır.

Küre İlçe merkezine ve çevre yerleşmelere hizmet sunan Devlet Hastanesi'nde sağlık hizmet kalitesinin artırılmasına yönelik fiziki ihtiyaçların çözülmesi, uzman doktor eksikliğinin giderilmesi gerekmektedir. Ayrıca sağlık kurumunda olması gereken kan tahlili ve röntgen makinesi gibi temel araç/gereç eksiklikleri en yakın zamanda tamamlanmalıdır.

Mevcut devlet hastanesinin hizmet kalitesinin artırılmasına yönelik yapılacak çalışmalar Küre Devlet Hastanesi Başhekimliği sorumluluğunda, Küre Kaymakamlığı, İl Sağlık Müdürlüğü, Halk Sağlığı Müdürlüğü, Kamu Hastaneler Birliği destekleriyle devam edilmelidir.

İlçe'nin Emniyet durumu: Küre'de ilçenin huzur ve güvenliğini tehdit eden asayiş bozacak önemli bir durum yoktur. Ancak bu durum halkın ; hırsızlık, trafik kazaları , yaralamalar, iş kazası gibi potansiyel tehlikelere karşı tedbir almalarını ve bilinçlenmelerini azaltmaktadır. *Mevcut asayiş hizmetlerini daha etkin yürütmek bunun yanı sıra rehberlik edici çalışmalar yapmak için ilçeye araç ve personel desteği sağlanmalıdır.*

Bölge üniversiteleri, ulusal ve uluslararası üniversiteler ile yeterli akademik işbirliği programlarının geliştirilememesi: Üniversiteler bölgesel kalkınmanın önemli aktörleri arasında yer almaktadır. Bu nedenle bölge üniversitelerinin nitelikli insan kaynağından ve yapacakları bilimsel çalışmalardan yararlanarak bölgedeki sosyal, kültürel ve ekonomik faaliyetlerin yürütülmesinde önemli rol alması beklenmektedir. Bölgenin gelişimini sağlamak için bölge üniversitelerinin gelişmesine ihtiyaç vardır. Başta Küre'de açılacak olan Meslek Yüksek Okulu olmak üzere bölgede ki üniversitelerin gelişim ve faaliyetlerini artırmaları gerekmektedir.

Bölgenin gelişimini sağlamak amacıyla bölgedeki üniversitelerin hem ulusal ve uluslar arası üniversitelerle hem de diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde çalışmalar yapılarak gelişim sağlanmalıdır.

Bu amaçla Akademik İşbirliği Programlarının Geliştirilebilmesi için, Kastamonu Üniversitesi Rektörlüğü ve Küre M.Y.O Müdürlüğü sorumluluğunda Çankırı, Sinop, Karabük Üniversiteleri destekleriyle, Kastamonu Üniversitesi ile ulusal ve uluslar arası düzeydeki diğer üniversiteler özellikle Avrupa Birliği üniversitelerinden öğrenci ve öğretim üyesi değişim programları yoluyla bölgede, bölgede ki ilgili kurum ve kuruluşlar arasında ortak çalışmalar yapılmalıdır.

Kastamonu Üniversitesi'nin Küre'de açılacak olan MYO'na yönelik halkın bakış açısını geliştirmek: Kastamonu Üniversitesi Küre Meslek Yüksek Okulu Eylül 2013 ten itibaren eğitim ve öğretime başlayacaktır. Bu süreçte hem yeni gelecek öğrencilerin Küreye kolay adapte olmalarını sağlamak hem de Küre halkının oluşacak olan yeni sosyal, kültü-

rel, ekonomik anlamda ki potansiyeli ilçeye kazandırmaları için özenli olması gerekmektedir (Bkz. *Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Küreversiteli Gençlik 2 Güz Programı, s:135*). Öğrenci potansiyelinin sürdürülebilirliğinin kaybolmaması için öğrencilerin ihtiyaç duyduğu uygun sosyal alan, barınma alanı, alışveriş mekanlarının oluşturulması gerekmektedir. Oluşturulan ve mevcut durumda bulunan mekan sahipleri ticari kaygılara kapılarak Küre' de hayat pahalılığı oluşturmamalıdır.

Mevcut lise eğitiminde farklı programların geliştirilmesi: Küre halkının büyük şehirlere göç etmesinden dolayı yıldan yıla öğrenci sayıları azalmaktadır. Ayrıca ilköğretim sonrası liseye geçişte öğrencilerin ilçe dışında sınavla öğrenci alan okulları tercih etmeleri nedeniyle ilçedeki nitelikli öğrenci mevcudu daha da düşmektedir. Küre'nin öğrenci potansiyelini koruyarak artırılması için gidişi önleyecek ve dışardan öğrenci çekecek özellikle sınavla öğrenci alan eğitim kurumlarına ihtiyaç vardır.

Öncelikle Milli Eğitime tahsis edilen eskiden askerlik şubesi olarak kullanılan binanın yeni bir lise olarak değerlendirilmesi öngörülmektedir. Yeni oluşturulacak liseye öğrenci-

Küre Meslek Yüksek Okulu

ler sınavla alınmalıdır. Lisede bulunacak programlar öğrencilere istihdam alanı yaratacak özellikte olmalıdır. Bununla birlikte mevcut çok programlı lisede ki program sayılarının artırılarak lise çağındaki öğrencilerin Küre’de eğitimlerini sürdürmeleri sağlanmalıdır.

Küre’de öğrencilerin okumaya karşı motivasyonu ve eğitimlerini devam ettirme istekleri düşüktür. Öğrencilerin okullarında ve hayatta başarılı olabilmesi için ilgi, istek ve ihtiyaçlarına cevap veren, onları motive eden faaliyetlerin olması çok önemlidir. Aileleri ve okulları tarafından öğrencileri motive etmeye yönelik yapılan çalışmaların çeşitlendirilerek artırılmasına ihtiyaç vardır.

Okullarda ailelerin de yer alacağı, öğrencilerin aktif rol alarak kendilerini geliştirebileceği ve okumanın yaşamlarındaki önemini vurgulayan etkinliklere yer verilmesi, öğrencilerin eğitimlerini devam ettirmeye karşı daha fazla istekli hale gelmesini sağlayacaktır. Bu amaçla öğrencilerin motivasyonunu ve başarılarını artırmaya yönelik etkinlikler düzenlenmelidir. Bu etkinlikler İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü sorumluluğunda, başta öğrencilerin aileleri olmak üzere Küre Kaymakamlığı, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığı destekleriyle düzenlenmelidir.

Halk Eğitim Merkezinde yeni programların geliştirilemesi: Halk Eğitim Merkezi bünyesinde Küre ilçesinin tanınırlığını arttıracak, halkın sosyal, ekonomik ve kültürel yönden gelişmesini sağlayacak kurslar yürütülmektedir. Bununla beraber var olan değerleri koruyarak diğer nesillere aktaracak kişileri yetiştirmek için gerekli kurslar açılmıştır.

Var olan kursları geliştirici çalışmalar yapılmalı ve yeni programlar geliştirilmelidir. Öncelikli olarak Küre’yi tanıttakça özellikte olan, marka değeri oluşturabilecek ürünlere yönelik kurslar açılmalıdır. Mevcut kurslara olan ilginin artırılması ve marka değeri oluşturabilecek ürünlerin geliştirilmesi için Halk Eğitim Merkezindeki Görevli Usta Öğreticilerin kendilerini geliştirmeleri yönünde yapılan eğitim çalışmalarına katılmaları ve yaptıkları mevcut çalışmalarını modernize etmeleri gerekmektedir. Bununla beraber halkın yenilikçi çalışmaların içinde aktif rol alacağı, kendilerini

çok yönlü geliştirici ve üretkenliğini arttırıcı nitelikte oluşturulan faaliyetlerde yer alması gerekmektedir. Bunun için yürütülen çalışmalar halka haber verilerek farkındalık oluşturulmalı halkın da yapılan çalışmalara katılımı daha duyarlı olması gerekmektedir.

İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Halk Eğitim Merkezi sorumluluğunda, Küre Kaymakamlığı, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Üniversitelerin destekleriyle Halk Eğitim Merkezinde Görevli

Yerel Dokuma, Küre Kilimi

Usta Öğreticilerinin kendilerini geliştirmeleri yönünde yapılan eğitim çalışmalarına katılmaları bunun yanında katılımı artıracak yenilikçi kurs ve programlar düzenlenmelidir.

Madencilik Mirası'na ilişkin bir müzenin yokluğu: Küre'de tarihi mirasın en önemli izlerinden birisi madencilik mirasıdır. Bu mirasın korunması, geliştirilmesi ve gelecek kuşaklara aktarılması (Bkz. *Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Küre Maden Mirasının Değerlendirilmesi, s:130*) hususunda en uygun yollardan birisi eski maden galerilerinin bulunduğu sahaların turizme kazandırılacak şekilde düzenlenmesi ve Küre'de bir maden müzesinin oluşturulmasıdır. Ayrıca Küre'de bakır madenciliği yapılırken yaşanan olayların, geçmişten günümüze bakır madeni üzerine yapılan çalışmaların yer aldığı; görsel öğe-

lerle donatılmış bir kitap hazırlanabilir. Böylelikle Küre İlçesi için önemli bir geçim kaynağı ve yer altı zenginliği olan bakır madeninin geçmişten günümüze yaşamış olduğu süreç ortaya konulabilir.

Küre'de bir maden müzesinin oluşturulması ve eski maden galerilerinin yer aldığı sahaların turizme kazandırılması ile ilgili çalışmalar Eti Bakır A.Ş sorumluluğunda Kastamonu Valiliği, Küre Kaymakamlığı, Küre Belediyesi, İl Kültür Turizm Müdürlüğü, Orman Bölge Müdürlüğü ve KUZKA destekleriyle gerçekleştirilmelidir.

Bakır maden ocakları bir maden müzesine dönüştürülmeli; oluşturulacak maden müzesinde geçmişten bugüne kadar madenin çıkartılması için kullanılan araç - gereçler, kullanılan teleferik sisteminin örnekleri, eski vagonlar ve bant sistemleri yer almalıdır. Maden müzesinin bir kısmına da Küre'yi daha iyi tanıtmak ve turizme katmak için, bölgenin

Küre Açık Maden Ocakları

geleneksel, kültürel, tarihi değerlerini anlatan objeler ” Küre kilimi, Küre-i Nühas yazılı bakır topları, Küre evleriyle ilgili minyatür anahtarlık vb... ” yerleştirilmelidir.

Küre için önemli olan bu proje; Vakıflar Bölge Müdürlüğü, Küre Kaymakamlığı, Küre Belediyesi, Eti Bakır A.Ş. ve Küre halkının sorumluluğunda; Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Mimarlar Odası, Esnaf & Sanatkarlar Odası, Küre Dernekler Federasyonu, Kastamonu Üniversitesinin desteğiyle; Kültür ve Turizm Bakanlığı, KUZKA, TKDK, Birleşmiş Milletler Fonları, ve Küre Belediyesinden sağlanacak fon kaynağıyla oluşturulacak Küre Maden Müzesi için gerekli çalışmalarla başlanmalıdır.

Maden sahalarında bulunan eski binalar değerlendirilmelidir. Bu binalar sosyal tesislere dönüştürülerek halkın kullanımına sunulmalıdır. Böylelikle; Küre'nin sahip olduğu bu büyük endüstriyel miras, Küre'nin tanıtılması, kalkınması ve gelişmesi için sosyal hayata ve turizme kazandırılmış olacaktır.

Küre’de üretilen el emeği ürünlerinin değerlendirilemesi: Küre’de yerel motiflerin kullanıldığı kilim, bakır, ahşap gibi önemli el emeği ürünler üretilmektedir. Ancak üretilen bu ürünlerin kalite, çeşitlilik, özgünlük, marka, gibi yönlerden belirli standartlara kavuşturulması gerekmektedir. Bu amaçla üretilen mevcut ürünlere yönelik Küre Kaymakamlığınca “Küre’sel El Sanatları” isimli bir

Taş Baskı Çanta

marka oluşturulmuştur (Bkz. *Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Küresel El Sanatları Markası, s:136*). Bununla birlikte bu ürünlerinin tanıtımı ve satışı için daha fazla insanın ulaşabileceği çarşı merkezi, karayolu

üzere gibi yerlerde bir sergileme/satış alanının oluşturulması gerekmektedir.

Küre’de üretilen el emeği ürünlerinin üretimde standartlaşma, tanıtım ve satışın artırılarak süreklilik kazandırılması için; İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Halk Eğitim Merkezi ve Küre Kaymakamlığı sorumluluğunda, Küre Belediyesi, Orman İşletme Müdürlüğü, Karayolları Bölge Müdürlüğü, El Sanatları Araştırma Enstitüsü destekleriyle “Küre”sel El Sanatları Değerlendirme Projesiyle” ilgili çalışmalar yürütülmelidir.

Küre’yi temsil eden özgün sembollerin yokluğu: Küre’nin bilinirliğini arttırmaya yönelik, Küre’yi sembolize edecek logo, obje, heykel, özlü söz gibi özgün sembolere ihtiyaç vardır. Küre’yi hatırlatan ve temsil eden sembollerin oluşmasının turizm, tanıtım ve ekonomik faaliyetler açısından önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu amaçla Küre’ye ilişkin özgün sembollerin oluşturulması için; Küre Kaymakamlığı ile Küre Belediyesi sorumluluğunda, STK, Üniversiteler, Meslek Kuruluşları, İlçe Milli Eğitim Halk Eğitim Merkezi, Milli Parklar, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü gibi ilgili kişi/kurum ve kuruluşların katkılarıyla çalışmalar yapılmalıdır.

Çevre köylerin Küre merkezle olan ulaşım zorluğu: Küre ilçesinin nüfusun az oluşu, köy yerleşimlerinin dağınık yapıda ve merkezin çevre köylere uzak olması, yoğun kış şartları, engebeli arazi gibi coğrafi zorluklar haftada bir kurulan pazar dışında köylerle merkez arasındaki ulaşım bağlantısını zayıflatmaktadır. Özellikle merkezde yer alan hastaneye ve idari kurumlara erişimde yaşanan ulaşım sorunu, merkez ile çevre köyler arasındaki ilişkiyi zorlaştırmaktadır.

Köylerdeki nüfusun ve alt yapı harcamalarına ayrılacak ödeneklerin artışına bağlı olarak bu sorunun çözüleceği düşünülmektedir. Ancak köylerdeki mevcut nüfus ve altyapıya ayrılan ödeneklerle kısa vadede sorun çözülemeyeceğinden nüfusu az ve dağınık olan yerleşim yerleri birleştirilmelidir. Böylelikle köylülerin ihtiyaçlarını karşılamada daha etkin ve nitelikli hizmetler sunulabilir.

Bakır El Sanatları

Muhtemel Proje Başlıkları

- Küre’de barınma ihtiyacını karşılamaya dönük nitelikli konut projesinin gerçekleştirilmesi
- Kastamonu, Küre Akşemseddin Arastası, Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirme Projesi
- Akşemseddin camii düzenleme projesi
- İlçe müftülüğü kültür merkezi ve hizmet kompleksi projesi
- Küre’de çok amaçlı bir sosyal merkezin yapılması projesi
- Küre merkez ve çevresinde bir rekreasyon alanı ve piknik alanı oluşturulması projesi
- Haftalık pazar alanının düzenlenmesi ve üzerinin kapatılması
- Küre’de bir spor salonu ve spor alanlarının geliştirilmesi
- Mevcut devlet hastanesinin hizmet kalitesinin artırılması projesi
- Mevcut Çok Programlı Lisenin Geliştirilmesi ve Program Sayısının Artırılması
- Eski askerlik şubesi binasının yeni bir lise açılarak değerlendirilmesi
- İlçe Emniyet Müdürlüğü personel sayısı ve araç kapasitesinin artırılması
- Halk Eğitim Merkezinde görevli usta öğreticileri hizmet içi eğitim programları geliştirilmesi
- Kastamonu Üniversitesi M.Y.O’nun yeni bölümlerine ilişkin Küre’de bir bilgilendirme toplantısı düzenlenmesi
- TR82 bölgesi üniversitelerinin (Sinop-Çankırı ve Kastamonu) ortak akademik işbirliğinin geliştirilmesi
- Kastamonu Üniversitesi ile ulusal ve uluslar arası düzeydeki diğer üniversiteler arasında ortak akademik işbirliğinin geliştirilmesi
- Küre’de maden müzesinin oluşturulması ve eski galerinin turizme kazandırılması

- “Küre”sel el sanatları değerlendirme projesi

- Küre’yi temsil edecek logo, sembol, obje, heykel, özlü söz ve yönlendirme ve bilgilendirme tabelalarının hazırlanması projesi
- Küre ile köyler ve Kastamonu merkez arasındaki ulaşım bağlantılarının iyileştirilmesi ve güçlendirilmesi

Ersizlerdere Kanyonu

Küre’de Yaşam Kalitesi ve Sanayi Odak Grubu Kilit Projeler

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
Nitelikli konut arzının bulunmaması	Küre’de barınma ihtiyacını karşılamaya dönük nitelikli konut projesinin gerçekleştirilmesi	- Küre Belediyesi	- TOKİ - Özel Sektör	- Özel Sektör	Kısa Dönem
	- Kastamonu, Küre Akşemseddin Arastası, Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirme Projesi	- Küre Belediyesi, - Küre Kaymakamlığı	- Valilik - İl Özel İdaresi - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - Müze Müdürlüğü - Tarihi Kentler Birliği ve ÇEKÜL	- Valilik - Belediye - Sponsorlar	Orta Dönem
İlçe merkezinde kentsel kimliği yansıtan kentsel kamusal bir meydanın bulunmaması	Akşemseddin Camii Düzenleme Projesi	- Küre Belediyesi, - Küre Kaymakamlığı - İlçe Müftülüğü, - Vakıflar Bölge Müdürlüğü	-	- Vakıflar Genel Müdürlüğü - Sponsorlar	Kısa Dönem
	İlçe Müftülüğü Kültür Merkezi ve Hizmet Kompleksi Projesi	-Küre Belediyesi -Küre Kaymakamlığı -İlçe Müftülüğü -Türkiye Diyanet Vakfı	-	-Türkiye Diyanet Vakfı, - Sponsorlar	Orta Dönem

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
Toplumun ortak sosyal faaliyetlerine yönelik açık ve kapalı alanların eksikliği	Küre’de Çok Amaçlı bir Sosyal Merkezin Yapılması Projesi	-Küre Belediyesi	-	Eti Bakır A.Ş.	Kısa Dönem
	Küre Merkez ve Çevresinde bir Rekreasyon Alanı ve Piknik Alanı Oluşturulması Projesi	-Orman İşletme Müdürlüğü	Orman İşletme Müdürlüğü, Karayolları Bölge Müdürlüğü	Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Orman Bölge Müdürlüğü	Kısa Dönem
	Haftalık Pazar Alanının düzenlenmesi ve Üzerinin Kapatılması	- Küre Belediyesi	Pazarcı Esnafı	Belediye	Kısa Dönem
	Küre’de Bir Spor Salonu ve Spor Alanlarının Geliştirilmesi	- Küre Belediyesi - Küre Kaymakamlığı	- Gençlik ve Spor Bakanlığı	- Gençlik ve Spor Bakanlığı	Orta Dönem
Sağlık hizmetlerinde farklı branşların eksikliği	Mevcut Devlet Hastanesinin Hizmet Kalitesinin Artırılması Projesi	- Küre İlçe Devlet Hastanesi Başhekimliği	- Küre Kaymakamlığı - İl Sağlık Müdürlüğü - Halk Sağlığı Müdürlüğü - Kamu Hastaneler Birliği	- Sağlık Bakanlığı - İl Özel İdaresi	Orta Dönem

Küre’de Yaşam Kalitesi ve Sanayi Odak Grubu Kilit Projeler

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
Mevcut lise eğitiminde farklı programların geliştirilmesi	Mevcut Çok Programlı Lisenin Geliştirilmesi ve Program Sayısının Artırılması	- İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	- Küre Kaymakamlığı - İl Milli Eğitim Müdürlüğü - Milli Eğitim Bakanlığı	- Milli Eğitim Bakanlığı, - İl Özel İdaresi ve Sponsorlar	Kısa Dönem
Eski askerlik şubesi binasının yeni bir lise olarak değerlendirilmesi		- İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	- Küre Kaymakamlığı - İl Milli Eğitim Müdürlüğü - Milli Eğitim Bakanlığı	- Milli Eğitim Bakanlığı - İl Özel İdaresi ve Sponsor	Kısa Dönem
İlçe Emniyet Müdürlüğü’nün mevcut ve gelecek kapasitesindeki eksiklikler	İlçe Emniyet Müdürlüğü Personel Sayısı ve Araç Kapasitesinin Artırılması	- İlçe Emniyet Müdürlüğü	- Küre Kaymakamlığı - İl Emniyet Müdürlüğü	- Emniyet Genel Müdürlüğü - İçişleri Bakanlığı	Orta Dönem
Halk eğitim merkezinde yeni programlarının geliştirilmesinin önlenmesi	Halk Eğitim Merkezinde Görevli Usta Öğreticileri Hizmet içi eğitim programlarının geliştirilmesi	- İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	- Küre Kaymakamlığı - İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Üniversiteler	- Üniversiteler - Sponsorlar	Kısa Dönem

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
Kastamonu Üniversitesi'nin Küre'de yeterince tanıtımının yapılamaması	Kastamonu Üniversitesi M.Y.O'nun yeni bölümlerine ilişkin Küre'de bir bilgilendirme toplantısı düzenlenmesi	- Kastamonu Üniversitesi M.Y.O. Müdürlüğü	- Küre Kaymakamlığı - İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	- Kastamonu Üniversitesi	Kısa Dönem
Bölge üniversiteleri ile ulusal ve uluslararası üniversiteler ile yeterli akademik işbirliği programlarının geliştirilememesi	TR82 bölgesi üniversitelerinin (Sinop -Çankırı ve Kastamonu) ortak akademik işbirliğinin geliştirilmesi	Kastamonu Üniversitesi Rektörlüğü, Küre M.Y.O. Müdürlüğü	-Çankırı Sinop ve Karabük Üniversiteleri	Üniversiteler	Kısa Dönem
Madencilik Mirası'na ilişkin bir müzenin yokluğu	Küre'de Maden Müzesinin Oluşturulması ve Eski Galerinin Turizme Kazandırılması	- Eti Bakır A.Ş.	- Küre Kaymakamlığı - Küre Belediyesi, İl Kültür Turizm Müdürlüğü - Orman İşletme Müdürlüğü, -Orman Bölge Müdürlüğü, - Üniversiteler	- Eti Bakır A.Ş. - Sponsorlar	Orta Dönem

Küre’de Yaşam Kalitesi ve Sanayi Odak Grubu Kilit Projeler

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
Yerelde üretilen el emeği ürünlerinin değerlendirilememesi	“Küre”sel El Sanatları Değerlendirme Projesi	- Küre Kaymakamlığı - İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	- Orman İşletme Müdürlüğü - Karayolları Bölge Müdürlüğü, - El Sanatları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	-Sponsorlar	Kısa Dönem
Küre’yi temsil eden bir objenin yokluğu	Küre’yi Temsil Edecek Logo, Sembol, Obje, Heykel, Özlü söz ve Yönlendirme ve Bilgilendirme Tabelalarının Hazırlanması Projesi	-Küre Kaymakamlığı - Küre Belediyesi	-Üniversiteler - Karayolları Bölge Müdürlüğü - Orman Bölge Müdürlüğü, -İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	-Üniversiteler - Karayolları Bölge Müdür-lüğü - Orman Bölge Müdürlüğü - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü -Sponsorlar	Kısa Dönem
Çevre köylerin Küre Merkezle olan ulaşım zorluğu	Küre ile Köyler ve Kastamonu Merkez Arasındaki Ulaşım Bağlantılarının İyileştirilmesi ve Güçlendirilmesi	- Küre Kaymakamlığı - Küre Belediyesi	- Köylere Hizmet Götürme Birliği	İl Özel İdaresi	Orta Dönem

Küre Merkez, Ahmetcan ALPAN, 2014

Kültürel Miras, Tarihi Yapı ve Turizm Odak Grubu

Moderatör: **Emine Merve KESER TOPÇUOĞLU**(KUZKA)

Raportörler: **Damla GÜNDOĞDU, Esra TURGUT, Döndü BAŞYURT, Selen GÖR** (MSGSÜ)

Katılımcılar:

Seydali ALKAN, Tekvando Öğretmeni

Yrd. Doç. Dr. Muharrem AVCI, Müdür Yardımcısı, Kastamonu Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu

Kamil AYDINLI, Belediye Başkanı, Küre Belediyesi

Süleyman BİLİR, Şube Müdürü, İlçe Milli Eğitim

Behiç ÇELEBİ, Öğretim Görevlisi, Kastamonu Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu

Nihat DEMİREL, Öğrenci, Uludağ Üniversitesi

Ayten DİLER, Kursiyer, Halk Eğitim Merkezi

Reşat DİNLER, Muhtar,

Hüseyin ERSÖZ, İmam, İlçe Müftülüğü

Okan GÜNDÜZ, Sosyal Yardım ve İnceleme Görevlisi, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Şahin KAZANCI, Kaymakam, Küre Kaymakamı

Ziver KAPLAN, Müdür, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Ahmet ÖZÇELİK, Esnaf, Küre

Hakkı TALAY, Muhtar, Camievsat Mahallesi

Nevim TELLİ, Müdür, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Sevcan TİN, Öğrenci, Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Serap SEPETÇİ, Öğrenci, Gazi Üniversitesi

Nuray YÜCEL, Mimar, ÇEKÜL Vakfı

Satı Mehmet YÜCEL, Fen İşleri Müdürü, Küre Belediyesi

Temel Tartışma Konuları:

- Bakır Madeni ve Turizm
- Küre'nin Kültürel Mirasının Korunması
- İstiklal Yolu'nun Yeterince Değerlendirilememesi
- Tarihi dokunun ve Kentsel Sit Alanının korunması
- Köylerdeki Yerleşim Alanlarının Planlanması ve

İyileştirilmesi

- Küre'nin Belirli Bir Simgesinin Olmaması
- Küre nüfusunun az olması
- Küre Meslek Yüksek Okulunun İlçeye Etkisi

Bakır Madeni ve Turizm: Bakır madeni tarihi çağlar boyunca Küre için önemli bir geçim kaynağı olmuştur. Zamanla oluşan ve halen devam eden madenden geçimin sağlanması ve paralelinde gelişen madencilik kültürü günümüzde de Küre'de devam etmektedir. Küre'nin, yapılan son çalışmalar ile gelecek 25-30 yıl boyunca çıkarılacak miktarda rezervinin bulunması bakır madeninin gelecekte de bölge için önemini sürdüreceğini göstermektedir. Ayrıca işletilen maden sahaları, eski maden ocakları ve bunun yanı sıra maden galerileri Küre'de kültür ve turizm faaliyetleri açısından önemli bir potansiyele sahiptir (*Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Küre Maden Mirasının Değerlendirilmesi, s:130*).

Kültürel Miras, Tarihi Yapı ve Turizm Odak Grup Çalışması, 13 Haziran 2013

Bu sebepten dolayı Küre'nin sahip olduğu bakır madeni faaliyetlerinin geliştirilmesiyle birlikte eski maden ocaklarının da turizme kazandırılarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Bunun için de eski açık maden sahalarının da orman peyzajını da içeren rekreatif çalışmalarla turizme yönelik alanlar oluşturulmalıdır. Madencilik faaliyetlerinin tamamlanmış olduğu eski galerilerde, geçmişten günümüze kadar madencilik çalışmalarını anlatan dokümanların, görsellerin, maden işçilerinin hayatlarından kesitlerin, madenin çıkartılması için kullanılan araç - gereçlerin, maden taşıma ve teleferik sistemi gibi örneklerin yer aldığı bir maden müzesi oluşturulmalıdır.

Ayrıca günümüzde atıl durumda olan ve eskiden madencilerin sosyal ve ekonomik faaliyetlerini yürüttüğü sinema alışveriş merkezi vb amaçlarla kullanılan eski binalar değerlendirilebilir. Bu binalar sosyal tesislere dönüştürülerek halkın kullanımına sunulabilir. Böylelikle; Küre'nin sahip olduğu bu önemli endüstriyel miras, Küre'nin tanıtılması, kalkınması ve gelişmesi için sosyal hayata ve turizme kazandırılmış olacaktır.

Küre'de maden müzesine ilişkin yapılacak olan bu önemli proje ; Eti Bakır A.Ş., Kültür ve Turizm Bakanlığı, Küre Kaymakamlığı, Küre Belediyesi, ve Küre halkının sorumluluğunda; Maden Tetkik Arama, Mimarlar Odası, Kastamonu

Maden galerisi

Üniversitesinin desteğiyle;, KUZKA, TKDK, Birleşmiş Milletler Fonları ve Küre Belediyesinden sağlanacak kaynaklarla oluşturulacak Küre Maden Müzesi için gerekli çalışmalara başlanmalıdır.

Küre'nin Kültürel Mirasının Korunması: Küre'nin kültürel kimliğini yansıtan el sanatları, yöresel yemekleri, maniler, oyunlar, atasözleri, camileri-türebeleri ve gelenekleri gibi birçok kültürel mirasa sahiptir. Ancak bu değerlere yeteri kadar önem gösterilmediğinden bir kısmı günümüzde unutulmaya yüz tutmuştur. Bu önemli değerlerin yaşatılması ve gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde aktarılması için bazı

Hacı Pir (Tabaklar Camii)

çalışmaların yapılması gerekmektedir (Bkz. *Çalıştay Değerlendirme ve sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi*, s:124).

Öncelikle Küre'nin kültürel mirasına yönelik araştırma, inceleme çalışmaları yapılmalıdır. Önemli değerlerle ilgili toplanan kaynak ve elde edilen verilerin derleme aşaması yapılmalıdır. El sanatları, yöresel yemekler, gelenek görenekleri ve madencilğin tarihini anlatan bir kitap hazırlanmalıdır. Küre'de gezilip görülebilecek tarihi mekanlar, camiler, türbeler doğal güzellik alanlarının açık bir şekilde yer alacağı harita üzerinde işaretleme çalışmaları yapılmalıdır. Küre'ye has hikaye, masal, atasözü ve maniler bir araya getirilerek özgün bir kitap hazırlanmalıdır. Ayrıca kitap hazırlığının yanı sıra küçük el broşürleri ve görsel materyaller de oluşturularak Küre'nin tanınırlığı artırılabilir.

Küre'nin yöresel mutfağının keşfedilmesi ve tanıtılması için ile Küre'ye özgü yemekleri belirlenmesi ve bu kültürel mirasın kaybolmaması için gereken çalışmalar yapılmalıdır. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, yerel kadın girişimciler, İlçe Halk Eğitim Merkezi ve yerel işletmelerin müşterek sorumluluğunda; Esnaf ve Sanatkarlar Odası, Belediyenin desteğiyle; KOSGEB, KUZKA, TKDK hibe desteklerinde oluş-

turulacak fon kaynaklarıyla hayata geçirilmelidir. Bu çalışmalar ışığında Küre'nin yöresel yemeklerinden oluşan özgün bir menü hazırlanabilir.

Kültürel mirastaki diğer bir husus ise unutulmuş veya unutulmaya yüz tutmuş olan el sanatlarının yeniden canlandırılması gerekliliğidir. Öncelikli olarak Küre'ye özgü kilim dokumacılığının geliştirilmesi ve pazarlanma ağının genişletilmesine ihtiyaç vardır (Bkz. *Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, İstiklal Kadınları İstikbalini Dokuyor*, s:141). Bunun yanı sıra bakır işçiliği, ahşap el işçiliği vb. el sanatlarında yeniden canlandırılması için çeşitli araştırma, geliştirme ve eğitim çalışmalarının artırılmasına ihtiyaç vardır (Bkz. *Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Küresel El Sanatları Markası*, s:136).

El sanatlarının bölgede yeniden canlandırılması, geliştirilmesi ve korunarak gelecek nesillere aktarılması için gereken proje faaliyetlerinin yürütme çalışmaları, İlçe Halk Eğitim Merkezi, Küre Belediyesi, Küre halkı, Küre Meslek Yüksek Okulunun sorumluluğunda; Küre Kaymakamlığı, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Kastamonu Kız Meslek Lisesinin desteğiyle; KOSGEB, KUZKA hibe destekleri, Esnaf ve Sanatkarlar Odasından sağlanacak fon kaynaklarıyla hayata geçirilmelidir.

İstiklal Yolu'nun Yeterince Değerlendirilememesi: İstiklal savaşımızın cephe gerisindeki lojistik yolu olan "İstiklal Yolu"nun bir ayağının Küre'de olması, ilçeye çok önemli bir tarihi değer katmaktadır. Her yıl düzenlenen Kastamonu'dan İnebolu'ya İstiklal yolu yürüyüşleri ile önemli bir geçiş güzergahında bulunan Küre ilçesinin tanınırlığını arttırmak, yerel halkın "İstiklal Yürüyüşü"ne katılımını sağlamak ve ilçenin tarihi - doğal güzelliklerin tanıtılması amacıyla İstiklal Yolu üzerinde cazibeyi arttıracak yerel halkın da içerisinde yer alarak etkin bir şekilde faaliyet gösterebileceği etkinliklere ihtiyaç vardır (Bkz. *Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, İstiklal Yolunun Öneminin Vurgulanmasına İlişkin Çalışmalar*, s:128). Böylelikle yerel halk arasında da, zaman içerisinde İstiklal Yolu'na verilen değer artırılmış ve bu bilinç geliştirilmiş olacaktır.

İstiklal Yolu üzerinde düzenlenecek etkinlikler Küre Belediye-

Yöresel Kültürel Ürünler Sergisi

İstiklal Yolu Yürüyüşü

İstiklal Yolu Yürüyüşü

si, Küre Kaymakamlığı, Küre halkının sorumluluğunda; Küre Dernekleri Federasyonu, Kastamonu Üniversitesi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün desteğiyle ve gerekli fon kaynağının da Küre Belediyesi, İlçe Halk Eğitim, İlçe Milli Eğitimden, Küre halkından sağlanarak hayata geçirilmelidir. Etkinliğin devamında yürüyüşe katılan katılımcılara ilçemizde dinlenmelerine olanak sağlanmak için uygun alanlar belirlenip piknik vb etkinlikler düzenlenmelidir ve bu piknikler gelecekselleştirilmelidir.

Tarihi dokunun ve Kentsel Sit Alanının korunması: Küre'de Kastamonu sivil mimarisinin karakterini taşıyan iki katlı, penceresi ve çatısı kendine özgü ahşap ve taş yapı örnekleri

ri vardır. İlçe içerisinde tarihi yapı olarak tescillenmiş 64 sivil mimari bina ve bir o kadar da tescillenebilir yapı bulunmaktadır. Fakat binaların birçoğunun geçmişte var olan karakteristik özellikleri günümüze kadar korunamamış ve bozulmuştur (Bkz. *Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Küre Kamu Binalarının Geleneksel Mimarisine Göre Cephelerinin İyileştirilmesi, s:139 ve Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Emsal Çarşısı, s:138*). Her ne kadar kentsel sit alanı statüsüne sahip olsa da, Küre'nin sahip olduğu karakteristik yapı özelliklerini taşıyan mimari anlayışın Küre'de olmaması, tarihi dokunun korunması önünde önemli bir sorun teşkil etmektedir. Bunun yanı sıra Küre'nin genel olarak kentsel sit alanı içerisinde yer alması, söz konusu yapıların korunması ve değerlendirilmesi yönündeki çalışmalara katkı sağlamaktan daha çok ilçede zamanla ihtiyaç duyulan yeni mekanların ve yapıların oluşarak ilçenin gelişmesi açısından engel teşkil ettiği düşünülmektedir.

Küre'nin sahip olduğu kültürel, tarihi, turistik ve mimari potansiyelini hak ettiği yere taşımak için söz konusu yapıların ve mekanların ortak mimari karakteristik özelliklerini taşıyan standartlara kavuşturularak ve günümüz ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde tasarlanarak restorasyon veya cephe iyileştirme çalışmaları yapılmalıdır. Küre merkez çarşısında ve İstiklal Yolu üzerindeki mekan ve yapılarda yapılması düşünülen Akşemseddin Arastası ve İstiklal Yolu Cephe İyileştirme Projeleri (Bkz. *Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve İstiklal Yolu Cephe İyileştirmesi, s:124*) ile Küre'nin tarihi, turistik, mimari potansiyeli korunarak geliştirilmiş olacaktır. Bu alanların değerlendirilmesiyle oluşacak yapı ve mekanlar hem ilçenin hem de Kastamonu'nun çehresinin değişmesinde örnek teşkil edecek ve önemli katkılar sağlayacaktır. Bu çalışmalar Kastamonu Valiliği, Küre Kaymakamlığı, Küre Belediyesi, İl Özel İdaresi, yerel girişimciler, Mimarlar Odası ve ETİ Bakır A.Ş.'nin müşterek sorumluluğunda; Kastamonu Üniversitesi, Kültür Bakanlığı, Esnaf & Sanatkarlar Odası, Küre Dernekler Federasyonunun desteğiyle; ETİ Bakır A.Ş., Kültür ve Turizm Bakanlığı, KUZKA, TKDK, Birleşmiş Milletler Fonları, Belediye, KOSGEB' den sağlanacak fonlarla gerçekleştirilecektir.

tirilebilir.

Köylerdeki Yerleşim Alanlarının Planlanması ve İyileştirilmesi: Küre ilçesinin köylerinin geleneksel mimari yapı özellikleri, günümüze kadar önemli bir oranda bozulmadan korunmuştur. Bu mimari yapının korunması gelecek nesillere aktarılması ve ilerleyen zamanlarda köylerin bir kısmının eko-turizme açılması için köylerin mevcut durumdaki yapısal hallerini geliştirerek daha da iyileştirmesi gerekmektedir. Ayrıca geleneksel mimari görüntüsünü bozacak şekilde modern yapıların oluşmasını engellemek için yeni yapılacak olan binaların eski tarihi yapılarla uygun şekilde yapılması için gerekli tedbirler alınmalıdır. Bunun için de köy tasarım rehberlerinin ve köy yerleşim alanlarının planlarının hazırlanarak hayata geçirilmesi gerekmektedir (Bkz. *Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Köy Tasarım Rehberinin Oluşturulması*, s:122).

İstiklal Yolu üzerindeki köyleri ve Küre ilçesinin merkezini içine alan belirli sayıdaki yapıların cephe, çehre ve çevreleri ile ilgili proje çalışmaları yapılmalıdır. Bu projeyle birlikte yapılacak iyileştirme çalışmaları sonrasında bölgenin geleneksel mimarisi koruyan köy tasarım rehberinin oluşturularak kendine özgü bir kimlik kazanması amaçlan-

Küre için Hediye-Hatıra ürün Tasarımı, Tarihi Bakır Curufu

maktadır. Bu kapsamda planlanmış "Küre'nin geleneksel mimarisinin korunarak kentsel kimlik kazandırılması projesi", İl Özel İdaresi başta olmak üzere, Küre Kaymakamlığı, Köylere Hizmet Götürme Birliği, mülk sahipleri, Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu sorumluluğunda; İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Mimarlar Odası, Esnaf & Sanatkarlar Odası, Küre Dernekler Federasyonunun desteğiyle; Eti Bakır A.Ş., Kültür ve Turizm Bakanlığı, KUZKA, TKDK, Birleşmiş Milletler Fonları sağlanacak fon kaynağıyla hayata geçirilmelidir.

Küre'nin Belirli Bir Simgesinin Olmaması: Küre'yi yeterince tanıtabilecek belirli bir simge günümüze kadar oluşturulmamıştır. Bu konu üzerinde çok fazla özen gösterilmediği düşünülmektedir. Bölgeyi ifade eden belirli bir simgenin olmasının Küre'nin gelişmesi, tanınması ve kaynak değerlerinin kullanımından verim alınması gibi büyük etkilerinin olacağı öngörülmektedir.

Bölge'nin kaynak değerlerinden yola çıkılarak Küre'yi anlatan; Küre'nin tanıtımına ve bilinirliğine katkı sağlayacak semboller ya da objeler tasarlanmalıdır. Bu semboller ya da objelerde, Küre'yi temsil eden bakır madeni, Küre Dağları gibi önemli değerlere yer verilebilir, oluşturulan bu semboller bölgede uygun yer ve yapılarda kullanılmalıdır.

Bu kapsamda planlanan Küre'ye özgü sembol veya objelerin tespiti ve tasarımı çalışmaları; İlçe Halk Eğitim Merkezi, Küre MYO, Esnaf & Sanatkarlar Odasının sorumluluğunda; Küre Kaymakamlığı, Küre Belediyesi, Meslek Yüksek Okullarının desteğiyle; Küre Belediyesi ve yerel girişimcilerden sağlanacak fon kaynağıyla hayata geçirilmelidir.

Küre nüfusunun az olması: Küre ilçesinin ormanlık, dağlık alanların içinde yer alması sebebiyle yerleşim olanaklarının sınırlı olması ayrıca fiziki şartlardan dolayı tarım, hayvancılık faaliyetleri olumsuz etkilediği görülmektedir. Bu durum bahsedilen faaliyetlerden sağlanacak ekonomik getiriyi kısıtlamaktadır. Bundan dolayı genç nüfus büyük şehirlere göç etmektedir. Gençlere yönelik iş sahalarının yetersiz olması da göç olayının gerçekleşmesinin de büyük rol almaktadır.. Bununla beraber ağır geçen kış şartlarının olumsuz etkilerinin

den doğan bazı sıkıntılar da halkın ilçeden ayrılma isteğini tetiklemektedir. Dinamik nüfusun gün geçtikçe azalması Küre 'nin gelişerek kalkınmasını zorlaştırmaktadır.

Var olan nüfusun giderek azalmasını durdurmak ve nüfusu arttırmak için göçe neden olan unsurların ortadan kaldırılması adına bazı çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalar çoğunlukla sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda olmalıdır (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s:124). Küre de ki mevcut işyerleri günümüz teknolojisi ile geliştirilmelidir. Bunun yanı sıra yeni işyerleri açılarak genç nüfusa istihdam olanakları oluşturulmalıdır (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s:124 ve Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, İstiklal Kadını İstikbalini Dokuyor, s:141). Diğer ekonomik gelir kaynağı olan tarımcılıkta da; son teknolojiye uygun tarımsal faaliyetler çeşitlendirilerek Küre'ye kazandırılmalıdır. Gerekli çalışmalar Küre Belediyesi, Küre Kaymakamlığı, İlçe Gıda ve Tarım Müdürlüğü, Esnaf ve Sanatkarlar Odası, İlçe esnafı, Eti Bakır AŞ sorumluluğunda hayata geçirilmelidir.

Küre Meslek Yüksek Okulunun İlçeye Etkisi: Küre'de 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılında lojistik bölümü ile faaliyete geçecek olan Kastamonu Üniversitesi Küre Meslek Yüksek Okulu açılmıştır. Açılan yüksekokulun ilçeye olumlu etkilerinin olacağı düşünülmektedir. Öğrencilerin ilçeye sosyal, kültürel, ekonomik anlamda canlılık katacağı öngörülmektedir. Ayrıca Küre'deki diğer öğrencilere örnek olarak onların okuma isteğini arttıracak ve yükseköğrenime giden öğrencilerin sayısında artış sağlayacağı beklenmektedir. Ancak İlçe de yüksekokul öğrencilerinin sayısını arttıracak ve de devamlılığını sağlayacak öğrencilere yönelik nitelikli barınma, alış-veriş, sosyal ve kültürel alan eksikliği vardır.

Yüksekokulun ilçeye olan etkisini daha fazla görebilmek için öğrencilere yönelik sosyal ve kültürel alanlarda çalışmalar yapılmalıdır (Bkz. Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, Küreversiteli Gençlik 2 Güz Programı, s:135).

Sosyal faaliyetlerin yapılabilmesi için bazı çalışmalar planlanmıştır. Öğrencilerin sosyal aktivitelerini arttırmaya yönelik kapalı spor salonu yapılma kararı alınmış ve süreç başlatılmıştır. Bunun yanı sıra yerel girişimciler teşvik edilerek öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak için kafe, kütüphane vs gibi sosyal alanlar oluşmalıdır. Ayrıca bu meslek yüksekokuluna diğer bölümlerin de açılış süreci hızlandırılmalıdır. Bu durumun Küre'nin gelişimine daha fazla katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu süreçte Kastamonu Üniversitesi ve Küre Belediyesi'nin destekleri beklenmektedir.

Muhtemel Proje Başlıkları

- Küre'nin Geleneksel Mimarisinin Korunarak, Kent-sel Kimlik Kazandırılması
- Tarihi Yapılara Sürdürülebilir İşlev verilmesi
- Endüstriyel Mirasın Sosyal Hayata Kazandırılması (Küre Maden Müzesi)
- Küre'ye Özgü Sembol veya Objelerin Tespiti ve Tasarımı
- Küre Yöresel Mutfağının Keşfedilmesi Ve Tanıtılması
- Küre Kiliminin Markalaştırılması
- İstiklal Yolu'nda Küre Halkının Katılımı

Kültürel Miras, Tarihi Yapı ve Turizm Odak Grubu Kilit Projeler

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
- Küre'nin (ilçe merkezi) tarihi/yerel kimlikli mimari yapısının bozulmuş olması -Geleneksel görüntüyü bozan modern görünümlü yapıların olması	Küre'nin Geleneksel Mimarisinin Korunarak, Kentsel Kimlik Kazandırılması	-Kaymakamlık, - Küre Belediyesi - Mülk sahipleri - Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu	- Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü - Mimarlar Odası - Esnaf & Sanat-kârlar Odası -Küre Dernekler Federasyonu	-Eti Bakır A.Ş. -Kültür ve Turizm Bakanlığı -KUZKA -TKDK -Birleşmiş Milletler Fonları - Küre Belediye	Uzun dönem
-Tarihi yapıların kullanılması - Sosyal ve ekonomik mekânların tanımlanmış olması	Tarihi Yapılara Sürdürülebilir İşlev Verilmesi	-Yerel Girişimciler, - Mimarlar Odası, - Küre Belediyesi - ETİ Bakır	- Kastamonu Üniversitesi, - Kültür Bakanlığı - Esnaf & Sanat-kârlar Odası - Küre Dernekler Fed.	-Eti Bakır A.Ş. - Kültür ve Turizm Bakanlığı - KUZKA - TKDK - Birleşmiş Milletler Fonları, - Küre Belediyesi - KOSGEB	Orta dönem

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
Somut kültürel mirasın kaybolmaya yüz tutması	Endüstriyel Mirasın Sosyal Hayata Kazandırılması (Küre Maden Müzesi)	-Vakıflar Bölge Müdürlüğü -Küre Kaymakamlığı -Küre Belediyesi, - Eti Bakır A.Ş. - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Küre Halkı	- Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü - Maden Tetkik Arama - Mimarlar Odası, - Esnaf & Sanatkarlar Odası - Küre Dernekler Federasyonu - Kastamonu Üniversitesi	- Kültür ve Turizm Bakanlığı - KUZKA - TKDK - Birleşmiş Milletler Fonları - Küre Belediyesi	Uzun dönem
Küre'nin yeterince tanınmaması	Küre'ye Özgü Sembol Veya Objelerin Tespiti Ve Tasarımı	- Halk Eğitim Merkezi - Küre MYO - Esnaf & Sanatkarlar Odası	- Kaymakamlık - Küre Belediyesi - Meslek yüksek Okulları	- Küre Belediyesi - Yerel Girişimciler	Kısa dönem
Küre mutfak kültürünün yeterince bilinmemesi	Küre Yöresel Mutfağının Keşfedilmesi ve Tanıtılması	- İl Kültür Turizm Müd. - Yerel Kadın Girişimciler, - Halk Eğitim Merkezi	- Esnaf ve Sanatkarlar Odası -Küre Belediyesi	- KOSGEB, - KUZKA, - TKDK hibe destekleri	Kısa dönem

Kültürel Miras, Tarihi Yapı ve Turizm Odak Grubu Kilit Projeler

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
Küre kiliminin yeterince bilinmemesi	Küre Kiliminin Markalaştırılması	- Halk eğitim - Küre Belediyesi - Küre halkı - Meslek Yüksek Okulu	- Kaymakamlık - İl Kültür Turizm Müdürlüğü - Kastamonu Kız Meslek Lisesi	- KOSGEB, - KUZKA hibe destekleri - Esnaf ve Sanatkarlar Odası	Kısa dönem
Küre halkının İstiklal yolu yürüyüşüne katılımının düşük olması	İstiklal Yolu'nda Küre Halkının Katılımı	- Küre Belediyesi - Küre Kaymakamlığı - Yerel Halk	- Küre Dernekleri Federasyonu - Kastamonu Üniversitesi	-Küre Belediyesi - Yerel Halk - İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü - Halk Eğitim Merkezi	Orta dönem

Sivil Mimari Örneği

Kırsal Kalkınmada Yerel Girişimcilik Odak Grubu

Moderatör: **Mustafa GÜL** (KUZKA)

Raportörler: **Tuğba ÇAKIN, Gizem KÜÇÜK, Adem KARAKUZU** (MSGÜ)

Katılımcılar:

Uğur AKMAN, Büro Görevlisi, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Celal ARICI, Muhtar, Uzunöz Köyü

Kemal ATAY, Esnaf, Küre

Yrd. Doç Tahir BENLİ, Kastamonu Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi

Av. Hilmi ERGÜR, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri

Muzaffer GÜLSOY, Esnaf, Küre

Semra HIZLI, Öğrenci, Hitit Üniversitesi

Sinan KACIR, Uzman, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

Serdar KES, Öğrenci, Gedik Üniversitesi

Mehmet Ali KESMECİ, Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni, İŞKUR

Lale ÖZCAN, Esnaf, Küre

Gökhan ÖZÇELİK, Satınalma Sorumlusu, ETİBAKIR A.Ş.

Özkan ÖZTÜRK, Proje Kabul Uzmanı, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu

Nurullah SEZER, CHP İlçe Başkanı

Ayhan SUNA, AKP İlçe Başkanı

Meryem ŞİŞMAN, Öğrenci, Gazi Üniversitesi

Ramazan TONGUZ, Yerinde Kontrol Uzmanı, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu

Serhat TÜMOĞLU, Kobi Uzman Yardımcısı, KOSGEB

Onur UYSAL, MHP İlçe Başkanı

Adem YILMAZ, Esnaf, Küre

Temel Tartışma Konuları:

- Yatırım sürecinin bilinmemesi
- Girişimcilikte çekimserlik sorunu
- Girişimcilikte sermaye yetersizliği
- Girişimcilikte proje oluşturmama

-Turizm çeşitliliğine ilişkin bölgedeki potansiyelin bilinmemesi

-Turizmde yatırımlar için gerekli alt yapının eksik oluşu:

- Fiziki Altyapı
- Atıl Yatırımların Değerlendirilmesi
- KUZKA Destekleri
- Tarım Destekleri
- Teknik Destek ve Laboratuvar Hizmetleri
- Yüksek Öğrenim Kurumu
- Sosyal Yaşam
- İşbirliği Kültürü
- Bürokrasi

Yatırım sürecinin bilinmemesi: Kırsal kalkınmada yerel girişimciliğin gelişmemesinin temel sebeplerinden biri yatırım sürecinin yeterince bilinmiyor olmasıdır. Yatırım sürecinde usulüne uygun yapılan araştırma, geliştirme, planlama, gerekli sermayeye ulaşma ve fizibilite çalışmalarının girişimle-

Kırsal Kalkınmada Yerel Girişimcilik Odak Grup Çalışması
13 Haziran 2013

rin niteliğinin ve kalitesinin artmasında önemli bir rolü olduğu düşünülmektedir. Bugüne kadar Küre'deki girişimciler tarafından geliştirilen yatırımlarda önemli olan bu sürecin yeteri kadar dikkate alınmadığı ayrıca bu süreç dikkate alınmadan yapılan yatırımlardan verim alınamadığı ve yatırımların zamanla yok olduğu görülmüştür. Bu durumun devam etmesi, yenilik ve geliştirme çalışmalarının da yapılmaması sonucunda mevcut durumda olan girişimlerin ve işletmelerin de yok olma ihtimalinin artmasını akla getirmektedir.

Girişimciler yatırımlarında istedikleri başarıyı yakalayabilmek için önemli olan bu yatırım sürecinin aşamalarını bilmelidirler. Girişimcinin kendini, bölgeyi tanıması imkanı, yeterlilikleri, potansiyeli, yapılması planlanan girişimin/ yatırımın özelliklerinin, bölgenin buna uygunluğunun piyasa koşullarının ve fırsatlarının bilinmesi için fizibilite çalışmalarının yapılması ve sektörel düzeyde ülkedeki ve dünyadaki gelişmelerin farkında olması ve takip etmesi için girişimci düzeyinde, bölgesel ve sektörel anlamda nitelikli çalışmalar yapılmalıdır (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Yerel Girişimcilerin Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetler, s:132). Örneğin bu sürecin daha iyi uygulanabilmesi için bölgenin güçlü, zayıf yönlerini; tehditler ve fırsatları saptamak için durum ve SWOT analizi gibi çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmaların yanı sıra ilgili uzmanlar tarafından, kalkınma ajansları tarafından girişimcilik (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s:124 ve Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, İstiklal Kadını İstikbalini Doku-yor, s:141), yatırım sürecinin aşamaları ve muhtemel çıktılarına ilişkin bilgilendirme seminerler düzenlenmelidir. Ayrıca köy halkının eko turizmdeki yatırım sürecini bilmesi için çalışmalar yapılmalıdır. Bunun için öncelikle köy pansiyonculuğuna yönelik örnek bir fizibilite etüdü hazırlanmalıdır.

Yapılacak üzere esnaf – meslek örgütleri, yerel yönetimler ve KUZKA'nın sorumluluğunda, KOSGEB, ilgili üniversiteler ve kamu kurumları çalışmanın hayata geçirilmesi için yerel girişimciler ve işletme sahipleri başta olmak, bölgedeki STK'lar, köy muhtarlıkları desteğiyle yapılması ön görülmektedir.

Girişimcilikte çekimserlik sorunu: Girişimcilikle oluşabilecek ekonomik getirilerin esnaf ve yerel halka kazandırılmamasının ve girişimcilik faaliyetlerinin gelişmemesinin en önemli nedeni çekimserlik sorunudur. Esnaf ve yerel halkın girişimcilik kurslarına katılımının yetersiz olması, projeler için şartların ağır olması ve kredi almanın zorluğunu yaşaması da çekimserliğin başkaca nedenleridir. Ayrıca girişimciliğe yönelik kursların yeterince tanıtılmaması katılımın az olması, kredi ve fon sağlayan kalkınma ajansları hakkında esnaf ve yerel halkın bilgi sahibi olmaması da çekimserlik sorununun aşılmasını engellemektedir (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Yerel Girişimcilerin Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetler, s:132). Bunun yanı sıra girişimcilerin çekindikleri diğer bir nokta da başlayacakları işin, yeterli düzeyde gelir getirici olmayacağı korkusudur.

Bu çekimserliğin kırılabilmesi için girişimcilikle ortaya çıkmış başarılı örneklerin yerinde incelenmesi sağlanmalı ve bu konuda yapılan başarılı uygulamalar araştırılmalıdır. Örneğin eko-turizm alanında başarı kazanmış bir sektör/ işletme gezilerek Küre'deki girişimciler cesaretlendirilmelidir (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s:124) . Bunun yanı sıra çeşitli girişimcilik çalışmaları görsel basından takip edilebilir, başarı yakalamış girişimcilerle görüşmeler yapılabilir ve konuyla ilgili uzman kişilerden yardım alınabilir. Girişimciliği desteklemek için hazırlanacak projeler Esnaf-meslek örgütleri, STK'lar sorumluluğunda, Halk Eğitim Merkezi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, ilgili üniversiteler, Küre Belediyesi ve KUZKA desteğiyle Avrupa Birliği Fon kaynakları vasıtasıyla gerçekleştirilmelidir. (Ayrıca bu konunun tartışıldığı çalışma grubunda katılımcı kurumlardan olan ERDER-Ersizlerdere Eko turizm Derneği - muhtemel proje ve faaliyetlerin yürütülmesi ve takibinden sorumlu kuruluş olarak belirlenmiştir).

Girişimcilikte sermaye yetersizliği: Girişimcilik faaliyetlerinin yapılabilmesi için gerekli olan temel öğelerden en önemlisi sermayedir. Bu önemli unsurun Küre'deki girişim-

cilerde yeterli miktarda olmadığı görülmektedir. Yerel girişimcilerin yeterli sermayeye sahip olmaması sorunu girişimcilikte önemli bir problemdir. Yerli yatırımcıların sermaye bulabilmeleri için araştırma, inceleme gibi çalışmalar yapması gerekmektedir.

Girişimcilikteki faaliyet alanlarının oluşturulması için madde kaynaklara ulaşım yolları araştırılmalıdır. Mevcut durumdaki işletmeleri geliştirmek (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Yerel Girişimcilerin Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetler, s:132) yeni bir işletme açmak ve farklı iş kolları oluşturmak için, başarılı kişilerin girişimcilik öyküsü incelenerek gerekli olan sermayenin nasıl bulunulacağı hakkında fikir sahibi olunabilir (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s:124). Bunun yanı sıra girişimciler için devlet ve kalkınma ajansları tarafından verilen hibe ve destek programları araştırılmalıdır. İşletmeye ya da projeye uygun olan desteklerden yararlanılmalıdır. Girişimcilik ruhuna sahip halktan kişilere hibe ve desteklerle ilgili güncel bilgi ve eğitim seminerleri düzenlenmelidir. Bu konuda yapılacak çalışmalar Küre Kaymakamlığı, Küre Belediyesi, Küre Gıda ve Tarım Müdürlüğü, KUZKA, TKDK, KOSGEB, sorumluluğunda İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Kastamonu Üniversitesi, ESOB desteğiyle hayata geçirilmelidir. (Bu çalışmaların yanı sıra stratejik turizm alanlarının belirlenerek bölge dışı yatırımcı ve turistlere tanıtım yapılması için proje yapılması bu konu başlığının tartışıldığı çalışma grubunda katılımcı kişilerden olan, Küre'nin esnaflarında Nurullah Sezer'in sorumlu olduğu belirlenmiştir).

Girişimcilikte proje oluşturmama: Küre'deki girişimcilerin proje yazma kültürüne uzak olmaları önemli bir sorundur. Bu kültüre uzak olmalarının temel nedeni; esnaflarla yapılan görüşmelerde girişimcilerin proje yazma konusu hakkında bilgi sahibi olmamaları ve ilçede daha önce ortaya konulmuş başarılı örnek projelerin az olmasıdır. Proje yazarak girişimcilik faaliyetlerini arttırmaya karşı halkın ilgisinin az olması da Küre 'de nitelikli ve kaliteli projelerin oluşmasına engel olan diğer bir unsurdur.

Proje Koordinasyon Birimi

Girişimcilikte proje oluşturma kültürünü halka kazandırmak ve proje yazarken yaşanan sorunların aşılması için bazı çalışmalar yapılmalıdır. Öncelikle halkın, proje yazmanın yaşam koşullarını yükseltmeleri için alternatif bir yol olduğunun farkına varması sağlanmalıdır (Bkz. Çalıştay Sonrası Faaliyetler, Yürütülen Faaliyetler, TKDK Destekleri Arıcılık Başvurusu, s:141). Bunu sağlayabilmek için başarılı örnek projeler incelenmelidir. Bu kültür oluştuktan sonra halka girişimcilikle ilgili proje yazma eğitimleri verilmelidir. Bu çalışmalar Küre Kaymakamlığı, Küre Belediyesi, KUZKA, KOSGEB, TKDK sorumluluğunda ESOB desteğiyle gerçekleştirilmelidir.

Turizm çeşitliliğine ilişkin bölgedeki potansiyelin bilinmemesi: Küre'nin farklı alanlarda gelişmesi ve turizmde çeşitliliğe gidilebilmesi için güçlü bir potansiyeli vardır. Turizmin ekonomik, sosyal, kültürel getirisinden faydalanılabilmek için Küre'deki kaynak değerlerin iyi değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu değerlerin ön plana çıkarılması, geliştirilmesi için günümüze kadar Küre halkı ve yetkili kurum-kuruluşları tarafından yapılan az sayıdaki çalışmaların bölgenin

Belören

turizm potansiyelini belirlemede ve bundan yeterince fayda sağlamadan uzaktadır.

Küre'nin ekonomik yönden kalkınması, farklı insan kitleleri tarafından tanınması, sosyal kültürel yönden gelişmesi için botanik, dağ, yayla, doğa ve toplantı turizmi gibi turizm alanları üzerinde de çalışmalar yapılmalıdır. Bu turizm alanları çeşitli görsel basın, yayın araçları ile tanıtılıp bölgeye yerli ve yabancı ziyaretçilerin gelmesi sağlanmalıdır (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s:124). Bölgedeki turizm potansiyeline sahip çıkararak geliştirmeli bununla beraber halkta ekonomik ve sosyal getirisinden yararlanma bilinci oluşturulmalıdır. Bu bilinci oluşturabilmek için halka turizm alanları tanıtılmalı, tanıtılan turizm alanları yerinde incelenmeli (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s:124) ve turizmle ilgili çeşitli eğitim seminerleri düzenlenmelidir (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s:124). Bölgede ki turizm potansiyeli ile ilgili yapılacak tüm çalışmalar Milli Parklar, İl kültür Turizm Müdürlüğü, İl Valiliği, Küre Kaymakamlığı, Küre Belediyesi, Orman Bölge Müdürlüğü sorumluluğunda KUZKA, yetkili kurum/kuruluş ve kişiler tarafından gerekli destekler verilmelidir.

Turizmde yatırımlar için gerekli fiziki altyapının yetersiz oluşu: Küre'de turizmin ekonomik anlamda yapılabilmesi için gerekli olan alt yapıya yönelik düzenleme ve yatırımlara ihtiyaç vardır (Bkz. Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s:124). İlçenin fiziki altyapısının gelişmemiş olması, turizme yönelik girişimlerin-yatırımların sayısının çok az sayıda olmasının başlıca nedenlerindendir.

Alt yapıya ilişkin yapılacak düzenleme ve yatırımlar turizm tesis ve faaliyet imkanlarını arttıracak ve bunun devamında kurulacak işletmeler ilçenin gelişimine önemli katkı sağlayacaktır. Bu sürecin başlangıç olarak büyük ölçekli yatırımlardan ziyade küçük işletmelerle daha hızlı gelişeceği düşünülmektedir. Özellikle yöresel dokuya uygun bir gelişmenin sağlanması durumunda turizm potansiyeli arttırılarak yatırımcılar ve turistler için cazibe merkezi haline getirilebileceği ön görülmüştür.

Turizm alt yapısının geliştirilmesi için hazırlanan proje, Küre Belediyesi sorumluluğunda, Küre esnafından Lale Özcan desteğiyle Küre Belediyesi, Küre Kaymakamlığı ve KUZKA kaynakları kullanılarak gerçekleştirilmelidir.

Arazi Sorunu ve 2B Arazileri: Sosyal, ekonomik faaliyetlerin nitelikli hale getirilmesi için karşılaşılan sorunların başında arazi yetersizliği gelmektedir. Arazi yetersizliğinin görülmesinin sebepleri bulunulan coğrafyanın dağlık, engebeli ve ormanlık alandan oluşmasıdır. Bunun yanı sıra eskiden Küre ve köylerindeki vatandaşlarca kullanılan 2B olarak nitelendirilen arazilerin orman kadastro geçtikten sonra orman bölgesi olarak kabul edilmiş olması arazi sorununun daha fazla artmasına sebep olmuştur.

Büyük çoğunluğu orman vasfında bulunan Küre'deki toprak sahalardan en azından orman vasfını yitirmiş olan kısımların kullanıma açılarak bölgenin sosyo-ekonomik yönden canlandırılması sağlanmalıdır. Yeni bir orman kadastro çalışması yapılarak imara, tarıma, hayvancılığa v.b. çalışmalara uygun olan araziler kullanıma açılmalıdır. İlçede bulunan 2B arazilerinin tespiti yapılmalı ve kullanılabilirlik

durumu araştırılmalıdır. Böylece 2B arazilerinin yatırımcıların kullanımına açılmasının girişimciyi teşvik edeceği düşünülmektedir. Bu doğrultuda yapılacak çalışmalar Orman Genel Müdürlüğü, Orman Bölge Müdürlüğü, Kastamonu Valiliği, İl Özel İdaresi, Küre Belediyesi, Küre Kaymaklığı'nın müşterek sorumluluğunda yetkili ve ilgili kurum-kuruluş-kişiler desteğiyle yürütülmelidir.

Atıl Yatırımların Değerlendirilmesi: Küre'deki en önemli sorun olarak halkın refah düzeyinin düşük olduğu ifade edilmiştir. Halkın refah düzeyinin gelişme göstermesi için ailede çalışan sayısının artırılması gerekmektedir. Telefon, tekstil atölyesi gibi Küre'de atıl durumda bulunan yatırımların yeniden değerlendirilip, geliştirilip, yeni iş kollarına dönüştürülerek daha fazla kişiye istihdam olanakları sağlayacak düzeye gelebilmesi için bir takım çalışmalara ihtiyaç vardır. Bu çalışmalar yapılırken kadınların da yer alabileceği iş kolları üzerinde önemle durulmalıdır.

Bundan dolayı kadınlar için önemli bir iş kolu olan tekstil sektörünün Küre' de canlandırılabilmesi için gerekli çalışmaların yapılması planlanmıştır. Ayrıca eskiden tekstil atölyesi olarak kullanılan yerin bir bölümü de "kilim atölyesi" sine çevrilerek değerlendirilmelidir. Böylece hem tekstil hem de kilim üretimi yapılmalıdır. Atıl yatırımların Küre'de canlandırılması için yapılacak çalışmalar Küre Belediyesi, Küre Kaymaklığı, Küre Dernekler Federasyonu sorumluluğunda Halk Eğitim Merkezi, ERDER, muhtarlar, esnaflar ve yerel halk yardımlarıyla KUZKA, KOSGEB fon kaynağıyla gerçekleştirilmelidir. Bu durum sonucunda kadınlara istihdam olanağı sağlayan tekstil sektörünün, ekonominin çeşitlendirilmesi konusunda da katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Küre'de KUZKA Desteklerinden Faydalanamama:

KUZKA'nın sağladığı desteklerden faydalanmak için belirli oranda sermaye sahibi olunması gerekmektedir. Bundan dolayı sermayesi yetersiz küçük esnaf KUZKA desteklerinden yararlanamamaktadır. KUZKA desteklerinden yarar-

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Toplantısı

lanmak mümkün olmasa dahi KUZKA Yatırım Destek Ofisleri tüm girişimciler için uygun destek mekanizmalarını sunmaktadır. KUZKA'yı tanımayanlar için KUZKA'nın Küre'de bilgilendirme toplantıları yapması gerekmektedir. Ayrıca ilçede KUZKA'nın destek programlarına hazırlanacak bir projenin yerel halka öncülük yapacağı ön görülmektedir (Bkz. *Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Akşemseddin Arastası-Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi, s:124*). Böylelikle girişimciler daha istekli ve cesaretli kendilerine güven duyarak destek programlarından yararlanmak isteyeceklerdir (Bkz. *Çalıştay Değerlendirme ve Sonuç, Öncelikli Projeler, Yerel Girişimcilerin Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetler, s:132*). KUZKA uzmanları tarafından proje yazma kapasitesinin artırılması için örnek bir çalışma yapılmalıdır.

Tarım Destekleri: İlçede yapılan mevcut tarımsal faaliyetler ilçe ekonomisine önemli bir katkı sağlamaktan uzaktır. Arazi yetersizliği, engebeli arazi, iklim, gibi zorlayıcı coğrafi koşullar, mülkiyet problemleri ve genç iş gücü eksikliği gibi nedenler ilçede tarımsal faaliyetlerin etkin olarak yapılmasının önünde engel oluşturduğu kadar tarımsal faaliyete elverişli alanlarda da nitelikli tarım faaliyetlerinin yapılması görülmektedir.

İlçede, Tarım Bakanlığı'nın ve Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kumumu (TKDK)'nun sağladığı destekleri alan tarımcıların daha sık yapılarak tarım destekleri konusunda örnek uygulamaları da içeren bilgilendirici faaliyetlerin artırılması gerekmektedir.

Teknik Destek ve Laboratuvar Hizmetleri: Küre ve köylerinde çok sayıda odun dışı orman ürünü bulunmaktadır. Bu ürünlerin tespit edilip değerlendirilmesi için bazı çalışmaların yapılması gerekmektedir. Bu ürünlerin tespit edilmesi, sınıflandırılması, özelliklerinin ortaya çıkarılması için teknik desteğe ihtiyaç olduğu görülmüştür. Teknik destek elemanları ile tespit edilen orman dışı ürünlerin laboratuvar ortamında incelenmesi için gerekli kuruluşların botanik laboratuvarlarına gönderilmesi gerektiği düşünülmüştür.

Orman dışı toplanabilecek ve pazarlanabilecek ürünlerin tanıtılması, toplatılması ve pazarlanması konusunda eğitim veya seminerler verilmelidir.

Yüksek Öğrenim Kurumu: Üniversite öğrencilerinin gelmesi ile birlikte birçok sektörde girişimlerin başlayacağı ifade edilmiş olup, TOKİ nin kaloriferli konut yatırımının da etkisinin büyük olacağı beklenmektedir. *İlçe esnafının da mekanlarını öğrencilerin istek ve ihtiyaçları doğrultusunda yenilemeleri gerektiği ön görülmüştür.*

Sosyal Yaşam: İlçedeki sosyal yaşam zayıf olduğu için bu alanda yatırım yapabilecek girişimciler teşvik edilmelidir. *Üniversitenin gelmesi ile birlikte ilçedeki sosyal yaşam eksikliğinin artması dolayısıyla ilçede bulunan kafe, pastane,*

kıraathane gibi topluluk alanları öğrencilerin daha aktif kullanabilmesi için modernize edilmelidir.

İşbirliği Kültürü: İlçede işbirliği kültürünün geliştirilmesi gerektiği ve sermayesi yetersiz girişimcilerin birleşerek ilçenin kalkınmasını hızlandıracak yatırımları yapması beklenmektedir.

Bürokrasi: Girişimcileri yavaşlatan bürokratik işlemlerin azaltılması ve üretim, pazarlama, ihracat gibi faaliyetlerde bulunan girişimcilerin önündeki engellerin kaldırılması gerektiği hususları belirtilmiştir.

Muhtemel Proje Başlıkları

- Eko turizmde Başarılı Örnekleri İncelemek (Ta-Tu-Ta gibi başarılı bir uygulama örneğinin yerinde görülmesi ile fırsat ve tehditlerinin köy halkına aktarımı)
- Örnek Bir Köy Pansiyonculuğu Yatırım Fizibilitesi (Bir pansiyonun yapılabilmesi için iş planının çıkartılması)
- Ekstrem Turizm Çeşitliliğine İlişkin Potansiyelin Belirlenmesi
- Proje Yazma Kapasitesinin Artırılması
- Stratejik Turizm Alanlarının Belirlenerek Yatırımcılar ve Turistler İçin Tanıtımı
- Öncelikli Turizm Altyapısının Tamamlanması
- Yöresel Ürünler Tanıtım ve Teşhir Merkezi
- Biyoçeşitlilik Araştırma Merkezi
- Laboratuvar kurulması
- Gençlik Merkezi açılması

Kırsal Kalkınmada Yerel Girişimcilik Odak Grubu Kilit Projeler

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
Girişimcilerin yatırım yapmada çekimser davranması	Eko turizmde başarılı örneklerin yerinde incelenmesi	- ERDER	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - Küre Belediyesi	- Avrupa Birliği Fonları	Kısa Dönem
Köy halkının Eko turizmde yatırım sürecini bilmeyişi	Köy pansiyonculuğuna yönelik örnek fizibilite etüdü hazırlama	- KOSGEB - MSGSÜ	- KUZKA - Ersizlerdere Köyü Muhtarlığı	Özkaynak	Kısa Dönem
Turizm çeşitliliğine ilişkin potansiyelin bilinmemesi	Ekstrem turizm çeşitliliğine ilişkin potansiyelin belirlenmesi	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	- Kastamonu Üniversitesi - KUZKA	Özkaynak	Kısa Dönem
Girişimcilerin proje yazma kapasitelerinin düşük olması	Proje yazma kapasitesinin artırılması	- KOSGEB - KUZKA - TKDK	ESOB	Özkaynak	Kısa Dönem
Yerel girişimcilerin yeterli sermayeye sahip olmaması	Stratejik turizm alanlarının belirlenerek bölge dışı yatırımcı ve turistlere tanıtımının yapılması	Nurullah Sezer	- Kültür Turizm Müdürlüğü - Kastamonu Üniversitesi - Küre Belediyesi - KUZKA	Sponsorluk	Orta Dönem

Ana Sorun(lar)	Kilit Projeler	Sorumlu Kurumlar	Yardımcı ve Destek Kurumlar	Proje Kaynakları	Etaplama
Turizm yatırımları için gerekli altyapının eksik oluşu	Turizm altyapısının geliştirilmesi	Belediye	Lale ÖZCAN	- Küre Belediyesi -Küre Kaymakamlığı - KUZKA	Uzun Dönem

ÇALIŞTAY DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

1. Öncelikli Proje Konuları

Çalıştayda çalışma grupları tarafından öngörülen kilit projeler bir bütün olarak değerlendirilmiş, konularına, sorumlu kurumlara ve etaplarına göre bir öncelik sıralaması yapılmıştır. "Domino taşı etkisi" yapması beklenen ve gerçekleştirme süreci ve sonucunda diğer projeleri tetikleyecek proje başlıklarına öncelik verilmiştir. Diğer yandan gerçekleştirilebilir olan ve kentin gündemindeki acil bir kaç konuda somut, gözle görülür çözüm önerisi sunabilen, bu açıdan da toplumsal katılım ve desteğin artmasını sağlayacak proje başlıkları öncelikli olarak belirlenmiştir.

Küre için öncelikli proje başlıkları şu şekilde oluşturulmuştur;

1-Doğal ürünlerin satış ve pazarlama ağının kurulması:

Bu proje ile sürdürülebilir üretim ve pazarlama kapasitesinin arttırılması öngörülmektedir. Proje ile doğal tarım ve aile işletmesinin korunması ve geliştirilmesi, orman altı ürünlerinin bilinçli şekilde toplanıp değerlendirilmesi, tarımsal üretimin turizm ile bütünleştirilmesi, yeni iş alanları açarak mevcut işgücünün harekete geçirilmesi gibi stratejiler belirlenmiştir.

2-Köy tasarım rehberlerinin oluşturulması :

Bu proje ile kırsal alandaki köy dokusunun korunması, kullanılması ve geliştirilmesi için, köy tasarım rehberlerinin oluşturulması öngörülmektedir. Kırsal yerleşmelerin geleneksel karakterlerinin günümüz koşullarında yaşatılması, özgün doku ve kimliğini yitirmeden, teknolojinin gelişmesiyle değişen taleplere kırsalın karakterine uygun olarak cevap veren bir planlama anlayışı benimsenerek oluşturulan planlama ilkeleri doğrultusunda köy tasarım rehberlerinin oluşturulması hedeflenmektedir.

3- Akşemseddin Arastası- Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesinin yapılması:

Küre merkezinde bulunan Cumhuriyet Meydanı ve ona çıkan sokaklar ile İstiklal Yolu Güzergahı üzerinde yer alan binaların cephe, çehre ve çevresinin yenilenerek, İlçenin genel çehresindeki uyumsuz ve dağınık görüntüsünün iyileştirilmesi; kent kimliğini yansıtan tarihi ve mimari yapının çağdaş ihtiyaçları da gözetir şekilde yeniden yaşatılarak gelecek nesillere aktarılması, kültüre, tarihe, çevreye sahip çıkma bilinci oluşturularak turizm potansiyelinin artırılması, İstiklal Yolu'nun Küre ayağındaki öneminin ve bilinirliğinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Böylelikle cephe sağlıklılaştırmasına ilişkin düzenleme ile çevresel kalitenin artmasına destek olunacaktır.

4- İstiklal Yolu'na İlişkin Proje Çalışmaları:

İnebolu'dan başlayarak Ankara'ya kadar uzanan Kurtuluş Savaşı'nın en önemli lojistik yolu olan İstiklal Yolu'nda bulunan İki Çay Köprüsü, Ecevit Hanı ve Ersizlerdere köyü gibi önemli durak noktalarını içine alan ve bu yolun en uzun mesafesine sahip Küre'nin İstiklal Yolu'ndaki tarihi, kültürel ve doğal zenginliklerini günümüzde yaşatmak için çalışmaların yapılması gerekmektedir. Bu bağlamda Ersizlerdere'de yapılması planlanan "Ersizlerdere Şehitler Anıtı" projesinin Kastamonu Valiliği, KUZKA, MSGSÜ arasındaki iş birliği çalışmaları sonucunda İstiklal Yolu Anıt Parkı şeklinde üst ölçekte ve ulusal düzeyde bir proje ile hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. Bu amaca yönelik düzenlenecek ulusal düzeyde bir fikir projesi yarışması çalışmaları devam etmektedir. Böylece sözü geçen bölgenin ulusal düzeyde tanıtılarak yerel halkın tarihi değerlerine sahip çıkma bilinci oluşturulacak ve turizm alanında gelişmelere önemli bir katkı sağlanacaktır.

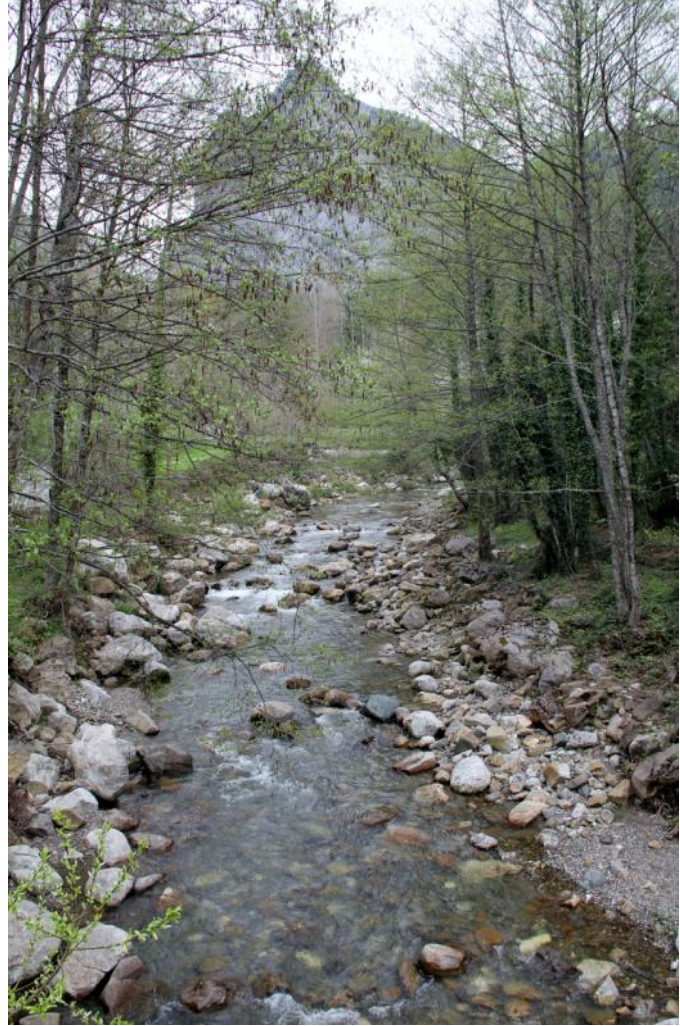
5- Küre Maden Mirasının Değerlendirilmesi:

Bu proje ile somut kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi yönelik olarak Endüstriyel Mirasın Sosyal Hayata Kazandırılması amaçlanmaktadır. Kentlerin sahip olduğu maden- endüstriyel miraslarının oluşturdukları marka değeri-

nin üzerinde durularak Küre'nin iki bin yılı aşan tarihe sahip madencilik faaliyetine konu olan bu endüstriyel mirasıyla ilgili bir maden müzesi kurulmasının yanı sıra, UNESCO Dünya Kültür Mirası listesine alınarak maden alanında ülke için ilk olacak bir önemli statü kazanması öngörülmektedir. Ayrıca bu kapsamda Küre'de Maden Müzesinin Oluşturulması ve Eski Galerinin Turizme Kazandırılması ile Küre'de madencilik faaliyeti ile madencilerin ve ailelerine ait anıların, hikayelerin, kültürel objelerin toplanması sonucu elde edilecek bir müzenin kente kazandırılması hedeflenmektedir.

6-Yerel Girişimcilerin Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetler:

Yereldeki girişimcilerin yeterli doğru bilgi ve kaynak kullanamamalarının oluşturduğu yatırım eksikliği ve düşük hizmet kalite ve kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar ön görülmektedir. Özellikle yatırım imkanlarının artırılmasına, hizmetlerin daha etkin sunulmasına ve bununla ilgili proje oluşturulmasına yönelik destek mekanizmalarının artırılması ve proje konusunda farkındalık oluşturma hususlarında yerel girişimcilere eğitim faaliyetleri, hibe kredi gibi finans kaynakları veren kurumlarla buluşturma ve mekansal iyileştirme gibi kapasitelerini artırıcı faaliyetlerin yapılması hedeflenmektedir.

Ersizlerdere

II. Öncelikli Konulara İlişkin Örnek Proje Künyesi

Proje, bir probleme çözüm bulma ya da beliren bir fırsatı değerlendirmeye yönelik, bir ekibin, başlangıcı ve bitişi belirli bir süre ve sınırlı bir finansman dahilinde, birtakım kaynaklar kullanarak, olası riskleri yönetmek şartıyla, tanımlanmış bir kapsama uygun amaç ve hedefler doğrultusunda özgün bir planı başlatma, yürütme, kontrol etme ve sonuca bağlama sürecidir.

Bu açıklama çerçevesinde Küre'deki öncelikli proje konularının belirlenmesi ve bu projelerin belirli bir düzen içinde hazırlanması beklenmektedir. Bu kapsamda, analiz çalışmalarındaki öncelikli sorunlar ve daha sonrasında bu sorunlar çerçevesinde hazırlanan proje konularına göre bir değerlendirme yapılmıştır. Hazırlanan öncelikli projelere yönelik olarak sorumlu kurumların tanımlanması, proje paketlerinin uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik yaklaşımlar değerlendirilmiştir.

Söz konusu projelerin konu ve içeriğine bağlı olarak kurumların ortak çalışmaları önemi öne çıkmaktadır. Her bir proje konusu, eylem alanlarını içermektedir. Eylemlerin belli bir zaman dilimi içinde etaplama yapılmalıdır. Proje paketleri için belirlenen süreler kısa, orta ve uzun vade olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte kurumların eylem başlıklarını detaylandırması, etaplama ve kurumsal stratejik planları ile ilişkilendirmesi uygun olacaktır.

Sonuç olarak, bir projenin hazırlanmasında ana başlıklar ve içerikleri şu şekilde tanımlanmıştır;

1- Proje Gerekçesi: Mevcut durum ve sorun analizine bağlı olarak projenin gerekçesi ile bölgede hangi sorunlara çözüm getireceği açıklanmalıdır.

2- Projenin Açıklaması/Aşamaları: Projenin tanımı ve kapsamı belirtilmelidir.

3- Projenin Muhtemel Ortakları: Öngörülen projenin muhtemel ortakları ifade edilmelidir.

4- Proje Kaynakları: Projenin kaynağı olarak; finans, personel, teknik ekipman vb hususlar detaylı olarak belirtilmelidir.

5- Proje Süresi: Projenin hazırlanması ve gerçekleştirilmesi-ne yönelik olarak etaplama kısa dönem için 6 ay- 1 yıl, orta dönem için 1-3 yıl, uzun dönem için 3-5 yıl aralıkları belirlenecek şekilde düzenlenmelidir.

6- Proje Sonrasında Elde Edilecek Somut Sonuçlar ve Muhtemel Yararlanıcılar: Projenin gerçekleşmesi halinde, elde edilecek somut sonuçlar ve bu sonuçlardan muhtemel yararlanacak olanlar iyi ifade edilmelidir.

7- Proje Konusu ile Benzer Nitelikte Ülkede/Bölgede Yürütülen ya da Tamamlanan Başka Faaliyet Olup Olmadığı Öngörülen proje konusu ile benzer nitelikte bölgede yürütülen ya da tamamlanan başka faaliyet/proje olup olmadığı açıklanmalıdır.

Ersizlerdere Kanyonu

I. Öncelikli Projeler

1. Doğal Ürünlerin Satış ve Pazarlama Ağının Kurulması

Çalıştay'da oluşturulan 5 çalışma grubu arasından Doğal Tarım ve Eko Turizm Odak Grubunda tartışılan konuların başında gelen Küre'de üretilen doğal ürünlerin bilinirliğinin artırılması, odun dışı orman ürünlerinin değerlendirilmesi, bitkisel üretimin yaygınlaştırılması ve satış pazarlama ağının geliştirilmesi konusudur. Bu kapsamda belirtilen çalışmaların yapılması önemli ihtiyaçlar arasında görülmüştür

1- Proje Gerekçesi: Orman ürünlerinin halk tarafından yeterince bilinmemesi ve doğal ürünlerin ticari amaçlı değerlendirilmemesi sonucu Küre'nin sahip olduğu doğal zenginlik geniş çaplı bir bilinirliğe ulaşamamıştır. İlçe'nin ekonomik anlamda kalkınması ve tanınırlığının artması için var olan bu güçlü potansiyel yerel halk tarafından kullanılamamaktadır. Doğal ürünlerin tanıtım, satış ve pazarlama ağının kurulması ile bölgenin gelişmesi hız kazanarak alternatif bir istihdam alanı oluşturulacaktır. Ayrıca gözlenen diğer bir sorun da bölgeden göç etmiş büyük şehirlerde yaşayanların yörede üretilen ve yetişen doğal ürünlere ulaşma taleplerinin karşılanamamasıdır. Bu kapsamda oluşturulması hedeflenen "Küre Dağları Doğal Ürünleri", marka statüsü kazandığında, Küre'nin doğal ürünlerinin tanınırlığı artarak, yöresel ürünlere ulaşım hızı ve kolay olacaktır.

2- Projenin Açıklaması/Aşamaları:

- Küre'nin doğal ürünleri Çalıştayın "Doğal ürünlerin pazarlanması, Bitkisel üretimin yaygınlaştırılması, Odun dışı orman ürünlerinin değerlendirilmesi" tartışma konularında ele alınmış ve yapılabilecek çalışmalar belirlenmiştir.

- "Küre Dağları Doğal Ürünleri" KÜREDEN adı ve logosuyla Türk Patent Enstitüsüne, patent başvurusu yapılarak markalaşma çalışmaları başlatılmış bulunmaktadır. Ayrıca doğal tarım ve odun dışı orman ürünlerinin tedarik üretim pazarlama ve satış zincirinin oluşturulmasına yö-

Küre Dağları Doğal Ürünler Logosu, 2013

nelik çalışmaların başlaması için önemli olan bir adım atılmıştır.

-Küre Kaymakamlığı, Köylere Hizmet Götürme Birliği, İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Halk Eğitim Merkezi gibi kurum/kuruluşlar ve köy muhtarları bir araya gelerek Küre ve köylerinde üretilen doğal ürünlerin belirlenmesi, üretilmesi, ambalajlanması, satılması konuları üzerinde toplantılar düzenlenmiş bulunmaktadır.

Küre Dağları Doğal Ürünler internet sitesi, 2013

- Küre Dağları Doğal Ürünleri ile ilgili afiş, broşür basılmış ve web sitesi kurulmuştur.

- Küre Kaymakamlığı tarafından Küre'nin dağ köylerinde yaşayan vatandaşların ürettiği ve topladığı ürünle-

Küre Dağları Doğal Ürünler, 2013

rin tanıtılması ve satışı için Küre çarşı merkezinde teşhir ve satış mağazası kurulmuştur.

- İstanbul, Ankara, Bursa illerinde geleneksel olarak düzenlenen "Kastamonu Günlerine" Küre halkının Küre Dağları Doğal Ürünleri ile daha fazla katılım sağlanmıştır.

- Küre halkına "doğal ürünlerine sahip çıkma bilinci"ni geliştirmek için farkındalık oluşturacak çalışmalar düzenlenmesi hedeflenmektedir.

- Küre Dağları Doğal Ürünlerinin tanıtım/satışı için "İstiklal Yolu yürüyüşünde ve Kilim Festivali'nde" standların açılması planlanmaktadır.

- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun ve diğer hibe veren kuruluşların -doğal ürünlerin geliştirilmesi ile ilgili -hibe programlarının ilçe halkına anlatılması hedeflenmektedir.

- Yerelde ve köyde işin yüklenicisi olacak 25 kişi doğal ürünlerin üretimi ve paketlenmesinde başarıyı yakalamış tesislere götürülerek gerekli teknik bilginin yerinde

kazanılması planlanmaktadır.

- Küre Dağları Doğal Ürünleri tanıtım/ satış merkezleri ve standları kurulması faaliyetleri planlanmıştır.

3- Projenin Muhtemel Ortakları: Küre Kaymakamlığı, Köylere Hizmet Götürme Birliği, İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Halk Eğitim Merkezi, Köy muhtarlıkları

4- Proje Kaynakları (Finans, Personel, Teknik Ekipman vb.): 200.000-500.000TL arasında bir bütçeyle projenin hayata geçirileceği öngörülmüştür.

5- Proje Süresi (Kısa/Orta/Uzun): 12- 24 ay (Orta vade) arasında tamamlanması öngörülmüştür.

6- Proje Sonrasında Elde Edilecek Somut Sonuçlar ve Muhtemel Yararlanıcılar:

- Küre Dağları Doğal ürünleri "KÜREDEN" markası-

Küre Dağları Doğal Ürünler, 2013

nı kazanmış olacak.

- Küre Dağları Doğal Ürünleri için paketleme atölyeleri oluşturulacak ve ürünler özgün ambalajlarla satılacak.

- Yerelde ve köyde yaşayan ilçe halkına doğal ürünlerin satış ağının genişlemesi ile alternatif iş alanı oluşturulacak.

- Ürünlerin tanıtım ve satışı için ilçede teşhir merkezi oluşturulacak.

- Kadınlar satış merkezinde istihdam edilecek.

- Köy halkı doğal ürünleri toplama, üretme ve paketleme işlerini yapabilir düzeye gelecek.

- Ürünlerin ekonomik getirisinde süreklilik kazanılacak.

- Küre Dağları Doğal Ürünleri ile ilgili broşür, afiş bastırılacak ve web sitesi kurulacak.

- Marka değeri yüksek ürünlerin üretilmesi ile

Küre Dağları Doğal Ürünler, 2013

bölgesel ve ulusal düzeyde ekonomik gelişmeye katkıda bulunulacak.

- Yerel halk, ürünlerin satış pazarlama zinciri, girişimcilik ve nitelikli hizmet sunumu konuları üzerinde eğitilecek.

7- Proje Konusu ile Benzer Nitelikte Ülkede/Bölgede Yürütülen ya da Tamamlanan Başka Faaliyet Olup Olmadığı :

Yapılan araştırmada, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ortak fonladığı ve İŞ-KUR'un yürütücülüğünü üstlendiği "Kadın İstihdamının Desteklenmesi Operasyonu Hibe Programı" kapsamında; Bingöl İli, Genç İlçesinde "**Genç Kadınlara Arıcılık, Ana Arı ve Organik Bal Üretimi ile İstihdam Projesi**" uygulanmıştır.

Genç Belediye Başkanlığının faydalanıcı olarak yer aldığı projenin Ortakları; Bingöl İl Tarım Müdürlüğü, Bingöl Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu Arıcılık Bölümü ve Bingöl Arı Yetiştiricileri Birliğidir. Projenin bütçesi 292.559,00 Avrodur. Projenin konusu; Vasıfsız, eğitim düzeyi düşük 100 kadına arıcılık, ana arı ve organik bal üretimi konusunda eğitim verilmesidir. Bu kapsamda uygulanan projenin sonuçları:

-Projeye 100 kadın kabul edildi, 96 kadın sertifika aldı. Organik bal işleme ve ambalajlama atölyesi kuruldu ve ruhsatı alındı.

-Ürünlerin tanıtımı, pazarlanması ve kadınların haberleşmesi amacıyla internet sitesi oluşturuldu. (www.balkokulukadınlar.com)

-Proje kapsamında olmamasına rağmen, 96 kadına bilgisayar okuryazarlığı eğitimi verildi.

-Bal Kokulu Kadınlar Sanat Atölyesi kuruldu.

-10 kadın mikro kredi alarak kendi bal mumu sabun atölyelerini kurdular.

- Proje kapsamında kurulan Çalışma ve Sosyalleşme Merkezi ilçede kadınlara yönelik ilk ve tek eğitim ve sosyal aktiviteler merkezi oldu.

-Projenin devamında, Genç ilçesi kadınlarının istihdam ve sosyal yaşama katılımını sürekli kılmak amacıyla 3 dernek ve bir tarımsal kalkınma kooperatifi kuruldu. 60 kadın kooperatife üye oldu.

-Bingöl balının markalaşması için “Bal Kokulu Kadınlar” adıyla marka başvurusu yapıldı.

- Kadınların üretim gerçekleştirdikleri arılığa ulaşımları sağlandı.

-Proje ekibi ve faydalanıcıları, Bitlis Bal Şenliğine, GAP UNDP Organik Tarım Kümelenmesi toplantılarına ve Bingöl’deki Kadın Çiftçiler Yarışıyor etkinliklerine katıldı, Bitlis ve Ardahan’daki bal üretim tesislerini ziyaret etti.

- Genç ilçesinde ilk defa kadın hakları, kadınların çalışması ve sosyal hayata katılmaları konularında seminerler düzenlendi; Bingöl Emniyet Müdürlüğü ile iş birliği yapılarak “şiddet”, “ayrımcılık”, “potansiyel suçların önlenmesi”, “çocuk ve ergen eğitimi” gibi konularda eğitimler yürütüldü.

-Genç Devlet Hastanesi Başhekimliği Kadın Doğum Uzmanları ile işbirliği yapılarak, proje süresince her on beş günde bir “kadın ve çocuk sağlığı” ile ilgili seminerler verildi.

-Proje kapsamında 50 kursiyer ÇATOM Merkezlerini ziyaret etti. SODES ile irtibata geçilerek Genç ilçesinde bir ÇATOM kuruldu.

2. Köy Tasarım Rehberlerinin Oluşturulması

Çalıştay'da oluşturulan 5 çalışma grubu arasında Kırsal Peyzaj ve Eko turizm odak grubunda tartışılan konular arasında öne çıkan sorunlardan biri köylerin kırsal kimliğini kaybetmesi konusudur. Grup içinde yapılan tartışmalar sonucunda; yerel mimari özelliklerin zaman içinde yok olması, yerel özelliklere uymayan yapıların yaygınlaşması sorunu üzerinde durulmuştur. Bu soruna çözüm olarak seçilecek bir köyde örnek bir Köy Tasarım Rehberinin oluşturulması üzerinde fikir birliğine varılmıştır. Belirtilen sorunun çözümüne yönelik somut adımlar atılması gerekliliği vurgulanmıştır.

1- Proje Gerekçesi: Kırsal alandaki köy dokusuna uymayan nitelikteki yapılar zaman içinde yaygınlaşarak köy kimliğini bozmaktadır. Özellikle yerel malzeme ile oluşturulan, bulunduğu coğrafya ile uyumlu, doğal peyzajı zenginleştirerek içinde bulunduğu alana kimlik kazandıran

*Kırsal Peyzaj ve Yerel Mimari Örneği,
A.Erdem ERBAŞ, 2013*

kendine has yerleşim dokusu ve yapı tipolojileri kırsal peyzajın varlığını sürdürmesinde önemli rol oynamaktadır. Köylerin diğer yerleşim birimlerinden farklılaşmasını sağlayan ancak yok olmaya başlayan bu özelliklerin gelecek nesillere aktarılması amacıyla Köy Tasarım Rehberleri bir araç olarak kullanılmaktadır. Köyün içinde bulunduğu peyzajı; doğa, yapı, yerleşim dokusu, toplumsal ve ekono-

mik özellikleri ile bir bütün olarak ele alan Tasarım Rehberleri, yapıların içinde bulunduğu peyzaja zarar vermeden nasıl yapılacağını en sade biçimde ifade eden yol haritası niteliğindedir.

Bu kapsamda Çalıştayda üzerinde tartışılan Ersizlerdere köyü özelinde yapılacak bir çalışma bölgenin yerel mimari özelliklerinin korunup geliştirilmesi için fırsat niteliği taşımaktadır.

2- Projenin Açıklaması/Aşamaları: Kırsal peyzajın korunması hedefi kapsamında, Kastamonu Valiliği, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı arasında Köy Tasarım Rehberi oluşturulmasına da imkan veren bir protokol imzalanmıştır.

Protokol kapsamında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi ile Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'nın işbirliği ile Ersizlerdere Köyü Tasarım Rehberi yapılması kararı alınmıştır.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesinin bölgenin kırsal özelliklerinin analiz edilmesine yönelik daha önceki çalışmaları özellikle bu projenin yapılmasında önemli bir altlık niteliğini taşımaktadır. 2013 bahar yarıyılı boyunca MSGSÜ öğretim üyeleri ve öğrencilerinin "Kırsal Alan Planlaması ve Köy Yenileme" dersi kapsamında köyde yaptıkları çalışma Köy Tasarım Rehberinin ön çalışması niteliğinde olmuştur. Bu bakımdan alanın özelliklerinin bilinmesi ve hedef odaklı yapılacak çalışmaların oluşturulmasında önemli katkılar

Yerel mimari örneği, A.Erdem ERBAŞ, 2013

sağlamıştır. Projenin içeriği 2014 Nisan ayında KUZKA ile birlikte oluşturulmuş ve proje süreci başlamıştır. Köy Tasarım Rehberinin oluşturulması amacıyla 3-5 Mayıs 2014 tarihinde yeniden bir saha çalışması yapılmıştır. Bu kez alanda daha ayrıntılı bir çalışma yapılarak, eksik veriler tamamlanmış, yeni analizlere temel olacak veriler toplanmıştır.

Saha çalışmalarından elde edilmiş olan tüm veri ve dokümanlar bilgisayar ortamına aktararak özellikle mekansal ve mekansal olmayan verilerin analizi için altlık oluşturulmuştur. Tasarım Rehberinin şekillenmesinde önemli rol

Ersizlerdere Köyü, A.Erdem ERBAŞ,2013

oynayacak olan bu aktarım alanının bütününe dair verilerin hızlı ve kolay bir biçimde analiz edilmesini sağlamaktadır. Yol gösterici niteliği ile öne çıkan Köy Tasarım Rehberi özellikle yerel ile ortaklaşa kararların alınarak, beraber bir üretim sürecinin ürünüdür. Bu bakımdan analiz çalışmalarını takiben yapılacak saha çalışmaları ile yerel ile ortaklaşa çalışmalar yapılması hedeflenmektedir.

3- Projenin Muhtemel Ortakları: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı, Kastamonu Valiliği, Küre Kaymakamlığı

4- Proje Kaynakları (Finans, Personel, Teknik Ekipman vb.): Projenin muhtemel bütçesi 100.000 TL olarak ön görülmektedir

5- Proje Süresi (Kısa/Orta/Uzun): 6 ay– 1 yıl (Kısa vade) arasında tamamlanması öngörülmüştür.

6- Proje Sonrasında Elde Edilecek Somut Sonuçlar ve Muhtemel Yararlanıcılar:

- Proje sonucunda ülkemizde ilk kez bir Köy Tasarım Rehberi hazırlanmış olacaktır.
- Bu çalışmanın Küre'nin bir köyünde yapılmış olması Küre kırsal alanlarına ilgiyi arttıracaktır.
- Rehber hazırlık süreci köy halkının kendi değerlerinin farkına varmasına yardımcı olacaktır.
- Ersizlerdere köyünün doğal ve mimari değerlerinin korunması için bir adım atılmış olacaktır
- Ersizlerdere köyünde yapılacak her türlü binanın tasarımında köyün mimari kimliğine yansıtan pratik bilgiler şematik gösterimlerle anlatılacaktır.
- Ersizlerdere köyünün silüetinin korunması için gelişmenin nasıl olması gerektiğine dair tavsiyeler verilecektir.

-Ersizlerdere köyünün bu şekilde korunmuş olması ekoturizm için de köyü cazip hale getirecektir.

-Köy Tasarım Rehberinden sonra bazı evlerin onararak yeni işlevler verilmesi mümkün olacak, bu şekilde köylü için yeni istihdam alanları oluşacaktır.

-Ersizlerdere Köy Tasarım Rehberi, bölge ölçeğinde örnek teşkil ederek diğer köyler için yol gösterici olacaktır.

7- Proje Konusu ile Benzer Nitelikte Ülkede/Bölgede Yürütülen ya da Tamamlanan Başka Faaliyet Olup Olmadığı :

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı da bu konuya önem vermektedir. 2008 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi tarafından Bakanlıkla birlikte Kayseri'de "Kırsal Alanda Yöresel Mimari Kimlik" çalışması yapılmıştır. 2011 yılında yine Bakanlıkla birlikte Balıkesir köyleri için "Kırsal Alanlarda Yöresel Doku ve Mimari Özelliklere Uygun Yapılaşmanın Yaygınlaştırılması Projesi" hazırlanmıştır. Balıkesir ili bünyesinde yapılan çalışmada farklı kırsal karakterlere sahip köy yerleşmeleri analiz edilerek, kırsal yerleşmelerde gelişmenin yönlendirilmesi ve mimari kimliğin devamı için rehber oluşturulması çalışmaları yapılmıştır.

3. Akşemseddin Arastası- Cumhuriyet Meydanı Düzenlemesi ve Cephe İyileştirmesi

Çalıştayda oluşturulan 5 çalışma grubu arasında, Küre’de Yaşam Kalitesi ve Sanayi Mirası ile Kültürel Miras, Tarihi Yapı ve Turizm odak gruplarında tartışılan konuların başında gelen Küre’nin tarihi kültürel kimliğini yansıtan mekansal düzenlemelere ve yaşam kalitesini yükselten çalışmalara ihtiyaç olduğu görülmüştür. Küre Kaymakamlığı ve Küre Belediyesi tarafından hazırlıkları başlatılan Akşemseddin Arastası Cumhuriyet Meydanı Düzenlenmesi ve Cephe İyileştirme projesi çalıştaydaki kilit projeler arasından öncelikli projelerden biri olarak seçilmiştir. Buna yönelik “İstiklal Yolu Akşemseddin Arastası Cephe, Çehre Ve Çevre İyileştirme Projesi (İYACEP) hazırlanarak Mart 2014’ te KUZKA’nın BAP Mali Destek Programına başvurusu yapılmıştır.

1- Proje Gerekçesi: İlçenin genel çehresinin dağınık yapıda olması, Tarihi sit alanı olmasına rağmen binaların bakımsız ve yıpranmış olması, İlçe halkının yatırım yapmak konusunda isteksiz olması ve yeniliklere kapalı olması, İlçede sosyal mekânların eksikliği, tarihi ve mimari yapının günümüze taşınamaması, sosyal donatıların yetersizliği ve gelişmiş yerleşim yerlerine göre yaşam standartların altında olması, bölgede yapılan analizlerde nüfus ve göç anlamında gözlenen temel sorun olan genç nüfusun büyük illere göç etmesi. Tarihi yapıların restore edilmemesi gibi sorunların olduğu görülmüştür.

Küre stratejik konumu nedeni ile gerek 1.Dünya Savaşı’nda gerekse Kurtuluş Savaşı’nda insan ve malzeme lojistiği sağlayan İstiklal Yolu’nda önemli bir yere sahiptir. Günümüze kadar uzanan bu tarihi ve kültürel birikimin yanı sıra Küre Dağları gibi doğa turizminde önemli yere sahip olan bir alanı bünyesinde bulunduran Küre, doğal, tarihi, kültürel, sosyal, jeolojik ve endüstriyel mirasının yanı sıra diğer doğa ve tarih turizmi bölgelerine yakınlığı (Safranbolu, Valla Kanyonu v.b) ve ulaşım kolaylığı (Karadeniz sahil yolu, İnebolu limanı v.b) açısından bölgesinde önemli bir turizm destinasyonu olma potansiyeline sahiptir. Ancak sahip olduğu bu önemli potansiyeli ilçe halkı değerlendirememektedir. Başvurusu yapılan İYACEP ile Küre Cumhuriyet Meydanına çıkan caddeler ve İstiklal Yolu Güzergahı üzerinde yer alan binaların Cephe, Çehre ve Çevresinin yenilenmesi; kent kimliğini yansıtan tarihi ve mimari yapının çağdaş ihtiyaçları da gözetir şekilde yeniden yaşatılarak gelecek nesillere aktarılması, kültüre, tarihe, çevreye sahip çıkma bilinci oluşturularak turizm potansiyelinin artırılması, İstiklal Yolu’nun Küre ayağındaki önemini ve bilinirliğini ortaya çıkarılması, ilçe nüfus oranındaki olumlu gelişim sağlanması, ilçenin genel çehresindeki uyumsuz ve dağınık görüntüsünün iyileştirilmesi, Küre’ye özgü el sanatların ve doğal ürünlerin tanıtım-satış faaliyetlerinin gerçekleştirileceği teşhir merkezlerinin kurulması özellikle bu merkezlerde kadınların istihdam ağının oluşturulması, ilçenin il bölge ve ülkede tanınırlığını sağlayarak yerli yabancı ziyaretçi sayısını artırılması, ilçe nüfus oranındaki olumlu gelişim sağlanması, 550 yıllık Akşemseddin Camisi’nin bilinirliğini artırılması hedeflenmektedir.

İYACEP Kapsamında Ele Alınan Sokak Cephesi

İYACEP kapsamında ele alınan İnönü Caddesi

2- Projenin Açıklaması/Aşamaları: İYACEP projesi kapsamında;

-Proje ekibi ve ofisi kurularak Küre Cumhuriyet Meydanına çıkan sokak ve İstiklal Yolu Güzergahı üzerinde yer alan binaların belirlenmesi röleve, restitasyon, restorasyon çalışmaları yapılması,

-Cephe iyileştirmeleri için belirlenen binaların, Örnek Teşhir Alanı-Kültür Lokali ve İstiklal Konuk Evi'ne ait yapım, onarım ve düzenleme işleri

-Yerel halka ve kadınlara yönelik girişimcilik iletişim, turizm konularında "Eğitim faaliyetleri"

-İYACEP'in tanıtım ve görünüm faaliyetleri; web sitesi kurulması, tur operatörleri çağırılması, ulusal düzeyde tanıtım çalışmaları yapılması planlanmıştır.

3- Projenin Muhtemel Ortakları: Küre İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği' nin başvuru sahibi olduğu projede T.C. Küre Kaymakamlığı ve Küre Belediyesi proje ortağı olarak yer almıştır.

4- Proje Kaynakları (Finans, Personel, Teknik Ekipman vb.):

Toplam maliyetin % 60'ı KUZKA hibe desteği ,%40'ında proje başvuru sahibi, sponsorlar ve ortaklar tarafından karşılanarak 1.487.000 TL bütçe ile hayata geçirilecektir.

5- Proje Süresi (Kısa/Orta/Uzun): İYACEP projesinin 24 aylık (Orta Vade) bir süreçte tamamlanması öngörülmüştür.

6- Proje Sonrasında Elde Edilecek Somut Sonuçlar ve Muhtemel Yararlanıcılar:

- Proje kapsamında Küre ilçesinin merkezindeki 100 binanın cephesi sağlıklılaştırılacaktır.

- Cephesi yenilenen yapılar kent mobilyaları ve çevre düzenlemeleriyle beraber Küre İlçesi'nde bölgeye özgü doğal, kültürel ve tarihi alanlar oluşturularak kentsel kimlik korunacak ve geliştirilecektir. Kentsel mekan kalitesi sağlanmış, doğal çevrenin korunması için altyapı, sosyal altyapı ve ortak kullanım alanları düzenlenmiş olacaktır.

- 165 metrekarelik bir alan 2 kısma ayrılarak "örnek teşhir merkezi" ve "kültür lokali" oluşturulacak. Örnek teşhir alanının kurulmasıyla Küre'ye özgü yöresel el sanatlarının tanıtıldığı ve satıldığı bir mekan kazandırılmış olacaktır. Oluşturulan Kültür Lokali ile sosyal ve ekonomik canlılık ilçeye kazandırılmış olacaktır.

- Projedeki eğitim faaliyetleriyle yerel halk girişimcilik ve iletişim konularında bilinçlendirilecektir Turizm alanında örnek uygulama yerleri gezdirilerek teşvik edilecektir.

- Tanıtım faaliyetleri ile bir adet web sitesi kurulacaktır. Broşür basılacak, afiş çalışmaları yapılacaktır. Tur operatörleri getirilecektir.

- İstiklal Yolu üzerinde bulunan atıl durumda olan binada yapılan çalışmalar sonucunda konaklama yeri olarak 10 odalı İstiklal Konuk Evi oluşturulacaktır.

7- Proje Konusu ile Benzer Nitelikte Ülkede/Bölgede Yürütülen ya da Tamamlanan Başka Faaliyet Olup Olmadığı : Yapılan araştırmada; Karacadağ Kalkınma Ajansı Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı kapsamında 2010 yılında Şanlıurfa İl Özel İdaresi tarafından Sokak Cephe İyileştirme ve Kültür Adası Projesi Şanlıurfa da uygulanmıştır. Proje kapsamında, 13 adet yöresel mimariyle yapılmış konağın kamulaştırılarak birleştirilip butik otele dönüştürülmesi ve 73 tarihi sokakta sokak sağlıklılaştırılması yapılması, bu sokaklarda ikamet eden vatandaşlara yönelik çeşitli meslek edindirme eğitimleri verilmesi hedeflenmektedir.

Küre Ecevit Hanı

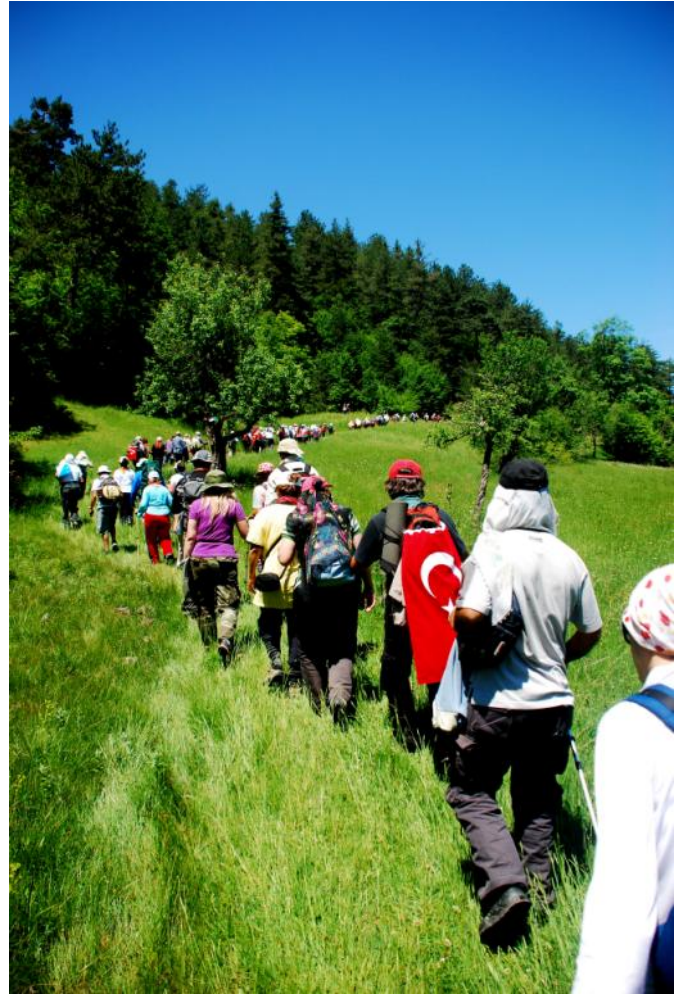
4. İstiklal Yolu'nun Öneminin Vurgulanmasına İlişkin Çalışmalar

Çalıştay'da oluşturulan 5 çalışma grubu arasından Kültürel Miras , Tarihi Yapı ve Turizm odak grup çalışmasının tartışma konularından biri; İstiklal Yolu Yürüyüşü ve bu yürüyüşün öneminin vurgulanarak yerel halkın katılımın artırılmasıdır. Odak grup çalışmasında İstiklal yolu yürüyüşünün bölgesel ve ülkesel ölçekte tanınırlığının artırılması, özellikle yürüyüşe yerel halkın katılımın artırılması gibi çözüm önerileri getirilmiştir.

1- Proje Gerekçesi: İnebolu'dan başlayarak Ankara'ya kadar uzanan Kurtuluş Savaşı'nın en önemli lojistik yolu

İstiklal Yolu Yürüyüşü

İstiklal Yolu Yürüyüşü

olan İstiklal Yolu'nun bilinirliğinin ülkesel ölçekte artırılması için yapılan İstiklal Yolu Yürüyüşü, 2008 den bu yana 6-8 Haziran tarihleri arasında Kastamonu– İnebolu arasında 95 kmlik mesafe ülkemizin değişik bölgelerinden her yıl 400'e yakın profesyonel dağcı ve amatör yürüyüşçü tarafından yürünmektedir. Yolun en uzun mesafesine sahip Küre'nin İstiklal Yolu'ndaki tarihi, kültürel ve doğal zenginliklerini günümüzde yaşatmak için çalışmaların yapılması gerekliliği çalıştay odak grup çalışmasında vurgulanmıştır. Halen devam etmekte olan yürüyüşün daha etkin tanıtımının yapıl-

İstiklal Yolu Yürüyüşü

ması ve mekansal olarak yapılacak düzenlemeler ile katılımcıların zihnindeki İstiklal Yolu düşüncesini kuvvetlendirecek imgelerin olması özellikle üzerinde durulması gereken bir husus olarak çalıştayda ortaya konulmuştur. Bu bağlamda Ersizlerdere de yapılması planlanan “Ersizlerdere Şehitler Anıtı” projesinin Kastamonu Valiliği, KUZKA, MSGSÜ arasındaki iş birliği çalışmaları sonucunda İstiklal Yolu ve Anıt Parkı şeklinde üst ölçekte ve ulusal düzeyde bir proje yarışması ile hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. Böylece bölgenin ulusal düzeyde tanıtılarak yerel halkın tarihi değerlerine sahip çıkma bilinci oluşturulacak ve turizm alanının gelişmelere önemli bir katkı sağlanacaktır.

2- Projenin Açıklaması/Aşamaları: İstiklal Yolu’nun öneminin vurgulanması ve belleklerdeki izlerinin yaşatılması için yolun en uzun mesafesine sahip olan Küre ilçesinde Şehitler Vakfı tarafından yapılması planlanan “Ersizlerdere Şehitler Anıtı” projesinin, çalıştay kapsamındaki çalışmalar sonucunda, yürüyüş yolunu da kapsayacak şekilde ulusal düzeyde açılacak proje yarışması olarak hayata geçirilmesi hedeflenmiştir. Kastamonu Valiliği, Küre Kaymakamlığı ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi iş birliği ile açılması planlanan “İstiklal Yolu ve Anıt Park Ulusal Fikir Projesi Yarışması” için 4 Mayıs 2014 tarihinde yerinde incelemelerde bulunulmuştur. Özellikle yapılması planlanan “Ersizlerdere Şehitler Anıtı”nın İstiklal Yolu

güzergahında nerede yer alacağı üzerinde durulmuştur. Anıtın İstiklal yolu yürüyüşü dışında da önemli bir nirengi noktası olması hedeflenmiştir. Bu bağlamda anıt ve çevresinin bir bütün olarak ele alınması fikri ortaya çıkmıştır. Alana hakim bir nokta olan Ersizlerdere Köyüne ve Kanyona hakim, İstiklal yoluyla bağlantılı Kapanagzı mevki düşünlün anıt park için en uygun yer olarak belirlenmiştir.

Anıt park alanı kapsamında yarışmacılara teslim edilmesi gerekli plan-kote ve altlıklar bu bağlamda hazırlanmış, gerekli doküman ve belgeler toplanmıştır. Yarışmanın ilana çıkması ile ilgili şartnamenin oluşturulması ve bürokratik işlemlerin yapılması aşamasındadır.

3- Projenin Muhtemel Ortakları: Kastamonu Valiliği, Küre Kaymakamlığı, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Türk Şehitlikleri İmar Vakfı

4- Proje Kaynakları (Finans, Personel, Teknik Ekipman vb.): Projenin muhtemel bütçesi 200.000 TL olarak ön görülmektedir

5- Proje Süresi (Kısa/Orta/Uzun): 6 ay– 1 yıl (Kısa vade) arasında tamamlanması öngörülmüştür.

6- Proje Sonrasında Elde Edilecek Somut Sonuçlar ve Muhtemel Yararlanıcılar:

- İstiklal Yolu’nun ölkesel ölçekte bilinirliğı artırılacaktır
- Proje yarışması sonuçlandığında İstiklal Yolu için konsept yaklaşımlar elde edilecektir.
- Anıt Park ile yapılması planlanan Şehitler Anıtı ve yakın çevresi için tasarım kararları ortaya çıkacaktır.
- İstiklal Yolu boyunca özellikle yürüyüş güzergahındaki yönlendirme levhaları belirli bir konsept dahilinde kimliklendirilecektir.
- İstiklal Yolu yürüyüşü kamp alanları için düzenlemeler oluşturulacaktır.
- Küre yerel halkın yürüyüşe katılımı artırılacaktır

7- Proje Konusu ile Benzer Nitelikte Ölgede/Bölgede Yürütülen ya da Tamamlanan Başka Faaliyet Olup Olmadığı :

Yapılan araştırmada proje konusuyla benzer nitelikte yakın zamanda “Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Odak Alanları Fikir Proje Yarışması” açılmıştır. Çanakkale İl Özel İdaresi tarafından açılan yarışma Milli park içindeki odak noktaların belirli bir konsept dahilinde düzenlenmesi hedeflenmektedir.

5. Küre Maden Mirasının Değerlendirilmesi

Çalıştay'da oluşturulan 5 çalışma grubu arasında Küre'de Yaşam Kalitesi ve Sanayi Mirası odak grup çalışmasından öne çıkan tartışma konularından biri Küre Maden Mirasının Değerlendirilmesidir. Antik dönemden bugüne değin Bakır madenine sahip olan Küre'nin, maden miras değeri odak grup çalışmasında tartışılmış ve bu değerin turizm odaklı nasıl kullanılabileceği üzerinde durulmuştur.

1- Proje Gerekçesi: Küre Maden Mirasının değerlendirilmesi ile somut kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi yönelik olarak Endüstriyel Mirasın Sosyal Hayata Kazandırılması amaçlanmaktadır. Bu amaçla alanın UNESCO Dünya Miras Listesine alınarak ulusal düzeyde ilk olacak bir statü kazanması bölgenin uluslararası tanınırlığının artarak maden faaliyetlerine ek olarak turizm odaklı eko-

Eti Bakır A.Ş., A.Erdem ERBAŞ, 2013

nomik gelişmesini de önemli katkılarda bulunacaktır. Bu kapsamda özellikle Küre içinde eksikliği hissedilen Maden müzesinin kurulması ve eski maden galerilerinin turizme kazandırılması ile alanın sahip olduğu maden değerinden sadece maden odaklı değil turizm odaklı da faydalanma sağlanmış olacaktır.

Maden, 2013

2- Projenin Açıklaması/Aşamaları: Kürenin sahip olduğu maden miras değerinin turizm odaklı kullanılması amacıyla öncelikli olarak UNESCO Dünya Miras listesine girmek için benzer niteliğe sahip dünya örnekleri incelenmiştir. Bu kapsamda özellikle UNESCO dünya miras listesinde bulunan maden kentleri incelenmiş, turizm ve maden faaliyetlerinin eş zamanlı olarak nasıl bir yöntemle çalıştığı üzerinde durulmuştur. Bu amaçla ilk olarak farklı dünya örneklerindeki bilgi ve deneyimi paylaşmak ve ortak bir akıl üretmek üzere 4-5 Mayıs 2014 tarihinde "Küre Endüstriyel Miras ve Yerel Kalkınma Uluslararası Sempozyumu" düzenlenmiştir. İtalya ve Norveç'ten katılan akademisyen ve yerel yönetim temsilcileri, Unesco dünya miras listesine giriş ve maden yataklarının turizm odaklı kullanılması ile ilgili deneyim ve bilgi birikimlerini paylaşmışlardır.

Yurt dışından katılımcılara ek olarak alan ile ilgili çalışmalarda bulunan akademisyenlerin alana dair çalışmalarını sunması ve özellikle sempozyum sonunda yapılan kapanış paneli ile yerli ve yabancı konuşmacıların Küre Maden alanı özelinde düşünüp tartışma ve fikir üretme ortamı kurulmuştur.

3- Projenin Muhtemel Ortakları: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kastamonu Valiliği, Küre Kaymakamlığı, Eti Bakır A.Ş

4- Proje Kaynakları (Finans, Personel, Teknik Ekipman vb.): Projenin muhtemel bütçesi 200.000 TL olarak ön görülmektedir

Maden Yatağı, 2013

5- Proje Süresi (Kısa/Orta/Uzun): 5-6 yıl (Uzun vade) arasında tamamlanması öngörülmüştür.

6- Proje Sonrasında Elde Edilecek Somut Sonuçlar ve Muhtemel Yararlanıcılar:

- Küre maden alanının UNESCO Dünya Miras Listesine girmesi
- UNESCO Dünya Miras listesine giriş ile birlikte alanın dünya ölçeğinde tanınırlığının artması
- Küre'nin madencilik faaliyetlerine ek olarak turizm faaliyetleri ile ekonomik olarak gelişmesine destek sağlanması
- Küre'de maden yaşamını aktaran maden müzesi kurulması

- Eski Maden Galerileri turizme açılarak turizm faaliyetleri için bölgeye gelen yerli yabancı turistlere maden deneyiminin aktarılması

7- Proje Konusu ile Benzer Nitelikte Ülkede/Bölgede Yürütülen ya da Tamamlanan Başka Faaliyet Olup Olmadığı : Ulusal ölçekte UNESCO Dünya Miras Listesinde olan bir çok alanın olmasına karşın, Madencilik faaliyetleri bakımından Maden Mirası ile listeye giren veya girme çalışmasında bulunan her hangi bir alan bulunmamaktadır.

6. Yerel Girişimcilerin Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Eğitim

Çalıştay da oluşturulan 5 çalışma grubu arasından 5. Kırsal Kalkınmada Yerel Girişimcilik odak grubunda tartışılan “Yatırım sürecinin bilinmemesi, girişimcilikte çekimserlik sorunu, girişimcilikte sermaye yetersizliği, girişimcilikte proje oluşturmama, Küre’de KUZKA desteklerinden faydalanamama” konuları üzerinde çalışmaların yapılması gereken önemli sorunlar arasında görülmüştür.

1- Proje Gerekeçesi: Kırsal kalkınmanın en önemli kollarından biri olan yerel işletmelerin ürün/hizmet kapasitelerinin arttırılarak kalite standartlarının yükseltilmesi ve bölgesel bazda yapılan incelemelerde işletmelerin tasarımcı, yenilikçi, pazarlama, ürün ve pazar çeşitlendirme faaliyetleri geliştirmek için gerekli bilgi, uygulama eksiklikleri ile oluşan şartlanmışlıklarının aşılması için çalışmaların yapılması gerekli görülmüştür. Ayrıca işletmeler dışında küçük çapta ürünler üreten fakat bunları ekonomik gelir haline getiremeyen yerel halktan kişiler içinde çalışmaların yapılması önem arz etmektedir.

Her yıl düzenlenen İstiklal Yolu Yürüyüşü, Küre Kilim Festivali ve gurbetçi Küreliler’in oluşturduğu binlerce misafirin ilçeye gelmesiyle ilçede ekonomik, sosyal, kültürel anlamda güçlü bir potansiyel oluşmaktadır. Önerilen proje ile ilçenin bu potansiyelden daha fazla yararlanabilmesi için hem köylerde, pazarlarda küçük çapta satış yapan yerel girişimcilerin hem de işletmelerin doğru/hijyenik üretim, paketlenme, satış ve pazarlama faaliyetlerini yapması, ürün/hizmette kalite, özgünlük gibi çalışmaları arttırması için eğitim çalışmaları yapılarak kişilerin zihinsel dönüşümlerinin sağlanması hedeflenmektedir. Ayrıca proje ile istihdam alanlarının genişlemesi, bölgesel ve ulusal düzeyde ekonominin gelişmesi, dışa göçün azaltılması, yerel girişimcilerin özgüven kazanması, köylerden toplanan ve evde üretilen Küre doğal ürünlerin emekçisi olan kişilerin gelir elde etmesi beklenmektedir.

2- Projenin Açıklaması/Aşamaları: Yerel girişimcilerin kapasitesinin artırılması kapsamında;

- İlçedeki işletmelere güçlü, zayıf yönleri ile fırsat ve tehditlerini ortaya koymak için hazırlanan SWOT analiz anket formları uygulanacak ve sonuçlar kitapçık haline getirilecektir.

- İşletmelerin ürün, hizmet, kalite, kapasitelerinin arttırılması için işletmede bir genç hizmet alanında 1 yıl yetiştirilecek, ürün çeşitlendirilmesi için köylerde üretilen toplanan doğal ürünler satılacak, yerel girişimcilere girişimcilik, satış pazarlama teknikleri konularında eğitim; örnek alan gözlem ve inceleme gezisi; hijyen, iş hayatında iletişim ve KOSGEB, KUZKA gibi kurumların kredi ve hibe imkanlarının anlatıldığı seminerler düzenlenecektir.

- Yerel basın radyo, gazetelerde ve web sitesinde haber ve reklam çalışmaları yapılarak projenin tanıtımı sağlanacaktır. Proje çıktıları ve faaliyetlerini içeren film çekimi, proje kapanış toplantısı ve Kastamonu Barutçuoğlu AVM’de işletmelerin “özgün ürün sergisi” ve ürünlerin satışı yapılacaktır.

3-Projenin Muhtemel Ortakları: Küre Kaymakamlığı, Köyler Hizmet Götürme Birliği, işletme sahipleri, Meslek Kuruluşları,

4- Proje Kaynakları (Finans, Personel,Teknik Ekipman vb.): 80,00 TL bütçe ile yapılacağı öngörülmüştür.

Yerel ürünler ve yerel halk, 2013

5- Proje Süresi (Kısa/Orta/Uzun): Projenin 12 aylık bir süreçte tamamlanacağı öngörülmüştür.

6- Proje Sonrasında Elde Edilecek Somut Sonuçlar ve Muhtemel Yararlanıcılar:

- İlçedeki işletmelerin güçlü, zayıf yönleri ile fırsat ve tehditlerini ortaya koymak amacıyla SWOT Analizi yapılacak ve analiz sonuçları kitapçık ve CD haline getirilecektir.

- Yerel halktan kişilere ve işletme sahiplerine girişimcilik, iş hayatında iletişim eğitimleri ve örnek alan gözlem ve inceleme gezisi düzenlenecek; KOSGEB ve Ticaret Odasından yetkili kişilerce kredi ve hibelerle ilgili seminer verilecektir.

- İşletmelerde çalışan gençler mesleki gelişim kazanarak işletmeye hizmet sunumu ve ürün geliştirmede yardımcıda bulunacaklardır.

- Tanıtım faaliyetleri olarak web sayfası kurulacak, afiş ve broşürler basılacaktır.

- Yerel halk ve işletmeler kendilerini yenileme çalışmaları yapmaya istekli hale gelecektir.

- Projenin kapanış faaliyeti olarak işletmelerin ilk ve son hallerinin yer aldığı açıklayıcı broşür basılacak; proje faaliyetleri ve çıktılarını içeren 40 dk film çekilecek; işletmelerin açılış töreni ve büyük çaplı proje kapanış toplantısı yapılacak; işletmelerin ürünleri Kastamonu Barutçuoğlu AVM’de sergilenerek satılacaktır.

Yerel Üretim, Mustafa DEMİRBAŞ

ÇALIŞTAY SONRASI FAALİYETLER

I. Yürütülen Faaliyetler

Çalıştay sonucunda Kaymakamlık bünyesinde, Çalıştay'dan çıkan sonuçları değerlendirerek bir takım faaliyetler hayata geçirilmeye başlanmıştır. Bu faaliyetler:

- Küresel Kalkınma Derneği
- Küreverseteli Gençlik Eğitim Ve Proje Çalışmaları Yaz Programı
- Küreverseteli Gençlik 2 Güz Programı
- Küresel El Sanatları Markası
- Küresel Sanatlar Ahşap Atölyesi (KHGB İktisadi İşletmesi)
- Emsal Çarşı
- Küre Kamu Binalarının Geleneksel Mimarisine Göre Cephelelerinin İyileştirilmesi
- Uygulama ve Eğitim Seraları
- Abut Yaylası'ndan Turizm Amaçlı Arazi Satın Alınması
- Ersizlerdere Kanyonu Yürüyüş Yolunun Düzenlenmesi
- Ersizlerdere Mevki Güzergah
- Köydes 2014 Projeleri
- TKDK Destekleri Arıcılık Başvurusu
- İstiklal Kadını İstikbalini Dokuyor
- Eleme Tesisi (Şantiye Yol Bakım Ocağı)
- Doğallığın Yeni Adı : Küre'den

Küresel Kalkınma Derneği:

Küre'sel Kalkınma Derneği (KÜKAD), Çalıştayda yer alan“ örgütlenme ve eğitim konusunda desteklerin artırılması” konusunda tartışıldığı gibi yerel halkta örgütsel davranışların geliştirilmesi ve etki sağlayacak sinerjinin oluşturulması özellikle de her türlü sosyal, kültür, turizm, eğitim, sağlık, sanat, spor ve ekonomi alanlarında oluşturulacak projelere öncülük yapması ve Küre'nin ihtiyaçlarına destek olması için 6 Aralık 2013'te kuruldu. Dernek ilçenin ileri gelenlerinin öncülüğünde gençler, usta öğreticiler, üniversite öğrencileri, esnaflar ve bayanlardan oluşmakta-

dır. Kırsal ve kentsel alanlarda kalkınmayı sağlamak, girişimcilik, eğitim, araştırma ve danışmanlık konularında somut projeler üretmek ve uygulamak ana amaçları doğrultusunda bölgeye hizmet etmektedir. 19 Mart 2014 tarihinde derneğin genel kurul toplantısı yapılarak yönetim kurulu denetim kurulu ve onur kurulu belirlendi. Toplantıda Küre'nin önemli el sanatlarından biri olan Küre Kilimi'nin geleceği konuşularak yapılan çalışmalar hakkında bilgiler verildi. Dernek Sürdürülebilir Turizm Destek Fonu'na “İstiklal Kadınları İstikbalini Dokuyor” ve İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı PRODES hibe programına “Doğallığın Yeni Adı KÜREDEN” isimli proje başvurularını 2014 Nisan ayında yaptı. Bundan sonraki süreçlerde de yerel ve fon destekli projeler oluşturmaya devam edecektir.

Küreverseteli Gençlik Eğitim Ve Proje Çalışmaları Yaz Programı:

Küre Kaymakamlığı tarafından Küreli üniversite öğrencilerine 08/07/2013-05/09/2013 tarihleri arasında kişisel gelişim, kariyer planlama, takım çalışması ve bireysel çalışma kapasitesini arttırmaya yönelik “Küreverseteli Gençlik Eğitim ve Proje Çalışmaları Yaz Programı” düzenlendi. Program içerisinde “Eğitim/seminer, Sosyal Projeler ve Kurumsal Deneyim çalışmaları” bulunmaktadır. Sosyal projeler kapsamında

Küreverseteli Gençlik Eğitim ve Proje Çalışmaları Yaz Programı İftar Yemeği, 2013

Küreversiteli Gençlik Eğitim ve Proje Çalışmaları Yaz Programı Logosu, 2013

Küre halkına yönelik çeşitli alanlarda kültürel ve sosyal faaliyetler düzenlendi. Programın eğitim/seminer ayağında ise öğrenciler, işlerinde uzman kişiler tarafından anlatılan "İstihdam, Kariyer Olanakları ve Ajansın Gençlere Yönelik Destekleri- Sektörel Gelişmeler, Çalışma Tecrübesi ve Turizm Alanları-Kastamonu'da Sürdürülebilir Turizm Ve Kültürel Miras" konularında bilgi sahibi oldu. Ayrıca öğrenciler özel sektör ya da resmi kurumların yapısı, işleyişi, mevzuatı hakkında bilgi sahibi olmak ve kamu hizmetinde bulunarak kurumsal tecrübe kazanmak için "Kurumsal Deneyim ve İzlenim" çalışmaları gerçekleştirdiler. Programın sonunda Küre Kaymakamlığı tarafından öğrencilere "Katılım Belgesi" ve yer aldıkları faaliyetlerin detaylı gösterildiği bir belge düzenlenerek verildi.

Katılım Belgesi, 2013

Küreversiteli Gençlik 2 Güz Programı:

2013 eğitim-öğretim döneminde açılan Küre Meslek Yüksekokulu (MYO) öğrencilerinin hem Küre'ye daha kolay adapte olmalarını sağlamak hem de oluşacak yeni sosyal, kültürel alanlardaki potansiyelin ilçeye kazandırılması için yazın Küreli üniversite öğrencileri ile başlatılmış olan çalışmanın 2. ayağı olarak "Küreversiteli Gençlik 2 Güz Programı" uygulandı. Bu program kapsamında Küre MYO öğrencileri "Gönül Elçileri, İstiklal Yolcuları, Basın Halkla İlişkiler ve Küre Akademisi" olmak üzere gruplara ayrılarak Ar-Ge ve Proje Koordinasyon Biriminden belirlenen 5 koordinatörle birlikte çalışmalara başladılar. Program kapsamında öğrenciler ihtiyaç sahiplerine yardımda bulunabilmek için kermes düzenlediler. Öğrencilerin akademik ve kişisel yeteneklerinin gelişmesi için bazı konularda yazdıkları köşe yazıları yerel gazetede yayımlanmıştır. Ayrıca "Pandomim, Skeçler, Müzik Şöleni ve Halk Oyunu Gösterisi", "Mevlana'yı Anma ve Ney Dinletisi Programı" gibi etkinlikler ve köy öğrencilerine kıyafet yardımı gibi sosyal projeler gerçekleştirdiler. Yapılan bütün çalışmalar sonucu ilçeye farklı gelenek, görenek ve kültürden gelen insan kitlesini yerel halk daha çabuk kabullendi. Bunun sonucunda ise birçok konuda ilçe halkı ve öğrenciler birbirlerine destek olmaya başladı.

Küre'deki Üniversite Öğrencilerine Çağrı,

Küreveriteli Gençlik 2 Güz Programı Başlıyor....

- ✓ Kişisel gelişimine katkıda bulunmak istiyorsan,
- ✓ Kurumsal deneyim kazanmak istiyorsan,
- ✓ Sosyal Projelerde benim de bir fikrim var diyorsan,
- ✓ Küre'nin ortak sorunlarının çözümünde katkı olsun diyorsan,
- ✓ Kendi hayatına ve Küre'ye renk katmak için

7 Kasım'a kadar vaktin var...

Başvuru Tarihleri:
31 Ekim - 7 Kasım 2013
Ön Görüşme:
8 Kasım Cuma
Başvuru Yeri:
Küre Kaymakamlığı
Proje Koordinasyon Birimi

*Küreveriteli Gençlik Eğitim ve Proje Çalışması
Güz Programı Afisi, 2013*

*Küreveriteli Gençlik Eğitim Programı kapsamında
performans gösterimi, 2013*

Küresel El Sanatları Markası:

Küresel Sanatlar Marka Logosu

Küre Kaymakamlığı ve HEM işbirliği ile iki yeni kilim, bir taş baskı, bir bakır, bir ahşap model işleme atölyesi açılarak 25 kursiyere doğrudan istihdam alanı oluşturuldu. Ayrıca ürün satış ve teşhir alanı geliştirildi. Küre'de yerel motiflerin kullanıldığı kilim, bakır, ahşap gibi önemli el emeği ürünlerinin tanınırlığının arttırmak üzere Küre Köylere Hizmet Götürme Birliği ve Küre Halk Eğitim Merkezi iş birliği ile marka değerinin oluşması için çalışmalar başlatılmıştır. Bu iki kurumun ismi altında Küre'deki El Sanatları'nın markalaşması için Türk Patent Enstitüsüne başvuruda bulunuldu. Marka tescili 2014 yılı Ocak ayında tamamlanmıştır. Küre'de üretilen el sanatı ürünlerini nitelikli hale getirmek ve satışını arttırmak üzere "Küresel El Sanatları" adında 2014 Ocak ayında Küre Kaymakamlığı Köylere Hizmet Götürme Birliği adına TPE tarafından tescili yapılarak www.kureselsanatlar.com web sitesinden online olarak satışa başlandı. Ayrıca halkta el sanatları ürünlerine sahip çıkma bilinci daha fazla gelişti. Çalıştay da sözü geçen "Küre'de üretilen el emeği ürünleri-

Küresel Sanatlar internet sitesi

nin değerlendirilememesi” tartışma konusuna yönelik gelişmeler sağlandı.

El Sanatları Örnekleri:

İki Çay Köprüsü ahşap maketi

Ahşap ev maketi örneği

Kilim çanta ve bakır işleme örnekleri

Taş baskı örneği

Küresel Sanatlar Ahşap Atölyesi (KHGB İktisadi İşletmesi):

Küresel Sanatlar İktisadi Ahşap Atölyesi; ilçe halkının odun ürünlerinden ekonomik getiri elde etmesi ve bölgeye özgü mimari karakteristik yapı özelliklerinin yaşatılması amacı ile Küre Köylere Hizmet Götürme Birliği bünyesinde ilçe merkezinde 20.02.2014 tarihinde kurulmuştur. Binaların dış cephelerinin ahşap görünümüne kavuşması için kereste kullanılırken, arta kalan malzemelerle tabure, resim çerçevesi, ahşap saksı gibi ahşap el sanatları ürünler yapılmaktadır. İşletmenin ileriki dönemlerinde elde edilen ahşap ürünlerin pazarlama ve satış işlemleri yapılacaktır. İşletme, İlçe Devlet Hastanesinin dış cephesini ahşap görünümüne kavuşturmak için 4 işçi ile çalışmalara başlamış olup; Küre ilçesindeki diğer kamu binalarının da gelecekte mimarisine göre cephelerini iyileştirilme çalışmalarına devam edecektir. Ahşap ürünlerin işlenmesi konusunda usta öğreticiler eşliğinde eğitimler verilerek üretim konusunda kişilerin kapasiteleri arttırılacak ve bu sektörde istihdam olanağının gelişmesi için çalışmalar yapılacaktır. Böylelikle Çalıştayda tartışılan "Odun ürünlerinden verimli şekilde yararlanılması, istihdam olarak bakır madeni işletmesi dışında köylerde çalışma alanı bulunmaması, nitelikli eleman eksikliği" konularında değinilen sorunlara alternatif çözümler üretilmiş olunacaktır.

Küresel Sanatlar Ahşap Atölyesi, 2013

Ahşap atölyesi çalışması sedir oturma grubu, 2013

Ahşap atölyesi çalışması iç dekorasyon , 2014

Emsal Çarşısı:

Küre Kaymakamlığı, Köylere Hizmet Götürme Birliği, Küre Belediyesi ve özel kurum iş birliği ile ilçe merkezindeki 13 dükkan ve Hükümet Konağı'na Kastamonu mimarisinin tarihi dokusuna uygun ahşap cephe yenileme ve aydınlatma çalışmaları yapıldı. Belirtilen alanların çevresi düzenlendi. Böylelikle ilçe merkezinde tarihi ve estetik görünümü kavuşmuş dükkanlar ile örnek çarşı oluşturularak hiz-

Emsal Çarşısı eski görünümü, 2012

Emsal Çarşısı yeni görünümü, 2013

Küre İlçe Devlet Hastanesi eski görünümü, 2011

Küre İlçe Devlet Hastanesi yapım aşaması, 2013

Küre İlçe Devlet Hastanesi yeni görünümü, 2013

metler standartlaştırıldı. Mevcutların yanı sıra yeni 2 işletme faaliyete başladı. Engelli bireylerin yaşamlarını kolaylaştırmak için gerekli uygulamalar yapıldı.

Küre Kamu Binalarının Geleneksel Mimarisine Göre Cephelerinin İyileştirilmesi:

Küre Hükümet Konağı, Küre İlçe Devlet Hastanesi, Ersizlerdere İlkokulu binalarının Kastamonu mimarisi özelliklerine göre estetik görünüme kavuşturulması için çalışmalar başlatılmış olup bir kısmı tamamlanmıştır

Uygulama ve Eğitim Seraları:

Küre ilçesi örtü altı sebze yetiştiriciliği potansiyeline sahiptir. Ancak ilçe nüfus ortalamasının yaşlı insanlardan oluşması, ilçe halkının bu konu da yetersiz bilgiye sahip olması ve bilinirliğinin az olmasından dolayı örtü altı yetiştiriciliği yaygınlaşamamıştır. Bu durumların aşılması ve ilçe halkının örtü altı yetiştiriciliği konusunda yetiştirilmesi amacıyla Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı ve Küre Gıda Tarım Bölge Müdürlüğü iş birliği ile ilçe merkezinde “Uygulama ve Eğitim Seraları” 2014’te kuruldu. Küre’de seracılık faaliyetleri 2014 yılı Mayıs ayının başında fidelelerin ekimi ve uygulama eğitimleri ile başlayacaktır. Belirli zaman aralıklarında ilçe halkına verilecek uygulamalı eğitimler devam edecektir. Böylelikle “bitkisel üretimin yaygınlaştırılması” hız kazanmış olacak ve ilçe halkı “seracılık” faaliyetleri ile üretime daha çok önem verecektir

Uygulama ve Eğitim Serası görünümü, 2013

Uygulama ve Eğitim Serası içten görünümü, 2013

Abut Yaylası’ndan Turizm Amaçlı Arazi Satın Alınması: Doğal Yaşam Yaylası Projesi

“Doğanlar Kalesi” ile “Ersizlerdere Kanyonu”nu da içine alan eşsiz doğa manzarasına sahip İkizciler köyündeki mülkiyeti köy tüzel kişiliğine ait olan Abud Yayla’sından

Abut Yaylası ve Doğanlar

66 dönümlük arazi turizm açısından değerlendirilmek üzere Küre Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından satın alındı. Kullanıma açılması için gerekli işlemlerin süreci başlatıldı.

Ersizlerdere Kanyonu Yürüyüş Yolunun Düzenlenmesi:

Küre Kaymakamlığı tarafından Ersizlerdere Kanyonu yürüyüş rotası belirlenerek rota üzerinde yol düzenlemeleri yapıldı. Böylelikle kanyon, ziyaretçilerin daha

Ersizlerdere Yürüyüş Yolu Düzenlemesi, 2013

rahat gezebilecekleri bir alan haline getirildi.

Ersizlere Mevki Güzergah:

Kaymakam, il genel meclis üyesi, muhtar ve yerel halk temsilcileri iş birliği ile ilgili kurum/kuruluşlara İnebolu-Kastamonu (D-765) Karayolu Projesinin Ersizlere mevki güzergah değişikliği için girişimlerde bulunulmuştur.

Köydes 2014 Projeleri:

Küre Kaymakamlığı KHGB KÖYDES (Köylerin Altyapısının Desteklenmesi) Projesi kapsamında 2013 yılı içerisinde Köy Yolları için toplam 446.960,00 TL ödenek tahsis edilmiş olup, 200 Km. greyderli bakım tesviye yapım işi, 4 adet çeşitli ebatlarda menfez (sanat yapısı) yapım işi, 69.8 km malzemeli bakım, 450 adet muhtelif köy yolları alt yapısında çeşitli ebatlarda büz koyma çalışmaları tamamlanmıştır. Karaman grup yolu 4km 1.kat asfalt yapım işi filler malzemesi serme sıkıştırma tamamlanarak 1. Kat asfalt satı kaplama yapım işi 2014 yılında bitirilecektir. Bürüm Köyü içme suyu cazibeli yapım işi tamamlandı. Köy yolları için toplam 339,360 TL harcama yapılmıştır. 2014 yılı KÖYDES Projesi kapsamında yapılacak işler; 11km Stabilize malzemeli bakım, 5.2km asfalt yapımı, 101 km lik greyderli bakım, 4km malzemeli bakım yapım işleridir.

Arıcılığın geliştirilmesi toplantı afişi, 2013

TKDK Destekleri Arıcılık Başvurusu:

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilgili kuruluşu olan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), Türkiye Cumhuriyeti adına Avrupa Birliği'nin Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı olan IPA'nın Kırsal Kalkınma Bileşeni kapsamında "Çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi" alt tedbirine başvuru yapan 2 köylümüz 2013 yılında yaklaşık 60 bin hibe desteği aldılar. Böylelikle "Arıcılığın desteklenmesi" tartışma konusunda girişimler gerçekleştirildi.

İstiklal Kadınları İstikbalini Dokuyor:

Sürdürülebilir Turizm Destek Fonu'na 2014 Nisan ayında Küre'sel Kalkınma Derneği tarafından "İstiklal Kadınları İstikbalini Dokuyor" projesinin başvurusu yapılmıştır. Söz geçen proje yerel halkta kültürel değerlerine sahip çıkma bilinci oluşturmak, Küre'nin / Küre Kilimi'nin bilinirliğini

Kilim Dokuma , 2013

artırmak, pazar ağını geliştirerek satış olanaklarını arttırmak ve Küre Kilimi'ni Küre'nin turizm ağına jenerik ürün haline getirerek Küreli ve Ersizlere'de'li kadınlara istihdam alanı oluşturmak amacı ile Ar-Ge ve Proje Koordinasyon Birimi desteğiyle hazırlanmıştır. Proje ile Ersizlere'de'li bulunan kilim atölyesinin iyileştirilmesi ve mevcut

kapasitesinin artırılması için çalışmalarının yapılması planlanmaktadır. Kilim atölyesinde çalışacak olan kadınlara girişimcilik eğitimi verilecektir. Ayrıca üretilen kilimlerin satışı için proje ortağı olan Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından “Kilim Satış Evi” kurulacaktır. Projenin son ayağı olarak Küre Kiliminin / Küre’nin bilinirliğinin artması için tanıtım çalışmaları yapılarak İstiklal Kilimi dokunacaktır. Proje hayat geçirilebilirse “İstihdam olarak bakır madeni

Yakala Projesi 10.09.2013-15.09.2013 tarihlerinde hayata geçirildi. İtalya, Rusya, Azerbaycan, Gürcistan ve Moldova

AB Projesi Kapsamında Kastamonu Gezisi, 2013

Kilim deseni çalışmaları, 2013

işletmesi dışında köylerde çalışma alanı bulunmaması, Küre’nin Kültürel Mirasının Korunması, var olan kültürel değerlerin yeterince değerlendirilmemesi, yatırım sürecinin bilinmemesi, Küre nüfusunun az olması “tartışma konularında gelişme sağlanacaktır.

Girişimci Ruhu Keşfet Çağı Yakala:

Küre Kaymakamlığı Ar-Ge ve Proje Koordinasyon Birimi tarafından Avrupa Birliği Gençlik Programına, Avrupa Birliği Komşu Ülkeleriyle işbirliği-Eğitim ve Ağ Kurma eylemi dahilinde başvurusu yapılan Girişimci Ruhunu Keşfet, Çağı

Kültür gecesi, 2013

Cumhuriyeti ülkelerinden 18-25 yaş arası 30 genç ve Küre’den 6 gencimizin de katılımı ile dezavantajlı gençlere yeni fırsatlar sağlamak amacıyla ilçemizde çeşitli faaliyet çalışmaları gerçekleştirildi. Girişimci Ruhunu Keşfet, Çağı Yakala

Projesi'nde düzenlenen 1 haftalık faaliyet takvimimizde yerli ve yabancı gençler, Girişimcilik, İnovasyon, Liderlik Eğitimleri ile atölye çalışmaları yaparak kişisel gelişimlerine katkıda bulundular. Düzenlenen il ve ilçe gezileri, kültür geceleri ile hem gençler arasında hem de ülkeler arasında sıkı bağlar kuruldu.

Eleme Tesisi (Şantiye Yol Bakım Ocağı):

Köy yollarının altyapısını desteklemek ve bakım onarımlarını yapmak üzere Küre Kaymakamlığı Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından "Eleme Tesisi (Şantiye Yol Bakım Ocağı)" kuruldu. Köy yollarının zamanla bozulması ile oluşan malze-

Eleme Tesisi, 2013

me ihtiyacı, malzemeli bakım, bakım onarım ve stabilize çalışmaları için gerekli olan malzemelerin temini bu tesis-ten sağlanmaktadır. Köy yollarının yapım onarımı için Köylere Hizmet Götürme Birliği bünyesinde kurulan Küresel Sanatlar Ahşap Atölyesi'nin kamyon üzerine yaptığı elek sistemi ile maden ocaklarından çıkan atık malzemeler ele-

nerek köylere götürülüp yollara serilerek dozer ile düzelme işlemi yapılıyor. Taş ocaklarından alınan malzeme yerine

Maden atıkları ayrıştırma yöntemiyle yol yapımında kullanılan malzemede %80 tasarruf sağlanmış olup son 1 yıl içerisinde 10.000 m3 den fazla malzemeyle 200.000 tl lik kamu kaynağı tasarrufu sağlanmıştır. Özellikle elde edilen malzeme önceden kullanılabildiği göre yolda daha dayanıklı olduğu için uzun vadeli olarak kullanılabilir.

Doğallığın Yeni Adı : Küre'den:

Küre Kaymakamlığı ve Küresel Kalkınma Derneği, İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı PRODES hibe programına Küre'nin köylerinden toplanan/üretilen doğal ürünlerin niteliklerini, tanıtımını ve satışını artırarak kadın istihdamını geliştirmek için 2014 Nisan ayında "Doğallığın Yeni Adı KÜREDEN" isimli proje başvurusunu yapmıştır. Proje ile "Doğal ürünleri Toplama merkezi, Pansiyon ve Toplantı Salonu" oluşturulacaktır. Köylerden toplanan doğal ürünlerin KÜREDEN markası ile satışı yapılarak ulusal düzeyde

Küre'den ürünleri, 2013

AB Projesi kapsamında Kastamonu Gezisi, 2013

Kilim deseni çalışmaları, 2013

Eleme Tesisi, 2013

Küre'den ürünleri, 2013

Küre ve Çevre Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi

Kurulması

Küre’de Küre Dağları doğal ürünlerinin tanıtımı ve satışı, hayvancılık, turizm gibi Küre’nin geleceği ile ilgili konuları kapsayan tarımsal kalkınma amaçlı sınırlı sorumlu Tarımsal Kalkınma kooperatifi kurulması yönünde sunumlar yapıldı. Toplantı sonunda kooperatif kurulması için kurucu 7 kişilik üye tespit edilerek, dilekçeleri İlçe Tarım Müdürlüğü’ne sunuldu. Bu sayede kooperatifin ilk adımı atılmış oldu. Küre’de, Küre Merkez ve Çevre Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatif kurma toplantısı yapıldı.

birlik ve beraberliğin kurulması amacıyla Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin kurulması ve bu sayede

Ortakların her türlü bitkisel, hayvancılık, ormancılık konularındaki istihsalını geliştirmek ve ihtiyaçları ile ilgili temin, tedarik, işletme, pazarlama, değerlendirme faaliyetlerinde bulunmak, ortakların ekonomik ve sosyal yönden gelişmelerine yardımcı olmak, iş sahası temin etmek, ortakla-

Küre tarımsal kalkınma kooperatif kuruluş toplantısı

14

Kooperatif kuruluş çalışmalarları toplantısı, 2013

Kültür gecesi, 2013

Faaliyete Sosyal Destek Projesi

Elleme Tesisi, 2013

Doğal ve Geleneksel Ürünler Teşhir ve Satış Merkezi

Küre'den ürünleri, 2013

Küre ve Çevre Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi

Kurulması

Küre Merkez ve Çevre Köylerini kapsayan Küre Dağları doğal ürünlerinin tanıtımı ve satışı, hayvancılık, turizm gibi Küre'nin geleceği ile ilgili konuları kapsayan tarımsal kalkınma amaçlı yapılan çalışmalar sonucu sonunda sınırlı sorumlu Tarımsal Kalkınma kooperatifi kuruldu. yönünde kooperatif kurulması için kurucu 7 kişilik üye tespit edilerek, dilekçeleri İlçe Tarım Müdürlüğü'ne sunuldu. Bu sayede kooperatifin ilk adımı atılmış oldu Küre'de, Tarımsal Kalkınma Kooperatif kurma toplantısı ya

birlik ve beraberliğin kurulması amacıyla Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin kurulması ve bu sayede

Ortakların her türlü bitkisel, hayvancılık, ormancılık konularındaki faaliyetlerini geliştirmek ve ihtiyaçları ile ilgili temin, tedarik, işletme, pazarlama, değerlendirme faaliyetlerinde bulunmak, ortakların ekonomik ve sosyal yönden gelişmelerine yardımcı olmak, iş sahası temin etmek, ortakların ekonomik gücünü arttırmak için tabii kaynaklardan faydalanmak, el ve ev sanatları ile gelişmesini sağlayıcı

Küre tarımsal kalkınma kooperatif kuruluş toplantısı

Kooperatif kuruluş çalışmaları toplantısı, 2013

Kültür gecesi, 2013

Küre Kültür Evi

Kürenin Kültürel değerlerini tanıtmak geleneksel yemek ve el sanatları ürünlerini ziyaretçileriyle buluşturmak için Hükümet Konağı'nın yanında bulunan Saman Mahallesi Cumhuriyet sokak ta yer alan tarihi ahşap bina Küre Kaymakamlığı Köylere Hizmet götürme Birliğince satın alınarak hizmete sokmak için çalışma başlatıldı. Küre Kültür Evi'nin gerek dışarıdan gelen, Kastamonu'nun karakteristik sivil mimarisi ve kültürünü tanımak isteyenlere, gerekse Kürelilere hizmet edecek Küre Kültür Evi ile önemli bir ihtiyacın giderilmesi yönünde adım atılmış oldu. Küre Kültür Evi bir katında konaklama imkanı sağlayan, bir katında ziyaretçileri ağırlayan en alt katında ve avlusunda ise özellikle kadınlara ve gençlere sosyalleşmede imkan sağlayacak bir lokal olarak planlandı.

Eleme Tesisi, 2013

Doğal ve Geleneksel Ürünler Teşhir ve Satış Merkezi

Küre'den ürünleri, 2013

II. Devam Eden Faaliyetler

Çalıştay sonucunda ortaya konulan kilit projeler kapsamında, Küre'nin geleceğiyle ilgili bir çok önemli fikir ortaya atılmıştır. Bu fikirlerin değerlendirilmesiyle birlikte, Küre'nin planlı ve projeli bir biçimde gelişmesini sağlamak amacıyla üç temel konu çerçevesinde çalışmalara başlanmıştır. Bu temel konular;

- Doğal ve Endüstri Mirası
- Tarihsel Miras ve İstiklal Yolu
- Kırsal Peyzaj ve Köy Tasarım Rehberi'dir.

MSGSÜ akademik kadrosu yürütücülüğünde, Küre Kaymaklığı, Küre Belediyesi, KUZKA ve Kastamonu Valiliği'nin destekleri ile şekillenen bu faaliyetler Küre'nin gelecek on yılını değiştirerek, ulusal ve uluslararası ölçekte Küre'nin tanınırlığını artıracak faaliyetlerdir. Çalışmaları halen devam eden bu faaliyetler ile tamamlanan faaliyetler ile bütünlük sağlamaktadır. Özellikle Çalıştay'ın kapsayıcı sonucunun bir ürünü olan tamamlanan ve devam eden tüm faaliyetler, ileriki yıllardaki çalışmalar içinde altlık teşkil etmesi bakımından önem arz etmektedir.

Doğal ve Endüstri Mirası : Küre'nin sahip olduğu Doğal ve Endüstri mirasını gelecek nesillere aktarabilmek için sürdürülen bu faaliyet kapsamında ilk olarak 4-5 Mayıs 2014 tarihinde “ Küre: Endüstriyel Miras ve Yerel Kalkınma” başlıklı Uluslararası Sempozyum düzenlenmiştir.

Konusunda uzman bir çok akademisyen ve uzmanın katıldığı bu sempozyumda özellikle Küre'nin sahip olduğu Endüstri Mirasının Yerel Kalkınmada nasıl bir rol oynayacağı üzerinde durulmuştur.

Küre'nin halen faal bir maden alanına sahip olmasının avantajları kullanılarak özellikle alanın Endüstri mirası olarak UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesine başvurusu üzerinde durulmuştur (ayrıntılı bilgi için bkz. s: 148-151). Bu kapsamda İtalya Genova Üniversitesinden sempozyuma katılan Prof. Dr. Paolo Stringa özellikle Karadenizdeki Ceneviz izlerinin Unesco Dünya Mirası Listesi Adaylık süreci üzerindeki çalışmalarını aktarmış bulunmaktadır. Norveç Roros Belediyesinde çalışmakta olan uzman Magnus

Küre Endüstriyel Miras ve Yerel Kalkınma Uluslararası Sempozyum Afişi, 4-5 Mayıs 2014

Borgos ise, Roros'daki maden alanının UNESCO Dünya Mirası Listesine giriş sürecindeki deneyimlerini katılımcılar ile paylaşmış bulunmaktadır.

Yabancı konuşmacılara ek olarak, Unesco Dünya Mirası Listesi ve Endüstri mirası üzerine çalışan Prof. Dr. Zeynep Aygen, jeolojik parklarla ilgili çalışmaları olan Prof. Dr. Nizamettin Kazancı ve Kastamonu ve Küre özelinde çalışan Prof. Dr. Ünal İbret, alan ile ilgili çalışmalarını aktararak Kürenin Doğal ve Endüstri Mirası için farklı fikirler geliştirmişlerdir. Prof. Dr. Güzin Konuk moderatörlüğünde yapılan kapanış Panelinde, yerli ve yabancı konuşmacılar Küre özelinde fikir-

		
KÜRE: INDUSTRIAL HERITAGE AND LOCAL DEVELOPMENT		
INTERNATIONAL SYMPOSIUM (4-5 May 2014) KASTAMONU- KÜRE- TURKEY		
4 May 2014:	Technical Excursion	
5 May 2014:	10:00-10:45 Opening Speeches	
	-Küre District Governor - Şahin KAZANCI	
	-Mimar Sinan Fine Art University, Dean of Faculty of Architecture Prof. Dr. Güzin KONUK	
	-Rector of Mimar Sinan Fine Art University- Prof. Yalçın KARAYAGÜZ	
	- Rector of Kastamonu University- Prof. Dr. Seyit AYDIN	
	- Governor of Kastamonu- Erdoğan BEKTAŞ	
	10:45-11:00 Coffee Break	
	11:00-12:00 Prof. Dr. Paolo Stringa – University of Genoa/ITALY	
	Genoa, Liguria and Turkey: Trace of Genovese in Black Sea	
	12:00-13:00 Magnus Borgos-Roros Municipality	
	Roros / Norway: A World Heritage Mine Site	
	13:00-14:00 Lunch	
	14:00-14:30 Prof. Dr. Zeynep Aygen- Mimar Sinan Fine Art University	
	Industrial Heritage and Mining Areas	
	14:30-15:00 Prof. Dr. Ünal İbret- Kastamonu University	
	Küre and Copper Mine; From Past to Present	
	15:00-15:15 Coffee Break	
	15:15-15:45 Prof. Dr. Nizamettin Kazancı- Ankara University	
	Geological Heritage and Geological Parks	
	15:45-16:15 Ahmet Tezcan – Eti Copper INC.	
	Mining Operations in Küre	
	16:15-17:30 Closing Panel Moderator: Prof. Dr. Güzin KONUK Participants: Prof. Dr. Paolo Stringa, Magnus Borgos , Prof. Dr. Zeynep Aygen, Prof. Dr. Ünal İbret, Prof. Dr. Nizamettin Kazancı, Ahmet Tezcan	
	17:30 Closing	

Uluslararası Sempozyum Programı ,4-5 Mayıs 2014

ler geliştirmişler bunları sempozyuma katılımcıları ile paylaşarak Küre'nin geleceği için ortak akıl yürütmüşlerdir.

Tarihsel Miras ve İstiklal Yolu: Çalıştay odak grup çalışmalarında öne çıkan konulardan biri İstiklal Yolu ve Küre'nin sahip olduğu Tarihsel Miras değerlerinin korunarak geliştirilmesi düşüncesidir. Bu kapsamda yapılan somut adımlardan ilki “ İstiklal Yolu ve Anıt Park Ulusal Fikir Projesi Yarışması”nın açılması için gerekli çalışmaların başlatılmasıdır. Yarışma ile ilgili olarak Kastamonu Valiliği, Küre Kaymakamlığı, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve Şehitler

Vakfının işbirliği ile 4 Mayıs 2014 tarihinde yarışma alanı ve çevresi ile ilgili çeşitli çalışmalarda bulunulmuştur. İstiklal Yolu'nun öneminin vurgulanması ve belleklerdeki izlerinin yaşatılması için, yapılması planlanan “Ersizlerdere Şehitler Anıtı'nın İstiklal Yolu ile ilişkisinin sağlanması için alana hakim bir noktada anıtın konumlandırılması ve anıtın çevresi ile bütünleşecek bir biçimde düzenleme yapılarak her daim yaşayan bir mekan olması karar verilmiştir. Mevcut Küre– İnebolu Karayolu üzerinde konumlandırılması düşünülen anıt park, İstiklal Yolu ile de entegre bir biçimde ele alınacaktır.

Anıt Park projesiyle bağlantılı olarak şekillenecek olan İstiklal Yolu Yürüyüş güzergahının düzenlenmesi kapsamında özellikle yol güzergahındaki yönlendirme levhalarının düzenlenmesi, kamp alanlarındaki cafe, wc, duş vb modüller elamanlarının tasarımı ve yürüyüşe katılan katılımcılara verilmek üzere anı plakentinin tasarlanması işleriyle ilgili yenilikçi fikirler beklenmektedir.

2014 yılı içinde ilanına çıkması planlanan yarışma için halen çalışmalar devam etmektedir.

Kırsal Peyzaj ve Köy Tasarım Rehberi: Odak grup çalışmalarında öne çıkan diğer bir proje olan Kırsal Peyzaj ve Köy Tasarım Rehberi, Küre'nin sahip olduğu kırsal karakterin korunarak geliştirilmesi için önemli adımlardan birdir. Bu kapsamda Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansının işbirliği ile Küre Ersizlerdere Köyü için Köy Tasarım Rehberi düzenlenmektedir.

Köyün içinde bulunduğu doğal peyzaj ile uyumu ve kimlik özelliklerinin yaşatılarak korunması için hazırlanacak olan rehberin, 2014 yılı sonunda bitirilmesi planlanmaktadır. Ersizlerdere köyü özelinde yapılacak olan analiz çalışmalarını takiben, yerel halkın katılımı ile birlikte tasarıma yönelik kararlar alınacaktır. Yörenin kırsal karakterinin korunarak yaşatılması için rehber niteliğini taşıyacak olan bu çalışma, bölgedeki diğer köyler için de benzer çalışmaların başlatılmasında örnek teşkil edecektir (ayrıntılı bilgi için bkz. s: 152-155)

III. Çalıştay Sonrası Devam Edem Projelere Yönelik Tematik Açıklamalar

KÜRE: ULUSLARASI ÖNEM TAŞIYAN BİR ENDÜSTRİYEL KÜLTÜR MİRASI

Prof. Dr. Zeynep AYGEN*

Vizyon

Bu projenin başlıca amacı Küre Yerleşmesi ve onun merkezinde yer alan Küre Madeni'nin Türkiye'nin endüstriyel kültür mirasının tarihin çok eski dönemlerinden beri başta Avrupa olmak üzere dünyanın pek çok bölgesi ile ilişki içinde olduğunu kanıtlayan bir örnek oluşturduğunu belirlemektir. Bu bağlamda yapılacak çalışmalar bölgenin kültür turizmi potansiyelini arttıracak gibi, yeni eğitim olanakları yaratacak ve ekonomik kalkınmaya da katkıda bulunacaktır.

Bunun da ötesinde Küre'nin içinde yer aldığı Sinop-Kastamonu-Çankırı üçgeni de çeşitli endüstri mirası örneklerini bünyesinde barındırmakta olduğundan proje kapsamında Küre'nin kültürel mücavir alanı olarak değerlendirilecektir.

Bölgenin Varolan Değerlerinin Analizi

a. Yaşayan Endüstri Kültür Mirası: Küre Sinop, Çankırı ve Kastamonu illerinin oluşturduğu önemli bir kültürel peyzaj bölgesinin odak noktasında yer alan ve dünyada çok az örneği bulunan bir endüstri mirası örneğidir. Küre Madeni yalnızca yaşıyla değil, üretimsel varlığını yüzyıllar boyunca kesintisiz olarak sürdürüyor olmasıyla da benzer örnekler arasında ön plana çıkmaktadır¹. MİNDAT Mineroloji Veri Tabanına göre Küre'deki Bakıba Maden Damarı Eski Yunanlılar, Romalılar, Cenevizliler, Bizanslılar, İsfendiyoğulları (Selçuklu Dönemi) ve Osmanlılar tarafından kullanılmış olup, halen bu dönemleri belgeleyen iki milyon ton tarihi cüraf yamaçlara yayılmış

* MSGSU Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

bulunmaktadır². Yakın dönemde bulunmuş olan 25 Milyon tonluk yeni rezerv madenin önümüzdeki yıllarda da üretimini sürdürmesini sağlayacağı gibi, yeni açılacak kuyu Türkiye'nin en derin maden kuyusu olmaya da adaydır³.

b. Doğal Çevre Kültür Mirası: Koruma altına alınan tabiat varlıklarına yönelik olarak WWF Dünya Doğayı Koruma Vakfı'nın belirlemiş olduğu alanın bütünlüğü, biyolojik çeşitlilik, yaban hayatı, endemizim, nadirlik hassaslık gibi seçim kriterlerine tümüyle uyan Küre Dağları Milli Parkı 37 000 hektarlık bir alanı kapsamaktadır⁴. Bu alanda yaşayan 33 bitki türü ve 40 memeli hayvan türünün endemik kategoride yer aldığı göz önünde tutulursa⁵ Küre'nin doğal kültür mirası ile ilişkisi güçlü olarak ortaya çıkar. Her ne kadar Küre Milli Park Çevresi'nde yer alan idari birimlerden biri olmasa da⁶, kültürel peyzaja çerçeve oluşturan bu doğal peyzaj Küre'nin önemini bir kat daha arttırmaktadır.

c. Mimari Kültür Mirası: Küre bize Kastamonu gibi bir büyük kent ekseninde gelişmiş olan ve endüstriyel üretim yapan tarihi bir Osmanlı yerleşmesinin çok güzel bir örneğini vermektedir. Kastamonu mimarisi ticari birikimi yansıtan konak mimarisi ile öne çıkarken, Küre bir madenin çevresinde gelişmiş ve ormanla bütünleşmiş tarihsel dokudan örnek sunabilen ender yerleşmelerden biridir. Öte yandan Hoca Akşemseddin Camii gibi bir anıtın Küre'de bulunması, Osmanlı İmparatorluğu'nun buraya atfetmiş olduğu önemin Fatih Sultan Mehmet'in hocasında yansıyan göstergesidir. 1455 yılında yapılan bu camii erken dönem Osmanlı camileri arasında ilk halini koruyan ender örneklerden biri olmasıyla da önem taşır. Diğer bir önemli yapı da İstiklal Yolu'nun mimari belgesi olan Ecevit Hanı'dır. İstiklal Yolu üzerinde bir günlük durak mesafesini belgeleyen bu eser bize güzergah hakkında bilgi veriyor olmasıyla da değer taşır.

d. Toplumsal Bellek Kültür Mirası: Kurtuluş Savaşı boyunca İnebolu'ya gelen cephanenin cepheye taşındığı güzergah Küre'nin köylerinden geçer. Bunlar içinde tüm erkekleri cepheye gidip de dönmeyen Ersizler, top mermilerini cepheye taşımak için donarak şehid olan Şerife Bacı'nın köyü Seydiler ve daha nice köy Küre ile birlikte Türk halkının toplumsal belleğinde en değerli yerlerden birine yerleşmiştir.

Diğer yandan “1920 yılına kadar sadece bölge insanın kullandığı, çoğunluğu kervan izinden oluşan sıradan sakin bir ham yol olan İnebolu –Kastamonu- Ilgaz- Çankırı- Kalecik-Ankara hattı, bir anda İstiklal Savaşı’nın İstiklal Yolu”⁷na dönüşerek, bölge olarak Çankırı ile Kastamonu ve Küre’nin tarihsel bağını belgelemektedir. Bu bağlantının köklerinin ise antik dönemde Çankırı ile Kastamonu’yu kapsayan ve Paflagonya olarak adlandırılan⁸ idari birime kadar uzanmakta olması, diğer bölgelerimize göre oldukça tarihsel bağlamda hakkında oldukça az araştırma yapılmış olan bu bölgemizin önemini bir kez daha vurgulamaktadır.

Dünya Kültür Mirası Adayı Olarak Küre:

Bir alanın Dünya Miras Listesi’ne dahil edilebilmesi için Dünya Miras Komitesi tarafından belirlenen olağanüstü evrensel değerini ölçen altı kültürel ve dört doğal kriterden en az birini karşılaması gerekmektedir. Küre ise en az dört kriteri karşılayabilecek bir potansiyele sahiptir. Şöyle ki:

Kriter 1-İnsanın yaratıcı dehasının üst düzeyde bir temsilcisi olması:

Antik dönemden günümüze kadar kesintisiz üretim yapan, bu üretim üzerinden Anadolu ile Avrupa’yı birbirine bağlayan ve insanın doğal kaynakları süreç içinde geliştirdiği teknolojilerle belgeleyen Küre bu kriterle tam olarak uyumaktadır.

Kriter 2-Dünyanın bir kültür bölgesinde veya bir dönemde mimarlık veya teknoloji, anıtsal sanatlar, kent planlama veya peyzaj tasarımı alanlarında önemli gelişmelere ilişkin insani değer alışverişlerine tanıklık etmesi:

Küre önce ayrıntıları verilmiş bulunan endüstri, doğal çevre, mimari çevre ve toplumsal bellek kültür miraslarının hepsini birden bünyesinde barındırmaktadır.

Kriter 4-İnsanlık tarihinin önemli bir aşamasını veya aşamalarını gösteren bir yapı tipinin, mimari veya teknolojik bütünün veya peyzajın istisnai bir örneği olması:

Tarihçesi antik dönem kadar uzanan ve çevresindeki insan yerleşmesiyle birlikte yaşayan dünyadaki tek maden olması olasıdır.

Kriter 5-Özellikle geri dönülmez bir değişimin etkisi altında hassaslaşmış olan çevre ile insan etkileşiminin veya bir

kültürün/kültürlerin temsilcisi olan, geleneksel insan yerleşimi, arazi kullanımı veya deniz kullanımının istisnai bir örneği olması:

Küre çevresindeki doğal alan, milli park, maden ile orman ilişkisinden doğan özel üretim biçimleri ve bunun getirdiği arazi kullanımının iyi korunmuş bir örneğidir.

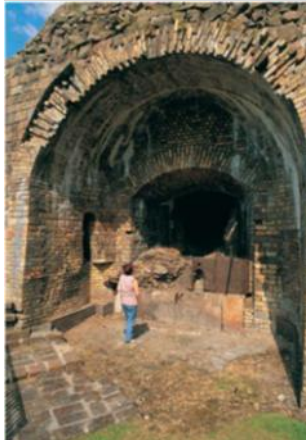
Araştırma Projesi

Yöntem ve Yaklaşım

- Amaç: Dünya Kültür Mirası Statüsü
- İzlenecek Yol: Alan Yönetim Planı
- Amaç: Turizm Potansiyelinin Oluşturulması
- İzlenecek Yol: Altyapının OluşturulmasıTanıtım Çalışmaları
- Amaç: Benzer Deneyimlerden Yararlanmak
- İzlenecek Yol: Dünyada Benzer Maden Sitleri İle İşbirliği

Benzer Tarihi Madenler

Blaenavon, Galler Örneği⁹ – Birleşik Krallık 1685’e Tarihleniyor

- 3290 hektarlık peyzaj alanı
- Demir imalathaneleri (175 hektar)
- Büyük Ocak (22 hektar)
- Demiryolu Hattı (56 hektar)
- Blaenavon Köyü

Broken Hill, Avustralya Örneği¹⁰, 1880’lerde Tarihleniyor

- Avustralya New South Wales’de her yerden uzak bir maden kenti— en yakın kent 500 km uzaklıktaki Adelaide yerleşimi
- Dünyanın en büyük maden şirketlerinden biri olan BHP Billiton’un çalışma alanı

Røros , Norveç Örneği¹¹

- 17. yüzyılda tarihlenen ve 1977’ye kadar 333 yıl boyunca işletilen bir bakır madeni
- Ayrıca bakır işletme tesisleri ile 2000 civarı ahşap evden oluşan bir kültür mirasına sahip

Bu üç örnekte de görüldüğü gibi dünyada küre kadar eski ve kesintisiz bir maden yerleşmesi bulmak çok zordur.

Yapılması Gerekenler

1. Arşiv Araştırması

Bölge ve özellikle Küre hakkında tarihi bilgilerimiz yetersiz olup, başta Osmanlı Arşivleri ve Erken Dönem Cumhuriyet Arşivleri olmak üzere kapsamlı bir arşiv araştırması gerekmektedir.

2. Altyapı Hazırlıkları

Küre Tarihi Mirası ile ilgili bir web sitesi oluşturulması ve bir Ziyaretçi Enformasyon Merkezi kurulması önerilir. Bu merkez aynı zamanda WC, mağaza, büfe gibi birimleri de bünyesinde barındıracaktır. Merkezin yerel malzeme ve geleneksel ahşap işçiliğini belgelemesi olumlu etki bırakacaktır.

3. Tanıtım Stratejileri

Turlar düzenlenmesi, işaret levhalarının yerleştirilmesi, yerel hediyelik eşyalar üretilmesi ve ilgili mağazanın açılması, sosyal kültür mirasına yönelik çalışmalar yapılması, broşürler ve diğer tanıtım malzemesinde kullanılmak üzere Küre için bir amblem oluşturulması önemli hazırlıklardır.

Blaenavon: Markalaşma: Amblem¹² & Mağaza¹³

Broken Hill Örneği

Eskiden istasyon olan Müze Binası ¹⁴

Broken Hill Potosi Madeni ¹⁵(halen çalışmaktadır)

Dipnotlar ve Kaynakça

1 Ünal, İbret (2007), Küre: Bakır Diyarının Coğrafyası, Aktif Yayınevi, İstanbul

2 <http://www.mindat.org/loc-237743.html>

3 http://www.kastamonugazetesi.com.tr/yerel-ekonomi/item/2457-k%C3%BCre-yeni-can-buldu.html#UxYulz9_vfl

4 <http://ersindemirel.blogspot.com.tr/2011/01/kure-daglari-milli-parki.html>

5 Ibid

6 <http://www.kastamonukulturturizm.gov.tr/TR,63883/milli-parklar.html>

7 İsmail Çam'ın, 21-23 Ekim 2010 tarihinde Çankırı'da yapılan "Millî Mücadelede Çankırı ve İstiklal Yolu Sempozyumu" nda sunduğu "İstiklal Yolu ve Çankırı Güzergâhı" tebliğin İstiklal Yolu bölümü; http://www.istiklalyolu.com/?page_id=689

8 ROGER MATTHEWS & CLAUDIA GLATZ (ed.). At empires" edge: Project Paphlagonia--regional survey in north-central Turkey (British Institute at Ankara Monograph 44)

9 http://www.walesinstyle.com/things_to_do/the_valleys/blaenavon_ironworks.aspx

10 <http://www.imagesaustralia.com/brokenhill.htm>

11 http://www.virtualtourist.com/travel/Europe/Norway/Soer_Troendelag/Roeros-213699/Things_To_Do-Roeros-TG-C-1.html

12 <http://www.amblecotehistorysociety.org.uk/Contents/Areas/Blaenavon/Blaenavon.htm>

13 <http://meg-dragon.blogspot.com.tr/2013/10/historic-welsh-sites-to-be-linked-as.html>

14 <http://www.ilovebrokenhill.com/2012/07/indian-pacific-australias-trans.html>

15 <http://www.perilya.com.au/our-business/development/broken-hill-potosi>

KÖYLER İÇİN BİR GELİŞME KILAVUZU; KÖY TASARIM REHBERİ

*Doç. Dr. Hürriyet ÖĞDÜL**

Projenin amacı;

Projenin amacı kırsal yerleşimlerin korunmasında bir araç olarak örnek bir köy tasarım rehberi oluşturmaktır.

Günümüzde kırsal yerleşimler özgün kimliklerini giderek kaybetmektedir. Bir kırsal yerleşimin özgün kimliğini belirleyen öğeler tarımsal üretim şekli, kırsal peyzaj, yaşam biçimi, yerel kültür ve fiziksel özelliklerdir. Bu öğeler arasında zaman içinde oluşmuş olan uyum günümüzde yok olmaktadır.

Kırsal yerleşimlerdeki değişimin birçok nedeni vardır; tarımsal üretim biçiminin değişmesi, tarımın bazı yerlerde tamamen bırakılması, nüfus kaybı veya tam tersine ani nüfus artışı, geleneksel yapı biçimlerinin yeni ihtiyaçlar karşısında yetersiz kalması, turizm vb taleplerle hızlı yapılaşma, yaşam biçiminin değişmesi, ortak alanların kullanımının değişmesi, çevre kirliliği, kırsal peyzajın tahrip edilmesi nedenler arasında sayılabilir. Köy tasarım rehberi mekansal içeriği olan ama aynı zamanda köyde sosyal ve ekonomik yaşamın devam etmesine de zemin sağlayan bir kılavuzdur. Köy tasarım rehberi katılımcı bir süreçle hazırlandığı için köy halkının kendi değerlerini farketmesi, sahip çıkması, güven kazanması yönünde faydalı olmaktadır. Aynı zamanda mekansal önerileri de içeren rehber köyün gelişmesini yönlendirme amacını taşımaktadır.

Projenin amacı seçilecek olan köyde halkın da katılımıyla bir köy tasarım rehberi oluşturmaktır. Bu örnek çalışmadan sonra farklı köylerde köy tasarım rehberlerinin nasıl yapılabileceğine dair ilkeler ve öneriler geliştirilecektir.

Köy Tasarım Rehberi Nedir?

Köy tasarım rehberi, köyün mekânsal gelişmesini yönlendiren bir rehberdir. Köy tasarım rehberi imar planı gibi

kesin yaptırımlar içermez, imar yönetmeliği gibi her yere uygulanacak standartlar vermez. Daha çok bir dizi öneri ve tavsiye içerir. Bu öneriler köyün kendine has özelliklerinden yola çıkarak ve katılım yoluyla geliştirilir. Eğer bir imar planı varsa, planı destekleyici niteliktedir. Plan olmadığı durumda yol gösterici düzenlemeleri içerir. Köy tasarım rehberleri gelişmiş ülkelerde, yerel yönetimler tarafından köy karakterini korumakta kullanılan en yaygın araçlardandır. Bu ülkelerde köy tasarım rehberlerinin yasal ve kurumsal çerçevesi vardır.

Köyler İçin Bir Rehber Neden Gerekli?

Köyler değişmektedir. Bu değişim içinde değerli yanlarını kaybetme riski vardır. Bu değerlerin ortaya çıkarılması, köy halkı tarafından fark edilmesi için rehber bir araçtır.

Köyler geleneksel olarak bir bütün olmalarına rağmen zaman içinde bu bütünlükleri kaybolmaktadır. Köyün ekonomik ihtiyaçları, gelenekleri ve kültürü ile yaşam mekanları arasında geçmişte olan anlamlı ve güçlü bağ zayıflamıştır. Bu ilişkinin güçlendirmeye ihtiyacı vardır. Köy tasarım rehberi köyü bir bütün olarak ele alır. Köy meydanı, sokaklar, evler, bahçeler, avlular, ahırlar, tarlalar köyü meydana getiren mekansal öğelerdir. Köy tasarım rehberi bu mekanlar ile kullanım biçimleri arasındaki ilişkiyi halkla birlikte yeniden tanımlar ve yeni anlamlı ilişkiler kurmaya çalışır.

Rehber, köy halkının ihtiyacı olan mekan kalitesinin sağlanması için pratik öneriler getirir.

Köy Tasarım Rehberleri Neye Yönlendirir?

Köy tasarım rehberi şu sorulara cevap bulmaya çalışır;

Köyde kırsal yaşamın devamı için gerekli temel öğe nedir?
Köy tasarım rehberi buna nasıl katkı yapabilir?

Köy halkının mekansal ihtiyaçları nelerdir?

Kırsal peyzaj karakteri nasıl devam ettirilmelidir?

Yerleşim nasıl büyümelidir?

Ortak alanlar nasıl daha iyi kullanılabilir?

Yeni yapılar köyün dokusuna uygun nasıl yapılmalıdır?

* MSGSU Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi

Yerel yapı malzemeleri ve yapım teknikleri yeni yapılarda nasıl kullanılabilir?

Ülkemiz Planlama Sistemi İçinde Köy Tasarım Rehberleri

Köy tasarım rehberi bir plan türü değildir ve planlama sistemi içinde destekleyici nitelikte görülmelidir.

Ülkemizde planlama sistemi içinde yer alan plan türleri üst ölçekten başlayarak, bölge planları, çevre düzeni planları, nazım imar planları ve uygulama imar planlarıdır. Planı olmayan yerlerde Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği geçerlidir.

Köy ölçeğinde yapılacak planlarla ilgili mevzuat, 3194 sayılı İmar Kanunu ve yönetmelikleri, 442 sayılı Köy Kanunu ve Köy Yerleşme Planı Uygulama Yönetmeliği, 5543 sayılı İskan Kanunu ve İskân Kanunu Uygulama Yönetmeliği, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlere Dair Kanundur. Bu mevzuat çoğunlukla gelişme alanları belirlenmesi, parselasyon yapılması, donatı alanları belirlenmesi ve yapılaşma şartları getirilmesi ile sınırlıdır.

Köy tasarım rehberi ise köyün özgün karakterinin nasıl korunacağı ile ilgilidir. Bir köyün kimliği sadece fiziksel özellikleri ile belirlenmez. Bu özelliklerin toplum tarafından benimsenmesi, günlük yaşam içinde bir anlamı olması, ekonomik yaşamla ve doğa ile uyumlu olması sonucunda köyün kimliği oluşur ve devamlılık kazanır.

Köy tasarım rehberi bu kimliğin korunması için yerel bir koruma aracıdır. Köyde mekansal kalitenin iyileştirilmesi, ortak alanların daha iyi kullanılması, köy içinde erişilebilirliğin daha iyi olması, geleneksel köy dokusunun korunması ve yapıların özgün yanlarının belirlenip devamlılığın sağlanması gibi konuları ele alır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı da bu konuya önem vermektedir. 2008 yılında Kayseri ve 2011 yılında Balıkesir köyleri için Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ile birlikte kırsal yerleşmelerde gelişmenin yönlendirilmesi ve mimari kimliğin devamı için rehber oluşturulması çalışmaları yapılmıştır.

Örnek çalışmaların yaygınlaşması ile Köy Tasarım Rehberle-

ri, zaman içinde İl Özel İdareleri ve Belediyeler tarafından kullanılan bir araç haline gelecektir

Projenin aşamaları

Köy tasarım rehberi hazırlanması için ilk olarak seçilen köye dair temel bilgiler toplanacaktır. Köyün coğrafi yapısı, yakın çevredeki doğal varlıklar ve kırsal peyzaj, sosyokültürel özellikler, ekonomik faaliyetler, ulaşım, yerleşme karakteri, yapı karakteri, köyün değişme eğilimleri, riskler ve yerel potansiyeller belirlenecektir.

Daha sonra köye ilişkin temel çalışmalar yapılacaktır. Köy halkının mekanı kullanma şekli, ortak mekanlarda faaliyetler, mahalleler arası ve mahalle içi yolların ve patikaların kullanımı, ev-bahçe ilişkileri, ev tipleri, evlerin kullanım şekli, köy halkının ihtiyaç ve talepleri, köye dair görsel algılar, köy silüeti, kırsal peyzaj özellikleri ortaya konacaktır.

Çalışmada daha sonra köy kimliğini oluşturan temel öğeler belirlenecek, köye ilişkin gelişme ve tasarım ilkeleri, kırsal peyzajın ve kırsal yaşamın devamlılığı için öneriler geliştirilecektir.

Örnek bir köy tasarım rehberi

Köy tasarım rehberleri dünyada birçok ülkede uygulanmaktadır. İrlanda'da Cork Rural Design Guide örnek olarak gösterilebilir. Rehberler basit bir dille ve görsel anlatımlara hazırlanmaktadır. Rehberde Cork bölgesinde yapılacak evler için bazı öneriler yer almaktadır.

Evlerin "doğal" şekilde konumlanması, parseldeki konuma karar verilirken ağaç, çalılık vb zarar vermemesi, güneşten maksimum yararlanacak ve komşu evlere doğrudan bakmayacak şekilde yönlenmesi önerilmektedir.

Evlerin kütesinin basit olması, cephede fazla süsleme olmaması, oranlar konusunda çevredeki evlere bakılarak karar verilmesi tavsiye edilmektedir.

Parsel ve evin oranlarının uyumlu olması istenmektedir. Büyük ev yapılmak isteniyorsa büyük parselin seçilmesi, mümkün değilse tek kütle değil birkaç parça şeklinde yapılması önerilmektedir.

Ev, bahçe ve arazinin bir bütün olarak düşünülmesi, bahçe-

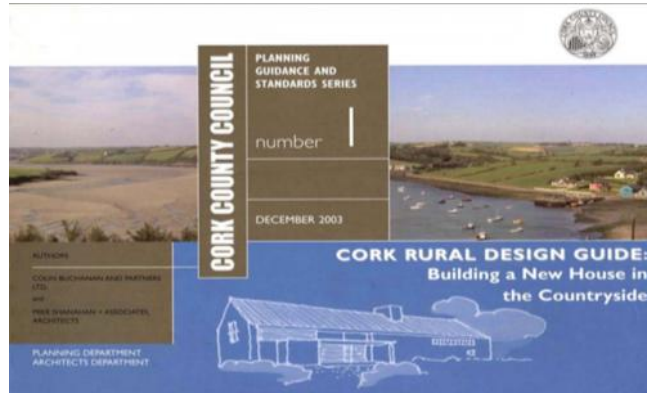
de ekilecek bitkilerin yöredeki bitkilerle uyumlu olması vurgulanmaktadır.

Ev yapılırken geleneksel yapım sistemlerinden fikir alınması, oranlar, renk ve malzeme konusunda komşu geleneksel evlerden yararlanılması önerilmektedir.

Ayrıca plastik malzeme ve aşırı süsten kaçınılması tavsiye edilmektedir.

Köy tasarım rehberleri basit bir dille hazırlanır. Rehberde yazıdan çok görseller kullanılır. Tavsiye edilenler ve kaçınılması gerekenler anlaşılabilir bir şekilde açıklanır.

Şekillerde İrlanda Cork yerleşmesine ait köy tasarım rehberinden bazı görseller yer almaktadır.

choosing where to build

Having considered the nature of the landscape in which we want to build, we then need to choose where in that landscape it is best to locate a new house. Two factors should dominate the decision - **shelter** and **privacy**, towards the sun. Some houses require different responses to others. Some houses also can take much more substantial work, whereas more prominent or smaller ones require less and less.

A general rule can be derived from observation of traditional methods of site layout, which appear more integral within the landscape. These involve making use of natural features in the landscape, sheltered areas locally windward, working with gullies and not against them, and generally choosing locations which avoid the worst effects of the wind and the sun. Distance to local facilities should be a useful factor in selecting a site. Try to choose a site that is close to work, school and shops etc. Consider the needs to travel for for daily life.

avoid exposure & prominence

• Study the alignment and orientation of other houses in the area to get the traditional alignment of houses - gates to windward to maximize shelter and minimize exposure.

The 90s Approach

Big house on a slope, full impact presentation

- House positioned to be seen. Large in scale, dominant within the local landscape
- No shelter or link with the landscape - exposed and isolated by the weather, no enclosure or privacy to the garden areas
- Loss of green space and terraces, cars to the front
- Poor use of materials and detailing, lots of plastic and imitation stone facings
- A platform has to be built and/or built up because the footprint of the house does not relate to the contours of the land.

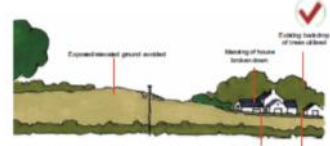

The All-Show Clunky House

Rural Cork 200s

Rural type house & integrated, into it with countryside & neighbours.

- Most sheltered part of the site selected
- House oriented to maximize daylight and solar gain
- House set down into landscape and well linked to it
- Built back from the road and relating the frontage to neighbours
- The meaning of the house is broken down and follows the contour of the site without the need for a platform
- Garden areas are enclosed and private
- Modern comfortable houses that blend with the setting

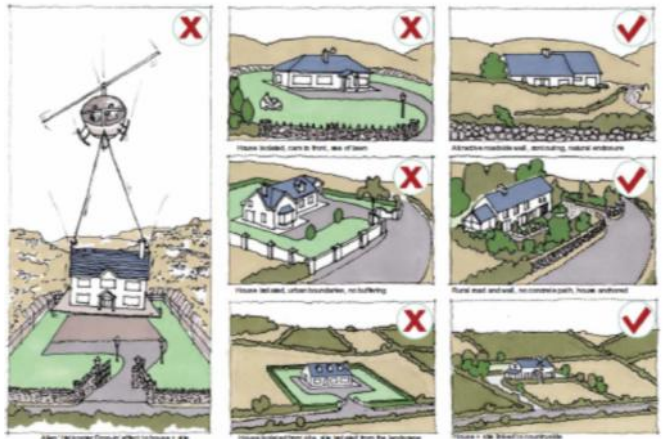

The Preferred Response

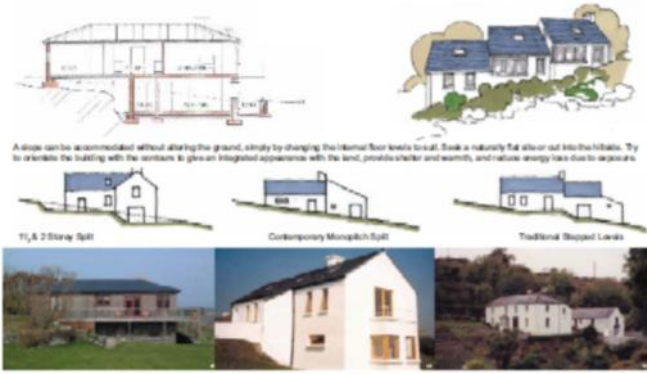
seek shelter & integration

use natural elements to your advantage

• Where possible use the natural backdrop of trees or shelter belt. Note: deciduous planting to the south will give summer shade and winter light

run with the slope

Dipnot ve Kaynakça

1 2008, *Kırsal Alanda Yöresel Mimari Özelliklerin Belirlenmesi Rehber Bir Kitap ve Örnek Projelerin Olusturulması Kayseri Örneği*, MSGSÜ, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü

2 2011, *"Kırsal Alanlarda Yöresel Doku ve Mimari Özelliklere Uygun Yapılaşmanın Yaygınlaştırılması Projesi"*, MSGSÜ, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü

3 2003, *Cork Rural Design Guide, Building a New House in the Countryside*, Cork County Council, Ireland

çalıştay sonrası

faaliyetler

T.C. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı
Cebirail Mahallesi Saray Sk. No:1 37200, KASTAMONU